

**En longitudinell databas
kring utbildning, inkomst
och sysselsättning
(LOUISE) 1990–2002**

2005:01

I serien Bakgrundsfakta presenteras bakgrundsmaterial till den statistik och de prognoser som avdelningen för arbetsmarknads- och utbildningsstatistik vid SCB producerar. Det kan röra sig om produktbeskrivningar, metodredovisningar samt olika sammanställningar som kan ge en överblick och underlätta användandet av statistiken.

Utgivna publikationer från 2000 i serien

Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken

- 2000:1 Övergång till yrkeskodning på firsiffernivå (SSYK) och införande av jobbstatuskod i SCB:s lönestatistik
- 2000:2 The Information System for Occupational Injuries and the Work-related Health Problems Survey - A comparative study
- 2000:3 Konferens om utbildningsstatistik den 23 mars 2000
- 2001:1 Avvikelser i lönesummestatistiken – en jämförelse mellan LAPS och LSUM
- 2001:2 En longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning 1990-1998
- 2001:3 Staff training costs 1994-1999
- 2001:4 Studieresultat i högskolan i form av avklarade poäng
- 2001:5 Urvals- och estimationsförfarandet i de svenska arbetskraftsundersökningarna (AKU)
- 2001:6 Svar, bortfall och representativitet i Arbetsmiljöundersökningen 1999
- 2001:7 Individ- och företagsbaserad sysselsättningsstatistik – en jämförelse mellan AKU och KS
- 2002:1 Tidsseriebrott i utbildningsregistret 2001-01-01
- 2002:2 En longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning (LOUISE) 1990-1999
- 2003:1 Exempel på hur EU:s ”Quality Reports” kan skrivas – avser Labour Cost Survey (LSC) 2000
- 2003:2 Förändrad redovisning av högskolans personal
- 2003:3 Individ- och företagsbaserad sysselsättningsstatistik – en fortsatt jämförelse mellan AKU och KS
- 2003:4 Sjukfrånvarande enligt SCB och sjukskrivna enligt RFV
- 2003:5 Informationssystemet om arbetsskador och undersökningen om arbetsorsakade besvär. En jämförande studie
- 2004:1 Samlad statistik från SCB avseende ohälsa
- 2004:2 Översyn av forskarutbildningsstatistiken. Bedömning av kvaliteten
- 2004:3 Sjukfrånvaro och ohälsa i Sverige – en belysning utifrån SCBs statistik
- 2005:1 En longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning (LOUISE) 1990-2002

Ovannämnda rapporter, liksom övriga SCB-publikationer, kan beställas från:
Statistiska centralbyrån, SCB, Publikationstjänsten, 701 89 ÖREBRO,
telefon 019 - 17 68 00 eller fax 019 - 17 64 44.

Du kan också köpa SCB:s publikationer i **Statistikbutiken:**
Karlavägen 100, Stockholm.

**En longitudinell databas
kring utbildning, inkomst
och sysselsättning
(LOUISE) 1990–2002**

2005:01

**Statistiska centralbyrån
2005**

Labour and Education Statistics

A longitudinell database about education, income and employment (LOUISE) 1990–2002

Statistics Sweden
2005

Tidigare publicering Publicerad åren 1997, 2001 och 2002
Previous publication Previous publication 1997, 2001 and 2002

Producent SCB, Avdelningen för arbetsmarknads- och utbildningsstatistik
Producer 701 89 ÖREBRO

Förfrågningar Stefan Vikenmark, tfn: +46 8 506 943 78
Inquiries Agneta Sträng Abrahamsson, tfn: +46 19 17 60 24
 Marita Rydstedt, tfn: +46 19 17 61 82
 Lena Skirmark, tfn: +46 19 17 61 96

Omslag: Ateljén, SCB

Om du citerar ur denna publikation, var god uppge källan:
Källa: SCB, Bakgrundsfakta

© 2005 Statistiska centralbyrån
Enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk är det förbjudet att helt eller delvis mångfaldiga innehållet i denna publikation utan medgivande från Statistiska centralbyrån

ISSN 1103-7458

Printed in Sweden

SCB-Tryck, Örebro 2005.02 MILJÖMÄRKT Trycksak 341590

Förord

I mitten av nittioåret startade på SCB uppbyggnaden av den longitudinella databasen LOUISE. Databasen uppdateras årligen med en ny årgång av variabelinnehållet och omfattar nu perioden 1990-2002.

Innehållet i LOUISE beskrevs första gången i Bakgrundsfakta 1997¹. Föreliggande version beskriver LOUISE-databasen för åren 1990-2002.

Målsättningen med dokumentationen av LOUISE är att på ett enkelt sätt beskriva den longitudinella databasens variabelinnehåll med betoning på information om definitioner, förändringar mellan årgångar och kvalitet.

På SCB pågår ett utvecklingsarbete av LOUISE-databasen där syftet är att möjliggöra bl.a. en ny typ av analyser och utvärderingar inom ohälsa-området. Den nya databasen kallas LISA (Longitudinell Integrationsdatabas för Sjukförsäkrings- och Arbetsmarknadsstudier) och byggs upp tillsammans med Riksförsäkringsverket (RFV) och Verket för innovationssystem (VINNOVA).

Förutom samtliga LOUISE-variabler kommer LISA att innehålla mera detaljerade data om sjuk-, föräldra- och arbetslöshetsförsäkringen för individen men även ekonomiska grunddata och nyckeltal för företag/organisationer. Sjuk- och föräldraförsäkringen i LOUISE hämtas från Inkomststatistiken men till LISA inhämtas ny, periodiserad data direkt från RFV. Den nya sjuk- och föräldraförsäkringsstatistiken kommer att finnas från 1993-2002. För de användare som redan har uttag från LOUISE kommer de ”gamla” sjuk- och föräldraförsäkringsvariablerna att uppdateras ytterligare några år för att i möjligaste mån förhindra tidsseriebrott.

Under år 2005 kommer en dokumentation av LISA att ges ut. Vår ambition är att förnya dokumentationen åtminstone varje år som förändringar görs i databasens innehåll eller i de ingående variabelernas definitioner. Det råder ingen tvekan om att longitudinellt datamaterial måste vara väl dokumenterat för att kunna användas på ett adekvat sätt. Att samla dokumentationen i en och samma publikation underlättar en sådan användning.

Statistiska centralbyrån i januari 2005

Svante Öberg

Ulf Durnell

¹ Bakgrundsfakta till Arbetsmarknads- och utbildningsstatistik 1997:9, SCB. Dokumentationen för årgång 1990-1998 publicerades i Bakgrundsfakta 2001:2 och för årgång 1990-1999 i Bakgrundsfakta 2002:2.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. SYFTE	6
2. OMFATTNING OCH INNEHÅLL	7
3. ANVÄNDNING	10
4. DATABASEN LOUISE	13
Databasens uppbyggnad	13
Population	13
Objekt	13
Referensperiod	14
Variabler	15
5. I DATABASEN INGÅENDE OBJEKT	23
<i>Individ</i>	23
<i>Hushåll</i>	24
<i>Familj</i>	25
<i>Företag (november)</i>	26
<i>Arbetsställe (november)</i>	27
<i>Företag (största förvärvskälla)</i>	29
<i>Arbetsställe (största förvärvskälla)</i>	29
<i>Företag (näst största och tredje största förvärvskälla)</i>	31
<i>Arbetsställe (näst största och tredje största förvärvskälla)</i>	31
6. I DATABASEN INGÅENDE VARIABLER	32
DEMOGRAFISKA VARIABLER	32
<i>För hushåll</i>	45
<i>För familj</i>	46
UTBILDNINGSVARIABLER	48
<i>Utbildning, högsta avslutade</i>	48
<i>Utbildningsgrupp</i>	58
SYSSELSÄTTNINGSVARIABLER	65
<i>Sysselsättningsstatus (november)</i>	65
<i>Antal dagar i arbetslöshet</i>	77
<i>Antal dagar i åtgärdsstudier</i>	82
<i>Antal dagar i åtgärdssysselsättning</i>	90
<i>Arbetssökande i november</i>	95

INKOMSTVARIABLER	100
INKOMST AV FÖRVÄRVSKÄLLA	100
ARBETSTIDSRELATERAD SOCIAL INKOMST	106
Studier	106
Värnplikt	119
Föräldraledighet	121
Sjukdom/Arbetsskada/Rehabilitering	126
Arbetslöshet	136
Arbetsmarknadspolitisk åtgärd	144
Delpension	150
Förtidspension/Sjukbidrag	151
Övrig arbetstidsrelaterad social inkomst	158
KAPITALINKOMST	161
ANNAN INKOMST	163
Ålderspension	163
Tjänstepension	166
Övrig pension	170
Yrkes-/Arbetsskadelivränta	172
Efterlevandeförmån	174
Hushålls-/Familjerelaterade inkomster	176
Övriga inkomster/ersättningar	186
DISPONIBEL INKOMST	189
ARBETSSTÄLLE-/FÖRETAGSVARIABLER	196
För novemberanställningen	196
För största förvärvskälla	207
För näst största förvärvskälla	212
För tredje största förvärvskälla	213
ÖVRIGA VARIABLER	214
BILAGOR	
1. Basbelopp	216
2. Bearbetning av data från AMS Händeldatabas	217
3. Händeldata, kvalitetsbeskrivning	219
4. Ursprunglig variabelkälla	220
5. Översikt över förändringar som kan påverka jämförbarheten	226
6. Regionala koder – Ändringar i läns- och kommunindelningen 90-03	242
7. Variabler som förändrats sedan förra dokumentationen (2002:2)	243
8. Markering för de år då variablerna förekommer i databasen	245
VARIABELLISTA (alfabetisk ordning, efter variabelnamn i klartext)	251
VARIABELLISTA (alfabetisk ordning, efter variabelns namn i databasen)	256
KÄLLFÖRTECKNING	261

1. SYFTE

Syftet med databasen är att bättre utnyttja befintliga registerdata avseende individers och familjers relation till arbetsmarknaden och arbetslivet.

Databasen kompletterar den traditionella arbetsmarknadsstatistiken och ger i samverkan med denna en bättre beskrivning av arbetsmarknaden och människors relation till arbetslivet. De ögonblicksbilder tvärsnittsdata i annan arbetsmarknadsstatistik vanligtvis erbjuder kan kompletteras med mera sammansatta ”årsbilder”.

Det primära syftet med databasen är inte att skapa nya statistiska begrepp utan att erbjuda användarna erforderliga byggstenar för att själva bygga dessa nya begrepp. Databasen innehåller visserligen en del nya härledda och aggregerade variabler, men dessa är främst skapade för att möjliggöra uppbyggnaden av nya begrepp samt för att erbjuda en struktur och ett innehåll som är mer användaranpassat.

Genom att i en longitudinell databas integrera årsdata från utbildnings- inkomst-, sysselsättnings- och befolkningsregister ges nya dimensioner på etableringen i arbetslivet, anknytningen till arbetslivet, rörligheten på arbetsmarknaden, rörligheten ut och in på arbetsmarknaden samt på utträdet från arbetslivet med risken att permanent stå utanför.

Arbetsmarknadens förändringar och dess socioekonomiska konsekvenser skall kunna studeras och särskilt utsatta grupper eller geografiska områden skall kunna följas över åren.

Förhoppningen är att databasen skall kunna ge svar på frågeställningar som annan statistik av olika anledningar är otillräcklig att besvara - en för liten population, ett inte tillräckligt långt tidsperspektiv, en bristfällig dokumentation kring ett datamaterial som inte skapats utifrån en longitudinell ansats etc.

- LOUISE är en integrerad longitudinell databas, som syftar till att möjliggöra enkla, flexibla statistikuttag för i första hand forskning, utredning och utvärdering inom arbetsmarknadsområdet.
- Innehållet i LOUISE anpassas till användarnas primära behov av longitudinella och lättillgängliga data. I viss utsträckning konstrueras härledda variabler för att underlätta analysen.
- Databasen LOUISE kan enkelt kompletteras med information från andra datakällor.
- LOUISE bör utnyttjas som uttagsdatabas i alla situationer där LOUISE bedöms vara det billigaste och snabbaste alternativet för att framställa efterfrågade data i lämplig form.

2. OMFATTNING OCH INNEHÅLL

SCB har en mångårig erfarenhet av att använda administrativa register för att framställa statistik för olika ämnesområden, såsom utbildning, sysselsättning och inkomster.

Nya och förbättrade förutsättningar för statistik och analys om arbetsmarknaden och sambanden med andra samhällsområden skapas genom en bättre samordning och samnyttjande av data från de olika ämnesregistren. Detta görs i ett integrerat statistiksystem som kallas LOUISE - *en longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning*.

Databasen syftar till att täcka ett så brett sakområde som möjligt avseende

- gränssnittet utbildning-arbetsmarknad
- arbetsmarknad
- gränssnittet arbetsliv-utanför arbetsliv
- utanför arbetsliv
- gränssnittet arbetsmarknad-inkomstfördelningsfrågor

Detta skall uppnås genom att samnyttja relevanta data i följande SCB-register/registersystem:

- Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)
- Utbildningsregistret
- Registret över totalbefolkningen (RTB)
- Inkomst- och förmögenhetsregistret (IoF)
- Folk- och Bostadsräkningen 1990

Dessutom hämtas data från AMS Sökanderegister (Händel)

I LOUISE är det primära objektet individen, men i databasen finns kopplingsmöjligheter till ytterligare ett antal objekt såsom familj, arbetsställe (november), företag (november), arbetsställe (största förvärvskälla) och företag (största förvärvskälla).

LOUISE är ett s.k. totalräknat individregister – samtliga personer 16 år och däröver, som varit folkbokförda i Sverige den 31/12 aktuellt år, ingår i populationen för det aktuella året.

Önskar man göra nedbrytningar på olika delpopulationer är det av stor betydelse att registret är totalräknat.

LOUISE omfattar idag tretton årgångar och sträcker sig från 1990 till 2002. Planerna är att för varje år bygga ut databasen med ytterligare en årgång.

LOUISE är en longitudinell databas där data för en och samma person kan kopplas samman för samtliga år personen ingår i populationen.

Till övervägande del är LOUISE uppbyggt kring data som har sin källa i administrativa system – primärt skapade för administrativa ändamål. Att data inte är skapat i syfte att utgöra ett statistikunderlag medför att objekt och variabler kan ändra värden, försvinna eller komma till utan att vi kan påverka detta, regelverk och administrativa rutiner står oftast utanför vår påverkan.

En kritisk dimension avser således kartläggning och dokumentation av definitions- och regelförändringar över åren hos de i databasen ingående variablerna. En ordentlig dokumentation är en viktig förutsättning för att kunna leva upp till databasens longitudinella ansats.

Flertalet av de cirka 175 variabler som varje årgång av LOUISE omfattar har kalenderåret som mätperiod eller 31/12 som mättidpunkt. Främsta undantagen från detta är de variabler som är knutna till sysselsättningen i november samt information om högsta utbildning. I det senare fallet avses status vid vårterminens slut aktuellt år.

Variabelinnehållet i LOUISE kan huvudsakligen grupperas in som:

- Demografiska variabler
- Utbildningsvariabler
- Sysselsättnings-/åtgärdsvariabler
- Inkomstvariabler
- Familje-/hushållsvariabler
- Arbetsställe-/företagsvariabler

De två sistnämnda variabelgrupperna särskiljs utifrån det objekt de tillhör.

Flertalet av variablerna ser ut på samma sätt i LOUISE som i det källmaterial varifrån de hämtats. Ett antal LOUISE-specifika variabler finns dock.

- *Variabler med AMS sökanderegister som källa*

Om man med inkomsternas hjälp önskar definiera ett visst ”tillstånd” kan man i vissa fall få problem. Arbetslöshet och arbetsmarknadspolitiska åtgärder är exempel på detta. Med hjälp av data från AMS sökanderegister har därför bl.a. följande variabler skapats - *antal dagar i arbetslöshet (heltid)*, *antal dagar i deltidarbetslöshet*, *antal dagar i åtgärdsstudier* och *antal dagar i åtgärdssysselsättning*.

Med hjälp av AMS-data kan arbetslösa utan ersättning och de icke reguljärt sysselsatta (åtgärdssysselsatta) fångas, deltidarbetslösa särskiljas från övriga arbetslösa och åtgärdsstuderande som ersätts med arbetslöshetsersättning bli rätt klassificerade.

- *Familjerelaterade variabler*

Familjebegreppet ändrades i RTB från och med 1998 (RTB-familjen). I LOUISE har även årgångarna 1990-1997 uppdaterats med detta förändrade (förbättrade) familjebegrepp. Parallellt med detta familjebegrepp finns, för årgångarna 1990-1997, även begreppet hushåll (= taxeringshushållet).

Förutom att några variabler är direkt kopplade till objekten hushåll och familj, ”individualiseras” ett antal variabler som har familj eller hushåll som bas. Med hjälp av en konsumtionsvikt¹ har *socialbidrag*, *bostadsbidrag*, *bostadstillägg* och *disponibel inkomst* portionerats ut på familjens/hushållets medlemmar.

- *Sysselsättningsvariabler*

I enlighet med all den information som finns i LOUISE på årsbasis, har objekten arbetsställe/företag för största, näst största och tredje största förvärvskälla under året, skapats efter ett beloppskriterium.

¹ Konsumtionsvikt: Av socialstyrelsen beräknat konsumtionsutrymme för varje hushålls-/familjemedlem.

För dessa redovisas *näringsgren* och *sektortillhörighet*. För största förvärvskälla redovisas även *arbetsställets län/kommun*. För individen redovisas *yrkesställning* och *inkomst av förvärvskälla*.

Ytterligare en variabel som härletts i LOUISE är *antal förvärvskällor under året*. Variabeln summerar antal kontrolluppgifter från arbetsgivare och eventuell inkomst av aktiv näringsverksamhet, där inkomstbeloppet överstiger ett tusen kronor.

- *Pensionsvariabler*

I inkomststatistiken redovisas utbetalt belopp från folkpension i en enda variabel utan att det specificeras om folkpensionen är utbetald med anledning av förtidspension/sjukbidrag, ålderspension, hustrutillägg eller efterlevandepension. I LOUISE fördelas folkpensionsbeloppet till förtidspension/sjukbidrag, ålderspension eller efterlevandepension efter de folkpensionskoder som finns i inkomststatistiken (koden redovisar typ av folkpension vid sista utbetalningstillfälle under året). Utbetalt belopp från ATP behandlas på liknande sätt. Detta skapar i LOUISE variablerna *Förtidspension från folkpension*, *Förtidspension från ATP*, *Hustrutillägg*, *Ålderspension från folkpension*, *Ålderspension från ATP* samt *Efterlevandeförmån från folkpension/ATP*.

För åren 1994-1997 härleds en restkategori avseende tjänste- och tilläggspension utifrån uppgifter i inkomststatistiken (*Övrig tjänste- och tilläggspension*), från och med 1998 finns denna restkategori specificerad i inkomststatistiken.

- *Variabler som grupperar och summerar olika typer av inkomster*

För att i LOUISE kunna erbjuda en användaranpassad struktur, presenteras variabelinnehållet efter en viss ämnesstruktur. Av samma anledning har vissa variabler aggregerats och grupperats enligt nedan:

Inkomst av förvärvskälla summerar Kontant bruttolön och Inkomst av aktiv näringsverksamhet.

Inkomster och ersättningar föranledda av *Studier*, *Värnplikt*, *Föräldraledighet*, *Sjukdom/Arbetskada/Rehabilitering*, *Arbetslöshet*, *Arbetsmarknadspolitisk åtgärd*, *Delpension* och *Förtidspension/Sjukbidrag* summeras under respektive rubrik samt tillsammans under *Summa Arbetsbaserad social inkomst*.

Inkomster och ersättningar som kan definieras in under *Ålderspension*, *Tjänstepension*, *Övrig pension*, *Livränta*, *Efterlevandeförmåner* och *Hushålls-/Familjerelaterade inkomster* summeras under *Summa Annan inkomst*.

Dessutom har LOUISE, för tidigare årgångar, i vissa fall uppdaterats när bättre information funnits tillgänglig i senare dito.

LOUISE-databasen består av en databastabell för varje årgång samt tabeller med information om in- och utvandring, födelseländer och avlidna. Som databashanterare används Microsoft SQL Server.

Eftersom SCB har kunskap om en mängd programvaror, så kan datamaterial oftast levereras i önskat format. Dock använder de flesta programvaror sina egna specifika lagringsformat, vilket kan ställa till med versionsproblem. Vid stora dataleveranser är därför textfiler att föredra. Goda erfarenheter finns även av leveranser som SAS-dataset. Vid små dataleveranser passar Excel bra.

3. ANVÄNDNING

Databasen syftar till en mycket bred användning och skall kunna utgöra en gemensam bas för många olika användare. Den förbättrar förutsättningarna för statistik, forskning, utredning och utvärdering inom arbetsmarknadsområdet som ställer krav på data som följer individer över tiden.

Genom att databasen binder samman data från olika sektoriella register kan statistik och studier om samband förbättras. Då databasen kopplar samman data för flera år kan statistik och studier om konsekvenser av förändringar samt om effekter av åtgärder förbättras.

Forskare är därför en av de användargrupper som databasen vänder sig till. Forskare kan få tillgång till avidentifierat material (mikrodata) enligt gällande sekretessregler och i önskat databasformat.

En annan användning är för *regional statistik och planering*. Genom sina heltäckande egenskaper bör databasen kunna ge nya aspekter på regional och lokal nivå med avseende på arbetsmarknadens förändringar, dess effekter på de sociala inkomsternas omfattning och exempelvis på arbetslöshetens geografiska fördelning.

En tredje användning är för *allmäninformativ belysning* av en samhällsfråga som kräver statistik som integrerar data från olika register.

En fjärde användning är att data från databasen skall kunna komplettera enkätundersökningar med *hjälpinformation och länkas in i alla relevanta faser av en enkätundersökning*. Detta bör på sikt medföra billigare och bättre enkäter såväl som minskat behov av motsvarande enkätdata.

I det följande nämns några exempel för att illustrera databasens möjligheter.

- Personer som varit i *arbetslöshet eller i arbetsmarknadspolitiska åtgärder under flera år* kan beskrivas. Deras villkor kan belysas genom att kombinera exempelvis inkomst av förvärvskälla, relationen mellan denna inkomst och antal dagar i arbetslöshet/åtgärdsstudier/åtgärdssysselsättning, antal förvärvskällor (anställning/egen företagare), ersättning i samband med sjukdom/arbetsskada, förtidspension eller studier under året. Belysningen kan även omfatta andra familjemedlemmar och exempelvis deras arbetslöshetssituation då det, via de objektsidentifikationer som finns med i databasen, finns möjlighet att koppla samman individdata för personer som tillhör specifik familj, specifikt företag, arbetsställe etc.
- *Tillstånden utifrån data som avser mer än ett år*, t.ex. tre år, kan beskrivas. På så sätt kan exempelvis arbetslösheten differentieras från "Helt arbetslös alla tre åren" via bl.a. "Ej arbetslös-Delvis arbetslös-Helt arbetslös" och "Helt arbetslös-Delvis arbetslös-Ej arbetslös" till "Delvis arbetslös-Ej arbetslös-Ej arbetslös".

- Befolkningen kan delas in efter *arbetsmarknadsstatus*, exempelvis efter en skala från ”Enbart förvärvsinkomst större än fyra basbelopp”, som kan vara en tänkbar definition på de med en *fullständig anknytning* till arbetsmarknaden under året, till ”Ingen inkomst alls”, d.v.s. de som *saknar anknytning* till arbetsmarknaden. Indelningen på skalan mellan dessa två extremer kan ske utifrån de uppgifter som finns om varje individ avseende olika inkomstslag, beloppsstorlekar och durationsmått samt relationer mellan dessa variabelvärden. På så sätt kan man nyansera individers arbetsmarknadsstatus efter *grad av deltagande i arbetslivet* under året och beskriva olika ”karriärer” mellan år. Sådana karriärer kan belysa processen bakom marginaliseringar utifrån hur man blandar olika försörjningskällor.
- Varje individ kan åsättas en kod för arbetsmarknadsstatus under året eller för flera år. Dessa koder kan användas för indikatorer avseende *arbetsmarknadssituationen i kommuner, branscher eller utbildningar*. En beskrivning av detta slag kan ske utifrån ett årsperspektiv alternativt utifrån longitudinella data i ett flerpåsperspektiv. Det senare kan avse att beskriva individens status det sista året utifrån samlade uppgifter för de senaste tre åren. Exempelvis kan man dela upp på *kärnarbetskraft, löst anknutna till arbetslivet, marginalgrupper, alternativt försörjda* och *permanent offentligt försörjda*. En indelning av detta slag praktiseras sedan flera år i Danmark, bl.a. av Socialforskningsinstitutet.
- Databasens longitudinella uppläggning gör den särskilt lämpad för statistik och studier av tidsseriekaraktär, såsom olika rörlighetsstudier. Dessa kan ske genom att kategorisera *individernas rörlighetsmönster* under ett antal år. På så sätt skall data från databasen kunna ge nya infallsvinklar på *etableringen i arbetslivet* eller *vägarna ut ur arbetslivet*. Man väljer de kombinationer av inkomstslag eller enskilda inkomstslag som är relevanta för att beskriva dessa flöden tillsammans med andra data såsom uppgift om kön, ålder, utländsk härkomst, näringsgren, utbildning etc.

Sekvenser av historiska data kan byggas upp. Exempelvis skulle uppgifter om samlad erfarenhet från förvärvsarbete tillsammans med data om utbildning kunna användas för att bidra till att belysa *befolkningens kompetens*.

Databasens struktur och användaranpassade databastabeller möjliggör olika typer av uttag. Sedvanligt sekretessförfarande gäller vid uttag av avidentifierat individmaterial (mikrodata). Sådana uttag är möjliga endast för forskningsändamål.

Man kan få statistik levererad på papperstabeller med traditionell redovisning efter önskemål. Man kan få materialet på diskett eller på CD/DVD och i önskat databasformat.

Alla i databasen ingående variabler kan selekteras, grupperas och kombineras efter behov.

Användarna kan från databasen dra urval, välja delpopulation eller delområde samt data efter behov. Man kan även lägga till andra data efter behov från andra register eller från urvalsundersökningar.

Möjligheten att, via de objektsidentifikationer som finns i databasen, påföra information från andra datakällor, bör understrykas. Det kan röra sig om information som finns såväl inom som utom SCB.

Ett smidigt sätt för en användare är att få tillgång till data som en Accessdatabas på CD-skiva. Användaren menystyr enkelt data från Accessdatabasen till Excel via Ms Query och Pivottabell och kan sedan själv skapa tabeller enligt egna önskemål.

4. DATABASEN LOUISE

Avsnittet inleds med en kort beskrivning över hur databasen är uppbyggd. Därefter följer en beskrivning av populationen, de objekt databasen omfattar, referensperiod samt en lista över samtliga i databasen ingående variabler indelade efter ämnesområde.

Databasens uppbyggnad

Databasen är upplagd på en SQL-server. Den består av en databastabell för varje årgång samt en tabell med information om avlidna under tidsperioden, en med information om in- och utvandring under tidsperioden och en med information om födelseländer. När uttag från databasen skall göras kan databastabellerna, med hjälp av personnummer, samköras med varandra.

Population

Samtliga personer 16 år och äldre, som varit folkbokförda i Sverige den 31/12 aktuellt år, ingår i populationen för det aktuella året.

Personer som avlidit eller utvandrat under aktuellt år och som var folkbokförda i Sverige den 31/12 året före aktuellt år, redovisas med datum för dödsfall/utvandring.

Objekt

Databasens primära objekt är *Individ* och det är individobjektet som avgränsar populationen. Till individobjektet är dock ytterligare ett antal objekt knutna. Flertalet av dessa objekt kan identifieras med hjälp av de objektsidentifikationer som finns med i databasen.

De objekt som databasen omfattar

Individ
Hushåll (taxeringshushållet) 1990-1997
Familj (RTB-familjen)
Företag (novemberanställningen)
Arbetsställe (novemberanställningen)
Arbetsställe (novemberanställningen)
Företag (största förvärvskälla)
Arbetsställe (största förvärvskälla)
Företag (näst största förvärvskälla)
Arbetsställe (näst största förvärvskälla)
Företag (tredje största förvärvskälla)
Arbetsställe (tredje största förvärvskälla)

Objektsidentifikation

PersonNr
HuvManPNr
FamId
PeOrgNr
CFARNr
AstNr
KUIPeOrgNr
KUICFARNr

Av dessa objekt har de sex sistnämnda härletts i LOUISE utifrån ett beloppskriterium.

Objektet familj har härletts för åren 1990-1997 i LOUISE utifrån likartade förutsättningar som objektet familj härleds i RTB 1998-2002.

Företag och arbetsställe knutet till novemberanställningen härleds i RAMS-systemet medan hushåll, som utgörs av taxeringshushållet, finns definierat inom inkomst- och förmögenhetsstatistiken för åren 1990-1997.

Cirka 20 procent av de variabler som finns i LOUISE-databasen är kopplade till andra objekt än individ.

För utförligare information kring de olika objekten se kapitel 5.

Referensperiod

Databasen är uppbyggd med kalenderåret som mätperiod. Denna mätperiod är giltig för flertalet uppgifter med undantag för:

Samtliga de variabler som är knutna till RAMS¹ novemberdefinition, vilka är avsedda att mäta status i november månad.

Ålder, Bostadens Län, Kommun och Församling, Fastighetens löpnummer/Fastighetsbeteckning, Civilstånd, Familjeställning, Senaste invandringsår, Familjetyp, Konsumtionsvikt, Antal hemmavarande barn och Medborgarskap avser status den 31/12 aktuellt år.

Kod för folkpension och Kod för ATP avser 31/12 aktuellt år alternativt sista utbetalningstillfälle under aktuellt år.

Yrke, Socioekonomisk indelning (SEI) och Arbetad tid hämtas från FoB 90. Yrke och SEI (som huvudsakligen bygger på yrkesuppgifter för den förvärvsarbetande befolkningen) avser i princip november månad 1990. Arbetad tid avser veckoarbetstid i oktober 1990.

Högsta avslutade utbildning, Utbildningsgrupp och Avslutningsår för högsta utbildning hämtas från utbildningsregistret, som från och med årgång 1992 avser avklarade utbildningar till och med vårterminen aktuellt år. Studiedeltagande HT avser höstterminen medan Registrering på högskolans grund-/forskarutbildning innehåller information om både vår- och hösttermin det aktuella året.

För 1990 bygger variablerna *Arbetsinkomst* och *Inkomst av största förvärvskälla* på uppgift om *Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)* för 1989.

Vissa variabler i databasen är inte knutna till en specifik årgång. Dessa variabler är *Födelseland (eget, moderns och faderns)*, *Land vid in-/utvandring*, *Datum för in-/utvandring* och *Dödsdatum*.

¹ Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik.

Variabler

Variablerna har här strukturerats efter ämnesinnehåll och objektstyp och följer i stort strukturen i kapitel 6. I en variabelförteckning, sid. 251-255, finns sidhänvisningar till kapitel 6.

Variablerna redovisas med variabelnamn och vilka år de förekommer i databasen (när ej annat anges förekommer variabeln samtliga år 1990-2002).

DEMOGRAFISKA VARIABLER

Ålder	Alder	
Kön	Kon	
Bostadslän	Lan	
Bostadskommun	Kommun	
Bostadsförsamling	Forsamling	
Fastighetens löpnummer	FastLopNr	1990-1997
<i>(Fastighetens löpnummer används endast som hjälpmedel vid regionala indelningar)</i>		
Fastighetsbeteckning	FastBet	1998-
<i>(Fastighetsbeteckning används endast som hjälpmedel vid regionala indelningar)</i>		
Civilstånd	Civil	
Familjeställning	FamStF	
Senaste invandringsår	SenInvAr	
Land vid in-/utvandring ¹	InvUtvLand	
År och månad för in-/utvandring ¹	InvUtvManad	
Eget födelselän	FodelseLan	
Eget födelseland ¹	FodelseLandNamn	
Eget födelseland (grupperad)	FodGrEg	
Moderns födelseland ¹	FodelseLandNamnMor	
Moderns födelseland (grupperad)	FodGrMor	
Faderns födelseland ¹	FodelseLandNamnFar,	
Faderns födelseland (grupperad)	FodGrFar	
Utländsk/Svensk bakgrund	UtlSvBakg	
Utländsk/Svensk bakgrund (alt. indelning)	UtlSvBakgAlt	
Medborgarskap	MedbLandNamn	
Datum för medborgarskap	MedbDat	1998-
Dödsdatum ¹	DodDatum	
Personnummer	PersonNr	
<i>(Ersätts vid utlämnande av mikrodata med ett löpnummer)</i>		

För hushåll:

Familjetyp	FamTypH	1990-1997
Konsumtionsvikt	KonsViktH	1991-1997
Huvudmans personnummer	HuvManPNr	1990-1997
<i>(Ersätts vid utlämnande av mikrodata med ett löpnummer)</i>		

¹ Variabeln är ej bunden till en specifik årgång

För familj:

Familjetyp	FamTypF
Konsumtionsvikt	KonsViktF
Antal hemmavarande barn 0-3 år	Barn0_3
Antal hemmavarande barn 4-6 år	Barn4_6
Antal hemmavarande barn 7-10 år	Barn7_10
Antal hemmavarande barn 11-15 år	Barn11_15
Antal hemmavarande barn 16-17 år	Barn16_17
Antal hemmavarande barn 18 år o äldre	Barn18plus
Familjeidentitet	FamId

(Ersätts vid utlämnande av mikrodata med ett löpnummer)

UTBILDNINGSVARIABLER

Utbildning, högsta avslutade	HUtbSUN	1990-1999
Utbildningsnivå, högsta avslutade	SUN2000Niva	2000-
Utbildningsinriktning, högsta avslutade	SUN2000Inr	2000-
Utbildningsnivå, enligt äldre klassificering	SUN2000Niva_Old	2000-
Utbildningsår (avslutningsår högsta utb.)	ExamAr	
Studiedeltagande HT (registrering/närvaro)	StudDelt	2000-
Registrering på högskolans grundutbildning	HSDelt	
Registrering på högskolans forskarutbildning	FoDelt	
Utbildningsgrupp (SUN)	SUNGrp	1990-1999
Utbildningsgrupp (SUN2000)	SUN2000Grp	2000-

SYSSELSÄTTNINGSVARIABLER

Antal förvärvskällor under året	AntAns	
Sysselsättningsstatus (november månad)	SyssStat	1993-
Sysselsättningsstatus (gamla definitionen)	SyssStatG	1990-1993
Yrkesställning (november månad)	YrkStalln	
Yrkesställning 1 (största förvärvskälla)	KU1YrkStalln	
Yrkesställning 2 (näst största förv.)	KU2YrkStalln	
Yrkesställning 3 (tredje största förv.)	KU3YrkStalln	
Förekomst av åtgärdssysselsättning	ASysTyp	1992-
Arbetslöshetskod	ALKod	1992-
Åtgärds kod	IAKod	1992-
Antal dagar i arbetslöshet	ALosDag	1992-
Antal dagar som "Övrig inskriven vid AF"	AK14Dag	1992-
Antal dagar i deltidsarbetslöshet	ADelDag	1992-
Antal dagar som arbetssökande tillfälligt timanställd	TillfTimDag	1996-
Antal dagar i "åtgärdsstudier"	AStuDag	1992-
Antal dagar i "åtgärdssysselsättning"	ASysDag	1992-
Arbetssökande (november)	ArbSokNov	1998-
Yrke	NYK	1990
Socioekonomisk indelning	SEI	1990
Arbetad tid	ArbTid	1990

INKOMSTVARIABLER

INKOMST AV FÖRVÄRVSKÄLLA

Kontant bruttolön	LoneInk	
Inkomst av rörelse/Inkomst av Jordbruks- fastighet (brukad)	1989: FInk89, 1990: FInk90	
Inkomst av aktiv näringsverksamhet	FInk	1991-
Summa inkomst av förvärvskälla	ForvInk	
Deklarerad löneinkomst	DekLon	1991-
Inkomst av största förvärvskälla <i>(1990 bygger uppgiften på beloppen från LoneInk och FInk89)</i>	KU1Ink	
Inkomst av näst största förvärvskälla <i>(1990 bygger uppgiften på beloppen från LoneInk och FInk89)</i>	KU2Ink	
Inkomst av tredje största förvärvskälla <i>(1990 bygger uppgiften på beloppen från LoneInk och FInk89)</i>	KU3Ink	
Arbetsinkomst	ArbInk	
<i>(1990 summeras inkomsten av FInk89 och övriga inkomster/ersättningar för 1990)</i>		

ARBETSTIDSRELATERAD SOCIAL INKOMST

Studier:

Studiemedel och studiehjälp	StudMed	
Särskilt vuxenstudiestöd, bidrag (arb.lösa)	SVuxA	1997-
Särskilt vuxenstudiestöd, bidrag (övriga)	SVux	1997-
Särskilt vuxenstudiestöd, bidrag	SvuxSVuxA	1990-1996
Vuxenstudiestöd, lån (arbetslösa)	SVuxALan	1997-
Vuxenstudiestöd, lån (övriga)	SVuxLan	1997-
Vuxenstudiestöd, lån	VuxLan	1990-1996
Särskilt utbildningsbidrag (Kunskapslyftet)	SUtKun	1997-
Korttidsstudiestöd	KortStu	1990-2001
Timersättning vid läs- och skrivsvårigheter	SarVux	1990-2001
Svenska för invandrare	SFI	1990-1998
Utbildningsbidrag till doktorander	UtbDok	
Summa inkomst föranledd av studier	Stud	
Förekomst av studerandeinkomster	StudTyp	

Värnplikt:

Värnpliktsersättning	VPLErs	
Förekomst av värnpliktsersättning	VPLTyp	

Föräldraledighet:

Föräldrapenning vid barns föd. el. adoption	ForPeng	
Tillfällig föräldrapenning för vård av barn	ForVAB	
Vårdbidrag	VardBidr	
Summa inkomst föranledd av föräldraled.	ForLed	
Förekomst av föräldraersättning	ForLedTyp	

Sjukdom/Arbetsskada/Rehabilitering:

Sjukpenning, arbetsgivarinträde	SjukPA	1990-1993
Sjukpenning, ej arbetsgivarinträde	SjukPP	
Arbetsskadeersättning	ArbSkErs	1992-
<i>(1990-1991 redovisas Arbetsskadeersättning under sjukpenning)</i>		
Ersättning från AGS och TFA	AGSTFA	
Förekomst av sjukpenning/arbetsskadeersättn.	SjukTyp	
Rehabiliteringsersättning	RehabErs	1992-
Förekomst av rehabiliteringsersättning	RehabTyp	1992-
Summa inkomst föranledd av sjukdom/ arbetsskada/rehabilitering	SjukRe	

Arbetslöshet:

Ersättning från arbetslöshetskassa/arbets- löshetsförsäkring	AKassa	
Kontant arbetsmarknadsstöd	KAS	1990-1998
Ers. från statlig arbetsmarknadskassa	AMK	1994-1997
Kontant arbetsmarknadsstöd (EES-avtal)	KASEES	1994-1997
Summa inkomst föranledd av arbetslöshet	ArbLos	
Förekomst av arbetslöshetsersättning	ArbLosTyp	

Arbetsmarknadspolitisk åtgärd:

Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag	UtbBidr	
Särskild dagpenning vid arbetsmarknads- utbildning	UtbBArb	1993-1995
Särskilt studielån vid arbetsmarknads- utbildning	UtbBLan	1993-1995
Arbetslivsutvecklingsbidrag (ALU)	ALUBidr	1993
Arbetslivsutvecklingsbidrag (från A-kassa)	ALUKU	1994-1999
Arbetslivsutvecklingsbidrag (från RFV, KAS)	ALUKAS	1994-1998
Arbetslivsutvecklingsbidrag (från AMK)	ALUAMK	1994-1996
Arbetslivsutvecklingsbidrag enligt EES-avtal	ALUEES	1994-1997
Offentligt Tillfälligt Arbete	OTA	1997
Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbets- marknadsåtgärd	AKassaAmPol	2000-
Summa inkomst föranledd av arbets- marknadspolitisk åtgärd	AmPol	
Förekomst av ersättning i samband arbets- marknadspolitisk åtgärd	AmPolTyp	

Delpension:

Delpension	DelPers	
Förekomst av delpension	DelPersTyp	

Förtidspension/Sjukbidrag:

Förtidspension från folkpension, egenförmån	FolkFort	1990-1992
Sjukbidrag från folkpension, egenförmån	FolkSjuk	1990-1992
Förtidspension/Sjukbidrag från folkpension, egenförmån	FolkFortSjuk	1993-
Förtidspension från ATP, egenförmån	ATPFort	1990-1992
Sjukbidrag från ATP, egenförmån	ATPSjuk	1990-1992
Förtidspension/Sjukbidrag från ATP, egenförmån	ATPFortSjuk	1993-
AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag	FortidAGS	1996-
Summa inkomst föranledd av förtidspension/sjukbidrag	Fortid	
Förekomst av förtidspension/sjukbidrag	FortidTyp	

Övrig arbetstidsrelaterad social inkomst:

Närståendepenning	NarPeng	
Tillfällig avgångsersättning	TAE	1997
Generationsväxlingsersättning	GenErs	1998-2000

Summa arbetstidsrelaterad social inkomst	SocInk	
--	--------	--

KAPITALINKOMST

Inkomst av kapital	KapInk	1991-
Inkomst av passiv näringsverksamhet	PasNar	1991-

ANNAN INKOMST

Ålderspension:

Ålderspension från folkpension, egenförm.	FolkAld	
Ålderspension från ATP, egenförmån	ATPAld	
Särskilt pensionstillägg	SPenTill	1991-
Summa ålderspension	SumAld	

Tjänstepension:

ITP - Industrins o handelns tjänste- och tilläggspension	ITP	
Kommunal- o landstingsanställdas tjänstepension	KTjP	
Statlig tjänstepension	STjP	
Tjänstepension från statligt bolag	SBTjP	1994-
Tjänstepension enl. individ. tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare o arbetstagare	KUPens	1991-
Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare	STP	
Övrig tjänste- och tilläggspension	OvrTjP	1994-
Summa tjänstepension	SumTjP	
Förekomst av ålders-/tjänstepension	AldTjPTyp	

Övrig pension:

Hustrutillägg	FolkHust	
Privat pensionsförsäkring	PrivPens	1991-
Summa inkomst av åldersrelaterade pensioner	AldPens	

Livränta:

Yrkesskadelivränta	LivYrke	
Arbetskadellivränta, egenförmån	LivArb	
Summa inkomst från yrkes-/arbetskadelivränta	LivRta	
Förekomst av yrkes-/arbetskadelivränta	YrkArbTyp	
Annan skattepliktig livränta	LivAnnan	

Efterlevandeförmåner:

Arbetskadelivränta, efterlevandeförmån	LivArbF	
Efterlevandeförmån av folkpension o ATP	FolkATPFam	

Hushålls-/familjerelaterade inkomster:

Socialbidrag (individualiserat från hushåll)	SocBidrPersH	1991-1997
Förekomst av socialbidrag (hushållsmedl.)	SocBidrTypH	1991-1997
Socialbidrag (individualiserat från familj)	SocBidrPersF	
Förekomst av socialbidrag (familjemedl.)	SocBidrTypF	
Bostadsbidrag (individualiserat fr. hushåll)	BostBidrPersH	1991-1997
Bostadsbidrag (individualiserat från familj)	BostBidrPersF	
Bostadstillägg (individualiserat fr. hushåll)	BostTillPersH	1991-1997
Bostadstillägg (individualiserat från familj)	BostTillPersF	

Övriga inkomster/ersättningar:

Handikappersättning	HKapErs	
Underhållsstöd/Bidragförskott	BidrFor	
Summa annan inkomst (hushållsrelaterad)	AnnInkH	1990-1997
Summa annan inkomst (familjerelaterad)	AnnInkF	
Summa folkpension	FolkBel	
Summa ATP	ATPBel	

För hushåll:

Socialbidrag	SocBidrHus	1990-1997
Bostadsbidrag	BostBidrHus	1990-1997
Bostadstillägg	BostTillHus	1990-1997

För familj:

Socialbidrag	SocBidrFam	
Bostadsbidrag	BostBidrFam	
Bostadstillägg	BostTillFam	

DISPONIBEL INKOMST

Disponibel inkomst (individualiserat från hushåll)	DispInkPersH	1991-1997
Disponibel inkomst (individualiserat från familj)	DispInkPersF	
Disponibel inkomst (individens delkomponent)	DispInk	

För hushåll:

Disponibel inkomst	DispInkHus	1990-1997
--------------------	------------	-----------

För familj:

Disponibel inkomst	DispInkFam	
--------------------	------------	--

ARBETSSTÄLLE-/FÖRETAGSVARIABLER

För novemberanställningen:

Företagets organisationsnummer (Ersätts vid utlämnande av mikrodata med ett löpnummer)	PeOrgNr	
Arbetsställets CFAR-nummer (Ersätts vid utlämnande av mikrodata med ett nytt löpnummer)	CFARNr	
Arbetsställenummer	AstNr	

Arbetsställe kommun	AstKommun	
Arbetsställe län	AstLan	

Antal sysselsatta på arbetsstället	AntalSys	
------------------------------------	----------	--

Institutionell sektorkod (företag)	InstKod	1990-1998
Institutionell sektorkod (företag)	InstKod6	1999-2000
Institutionell sektorkod (företag)	InstKod7	2001-

Sektortillhörighet (företag)	Sektorkod	
------------------------------	-----------	--

Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	AstSNI69	1990-1993
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	AstSNI92	1990-2001
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	AstSNI2002	2002

För största förvärvskälla:

Företagets organisationsnummer (Ersätts vid utlämnande av mikrodata med ett löpnummer)	KU1PeOrgNr	
Arbetsställets CFAR-nummer (Ersätts vid utlämnande av mikrodata med ett nytt löpnummer)	KU1CFARNr	
Arbetsställekommun	KU1AstKommun	
Arbetsställelän	KU1AstLan	
Institutionell sektorkod (företag)	KU1InstKod	1990-1998
Institutionell sektorkod (företag)	KU1InstKod6	1999-2000
Institutionell sektorkod (företag)	KU1InstKod7	2001-
Sektortillhörighet (företag)	KU1SektorKod	
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU1AstSNI69	1990-1992
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU1AstSNI92	1993-2001
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU1AstSNI2002	2002

För näst största förvärvskälla:

Institutionell sektorkod (företag)	KU2InstKod	1990-1998
Institutionell sektorkod (företag)	KU2InstKod6	1999-2000
Institutionell sektorkod (företag)	KU2InstKod7	2001-
Sektortillhörighet (företag)	KU2SektorKod	
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU2AstSNI69	1990-1992
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU2AstSNI92	1993-2001
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU2AstSNI2002	2002

För tredje största förvärvskälla:

Institutionell sektorkod (företag)	KU3InstKod	1990-1998
Institutionell sektorkod (företag)	KU3InstKod6	1999-2000
Institutionell sektorkod (företag)	KU3InstKod7	2001-
Sektortillhörighet (företag)	KU3SektorKod	
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU3AstSNI69	1990-1992
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU3AstSNI92	1993-2001
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	KU3AstSNI2002	2002

ÖVRIGA VARIABLER

Folkpensionskod för egenförmån	FolkEgen
ATP-kod för egenförmån	ATPEgen
Folkpensionskod för efterlevandeförmån	FolkFam
ATP-kod för efterlevandeförmån	ATPFam

5. I DATABASEN INGÅENDE OBJEKT

Individ

PersonNr

Samtliga individer som den 31/12 aktuellt år uppnått 16 års ålder och är folkbokförda i Sverige, ingår i LOUISE population det aktuella året.

Dessutom finns uppgift om dödsdatum för person¹ som avlidit under aktuellt år. För person¹ som utvandrat finns uppgift om utvandringsdatum.

Kvaliteten i befolkningsstatistiken är beroende av över- eller undertäckning i den totala populationen, till exempel på grund av brister i rapporteringen av händelser som födelser, dödsfall, invandring och utvandring. Kvaliteten påverkas också av felaktigheter i folkbokföringen som ger upphov till fel i den regionala fördelningen, till exempel flyttningar inom landet som inte anmäls till de lokala skattekontoren.

Födelser och dödsfall ger upphov till mycket små problem med under- respektive övertäckning beroende på de snabba rapporteringsrutinerna. För nyfödda uppgår undertäckningen till 0,1 procent av 0-åringarna i folkmängdsstatistiken. Övertäckningen med anledning av ej rapporterade dödsfall är ännu något lägre i de olika åldersklasserna.

Invandring ger upphov till undertäckning beroende på den relativt långa tiden mellan invandringen och registreringstidpunkten. För de invandrare som fick sina beslut om uppehållstillstånd under 1986 var mediantiden från det att ansökan registrerats fram till folkbokföringen 21 veckor. Därtill kommer polisens handläggnings-tid, om vars längd vi inte har någon uppgift. Uppgift om tidsskillnaden mellan invandring och registreringstidpunkt för nordiska invandrare saknas, men den är kortare eftersom nordbor kan bosätta sig i Sverige utan uppehållstillstånd. Många flyktingar som fått uppehållstillstånd tvingas bo kvar på förläggningarna. I väntan på kommunplacering folkbokförs de då på förläggningen. Det gör att statistiken, för kommuner med flyktingförläggningar, ger en skev bild av både befolkningsutvecklingen och flyttströmmarna till och från kommunen.

Utvandrare förorsakar övertäckning eftersom utflyttning inte alltid anmäls. Övertäckningen uppgick till 0,1 procent av hela populationen enligt kontrollen i samband med folk- och bostadsräkningen 1985 (FoB 85). Räknat på delpopulationen utländska medborgare var övertäckningen 1,0 procent för nordiska medborgare och 2,8 procent för övriga medborgarskap tillsammans. Delvis kan denna underregistrering förklaras av att det inte rapporteras till svenska folkbokföringsmyndigheter när utländsk medborgare, folkbokförd i Sverige dör under utlandsvistelsen. En annan anledning är att personer lämnar landet utan att meddela detta till folkbokföringen.

Utöver ovan beskriven problematik ändras personnumret för ca 2 000 personer varje år. De flesta av dessa ändringar beror på felaktigt angiven födelsetid i samband med invandring. Uppgift om felaktigt angivet kön i samband med födelse medför också byte av personnummer, men detta bedöms vara av relativt liten omfattning. Genom att länka personnummer före och efter ändring kan problemet med personnummerbyten hanteras.

¹ När person uppnått 16 års ålder och varit folkbokförd i Sverige den 31/12 året före aktuellt år.

Inom folkbokföringen svarar Skatteverket för uppgifternas kvalitet. I samband med databehandlingen av uppgifterna vid skattekontoren genomförs vissa maskinella kontroller och rättelser.

När aviseringarna kommer till SCB granskas också en stor del av uppgifterna. En uppgift får inte innehålla ett otillåtet värde och får inte heller vara ologiskt i kombination med en annan uppgift.

I samband med massutsändningar av brev som till exempel skattsedlar och röstkort kontrolleras ibland adressuppgifterna på de försändelser som inte kommit fram. Avsikten är att kontrollera att flyttning anmäls i rätt tid och därmed att den registrerade bosättningen - folkbokföring på viss ort och fastighet - överensstämmer med den faktiska bosättningen. I samband med utsändningen av blanketter till folk- och bostadsräkningarna 1975, 1980 och 1985 genomfördes också sådana kontroller. En närmare redogörelse för resultatet av dessa kontroller finns bland annat i *Folkmängd del 1-2, 31 december 1988 (SOS)*. I FoB 90 har inte någon kontroll av folkbokföringen, liknande den i tidigare folk- och bostadsräkningar, gjorts.

Eftersom en stor del av rapporteringen till folkbokföringssystemet sköts av barnmorskor, vigselförrättare, domstolar eller läkare där rapporteringen är en del av arbetsuppgifterna kan man på goda grunder anta att uppgifterna rapporteras med små mätfel.

Man kan anta att mätfelen är mer omfattande när det gäller flyttningar, då rapporteringen sköts av den flyttande. Detta gäller både omedvetna och medvetna felaktigheter i rapporteringen.

Den 1/7 1991 omorganiserades folkbokföringen. Den lokala folkbokföringen överfördes då från pastorsämbetena (1 800 st.) till de lokala skattekontoren (115 st.). Denna förändring borde vara av betydelse för kvalitet och behandling av uppgifter i folkbokföringen. Vid samma tidpunkt, den 1/7 1991, införs regeln att studerande på eftergymnasial utbildning skall folkbokföras på studieorten.

Hushåll	HuvManPNr
----------------	------------------

Objektet identifieras med hjälp av huvudmannens personnummer.

Hushållsbegreppet omfattar kategorierna *gifta (sammanboende)*, *ogifta sambo-skattade* och *ensamstående*. För barn under 18 år¹ skapas inte objektet hushåll i LOUISE.

Inkomstregistrets hushållsbegrepp bygger primärt på data avseende 1/11 året innan inkomståret med huvudmannens personnummer som länk. Uppgifterna dateras upp till 31/12 inkomståret då uppgifter som län, kommun, församling, civilstånd m.m. hämtas från RTB.

Med hjälp av personnummer, civilstånd och samhörigs personnummer från RTB konstrueras ett huvudmannabegrepp. Personer med civilstånd 1, 2, 3, 4, 5 (se kodförklaring nedan) får det egna personnumret i huvudmannabegreppet. Personer med civilstånd 7 får makens personnummer i huvudmannabegreppet och personer med civilståndskod 8, 9 får samhörigs personnummer i huvudmannabegreppet.

¹1997: Hushållsobjektet skapas inte för 16- och 17-åringar samt de 18-åringar som är födda i november och december.

I vissa fall korrigeras endast familjetyp i inkomstregistret utan följdkorrigering av huvudmannens personnummer. Ensamstående (med och utan barn) har i vissa fall kvar samhörigs personnummer i huvudmannabegreppet på grund av t.ex. felaktig civilståndskod.

Vid bildandet av familjetyp kontrolleras hur många vuxna som ingår i hushållet. Finns bara en vuxen blir familjetypen *ensamstående* oberoende av civilståndskod och huvudmannabegrepp.

I databasen görs så långt möjligt - på basis av familjetyp - återstående korrigeringar av huvudmannens personnummer.

Civilståndskoder som används som hjälpinformation vid härledning av hushåll:

- 1 = ogift person
- 2 = gift man
- 3 = gift kvinna ej sammanboende med maken
- 4 = fränskild person
- 5 = änka/änkling
- 7 = gift kvinna sammanboende med maken
- 8 = barn under 18 år (1/11)
- 9 = fosterbarn under 18 år (1/11)

<i>Familj</i>	<i>FamId</i>
----------------------	---------------------

Familj identifieras med hjälp av familjeidentitet. Familjeidentitet (RTB-familj) utgörs av personnumret för den äldste personen av maximalt två generationer som har relationer med varandra¹, som är folkbokförda på samma fastighet och där en av dessa generationer saknar giftermåls-/sambokoppling. En RTB-familj omfattar således maximalt två generationer. Då fler än två generationer bor tillsammans bildas RTB-familjen med utgångspunkt från den yngsta generationen. En person kan endast ingå i en RTB-familj.

Det bör observeras att ej gifta vuxna som är folkbokförda på samma fastighet och har gemensamt barn ingår i samma familj oberoende av barnets folkbokföring.

Familjerna har skapats med hjälp av register. Ambitionen har varit att optimera utfallet. Följande regler har följts vid bearbetningarna:

Under perioden 1990-1997 har samtliga ensamstående som bott på samma fastighet som föräldrarna sammankopplats med dem, oberoende av ålder. Efter 1997 har endast ensamstående som ej varit gifta tidigare sammankopplats med föräldrarna.

Sammanboende utan barn måste ha haft gemensamma barn tidigare för att kopplas samman. Fränskilda klassificeras som sambo efter skilsmässan om de bor på samma fastighet med gemensamma barn och ingen av parterna bildat ny familj.

Moderns familj prioriteras om både faderns och moderns familj bor i samma fastig-

¹ Relationerna omfattar make/maka, registrerad partner, sambo som har/har haft gemensamma barn (biologiskt/adoptiv), biologisk förälder, adoptivförälder, vårdnadshavare (för barn under 18 år) samt annan förälder än vårdnadshavare (fosterförälder).

het. Om bara en av föräldrarna är gift på nytt prioriteras den av föräldrarna som är ensam.

En sambo eller gift person som ej finns registrerad som biologisk mor/far till barn respektive adoptivbarn betraktas som fosterförälder.

Om flera uppgifter finns prioriteras par som är gifta framför eventuella samboförhållanden. Om uppgifter finns med flera giftermålsdatum utan skilsmässa prioriteras senaste giftermålsdatum.

Barn under 18 år som saknar koppling till vuxen har kodats som *Övrigt barn under 18 år*.

Uppgifter om sambos som aldrig haft gemensamma barn saknas helt.

Sambofamiljer kan vara felklassificerade p.g.a. att en fastighet kan innehålla flera lägenheter. De som klassificerats som sambos med gemensamma barn kan eventuellt bo i olika lägenheter i samma fastighet. Risken ökar om fastigheten är stor. Över 75 procent av befolkningen bor emellertid i fastigheter där det bor under 100 personer. Ungefär 50 procent av befolkningen bor i fastigheter med mindre än 10 personer.

Uppgifterna för perioden 1990-1997 skapades år 2000. För perioden efter 1997 tas familjeuppgifterna fram i samband med att man bildar RTB-årgången. Det finns alltså en konsistens mellan innehållet i RTB för ett visst år och familjeuppgifterna efter 1997. För perioden 1990-1997 baseras uppgifterna om familj på det uppdaterade flergenerationsregistret som färdigställdes till sommaren år 2000. Uppgifterna har betydligt högre kvalitet än motsvarande RTB-uppgifter för perioden.

För att få en uppfattning om storleken på vissa skillnader när detta familjebegrepp används i stället för hushållsbegreppet (taxeringshushållet) se jämförelse som gjorts under Familjetyp sid. 46-47.

Företag (november)	PeOrgNr
---------------------------	----------------

Företagsbegreppet är kopplat till organisationsnummer för företag och identifieras således med hjälp av företagets organisationsnummer. Organisationsnummer tilldelas alla juridiska personer som bildas. Om företaget bedrivs som ett enskilt företag används personens personnummer som organisationsnummer. För juridiska personer är Patent och registreringsverket (PRV) tilldelande myndighet utom för den offentliga sektorns verksamheter där SCB är tilldelande myndighet. Eftersom alla verksamheter måste ha ett organisationsnummer för att kunna moms- och/eller arbetsgivarregistreras så är täckningen 100 procent. Kontrolluppgiftsmaterialet, varifrån organisationsnumret hämtas, kan dock innehålla felaktiga organisationsnummer.

Kopplade till detta organisationsnummer är de individer vars huvudsakliga arbetsställe i november tillhör företaget/organisationen. Kvaliteten i denna koppling är avhängig Sysselsättningsavgränsning och bestämmande av huvudsakligt arbetsställe, se under *Sysselsättningsstatus* sid. 65-69 och under *Arbetsställe (november)* sid. 27-29.

Vid utlämnade av data från LOUISE ersätts organisationsnumret av ett löpnummer.

Arbetsställe (november)**CFARNr**

Objektet identifieras med hjälp av en arbetsställeidentitet (CFAR-nummer). Ett arbetsställe är varje adress, fastighet eller grupp av närliggande fastigheter där ett företag bedriver verksamhet. Definitionen på vad som är ett arbetsställe är inte exakt. Ett nytt arbetsställe uppstår när två av de tre kriterierna lokal (adress), verksamhet och ägare ändras.

Novemberanställningen definieras för samtliga som i sysselsättningsregistret klassificerats som förvärvsarbetande i november (för beskrivning av sysselsättningsavgränsningen se under *Sysselsättningsstatus*, sid. 65-69).

För samtliga personer som fått en kontrolluppgift (KUA¹) och/eller företagarinkomst måste ett huvudsakligt arbetsställe bestämmas, så att arbetsställe-/företagsinformation kan föras på varje individ. För personer med flera KUA och/eller företagarinkomster görs en jämförelse mellan de olika inkomstkällorna. Den inkomstkälla som har gett den högsta skattade novemberinkomsten anses utgöra huvudarbetsställe under november. När novemberinkomsten skall skattas väger delårsmarkerade KUA och företagarinkomster något tyngre än helårsmarkerade KUA.

Undantag från ovan: När den sammanlagda arbetsinkomsten överstiger rörelseinkomsten under november, väljs som huvudsakligt arbetsställe det arbetsställe som gett den största skattade arbetsinkomsten, även om den skattade rörelseinkomsten är större.

I FDB (eller CFAR)² fastställs ett åttasiffrigt, unikt, löpnummer – det s.k. CFAR-numret – för företagets alla arbetsställen.

Anställda som inte kan placeras på ett ”riktigt” arbetsställe erhåller inget CFAR-nummer.

Vid utlämnade av data från LOUISE ersätts CFAR-numret av ett nytt löpnummer.

Arbetsställenummer (november)**AstNr**

Alla företag med verksamhet på mer än en adress är enligt lag skyldiga att ange ett högst femsiffrigt arbetsställenummer på samtliga kontrolluppgifter som utges. Detta arbetsställenummer, som bestäms av SCB i samråd med företaget, kan tillsammans med organisationsnumret kopplas till rätt arbetsställeidentitet (CFAR-nummer).

Kategorier av anställda vars arbetsställe inte erhåller något CFAR-nummer (inom parentes anges kategorins ”Särskilda arbetsställenummer”):

- Anställda inom kommunal gatuförvaltning (99980)
- Anställda i kommunal hemtjänst (99981)
- Av kommun anställda lokalvårdare (99982)
- Säsongsanställda inom kommunal ferieverksamhet för barn och ungdom (99983)
- Lärare som omväxlande vikarierar vid olika skolor (99984)
- Förskollärare/barnskötare som omväxlande vikarierar vid olika förskolor/daghem (99985)
- Kommunala dagbarnvårdare (99986)

¹ Kontrolluppgift från arbetsgivare.

² Januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

- Kommunalt anställda med ungdomsplats/beredskapsarbete i de fall dessa personer inte naturligt kan redovisas under ett av arbetsgivarens fasta arbetsställen (99987)
- Säsongsvis eller tillfälligt av kommun avlönade personer inom kulturella verksamhetsområden (99988)
- Kommunalt anställda personer med lön/ersättning för vård av fosterbarn (99989)
- Arbetstagare utan normalt anställningsförhållande (t.ex. artister och styrelseledamöter) (99990)
- Anställda utanför de egna arbetsställena eller med växlande arbetsställen (t.ex. anställda vid byggarbetsplatser, försäljare och bevakningspersonal) (99992)
- Anställda som är stationerade och arbetar utomlands (99993)
- Anställda som har den egna bostaden som arbetsplats (99994)
- Personer som fått lönegarantimedel (99998)
- Övriga anställda som inte kan hänföras till ett bestämt arbetsställe (99999)

Antal förvärvsarbetande 1990-2002 fördelade efter det Särskilda arbetsställenumret (se förklaring ovan):

	1990	1992	1994	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
99980	6 120	4 970	4 072	3 144	3 110	2 941	-	2 077	1 997	1 894
99981	49 532	45 574	39 455	38 960	35 071	36 712	38 456	39 278	42 264	43 184
99982	17 035	13 784	9 224	8 236	7 599	7 544	7 552	7 064	6 846	6 500
99983	730	501	289	215	127	146	241	241	228	176
99984	4 769	4 287	2 916	3 037	2 751	2 689	2 905	2 873	3 404	3 094
99985	5 874	5 337	4 179	5 478	5 223	5 896	5 782	5 508	6 170	6 217
99986	31 460	26 501	21 877	19 272	15 970	14 064	12 061	10 088	8 752	7 889
99987	11 214	16 184	12 088	9 080	7 486	8 494	6 142	5 204	5 086	5 238
99988	1 418	1 337	775	245	128	133	91	81	70	76
99989	2 627	2 929	3 274	3 986	3 731	4 218	4 202	3 827	3 821	4 124
99990	43 571	35 947	32 551	25 685	28 134	33 898	24 548	23 860	27 569	28 251
99992	102 505	87 510	66 427	61 665	58 608	56 907	50 673	58 563	63 972	60 649
99993	14 775	15 744	14 775	14 661	11 920	11 296	11 499	11 095	10 777	11 476
99994	2 599	2 869	2 681	1 917	1 944	2 103	2 020	2 061	2 071	1 873
99998	8 481	-	-	531	625	741	834	1 043	570	896
99999	177 812	128 555	90 290	71 260	104 776	82 814	29 508	23 977	20 110	21 716

Av ovan beskrivna anledning saknas CFAR-nummer för 10,5 procent av det totala antalet förvärvsarbetande (november) 1990. Motsvarande andel 1992: 9,7 procent, 1994: 8,0 procent, 1996: 7,0 procent, 1997: 7,5 procent, 1998: 6,9 procent, 1999: 5,0 procent, 2000: 4,8 procent, 2001: 5,0 procent samt 2002: 4,9 procent.

Kvaliteten avseende arbetsställenummer är avhängig företagens uppgiftslämnande och SCB:s kontroll- och kompletteringsarbete. I KU-registret saknas arbetsställeidentitet på många poster i registret. Uppgiften om arbetsställenummer kompletteras/rättas så långt möjligt i efterhand bland annat efter återkontakt med arbetsgivare. Trots att SCB lägger ned ett stort arbete på detta kompletteringsarbete återstår det

ändå flera brister i arbetsställeredovisningen som inte upptäcks eller kan åtgärdas i granskningsarbetet.

I konsekvens med den referensperiod, kalenderåret, som LOUISE-databasen och dess variabler till väsentliga delar omfattar, finns som komplement till Sysselsättningsregistrets novembersysselsättning, de största förvärvskällorna under året.

Företag (Största förvärvskälla)	KUIPeOrgNr
--	-------------------

Det företag som kan kopplas till den förvärvskälla som enligt Jobb-registret¹ gett individen störst inkomstbelopp i form av löneinkomst eller företagarkinkomst (inkomst av aktiv näringsverksamhet) under aktuellt år².

Företagsbegreppet är kopplat till organisationsnummer för företag och identifieras således med hjälp av företagets organisationsnummer.

Organisationsnummer tilldelas alla juridiska personer som bildas. Om företaget bedrivs som ett enskilt företag används personens personnummer som organisationsnummer. För juridiska personer är Patent och registreringsverket (PRV) tilldelande myndighet utom för den offentliga sektorns verksamheter där SCB är tilldelande myndighet. Eftersom alla verksamheter måste ha ett organisationsnummer för att kunna moms- och/eller arbetsgivarregistreras så är täckningen 100 procent. Kontrolluppgiftsmaterialet, varifrån organisationsnumret hämtas, kan dock innehålla felaktiga organisationsnummer.

Vid utlämnade av data från LOUISE ersätts organisationsnumret av ett löpnummer.

Arbetsställe (Största förvärvskälla)	KUICFARNr
---	------------------

Det arbetsställe som kan kopplas till den förvärvskälla som enligt Jobb-registret¹ gett individen störst inkomstbelopp i form av löneinkomst eller företagarkinkomst (inkomst av aktiv näringsverksamhet) under aktuellt år². Arbetsstället identifieras med hjälp av en arbetsställeidentitet (CFAR-nummer).

Ett arbetsställe är varje adress, fastighet eller grupp av närliggande fastigheter där ett företag bedriver verksamhet. Definitionen på vad som är ett arbetsställe är inte exakt. Ett nytt arbetsställe uppstår när två av de tre kriterierna lokal (adress), verksamhet och ägare ändras.

I FDB (eller CFAR) fastställs ett åttasiffrigt, unikt, löpnummer – det s.k. CFAR-numret – för företagets alla arbetsställen. Alla företag med verksamhet på mer än en adress är enligt lag skyldiga att ange ett högst femsiffrigt arbetsställenummer på samtliga kontrolluppgifter som utges. Detta arbetsställenummer, som bestäms av FDB i samråd med företaget, kan tillsammans med organisationsnumret kopplas till rätt arbetsställeidentitet (CFAR-nummer).

¹ Före 1997 var registrets namn KUAS

² 1990 utgjordes underlaget till företagarkinkomsten av Inkomst av rörelse/Inkomst av Jordbruksfastighet (brukad) för 1989.

Kvaliteten avseende arbetsställenummer är avhängig företagens uppgiftslämnande och SCB:s kontroll- och kompletteringsarbete.

I KU-registret saknas arbetsställeidentitet på många poster. Uppgiften om arbetsställenummer kompletteras/rättas så långt möjligt i efterhand bland annat efter återkontakt med arbetsgivare. Trots att SCB lägger ned ett stort arbete på detta kompletteringsarbete återstår det ändå flera fel i arbetsställedovisningen som inte upptäcks eller kan åtgärdas i granskningsarbetet.

Anställda som inte kan placeras på ett ”riktigt” arbetsställe erhåller inget CFAR-nummer.

Kategorier av anställda vars arbetsställe inte erhåller något CFAR-nummer:

- Anställda inom kommunal gatuförvaltning
- Anställda i kommunal hemtjänst
- Av kommun anställda lokalvårdare
- Säsongsanställda inom kommunal ferieverksamhet för barn och ungdom
- Lärare/förskollärare/barnskötare som omväxlande vikarierar vid olika skolor/förskolor/daghem
- Kommunala dagbarnvårdare
- Kommunalt anställda med ungdomsplats/beredskapsarbete i de fall dessa personer inte naturligt kan redovisas under ett av arbetsgivarens fasta arbetsställen
- Säsongsvis eller tillfälligt av kommun avlönade personer inom kulturella verksamhetsområden
- Kommunalt anställda personer med lön/ersättning för vård av fosterbarn
- Arbetstagare utan normalt anställningsförhållande (t ex artister och styrelseledamöter)
- Anställda utanför de egna arbetsställena eller med växlande arbetsställen (t.ex. anställda vid byggarbetsplatser, försäljare och bevakningspersonal)
- Anställda som är stationerade och arbetar utomlands
- Anställda som har den egna bostaden som arbetsplats
- Personer som fått lönegarantimedel
- Övriga anställda som ej kan hänföras till ett bestämt arbetsställe

Vid utlämnade av data från LOUISE ersätts CFAR-numret av ett nytt löpnummer.

Företag (Näst största och Tredje största förvärvskälla)

Det företag som kan kopplas till den förvärvskälla som enligt Jobb-registret¹ gett individen näst störst respektive tredje störst inkomstbelopp i form av löneinkomst eller företagarinkomst (inkomst av aktiv näringsverksamhet) under aktuellt år². Företagsbegreppet är kopplat till organisationsnummer för företag och identifieras således med hjälp av företagets organisationsnummer. Företagets organisationsnummer för näst största och tredje största förvärvskälla ingår ej i LOUISE-databasen.

I övrigt se under Företag (Största förvärvskälla).

Arbetsställe (Näst största och Tredje största förvärvskälla)

Det arbetsställe som kan kopplas till den förvärvskälla som enligt Jobb-registret¹ gett individen näst störst respektive tredje störst inkomstbelopp i form av löneinkomst eller företagarinkomst (inkomst av aktiv näringsverksamhet) under aktuellt år². Arbetsstället identifieras med hjälp av ett CFAR-nummer. CFAR-nummer för näst största och tredje största förvärvskälla ingår ej i LOUISE-databasen.

I övrigt se under Arbetsställe (Största förvärvskälla).

¹ Före 1997 var registrets namn KUAS

² 1990 utgjordes underlaget till företagarinkomsten av Inkomst av rörelse/Inkomst av Jordbruksfastighet (brukad) för 1989.

6. I DATABASEN INGÅENDE VARIABLER

Förutsättningar avseende lagar, regler, ersättningsnivåer, kriterier, administrativa rutiner, variabelåtkomst, täckning etc. och hur dessa förutsättningar förändrats mellan 1990 och 2002. I förekommande fall redovisas de komponenter varje aggregat består av och beskrivs de härledningarna som gjorts. Dessutom ges, där så anses vara motiverat, kommentarer kring jämförbarhet mellan årgångarna.

Uppgifterna avser, där ej annat anges, samtliga individer 16 år och uppåt, folkbokförda i Sverige 31/12 aktuellt år.

Inkomstvariablernas belopp redovisas, där ej annat anges, i hundratal kronor.

DEMOGRAFISKA VARIABLER

<i>Alder</i>	<i>Alder</i>
--------------	--------------

Uppnådd ålder den 31/12 aktuellt år.

Åldern beräknas med hjälp av födelseåret i personnumret. Varje år ändras personnumret för ca 2000 personer. De flesta av dessa ändringar beror på felaktigt angiven födelsetid vid samband med invandring. Uppgift om felaktigt angivet födelseår bedöms dock vara av liten omfattning.

<i>Kön</i>	<i>Kon</i>
------------	------------

Kodas enligt:

1= Man

2= Kvinna

Kön härleds från näst sista siffran i personnumret. Är siffran udda sätts kön = man, är siffran jämn sätts kön = kvinna.

Varje år ändras personnumret för ca 2000 personer. De flesta av dessa ändringar beror på felaktigt angiven födelsetid i samband med invandring. Uppgift om felaktigt angivet kön i samband med födelse bedöms dock vara av mycket liten omfattning.

Bostadslän**Län**

Anges med en tvåställig kod.

Med bostadslän avses det län där personen var folkbokförd vid referenstidpunkten, normalt 31 december varje år. Kod enligt indelningen den 1/1 påföljande år.

Förändringarna på läns-, kommun- och församlingsnivå under tidsperioden 1990-2003 framgår av följande skrifter²:

”Regionala koder för län, kommuner...” (MIS 1989:2), Supplement 1990 (MIS 1990:1), Supplement 1991 (MIS 1991:1), ”Regionala koder för län, kommuner” (MIS 1992:2), Supplement 1993 (MIS 1993:1), Supplement 1994 (MIS 1994:2), ”Regionala koder enligt indelning den 1 januari 1995” (MIS 1995:3), Supplement 1996 (MIS 1996:4), ”Ändringar av koder och namn för län, kommuner och församlingar från och med 1998-01-01” (MIS 1997:3), ”Regionala koder” (MIS 1998:2), rättelse till Supplement 1999 till regionala koder enligt indelningen den 1 januari 1998 (MIS 1998:2), Supplement 2000 till regionala koder enligt indelningen den 1 januari 1998 (MIS 1998:2) samt Regionala indelningar i Sverige den 1 jan 2003 (MIS 2003:1).

I övrigt se Fastighetsbeteckning samt bilaga 6 Regionala koder - Ändringar i läns- och kommunindelningen 1990-2003.

Bostadskommun**Kommun**

Anges med en fyrställig kod.

Med bostadskommun avses den kommun där personen var folkbokförd vid referenstidpunkten, normalt 31 december varje år. Kod enligt indelningen den 1/1 påföljande år.

För förändringar under tidsperioden 1990-2003 se Bostadslän samt bilaga 6 Regionala koder - Ändringar i läns- och kommunindelningen 1990-2003. I övrigt se Fastighetsbeteckning.

Bostadsförsamling**Församling**

Anges med en sexställig kod.

Med bostadsförsamling avses den församling där personen var folkbokförd vid referenstidpunkten, normalt 31 december varje år. Kod enligt indelningen den 1/1 påföljande år.

För förändringar under tidsperioden 1990-2003 se Bostadslän. I övrigt se Fastighetsbeteckning.

² En sammanställning av ändringar i läns- och kommunindelningen 1990-2003 framgår av bilaga 6.

<i>Fastighetens löpnummer</i>	<i>FastLopNr</i>
--------------------------------------	-------------------------

(1990-1997)

Fastighetens löpnummer är ett SCB-internt femsiffrigt nummer som löper inom församling. När det officiella fastighetsnumret upphörde 1981 skapade SCB, som ersättning för detta, ett eget nummer som infördes i flera av SCB:s register. Vid behov kan löpnumret översättas till den officiella fastighetsbeteckningen. 1998 ersätts fastighetens löpnummer med den officiella fastighetsbeteckningen.

Av sekretesskäl kan varken fastighetens löpnummer eller fastighetsbeteckning lämnas ut, men uppgifterna kan användas för härledningar, t.ex. för att skapa områden.

I övrigt se Fastighetsbeteckning.

<i>Fastighetsbeteckning</i>	<i>FastBet</i>
------------------------------------	-----------------------

(1998-)

När SCB 1998 skapade det nya systemet för registret över totalbefolkningen (RTB) infördes den officiella fastighetsbeteckningen som fastighetsidentitet. I samband därmed utgick det ovan nämnda löpnumret för fastigheter.

I registret redovisas personerna där de är folkbokförda. I princip är alla personer folkbokförda på en fastighet. Registret grundas helt på folkbokföringens regler. Enligt folkbokföringsförordningen är i princip en person bosatt på den fastighet där han regelmässigt vistas. Om tveksamhet råder vid bedömningen av var en person är bosatt skall stor hänsyn tas till var personen har sitt arbete eller sin familj.

Från huvudreglerna finns sedan undantag som kan delas in i tre grupper:

1. Personer som är folkbokförda men som inte bor i Sverige

Personer som är anställda utomlands i statens tjänst, huvudsakligen UD- och SIDA-anställda, folkbokförs i Sverige. Detta gäller även familjemedlemmar och svensk betjäning. Personerna fortsätter att vara folkbokförda i den församling varifrån utflyttningen skett. Regeln gäller inte personer som är anställda utomlands av internationella organisationer, till exempel FN. Svenska missionärer och präster som är anställda utomlands och deras medföljande familj får vara folkbokförda i Sverige. Vidare är svenska medborgare som flyttar utomlands folkbokförda i Sverige om vistelsen utomlands är avsedd att vara mindre än ett år. I de fall det vid utflyttningen är oklart om vistelsen utomlands kommer att vara mer eller mindre än ett år kan man vara folkbokförd i Sverige upp till ett år efter utflyttningen. Man blir då folkbokförd under rubriken ”på församlingen skrivna” eller på en fastighet där man fortfarande disponerar bostad.

2. Personer som bor i Sverige men som inte är folkbokförda

Personer som vid inflyttningen till Sverige har för avsikt att vistas här kortare tid än ett år folkbokförs ej. Utomnordiska medborgare måste ha uppehållstillstånd för att bli folkbokförda. Normalt tar det cirka fyra månader att få eventuellt tillstånd. Utländska medborgare som tillhör utländsk beskickning eller konsulat eller dess betjäning folkbokförs inte i Sverige. Ingen av ovanstående kategorier ingår i registret.

3. Personer folkbokförda på en annan fastighet än den där de bor

Från folkbokföringens huvudregel, att man skall vara folkbokförd på den fastighet där man regelmässigt vistas, finns ett antal undantag.

- Den s k familjeregeln innebär att om en person på grund av sina arbetsförhållanden inte bor tillsammans med sin familj så skall han ändå vara folkbokförd hos sin familj. Familjen skall dock besökas regelbundet (enligt praxis minst varannan vecka).
- Om man har ett tidsbegränsat tillfälligt arbete på annan ort så skall man vara folkbokförd där man har sitt egentliga hemvist.
- Studerande kan vara folkbokförda antingen på hemorten eller på studieorten beroende bland annat på studietidens längd, egen ålder, civilstånd med mera. Studerande på postgymnasial nivå folkbokförs på studieorten.
- Regeln om ej regelmässig vila på viss fastighet tillämpas för bland annat handelsresanden, resemontörer och sjömän. Dessa folkbokförs där de anses ha sitt egentliga hemvist.

Personer boende på ålderdomshem kan vara folkbokförda antingen i hemförsamlingen på den gamla hemfastigheten, under rubriken ”på församlingen skrivna” eller i församlingen där ålderdomshemmet ligger. Intagning på sjukhus eller kriminalvårdsanstalt skall inte medföra ändring av folkbokföringen.

Vid flyttning gäller den nya folkbokföringen från och med den faktiska flyttningsdagen om flyttningen har anmälts inom en vecka. Kommer en flyttningsanmälan inte in i tid gäller den nya folkbokföringen från den dag då anmälan kom in till folkbokföringen. I ett stort antal fall har den faktiska flyttningen skett långt tidigare än tidpunkten för anmälan och registrering.

Före 1998 redovisades registreringsår och vecka på lokala skattekontor som flyttningstidpunkt.

Av sekretesskäl kan varken fastighetens löpnummer eller fastighetsbeteckning lämnas ut, men uppgifterna kan användas för härledningar, t.ex. för att skapa områden.

I övrigt se under objektet Individ, sid. 23-24.

<i>Civilstånd</i>	<i>Civil</i>
-------------------	--------------

Kodas enligt:

OG = ogift

G = gift

S = skild

Ä = änka/änkling

RP = registrerad partner

SP = skild partner

EP = efterlevande partner

Civilståndskoden för årgångarna 1990-1997 är översatt till Civilståndskod enligt 1998 års standard vilket innebär att:

Ogift person (kod=1) samt barn under 18 år (kod=8 eller 9) har kodats om till ogift (OG).

Gift man (kod=2), gift kvinna ej sammanboende med maken (kod=3) samt gift kvinna sammanboende med maken (kod=7) har kodats om till gift (kod=G).

Frånskild (kod=4) kodas till skild (S).

Änka/änkling (kod=5) har kodats som änka/änkling (Ä).

Person i partnerskap (kod=0) kodas som registrerad partner (RP).

Koder för Skild partner (SP) och efterlevande partner (EP) införs först från och med 1998.

Den ursprungliga civilståndskoden 1990-1997 var:

0 = person i partnerskap (1995-)

1 = ogift person

2 = gift man

3 = gift kvinna ej sammanboende med maken

4 = frånskild person

5 = änka/änkling

7 = gift kvinna sammanboende med maken

8 = barn under 18 år (1/11)

9 = fosterbarn under 18 år (1/11)

Familjeställning**FamStF**

Kod för familjeställning.

Familjeställning är en härledd variabel som anger varje persons ställning i familjen d.v.s. personer som har samma familjeidentitet.

Fördelning efter familjeställning i populationen 16 år och däröver 31/12 2002

Kod	Familjeställning	Antal
110	Man i gift par	1 501 303
120	Hustru i gift par	1 501 303
130	Man i sambopar (med gemensamma barn)	271 284
140	Kvinna i sambopar (med gemensamma barn)	271 282
150	Man i partnerskap	1 326
160	Kvinna i partnerskap	826
210	Ensamstående far med barn under 18 år ¹	47 662
220	Ensamstående far med endast barn $\geq$ 18 år ¹	31 557
230	Ensamstående mor med barn under 18 år ¹	222 971
240	Ensamstående mor med endast barn $\geq$ 18 år ¹	84 356
311	Biologiskt eller adopterat barn (<18 år) till båda partners	135 893
312	Biologiskt eller adopterat barn (<18 år) till enbart manlig partner	3 012
313	Biologiskt eller adopterat barn (<18 år) till enbart kvinnlig partner	13 348
314	Biologiskt eller adopterat barn (<18 år) till ensamstående man	12 328
315	Övrigt barn (<18 år) till ensamstående man	156
316	Biologiskt eller adopterat barn (<18 år) till ensamstående kvinna	48 036
317	Övrigt barn (<18 år) till ensamstående kvinna	461
318	Övrigt barn (<18 år)	1 273
321	Biologiskt eller adopterat barn ($\geq$ 18 år) till båda partners	314 882
322	Biologiskt eller adopterat barn ($\geq$ 18 år) till enbart manlig partner	7 024
323	Biologiskt eller adopterat barn ($\geq$ 18 år) till enbart kvinnlig partner	24 808
324	Biologiskt eller adopterat barn ($\geq$ 18 år) till ensamstående man	40 804
325	Övrigt barn ($\geq$ 18 år) till ensamstående man	3
326	Biologiskt eller adopterat barn ($\geq$ 18 år) till ensamstående kvinna	127 622
327	Övrigt barn ($\geq$ 18 år) till ensamstående kvinna	3
328	Övrigt barn ($\geq$ 18 år)	15
400	Ensamstående (övriga) ²	2 553 232
000	Personer med ofullständiga/motstridiga uppg. i folkbokföringen	18
	Totalt	7 216 788

Observera att kod 110-160, kod 210-240 samt kod 400 var tvåställig fram till och med 1998 (kod 11-16, 21-24 respektive 40).

¹ Här ingår sambor utan gemensamma barn

² Här ingår sambor utan gemensamma barn samt barn utan relation till någon annan person på fastigheten.

För skillnader i avgränsningen mellan 1990-1997 och 1998-2002 och för ytterligare information se under objektet Familj, sid. 25-26.

<i>Senaste invandringsår</i>	<i>SenInvAr</i>
-------------------------------------	------------------------

Täckningsgraden avseende invandringsår ökar väsentligt 1998. Från och med denna tidpunkt finns i långt större utsträckning än tidigare tillgång till information om vilket år invandring skett för dem som invandrat före 1968. Dessutom finns senaste invandringsår även för dem som bytt personnummer sedan invandringstillfället.

Med hjälp av en länkning mellan det nya och det gamla personnumret har även information om senaste invandringsår (när invandring skedde före 1968) påförts individer som bytt personnummer även för årgångar innan 1998.

I övrigt se Datum för in-/utvandring och under objektet Individa (sid. 23-24).

<i>Land vid in-/utvandring</i>	<i>InvUtvLand</i>
---------------------------------------	--------------------------

Vid invandring avser uppgiften det land varifrån invandring skett och vid utvandring det land till vilket utvandring skett (anges med landsnamn).

InvUtvLand finns i en icke årgångsbunden databastabell. Tabellen omfattar samtliga in- och utvandringstillfällen för LOUISE-populationen. *Problemet med eventuella personnummerbyten har avhjälpes genom att en länkning mellan personnummer före och efter ändring lagts in i tabellen.*

I övrigt se År och månad för in-/utvandring.

<i>År och månad för in-/utvandring</i>	<i>InvUtvManad</i>
---	---------------------------

År och månad för invandring till Sverige respektive år och månad för utvandring från Sverige.

För att bli registrerad som immigrant skall man ha för avsikt att stanna i Sverige minst ett år. För ickenordiska medborgare krävs normalt uppehållstillstånd beviljat av Migrationsverket. Undantag från regeln om uppehållstillstånd kan göras om det finns synnerliga skäl, exempelvis inflyttade utländska adoptivbarn till här bosatta personer eller minderåriga barn som återförenas med här bosatta föräldrar som redan har uppehållstillstånd. Utländska diplomater bosatta i Sverige folkbokförs ej.

För flyttningar inom Norden gäller att ett flyttningsbevis från utvandringslandet skall förevisas i invandringslandet. Därefter underrättas folkbokföringsmyndigheten i utvandringslandet om att personen blivit registrerad som invandrare, varefter personen avförs som utvandrare i utflyttningslandet.

För att bli registrerad som emigrant skall man ha för avsikt att bosätta sig utomlands under minst ett år.

Månad invandring

Vid flyttning till Sverige gäller den nya folkbokföringen från och med den faktiska flyttningsdagen om flyttningen anmälts inom en vecka. När beslut om ändrad folkbokföring fattas utan anmälan (tredskoskrivning) gäller den nya folkbokföringen från och med beslutets dag. Kommer en flyttningsanmälan inte in i tid gäller den nya folkbokföringen från och med den dag anmälan kom in till folkbokföringsmyndigheten.

Månad utvandring

Vid flyttning till utlandet upphör den flyttande att vara folkbokförd utresedagen (flyttningsdagen) eller om flyttningen anmäls senare, den dag flyttningsanmälan kom in. När beslut om avregistrering meddelas utan anmälan från den flyttande gäller avregistreringen från och med beslutets dag.

Före 1998 redovisades registreringsår och vecka på lokala skattekontor som flyttningstidpunkt. Denna årsvecka är nu översatt till en månad.

År och månad för in-/utvandring finns i en icke årgångsbunden databastabell. Tabellen omfattar samtliga in- och utvandringstillfällen för LOUISE-populationen. Problemet med eventuella personnummerbyten har avhjälpes genom att en länkning mellan personnummer före och efter ändring lagts in i tabellen.

I övrigt se under objektet Individ, sid. 23-24.

Eget födelseland***FodelseLandNamn***

Anger det land där personen är född (anges med landsnamn).

Fram till år 1947 räknades alla personer som fötts i utlandet som utrikes födda. Sedan 1947 registreras inte barn som fötts utomlands som utrikes födda om modern vid barnets födelse var folkbokförd i Sverige.

Från och med 1998, då födelselän och födelseland finns i två separata variabler, hanteras data på följande sätt:

I de fall då personen ifråga har annat land än Sverige som eget födelseland men har ett län i Sverige som eget födelselän, ändras födelseland till Sverige. Om barnet har fötts utomlands men modern är folkbokförd i Sverige får barnet moderns bostadslän som födelselän.

Som princip gäller att födelselandet skall registreras som det hette vid tiden för födelsen även om namnet ändrats senare på grund av administrativa, språkliga, politiska eller andra skäl. Det samma gäller även om staten upphört att existera. Hänsyn kan dock tas till den känslomässiga betydelse det har för personer, som är födda i ett land som efter deras födelse blivit självständigt, så att de registreras som födda i den frigjorda staten. Till exempel kan en person som är född i Kiev, Sovjetunionen på egen begäran istället registreras som född i Kiev, Ukraina.

<i>Eget födelseland, grupperad</i>	<i>FodGrEg</i>
---	-----------------------

Kod:

- 00 = Sverige
- 01 = Norden (utom Sverige)
- 02 = EU15 (utom Danmark, Finland och Sverige)
- 03 = Europa (utom EU15 och Norden)
- 04 = Afrika
- 05 = Nordamerika
- 06 = Sydamerika
- 07 = Asien
- 08 = Oceanien
- 09 = Sovjetunionen
- 11 = Okänt

Observera att Europa och Asien är exklusive Sovjetunionen, att Turkiet och Cypern räknas in under Asien samt att Centralamerika och de Karibiska öarna sorterar under Nordamerika.

I övrigt se under Eget födelseland.

<i>Eget födelselän</i>	<i>FodelseLan</i>
-------------------------------	--------------------------

Anger det län där modern var folkbokförd vid tidpunkten för födelsen¹. Om modern är upptagen i obefintlighetsregistret alternativt vid nedkomsten inte bokförd i någon församling folkbokförs barnet i den församling där nedkomsten skedde.

Uppgifterna om födelselän ändras inte på grund av indelningsändringar utan avser hela tiden länsindelningen vid respektive individs födelse.

Se även Eget födelseland.

<i>Moderns födelseland</i>	<i>FodelseLandNamnMor</i>
-----------------------------------	----------------------------------

Moderns födelseland är framför allt beroende av om det finns uppgift om vem som är biologisk moder. Uppgifter om moder är av skiftande kvalitet beroende av barnets födelseår. För personer födda före 1932 finns uppgift om moder endast i enstaka fall. En förutsättning för att relationen barn-mor skall kunna etableras är att modern varit folkbokförd någon gång från och med 1947. Fullständigheten blir bättre ju senare barnet är fött. Våren 2000 kompletterades uppgifter om moder för personer som avlidit eller utvandrat 1991-1997.

Andelen barn med uppgift om moderns personnummer är, för hela populationen, 87 procent. För barn födda 1932 är andelen 39 procent och för barn födda 1940, 77 procent. Andelen stiger för varje födelsekohort. För barn födda i Sverige 1954 och framåt är andelen 99 procent.

Utrikes födda barn, som invandrat som vuxna, 18 år eller äldre, saknar oftast uppgift om föräldrars personnummer även om föräldrarna är/har varit folkbokförda i Sverige. Endast 4 procent av dessa har uppgift om moderns personnummer.

¹ Kod 26 betyder dock "Född i Sverige, län okänt".

Faderns födelseland***FodelseLandNamnFar***

Faderns födelseland är framför allt beroende av om det finns uppgift om vem som är biologisk fader. Uppgifter om fader är av skiftande kvalitet beroende av barnets födelseår. För personer födda före 1932 finns uppgift om fader endast i enstaka fall. En förutsättning för att relationen barn-far skall kunna etableras är att fadern varit folkbokförd någon gång från och med 1947. Fullständigheten blir bättre ju senare barnet är fött. Våren 2000 kompletterades uppgifter om fader för personer som avlidit eller utvandrat 1991-1997

Andelen barn med uppgift om faderns personnummer är, för hela populationen, 83 procent. För barn födda 1932 är andelen 26 procent och för barn födda 1940, 68 procent. Andelen stiger för varje födelsekohort. För barn födda i Sverige 1954 och framåt är andelen cirka 97 procent.

Utrikes födda barn, som invandrat som vuxna, 18 år eller äldre, saknar oftast uppgift om föräldrars personnummer även om föräldrarna är/har varit folkbokförda i Sverige. Endast 3 procent av dessa har uppgift om faderns personnummer.

Moderns födelseland, grupperad***FodGrMor***

Kod:

00 = Sverige

01 = Norden (utom Sverige)

02 = EU15 (utom Danmark, Finland och Sverige)

03 = Europa (utom EU15 och Norden)

04 = Afrika

05 = Nordamerika

06 = Sydamerika

07 = Asien

08 = Oceanien

09 = Sovjetunionen

11 = Okänt

Observera att Europa och Asien är exklusive Sovjetunionen, att Turkiet och Cypern räknas in under Asien samt att Centralamerika och de Karibiska öarna sorterar under Nordamerika.

I övrigt se under Moderns födelseland.

<i>Faderns födelseland, grupperad</i>	<i>FodGrFar</i>
---------------------------------------	-----------------

Kod:

- 00 = Sverige
- 01 = Norden (utom Sverige)
- 02 = EU15 (utom Danmark, Finland och Sverige)
- 03 = Europa (utom EU15 och Norden)
- 04 = Afrika
- 05 = Nordamerika
- 06 = Sydamerika
- 07 = Asien
- 08 = Oceanien
- 09 = Sovjetunionen
- 11 = Okänt

Observera att Europa och Asien är exklusive Sovjetunionen, att Turkiet och Cypren räknas in under Asien samt att Centralamerika och de Karibiska öarna sorterar under Nordamerika.

I övrigt se under Faderns födelseland.

<i>Utländsk/Svensk bakgrund</i>	<i>UtlSvBakg</i>
---------------------------------	------------------

Under 2002 utformades riktlinjer för redovisning av utländsk/svensk bakgrund i statistiken. Riktlinjerna utformades i ett samarbete mellan Integrationsverket, Migrationsverket och SCB. Riktlinjerna omfattar både en rekommenderad och en alternativ indelning.

Riktlinjerna finns beskrivna i Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik, MIS 2002:3.

Rekommenderad indelning

1 Person med utländsk bakgrund

Kod Kategori

- 11 Utrikes född
- 12 Inrikes född med två utrikes födda föräldrar

2 Person med svensk bakgrund

Kod Kategori

- 21 Inrikes född med en inrikes och en utrikes född förälder
- 22 Inrikes född med två inrikes födda föräldrar

Då uppgift om förälders födelseland saknas gäller följande:

- För person som är inrikes född antas förälder vara inrikes född
- För person som är utrikes född antas förälder vara utrikes född

Utländsk/Svensk bakgrund (alt. indelning)***UtlSvBakgAlt***

Under 2002 utformades riktlinjer för redovisning av utländsk/svensk bakgrund i statistiken. Riktlinjerna utformades i ett samarbete mellan Integrationsverket, Migrationsverket och SCB. Riktlinjerna omfattar både en rekommenderad och en alternativ indelning.

Riktlinjerna finns beskrivna i Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik, MIS 2002:3.

Alternativ indelning**A Person med utländsk bakgrund***Kod Kategori*

- 11 Utrikes född med två utrikes födda föräldrar
- 12 Inrikes född med två utrikes födda föräldrar

B Person med svensk bakgrund*Kod Kategori*

- 21 Utrikes född med minst en inrikes född förälder
- 22 Inrikes född med en inrikes och en utrikes född förälder
- 23 Inrikes född med två inrikes födda föräldrar

Då uppgift om förälders födelseland saknas gäller följande:

- För person som är inrikes född antas förälder vara inrikes född
- För person som är utrikes född antas förälder vara utrikes född

Medborgarskap***MedbLandNamn***

Medborgarskapet utgör en väsentlig del i informationen om en persons identitet.

Uppgift om svenskt medborgarskap är en förutsättning för rösträtt och värnplikt samt möjlighet att inneha vissa offentliga tjänster och uppdrag. Medborgarskapet har också betydelse vid registrering av bosättnings- och familjerättsliga förhållanden, såsom exempelvis äktenskap, vårdnad, adoption, faderskap och namn.

För den som utöver svenskt medborgarskap har ett eller flera utländska medborgarskap registreras endast det svenska medborgarskapet i folkbokföringen. För den som har ett eller flera utländska medborgarskap registreras samtliga dessa i folkbokföringen. I statistikregistren redovisas endast ett medborgarskap (prioriterat medborgarskap) för person som har flera medborgarskap. De prioriteringsregler som används har utformats av Riksförsäkringsverket. I korthet sker prioriteringen i följande ordning:

1. Svenskt, statslös, under utredning, okänt
2. EES-land
3. Land utanför EES vilket Sverige har socialförsäkringskonvention med eller sjukvårdförmåner i.
4. Övriga

Vid samma prioritet väljs det medborgarskap som erhölls först.

Den 1 juli 1979 ändrades medborgarskapslagstiftningen. Ändringen avser barn, vars far har utländskt medborgarskap och mor svenskt medborgarskap. Före den 1 juli 1979 blev dessa barn vid födseln utländska medborgare men därefter svenska medborgare.

<i>Datum för medborgarskap</i>	<i>MedbDat</i>
---------------------------------------	-----------------------

(1998-)

Uppgift om medborgarskapsdatum finns i LOUISE fr.o.m. 1998. Ett förvärv av medborgarskap genom beslut av en myndighet registreras i folkbokföringen med datum för det rättsliga förvärvet. I övriga fall av svenskt medborgarskapsförvärv (adoption, faders äktenskap) eller utländskt medborgarskap anges datum för registrering i folkbokföringen. Härav följer att en registrering i folkbokföringen om medborgarskap för en person inte bör användas för att styrka datum för förvärv av medborgarskap. Uppgiften visar endast att medborgarskapet registrerats enligt uppvisade eller inkomna handlingar.

Person som är född i Sverige och som i samband med födelsen förvärvar svenskt medborgarskap får normalt födelsedatum som medborgarskapsdatum.

I LOUISE-populationen 2002 saknar 215 362 personer datum för medborgarskap, 11 358 av dessa är svenska medborgare. 7 001 404 personer har ett datum för medborgarskap, 188 055 av dessa är utländska medborgare.

<i>Dödsdatum</i>	<i>DodDatum</i>
-------------------------	------------------------

År, månad, dag

Anger det datum som dödsfallet inträffade. Dödsfall registreras av skattekontoret där den döde var folkbokförd eller om han inte var bokförd någonstans eller obefintlig, i det skattekontor där dödsfallet skedde eller kroppen påträffades. Uppgifter redovisas endast för döda som vid dödsfallet var folkbokförda.

Ofullständiga datum (enbart uppgift om år eller om år och månad) förekommer.

I övrigt se under objektet Individ, sid. 23-24.

För objektet hushåll finns uppgift om:

<i>Familjetyp¹</i>	<i>FamTypH</i>
--------------------------------------	-----------------------

(1990-97)

Familjetyp är en härledd variabel som kodas enligt:

0 = Gifta/sambeskattade, båda förvärvsarbetar

1 = Gifta/sambeskattade, en förvärvsarbetar

2 = Gifta/sambeskattade, ingen förvärvsarbetar

3 = Övriga män

4 = Övriga kvinnor

Förvärvsarbete definieras här som arbetsinkomst² större än ett basbelopp.

För ytterligare information kring Familjetyp (hushåll) se under objektet Hushåll, sid. 24-25.

<i>Konsumtionsvikt¹</i>	<i>KonsViktH</i>
---	-------------------------

(1991-97)

Antal konsumtionsenheter är beräknad för hushållet i enlighet med Socialstyrelsens normer.

Hushållets totala konsumtionsvikt byggs upp enligt:

1991-1992:

0,55: Barn 0 - 3 år

0,65: Barn 4 - 10 år

0,75: Barn 11 - 17 år

1,15: En vuxen

1,90: Två vuxna

1993-1997:

0,56: Barn 0 - 3 år

0,66: Barn 4 - 10 år

0,76: Barn 11 - 17 år

1,16: En vuxen

1,92: Två vuxna

Hushållets konsumtionsvikt används i LOUISE för att fördela hushållsinkomster på hushållets medlemmar.

¹ 1990-1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar.

1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i november och december), som räknas som barn.

² Arbetsinkomst enligt inkomststatistikens definition.

För objektet familj finns uppgift om:

<i>Familjetyp¹</i>	<i>FamTypF</i>
-------------------------------	----------------

Familjetyp är en härledd variabel. Samtliga personer i en familj (personer som har samma familjeidentitet) har samma familjetyp.

Make-maka familj (inkl. partnerskap)

11= Utan hemmaboende barn

12= Med minst ett hemmaboende barn under 18 år

13= Yngsta hemmaboende son/dotter 18 år eller äldre

Sambo-familj (med gemensamt barn)

21= Utan hemmaboende barn

22= Med minst ett hemmaboende barn under 18 år

23= Yngsta hemmaboende son/dotter 18 år eller äldre

Ensamstående far²

31= Med minst ett hemmaboende barn under 18 år

32= Yngsta hemmaboende son/dotter 18 år eller äldre

Ensamstående mor²

41= Med minst ett hemmaboende barn under 18 år

42= Yngsta hemmaboende son/dotter 18 år eller äldre

50= Ensamstående (övriga)³

60= Barn 15 år och yngre folkbokförda som ensamstående⁴

00= Personer med ofullständiga och/eller motstridiga uppgifter i folkbokföringen.

Fördelning efter familjetyp i populationen 16 år och däröver 31/12 2002:

Kod	Familjetyp	Antal
11	Gifta (partnerskap) utan barn	1 561 470
12	Gifta (partnerskap) med minst ett barn under 18 år	1 381 384
13	Gifta (partnerskap) med yngsta barn >= 18 år	510 443
21	Sambos utan barn	35 276
22	Sambos med minst ett barn under 18 år	519 490
23	Sambos med yngsta barn >= 18 år	39 516
31	Ensamstående far med minst ett barn under 18 år	65 846
32	Ensamstående far med yngsta barn >= 18 år	66 664
41	Ensamstående mor med minst ett barn under 18 år	303 129
42	Ensamstående mor med yngsta barn >= 18 år	180 320
50	Ensamstående övriga	2 553 232
00	Personer med ofullständiga och/eller motstridiga uppgifter	18

¹ Familjeenheter enligt MIS 1999:1

² Här ingår sambor utan gemensamma barn

³ Här ingår sambor utan gemensamma barn samt barn utan relation till någon annan person på fastigheten

⁴ Troliga orsaker: Vårdnadstvister, -utredningar. Barn födda av ej folkbokförda kvinnor som sedan flyttar från Sverige. Barnet registreras ej som utvandrad. Barnet har glömts bort vid flyttanmälan.

Vid en jämförelse mellan den gamla familjetypen (knuten till taxeringshushållet) och den nya familjeställningen (knuten till RTB-familjen), framkommer följande skillnader för personer 18 år och däröver 1997:

Av de personer som enligt den gamla definitionen av familjetyp klassificerats som tillhörande Övriga kvinnor/Övriga män (Ensamstående hushåll) klassificeras i den nya familjeställningen

- cirka 254 000 personer som tillhörande sambopar
- cirka 189 000 personer som ensamstående med barn 18 år eller äldre
- cirka 533 000 personer som barn 18 år eller äldre boende hos ena eller båda föräldrarna

För skillnader i avgränsningen mellan 1990-1997 och 1998-2002 och för ytterligare information se under objektet Familj, sid. 25-26.

Konsumtionsvikt

KonsViktF

Antal konsumtionsenheter är beräknad för familjen i enlighet med Socialstyrelsens normer.

Familjens totala konsumtionsvikt byggs upp enligt:

0,56: Barn 0 - 3 år

0,66: Barn 4 - 10 år

0,76: Barn 11 - 17 år

1,16: En vuxen

1,92: Två vuxna

0,96: Ytterligare en vuxen (18 år-)

Familjens konsumtionsvikt används i LOUISE för att fördela familjeinkomster på familjens medlemmar.

Antal hemmavarande barn

Samtliga barn som kopplas till viss familjeidentitet är skrivna på samma fastighet som föräldrarna i det som definieras som familj.

1990-1997 kan samtliga *ensamstående* räknas som barn. 1998 och senare krävs att civilståndet är *ogift* för att man skall räknas som barn (änka/änkling/frånskild räknas ej som barn).

Antal hemmavarande barn 0-3 år

Barn0_3

Antal hemmavarande barn 4-6 år

Barn4_6

Antal hemmavarande barn 7-10 år

Barn7_10

Antal hemmavarande barn 11-15 år

Barn11_15

Antal hemmavarande barn 16-17 år

Barn16_17

Antal hemmavarande barn 18 år och äldre

Barn18plus

Antal barn (biologiska/adoptiv/övriga) i aktuell ålder som är kopplade till en familjeidentitet.

I övrigt se under objektet Familj, sid. 25-26.

UTBILDNINGSVARIABLER

<i>Utbildning, högsta avslutade</i>	<i>HUtbSUN</i>
--	-----------------------

(1990-1999)

Anges med utbildningskod enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN-kod). Se ”Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). Del 1. Systematisk version” (MIS 1988:4 respektive 1996:1)

Smärre förändring av befintliga SUN-koder har skett 1990-1999.

För ytterligare information om uppgiftskällor, kvalitet och förändringar i Utbildningsregistret, se under *Utbildningsinriktning, högsta avslutade*.

Från och med 2000 används den nya versionen av SUN: SUN 2000. Denna är anpassad till den internationella ISCED 97 (International Standard Classification of Education). Till skillnad från gamla SUN består SUN 2000 av två delar; en nivå-modul och en inriktningsmodul.

<i>Utbildningsnivå, högsta avslutade</i>	<i>SUN2000Niva</i>
---	---------------------------

(2000-)

Nivåmodulen består av tre positioner, där den första siffran anger utbildningens nivå i ISCED 97. Den andra anger utbildningens teoretiska längd i antal år (undantaget nivå 0-2 där utbildningens längd inte anges). Den tredje siffran anger typ av utbildning. Den skiljer i första hand på yrkesinriktade utbildningar och mer generella utbildningar samt på utbildningar avslutade med avgångsbetyg/examen och utbildningar avslutade utan avgångsbetyg/examen¹.

Första siffran i nivåmodulen:

- 0 (Förskoleutbildning)
- 1 Förgymnasial utbildning kortare än 9 år
- 2 Förgymnasial utbildning 9 (10) år
- 3 Gymnasial utbildning
- 4 Eftergymnasial utbildning kortare än två år
- 5 Eftergymnasial utbildning två år eller längre
- 6 Forskarutbildning

För mer information se under *Utbildningsinriktning, högsta avslutade* och ”MIS 2000:1: SUN2000. Svensk utbildningsnomenklatur. Standard för klassificering av svensk utbildning”.

¹ Gamla SUN omfattade i princip inte utbildningar avslutade utan avgångsbetyg/examen.

Utbildningsinriktning, högsta avslutade**SUN2000Inr**

(2000-)

Inriktningsmodulen består av fyra positioner, där de tre första är siffror och den fjärde en bokstav. Den första siffran anger utbildningens innehåll på den grövsta nivån. De två första siffrorna anger utbildningens huvudinriktning och motsvarar inriktning i ISCED 97. Tredje siffran anger ämnesinriktning. Den fjärde positionen, bokstaven, kan användas för att ytterligare specificera utbildningen (detaljerad ämnesindelning).

Första siffran i inriktningsmodulen:

- 0 Allmän utbildning
- 1 Pedagogik och lärarutbildning
- 2 Humaniora och konst
- 3 Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration
- 4 Naturvetenskap, matematik och data
- 5 Teknik och tillverkning
- 6 Lant- och skogsbruk samt djursjukvård
- 7 Hälso- och sjukvård samt social omsorg
- 8 Tjänster
- 9 Okänd

För mer information se ”MIS 2000:1: SUN2000. Svensk utbildningsnomenklatur. Standard för klassificering av svensk utbildning”.

Utifrån utbildningsuppgift härleds variabeln Högsta avslutade utbildning. Uppgifterna om utbildning från källregistren kodas enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). Därefter läggs alla utbildningar i utbildningsregistrets s.k. bruttofil. Med hjälp av ett prioriteringsprogram väljes därefter högsta utbildning för varje person.

Uppgifter om utbildning hämtas från följande register:

- FoB 70
- FoB 90
- Avgångna från grundskolan
- Sökande till gymnasieskolan
- Gymnasieskolans avgångnaregister
- Gymnasieskolans specialkurser
- Samlat betygsdokument i gymnasieskolan (fr.o.m. 2000)
- Sökande till högskolan (fr.o.m. 2000)
- Högskoleregistret - examinerade från grundutbildning
- Högskoleregistret – minst 20 högskolepoäng i ett ämne 1992-1999 (1992-1999)
- Högskoleregistret – *summerade* poäng från 1992 och framåt (fr.o.m. 2000)
- Högskoleregistret - examinerade från forskarutbildning
- Kvalificerad yrkesutbildning
- Försvarshögskolan (fr.o.m. 2002)
- Försvarsmaktens personalregister (fr.o.m. 2002)
- Lärarregistret
- Komvux – yrkesinriktade kurser och avslutade linjer/program 1979-1999 (t.o.m. 1999)
- Komvuxdatabasen – summerade komvux-poäng (gymnasienivå) från 1988 och framåt (fr.o.m. 2000)
- Högskoleverket – utländska, bedömda utbildningar (fr.o.m. 2000)

- Folkhögskolor – uppnådd grundläggande behörighet till högskolestudier (fr.o.m. 2002)
- EXTAS (examinerade från vissa eftergymnasiala utbildningar som ej ingår i annan statistik)
- Grundvux, SFI (Svenska för invandrare)
- Privatanställda (löneregister)
- Landstingsanställda (löneregister)
- Primärkommunalt anställda (löneregister)
- Statsanställda (löneregister)
- Socialstyrelsen – registret över hälso- och sjukvårdspersonal. Till årgång 1985 och komplettering i årgång 1994 samt årligen fr.o.m. 2000
- AMU-registret
- Enkät till nyinvandrade utrikes födda (1995 och årligen fr.o.m. 1999)
- Undersökningarna om levnadsförhållanden - ULF (fr.o.m. 1993)
- AKU-undersökningar (1993-1995)
- CSN
- AMS
- Egen uppgift (från enskilda personer)

Uppgift om högsta avslutade utbildning redovisas endast för personer 16-74 år.

Fr.o.m. årgång 1992 har referenstidpunkten ändrats. Därefter följande versioner avser avklarade utbildningar under vårterminen före aktuellt årsskifte och har RTB-aktualitet avseende årsskiftet. I tidigare versioner har utbildningarnas aktualitet varit densamma som RTB:s, dvs. aktuellt årsskifte. Att invänta de endast ca 10 000 personer, företrädesvis inom högskolan, som examinerades på höstterminen, försenade dock registret med ca ett år.

Då variabelvärdena i statistiken över befolkningens utbildning baseras på en mängd olika statistikällor är den totala kvaliteten en funktion av dessa statistikällors kvalitet.

2002 saknade 1,1 procent av personer i åldern 25-64 år uppgift om utbildning i registret.

De uppgifter som främst saknas är uppgift om utrikes föddas utbildning utanför Sverige. Personalutbildning och kurser av hobbykaraktär ingår inte i Utbildningsregistret.

För utrikes födda invandrare har utbildningsdata till Utbildningsregistret hämtats från Folk- och Bostadsräkningen 1970, Folk- och Bostadsräkningen 1990 och med hjälp av en enkät till nyinvandrade som genomförs årligen från 1999. 1995 riktades en enkät till dem som invandrat 1990-1994.

För personer som invandrat efter den 1 november 1990 och fram till och med 1993 finns således uppgift om den utbildning de skaffat sig innan de invandrade, först från och med årgång 1994. För dem som invandrat efter 1994 finns information om den utbildning de skaffat sig innan de kom hit, först från och med 1999.

En kvalitetsstudie av Utbildningsregistret version 1991-01-01 (årgång 1990) har genomförts. Som kontrollmaterial utnyttjades ett evalveringsregister (det s.k. sanna registret), baserat på ett AKU-urval och skapat i samband med FoB-90. Observera att alla uppgifter i detta sanna register inte nödvändigtvis är korrekta.

I evalveringsstudien har jämförelser mellan Utbildningsregistret och det s.k. sanna registret gjorts och avvikelser har skattats medelst kvotestimation. Några resultat:

- Andelen personer med förgymnasial utbildning som högsta utbildning var över-skattad, medan antalet i övriga nivåer är underskattat. Avvikelserna minskar med stigande utbildningsnivå.
- Den största antalsmässiga underskattningen hade gjorts för nivå 5 (eftergymnasial utbildning kortare än tre år). Många av dem som enligt evalveringen tillhör denna nivå har istället redovisats under gymnasial utbildning (nivå 3 eller 4). Från och med 1992 har dock uppgiftsinsamlingen förbättrats när det gäller avklarade poäng inom högskolan, och detta innebär att underskattningen på nivå 5 minskat avsevärt.
- En stor del av felklassificeringarna utgjordes av fall där utbildning på gymnasial nivå saknades. Bl.a. berodde detta på att dessa utbildningar inte rapporterats till SCB, t.ex. företagsinterna utbildningar.
- När det gäller utbildningsnivå var andelen rätt klassificerade 83 procent (motsvarande andel i FoB-90 var 80 procent). När det gäller utbildningens inriktning var andelen rätt klassificerade 86 procent (motsvarande andel i FoB-90 var 84 procent).
- Andelen uppgift saknad var låg (1,9 procent) jämfört med FoB-90 (5 procent) i åldersgruppen 16-64 år.

SCB strävar hela tiden efter att öka Utbildningsregistrets kvalitet, t.ex. genom att nya källor kan användas. Detta gör att stor försiktighet måste iakttas vid studier av tids-serier. Nedan beskrivs förändringar i Utbildningsregistret i kronologisk ordning.

- Uppgifterna samlas sedan version 1993-01-01 (årgång 1992) in läsårsvis, vilket innebär att en årsversion av Utbildningsregistret innehåller uppgifter om avklarade utbildningar t.o.m. vårterminen före aktuellt årsskifte.

Ex: Version 1999-01-01 (årgång 1998) innehåller avklarade reguljära utbildningar t.o.m. vårterminen 1998.

- Uppgifter om avklarade högskolepoäng, insamlade via LADOK, har fr.o.m. årgång 1992 avvänts som källa i Utbildningsregistret. Täckningen i denna insamling har blivit bättre och bättre, så effekterna av denna nya källa har successivt blivit större.
(Ca hälften av den ökning som ägt rum för 'Kort eftergymnasial utbildning' under perioden 1993-98 kan förklaras av poängproduktion.)
- Våren 1995 genomfördes en enkät till drygt 100 000 personer födda utomlands vilka saknade uppgift i Utbildningsregistret. Årgångarna från och med 1994 har uppdaterats med dessa uppgifter, vilket höjt registrets kvalitet ytterligare.
- Till årgång 1995 lades avgångna från åk 9 från åren 1988-1995 in i Utbildningsregistrets bruttofil.

- Från och med uppdateringen 1995 ingår källan SFI i Utbildningsregistrets bruttofil. Källan används p.g.a. kvalitetsbrister endast om uppgift saknas, men är en viktig källa för utrikes födda.
- Från och med årgång 1997 ingår data från AMS arbetssökanderegister åren 1994 och 1995 samt november 1993. Uppgiften finns med endast om annan utbildningsuppgift för personen saknas.
- Från och med årgång 1997 ingår data från Statens invandrarverk, STAMMSYSTEMET åren 1995-1997. Systemet innehåller uppgifter om personer som fått uppehållstillstånd. Uppgifter om utbildning och utbildningslängd är ej obligatoriska, vilket medför att endast ett fåtal personer har uppgifter om sin utbildning. Uppgiften finns med endast om annan utbildningsuppgift för personen saknas.
- Från och med årgång 1997 ingår data från CSN, VUXENSTUDIESTÖD åren 1994-1997, uppgifter från studiestödssystemen SVUX och UBS. Personer i Kunskapslyftet finns med i dessa system. För SVUX räknar man antalet terminer med teoretisk utbildning och antalet terminer med yrkesutbildning. För UBS sätter man koden utifrån den kompetens personen har, men även här räknas terminer med teoretisk utbildning och antalet terminer med yrkesutbildning. Uppgiften finns med endast om annan utbildningsuppgift för personen saknas.
- Från och med årgång 1998 ingår data från KY, Kvalificerad yrkesutbildning.
- Från och med årgång 1999 ingår uppgifter om AMU-utbildningar från 1997 och framåt.
- Från och med hösten 1999 genomförs årligen en enkät till utrikes födda personer i åldern 20-59 år vilka saknar uppgift i Utbildningsregistret. Årgångarna fr.o.m. 1999 uppdateras med dessa uppgifter, vilket höjt registrets kvalitet ytterligare.
- Kvalitetshöjning i Utbildningsregistret årgång 2000:
Utbildningsregistret genomgick till årgång 2000 större kvalitetshöjande förändringar vilket leder till ett tidsseriebrott och gör att jämförelser med tidigare årgångar måste göras med stor försiktighet¹:

1) Svensk Utbildningsnomenklatur, SUN, anpassades genom nya SUN 2000 till den internationella nomenklaturen ISCED 97 (International Standard Classification of Education).

¹ Vid införandet av SUN 2000 gjordes omkodningen i källorna till Utbildningsregistret för uppgifter som kommer från högskoleregistret och forskarregistret. För övriga källor har direktöversättning skett i Utbildningsregistret. Valet att omkoda direkt i källorna för dessa två register kan innebära förändringar i utbildningsnivå och utbildningsinriktning som inte beror direkt på införandet av SUN2000.

2) Ett antal nya uppgiftskällor tillkom till Utbildningsregistret.

De nya källorna är:

- Summerade högskolepoäng fr.o.m. 1993 från Högskoleregistret
- Summerade KOMVUX-poäng fr.o.m. 1988
- Utländska utbildningar som bedömts av Högskoleverket
- Socialstyrelsens register över hälso- och sjukvårdspersonal
- Sökande till högskolan från Universitets- och Högskoleregistret
- Samlat betygsdokument i gymnasieskolan fr.o.m. läsåret 98/99

- Till årgång 2002 inhämtades uppgifter om militär utbildning från Försvarsmaktens personaladministrativa register (all militär personal anställd i april 2003).
- Ny uppgiftskälla fr.o.m. 2002 är också Försvarshögskolans studieadministrativa register (LADOK), uppgifter avseende avgångna från Försvarshögskolans utbildningsprogram. Årgång 2002 uppdaterades med avgångna 2000-2002.
- Ny källa fr.o.m. årgång 2002 är uppgifter om personer som erhållit grundläggande behörighet till högskolestudier vid folkhögskola. Dessa får utbildningsnivån treårig gymnasial utbildning. Uppgifterna avser erhållna behörigheter till högskolan fr.o.m. höstterminen 2001.
- Till årgång 2002 har uppgifter från AMS arbetssökanderegister använts.

Inriktningsförändringar

Nomenklaturbytet till SUN 2000 ger vissa effekter på uppgifterna om utbildningsinriktning i Utbildningsregistret årgång 2000. SUN 2000 består liksom gamla SUN av tio huvudinriktningar (varav en är 'Okänd utbildning'). Dock finns två viktiga skillnader:

Huvudinriktningen 5 i gamla SUN, 'Utbildning för transport och kommunikation', har upphört som egen grupp. Transportutbildningar ligger nu huvudsakligen under 'Tjänster' (SUN 2000-inriktning 8).

Huvudinriktningen 4 i gamla SUN, 'Utbildning för industri och hantverk samt teknisk och naturvetenskaplig utbildning', har i SUN 2000 delats upp i två nya grupper: 'Naturvetenskap, matematik och data' respektive 'Teknik och tillverkning' (SUN 2000-inriktning 4 respektive 5).

Utöver ovanstående större förändringar har många enskilda utbildningar klassificerats under ny inriktning till följd av nomenklaturbytet. Nedan följer en kort redovisning av de största förändringarna avseende utbildningsinriktningen i Utbildningsregistret. Sammanställningen bygger på en analys av Utbildningsregistret version 2000-01-01, där gamla SUN och SUN 2000 använts parallellt i en försöksversion av registret. Redovisningen avser enbart förändringar på huvudgruppsnivå (en-siffernivå). Under varje rubrik beskrivs vilka utbildningar som flyttats till den aktuella inriktningen.

SUN 2000-inriktning 0 – Allmän utbildning

Gymnasiets samhällsvetenskapliga program med ekonomisk gren och naturvetenskapliga programmets tekniska gren har flyttats från Ekonomisk/samhällsvetenskaplig inriktning (gamla SUN 3) respektive Teknisk/naturvetenskaplig inriktning (gamla SUN 4) till Allmän utbildning. *Drygt 40 000 personer i Utbildningsregistret version 2000-01-01 berörs av denna förändring.*

SUN 2000-inriktning 1 – Pedagogik och lärarutbildning

Vissa utbildningar inom pedagogik har flyttats från Samhällsvetenskap/beteendevetenskap (gamla SUN 3) till Pedagogik och lärarutbildning. *Ca 14 000 personer.*

SUN 2000-inriktning 2 – Humaniora och konst

Utbildningar inom grafisk teknik och bokbinderi samt gymnasiets hantverksprogram flyttas från Industri och hantverk (gamla SUN 4) till Konst och media. *Ca 13 000 personer.*

SUN 2000-inriktning 3 – Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration

Bibliotekarieutbildningar och socialantropologi flyttas från Estetisk/humanistisk (gamla SUN 1) till Journalistik och information respektive Samhälls- och beteendevetenskap (*ca 6 000 personer*).

Diverse utbildningar inom järnvägs-, post- och teleadministration flyttas från Transport/kommunikation (gamla SUN 5, som upphör som egen huvudämnesgrupp) till Företagsekonomi, handel och administration. *Ca 12 000 personer.*

SUN 2000-inriktning 4 – Naturvetenskap, matematik, data

Gamla SUN-inriktningen 4 (Industri/hantverk/teknisk/naturvetenskaplig utbildning) delas i SUN 2000 upp i huvudgrupperna 4 (Naturvetenskap, matematik, data) och 5 (Teknik och tillverkning).

Utöver denna förändring flyttas utbildningar inom Data/programmering/ADB samt ett antal examina innehållande matematik och statistik, från Samhällsvetenskap/ekonomi (gamla SUN 3) till Data respektive Matematik och övrig naturvetenskap. *Ca 45 000 personer.*

SUN 2000-inriktning 5 – Teknik och tillverkning

Hit flyttas majoriteten av utbildningar inom teknik och tillverkning som tidigare låg under gamla SUN 4.

SUN 2000-inriktning 6 – Lant- och skogsbruk samt djursjukvård

Veterinärutbildningar flyttas från huvudämnesgruppen Vård (gamla SUN 6) till gruppen Djursjukvård. *Ca 2 700 personer.*

SUN 2000-inriktning 7 – Hälso- och sjukvård samt social omsorg

Gymnasiets barn- och fritidsinriktade program samt SYO-utbildningar flyttas från Pedagogik (gamla SUN 2) till gruppen Socialt arbete och omsorg. *Drygt 37 000 personer.*

Socionomutbildning och vissa utbildningar inom socialvård flyttas från Samhällsvetenskap/beteendevetenskap (gamla SUN 3) till Socialt arbete och omsorg. *Ca 32 000 personer.*

Optikerutbildning och utbildningar inom tandteknik flyttas från Teknik/hantverk/industri (gamla SUN 4) till Hälso- och sjukvård. *Ca 4 500 personer.*

SUN 2000-inriktning 8 – Tjänster

Utbildningar inom turism/resebyråverksamhet flyttas från Samhällsvetenskap/handel (gamla SUN 3) till Personliga tjänster. *Ca 6 000 personer.*

Transportutbildningar flyttas från Transport och kommunikation (gamla SUN 5) till Transporttjänster. *Ca 80 000 personer.*

Nivåförändringar

Utbildningsnivån i riket enligt Utbildningsregistret har ökat kraftigt i version 2001-01-01 (avseende år 2000). Ökningarna, som delvis är en effekt av ovan beskrivna förändringar, ligger främst på nivåerna 'Treårig gymnasieutbildning' och 'Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre'.

Andelen av befolkningen med 'Treårig gymnasieutbildning' som högsta utbildning har ökat med 1,3 procentenheter. Året innan var ökningen 0,5 procentenheter.

Ökningen beror till stor del på att många personers samlade komvuxpoäng (1988-1999) bedömts ge motsvarande 3-årig gymnasieutbildning, utan att någon examen tagits ut.

Andelen med 'Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre' har ökat med 2,3 procentenheter. Året innan var ökningen 0,4 procentenheter.

Detta är till största delen en effekt av att personer med mer än 120 högskolepoäng efter 1993, men utan examen, förts till denna nivå. Även de andra nya källorna och också nomenklaturbytet ger effekter på denna nivå.

Utbildningsnivå, enligt äldre klassificering***SUN2000Niva_Old***

(2000-)

I variabeln *SUN2000Niva_Old* översätts nivåmodulen (SUN 2000) till utbildningsnivå enligt gamla SUN.

*Utbildningsnivå: 2: a siffran i gamla SUN-koden**Nivå enligt SUN 2000*

1= Förgymnasial utbildning kortare än 9 år	1
2= Förgymnasial utbildning 9 (10) år (motsvarande)	2
3= Gymnasial utbildning högst 2-årig	31, 32
4= Gymnasial utbildning längre än 2 år men max 3 år	33
5= Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	41, 52
6= Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	53, 54, 55
7= Forskarutbildning	6

Utbildningsår, avslutningsår högsta utbildning	ExamAr
---	---------------

För knappt halva populationen saknas uppgift om ”Avslutningsår för högsta utbildning”. Andelen växlar för olika utbildningstyper och minskar ju högre utbildningen är. Många av de källor som bidrar med en uppgift om högsta utbildning saknar uppgift om utbildningsår, t.ex. Folk- och Bostadsräkningar, invandarenkäter och AMS-data.

I årgång 1999 saknar 2,7 miljoner personer (42 procent) i åldern 16-74 år uppgift om avslutningsår. Äldre saknar uppgift i högre grad än yngre. Bland de yngre (16-34 år) är andelen ’uppgift saknas’ 14 procent. Motsvarande andel för åldersgruppen 45-74 år är 67 procent.

Variabeln måste användas med största försiktighet.

Uppgift om utbildningsår redovisas endast för personer 16-74 år.

I övrigt se under Utbildning, högsta avslutade.

Studiedeltagande HT (registrering/närvaro)	StudDelt
---	-----------------

(1999-)

Uppgiften avser registrering/närvaro i olika skolformer under höstterminen aktuellt år och omfattar personer i åldern 16-64 år.

Koder:

0= Ej i utbildning

1= Gymnasieskola

2= Komvux

3= Tekniskt basår vid universitet/högskola¹

4= Grundläggande högskoleutbildning

5= Forskarutbildning²

6= Kvalificerad yrkesutbildning

7= Folkhögskola³

8= Studiemedel för utlandsstudier

A= Arbetsmarknadsutbildning⁴

G= Grundskola

U= Uppdragsutbildning vid universitet/högskola

9= Övriga studerande⁵

Uppgift fr.o.m. 2001

Uppgift fr.o.m. 2002

Redovisas under Övriga
studerande 2000-2001

¹ Tekniskt basår i Komvux ingår i redovisningen för Komvux.

² Endast forskarstuderande med minst 10 procents studieaktivitetsgrad ingår i kategorin Forskarutbildning.

³ Uppgifter för folkhögskola avser elever på långa kurser.

⁴ Arbetsmarknadsutbildning avser sökandekategori 81 i AMS sökanderegister.

⁵ Övriga studerande omfattar personer med studiemedel för studier i Sverige, SVUX/SVUXA eller UBS (Kunskapslyftet) i den mån de inte ingår i andra studerandegrupper. Uppdragsutbildning vid universitet/högskola ingår i gruppen Övriga studerande 2000-2001.

Följande prioritetsordning används vid förekomst av flera skolformer under samma termin:

- Forskarutbildning
- Grundläggande högskoleutbildning
- Studiemedel för utlandsstudier
- Kvalificerad yrkesutbildning
- Tekniskt basår vid universitet/högskola
- Uppdragsutbildning vid universitet/högskola
- Komvux
- Folkhögskola
- Gymnasieskola
- Grundskola
- Övriga studerande
- Arbetsmarknadsutbildning

<i>Registrering på högskolans grundutbildning</i>	<i>HSDelt</i>
--	----------------------

- 1= Registrerad på högskolans grundutbildning under vårterminen
 2= Registrerad på högskolans grundutbildning under höstterminen
 3= Registrerad på högskolans grundutbildning under både vår- och höstterminen

Registrerade på högskolans grundutbildning är de personer som är förstagångs- eller fortsättningsregistrerade på minst en kurs vid universitet eller högskola under aktuell termin.

Uppgifterna hämtas huvudsakligen från universitetens/högskolornas studieadministrativa system (LADOK). För högskolor som inte är anslutna till LADOK används blanketter eller disketter. Uppgifterna granskas vid SCB. Denna granskning leder ibland till att högskolorna kontaktas och att kompletteringar och rättningar sker.

Ofullständiga personnummer, främst för utländska studerande, ger bortfall vid sambearbetningar med andra register.

I och med högskolereformen 1993 har möjligheterna till jämförelse över tiden försvårats. Reformen innebar att högskolorna fick större frihet att själva utforma sina utbildningar.

<i>Registrering på högskolans forskarutbildning</i>	<i>FoDelt</i>
--	----------------------

- 1= Registrerad på högskolans forskarutbildning under vårterminen
 2= Registrerad på högskolans forskarutbildning under höstterminen
 3= Registrerad på högskolans forskarutbildning under både vår- och höstterminen

Den forskarstuderande skall vara formellt antagen till forskarutbildning vid universitet eller högskola med fasta forskningsresurser eller vetenskapsområden.

Uppgifterna hämtas huvudsakligen från universitetens/högskolornas studieadministrativa system (LADOK) via internet. För högskolor som ej är anslutna till LADOK används blanketter och excelfiler. Uppgifter om de nationella forskarskolorna samlas in via excelfiler. Uppgifterna granskas och kompletteras vid SCB.

Ofullständiga personnummer, främst för utländska studerande, ger bortfall vid samarbetningar med andra register.

En tillfällig uppgång av antalet doktorandnybörjade inträffade läsåret 1997/98 bl.a. beroende på de nya skärpta regler om antagning till forskarutbildning som började gälla från april 1998.

<i>Utbildningsgrupp (SUN2000)</i>	<i>SUN2000Grp</i>
-----------------------------------	-------------------

(2000-)

Gruppering av högsta avslutade utbildning (enligt Utbildningsregistret) efter nivå och inriktning. Varje utbildningsgrupp anges med en kod.

Kod	Utbildningsgrupp	SUN 2000, nivå och inriktning
Allmän utbildning (0)		
<i>Förgymnasial nivå:</i>		
01Z	Folkskoleutbildning och motsvarande	Nivå: 1
02Z	Grundskoleutbildning och motsvarande	Nivå: 2
<i>Gymnasial nivå:</i>		
03A	Samhällsvetenskaplig, social och humanistisk gymnasieutbildning (inkl Samhällsvetenskapliga programmets samtliga grenar)	Nivå: 3 Inriktning: 010a-b, 010x
03N	Naturvetenskaplig gymnasieutbildning (inkl Naturvetenskapliga programmets samtliga grenar)	Nivå: 3 Inriktning: 010c
Pedagogik och lärarutbildning (1)		
<i>Gymnasial nivå:</i>		
13Z	Gymnasial utbildning inom pedagogiska området (exkl. Barn- o fritidsprogrammet som ligger under 73B)	Nivå: 3 Inriktning: 1
<i>Eftergymnasial nivå:</i>		
14P	Minst 20 högskolepoäng inom pedagogik, ej examen	Nivå: 412, 522, 532 Inriktning: 1
15B	Förskollärarytbildning	Nivå: 527, 537, 547, 557 Inriktning: 143 (exkl. 143b)
15F	Fritidspedagogutbildning	Nivå: 527, 537, 547, 557 Inriktning: 143b
15G	Lärarytbildning för grundskolans lägre åldrar	Nivå: 527, 537, 547, 557 Inriktning: 144
15H	Ämneslärarytbildning, allmänna ämnen (inkl. grundskollärarytbildning 4-9)	Nivå: 547, 557 Inriktning: 145
15P	Utbildning för lärare i praktiskt-estetiskt ämne	Nivå: 417, 527, 537, 547, 557 Inriktning: 146h-m
15S	Speciallärarytbildning	Nivå: 527, 537, 547, 557 Inriktning: 149a
15V	Yrkeslärarytbildning	Nivå: 417, 527, 537, 547, 557 Inriktning: 146a-g, 146x
15X	Övrig eftergymnasial utbildning inom pedagogik/läraryt.	

Kod	Utbildningsgrupp	SUN 2000, nivå och inriktning
Humaniora och konst (2)		
<i>Gymnasial nivå:</i>		
23E	Estetisk utbildning på gymnasial nivå	Nivå: 3 Inriktning: 2 (exkl. 213)
23M	Gymnasial utbildning för medieproduktion	Nivå: 3 Inriktning: 213
<i>Eftergymnasial nivå:</i>		
24P	Minst 20 högskolepoäng inom humaniora/konst, ej examen	Nivå: 412, 522, 532 Inriktning: 2
25H	Humanistisk högskoleutbildning (minst 3 år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 211b, 212c, 222-229
25K	Konstnärlig eftergymnasial utbildning	Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532) Inr: 21 (exkl. 211b, 212c, 213)
25M	Medieproduktion, eftergymnasial utbildning	Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 213
25T	Teologisk högskoleutbildning (minst 3 år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 221
25X	Övrig eftergymnasial utbildning inom humaniora och konst	
Samhällvetenskap, juridik, handel, administration (3)		
<i>Gymnasial nivå:</i>		
33E	Handelsgymnasium/3-årig ekonomisk linje på gymnasiet (exkl. Samhällsvetenskapliga programmets ekonomiska gren som ligger under 03A)	Nivå: 336 Inriktning: 340a
33H	Yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom handel och administration	Nivå: 3 Inriktning: 3
<i>Eftergymnasial nivå:</i>		
34P	Minst 20 högskolepoäng inom samhällsvetenskap/ekonomi/juridik, ej examen	Nivå: 412, 522, 532 Inriktning: 3
35B	Biblioteks- och informationsvetenskaplig högskoleutbildning (minst 3 år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 322
35E	Ekonomutbildning (högskoleutbildning minst 3 år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 314, 340
35F	Högskoleutbildning för organisation, administration och förvaltning (minst tre år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 345
35J	Juridisk högskoleutbildning (minst 3 år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 380
35M	Journalist- och medieutbildning (eftergymnasial)	Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 321
35P	Psykolog- och psykoterapeututbildning	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 311
35S	Samhälls- och beteendevetenskaplig högskoleutbildning (minst 3 år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600) Inr: 31 (exkl. 311, 314)
35X	Övrig eftergymnasial utbildning inom samhällsvetenskap, juridik, handel och administration	

Kod	Utbildningsgrupp	SUN 2000, nivå och inriktning
Naturvetenskap, matematik, data (4)		
<i>Gymnasial nivå:</i>		
43Z	Yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom naturvetenskap/matematik/data (exkl. Naturvetenskapliga programmet som ligger under 03N)	Nivå: 3 Inriktning: 4
<i>Eftergymnasial nivå:</i>		
44P	Minst 20 högskolepoäng inom naturvetenskap/matematik/data, ej examen	Nivå: 412, 522, 532 Inriktning: 4
45D	Programmerar- o systemerarutbildning (eftergymnasial)	Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 48 (exkl. 481b)
45N	Naturvetenskaplig högskoleutbildning (minst 3 år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600) Inr: 42, 44, 46, 481b
45X	Övrig eftergymnasial utbildning inom naturvetenskap, matematik och data	
Teknik och tillverkning (5)		
<i>Gymnasial nivå:</i>		
53A	Tekniskt gymnasium, 2-3 år (exkl. Naturvetenskapliga programmets tekniska gren som ligger under 03N)	Nivå: 326, 336 Inriktning: 5
53B	Byggutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 582 (exkl. 582f)
53E	Elektro- och datateknisk utbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 522, 523 (exkl. 522d)
53F	Fordons- och farkostutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 525
53K	Textil- o konfektionsutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 542
53L	Livsmedelsutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 541
53P	Processutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 524d, 543d-f
53R	Energi- och VVS-utbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 522d, 582f
53T	Träutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 543c
53V	Verkstadsutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	Nivå: 3 (exkl. 326, 336) Inriktning: 521
53X	Övrig gymnasial utbildning inom teknik och tillverkning	
<i>Eftergymnasial nivå:</i>		
54P	Minst 20 högskolepoäng inom teknik, ej examen	Nivå: 412, 522, 532 Inriktning: 5
55A	Arkitekt- och landskapsarkitektutbildning	Nivå: 547, 55, 6 Inriktning: 581c-d
55C	Civilingenjörsutbildning; väg- och vatten, byggnad, lantmäteri	Nivå: 547, 55, 6 Inriktning: 58 (exkl. 581c-d)
55D	Civilingenjörsutbildning; maskin, fordon/farkost, industriell ekonomi	Nivå: 547, 55, 6 Inriktning: 521, 525, 526

Kod	Utbildningsgrupp	SUN 2000, nivå och inriktning
55E	Civilingenjörsutbildning; elektroteknik, teknisk fysik och data	Nivå: 547, 55, 6 Inriktning: 520, 522, 523
55F	Civilingenjörsutbildning; kemi- och bioteknik, material- och bergsteknik	Nivå: 547, 55, 6 Inriktning: 524, 54
55G	Civilingenjörsutbildning; okänd inriktning	Nivå: 547, 55, 6 Inriktning: 529
55H	Ingenjörsutbildning; väg- och vatten, byggnad, lantmäteri (eftergymnasial) (inkl. brandingenjörer)	Nivå: 413, 527, 536, 537, 546 Inriktning: 58 (exkl. 581c-d)
55I	Ingenjörsutbildning; maskin, fordon/farkost, industriell ekonomi (eftergymn.) (inkl. maskintekniker/sjöingenjörer)	Nivå: 413, 527, 536, 537, 546 Inriktning: 521, 525, 526
55J	Ingenjörsutbildning; elektroteknik, teknisk fysik och data (eftergymnasial) (inkl. drifttekniker)	Nivå: 413, 527, 536, 537, 546 Inriktning: 520, 522, 523
55K	Ingenjörsutbildning; kemi- och bioteknik, material- och bergsteknik (eftergymnasial)	Nivå: 413, 527, 536, 537, 546 Inriktning: 524, 54
55L	Ingenjörsutbildning; okänd inriktning (eftergymnasial)	Nivå: 413, 527, 536, 537, 546 Inriktning: 529
55X	Övrig eftergymnasial utbildning inom teknik och tillverkning	

Lant- och skogsbruk samt djursjukvård (6)

Gymnasial nivå:

63Z	Gymnasial utbildning inom lant- och skogsbruk/djursjukvård	Nivå: 3 Inriktning: 6
<i>Eftergymnasial nivå:</i>		
64P	Minst 20 högskolepoäng inom lant- o skogsbruk /djursjukvård, ej examen	Nivå: 412, 522, 532 Inriktning: 6
65J	Jordbruksvetenskaplig högskoleutbildning (minst 3 år) (exkl. landskapsarkitekter som ligger under 55A)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 620, 621, 622
65S	Skogsvetenskaplig högskoleutbildning (minst 3 år)	Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532) Inriktning: 623
65V	Veterinärutbildning	Nivå: 557, 6 Inriktning: 640
65X	Övrig eftergymnasial utbildning inom lant- och skogsbruk/djursjukvård	

Hälso- och sjukvård, social omsorg (7)

Gymnasial nivå:

73B	Gymnasial utbildning med inriktning mot barn och ungdom (inkl. Barn- o fritidsprogrammet)	Nivå: 3 Inriktning: 761
73O	Omvårdnads- och omsorgsutbildning på gymnasial nivå	Nivå: 3 Inriktning: 723, 762
73T	Tandvårdsutbildning på gymnasial nivå	Nivå: 3. Inriktning: 724
73X	Övrig gymnasial utbildning inom hälso- och sjukvård/social omsorg	

Eftergymnasial nivå:

74P	Minst 20 högskolepoäng inom hälso- o sjukvård/social omsorg, ej examen	Nivå: 412, 522, 532 Inriktning: 7
75A	Apotekarutbildning	Nivå: 54, 55, 6 Inriktning: 727

Kod	Utbildningsgrupp	SUN 2000, nivå och inriktning
75B	Arbetssterapeututbildning	Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 726b
75D	Biomedicinsk analytiker- och laboratorieassistentutbildning	Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 725d
75F	Fritidsledarutbildning (eftergymnasial)	Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 761c
75H	Läkarutbildning	Nivå: 557, 6 Inriktning: 721
75J	Receptarieutbildning	Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 727b
75L	Sjukgymnastutbildning	Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 726a
75N	Sjuksköterskeutbildning	Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 723a-j, 725f
75O	Social serviceutbildning	Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 762a-c
75P	Socionomutbildning	Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 762d-f
75T	Tandhygienistutbildning	Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 724c
75V	Tandläkarutbildning	Nivå: 557, 6 Inriktning: 724
75X	Övrig eftergymnasial utbildning inom hälso- och sjukvård/ social omsorg	
Tjänster (8)		
Gymnasial nivå:		
83R	Hotell- och restaurangutbildning på gymnasial nivå	Nivå: 3 Inriktning: 811
83T	Transportutbildning på gymnasial nivå	Nivå: 3 Inriktning: 840
83X	Övrig gymnasial utbildning inom tjänsteområdet (inkl. militär utbildning på gymnasial nivå)	
Eftergymnasial nivå:		
84P	Minst 20 högskolepoäng inom tjänsteområdet, ej examen	Nivå: 412, 522, 532 Inriktning: 8
85M	Yrkesmilitärutbildning på eftergymnasial nivå	Nivå: 4, 5, 6 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 863
85P	Polisutbildning	Nivå: 5 (exkl. 522, 532) Inriktning: 861a
85T	Transportutbildning på eftergymnasial nivå	Nivå: 4-5 (exkl. 412, 522, 532) Inriktning: 840
85X	Övrig eftergymnasial utbildning inom tjänsteområdet	
Okänd inriktning (9)		
93Z	Gymnasial utbildning, ospecificerad	Nivå: 3, Inriktning: 999
95Z	Eftergymnasial utbildning, ospecificerad	Nivå: 4-6, Inriktning: 999
99Z	Okänd utbildning	

Utbildningsgrupp (SUN)**SUNGrp**

(1990-1999)

Gruppering av högsta avslutade utbildning (enligt Utbildningsregistret) efter nivå och inriktning. För kodförteckning se under *SUN2000Grp*.

Grupperingen av SUN-koden för år 1990-1999 har skett via en översättning av de gamla SUN-koderna till SUN2000.

Vad som framförallt genererar ett tidsseriebrott vid jämförelsen mellan SUNGrp (för år 1999) och SUNGrp2000 (för år 2000) är att Utbildningsregistret till årgång 2000 genomgick större kvalitetshöjande förändringar. Vid införandet av SUN2000 gjordes omkodningen i källorna till Utbildningsregistret för uppgifter som kommer från högskoleregistret och forskarregistret. Valet att omkoda direkt i källorna för dessa två register kan innebära förändringar i utbildningsnivå och utbildningsinriktning som inte beror direkt på införandet av SUN2000.

Förutom dessa förändringar tillkom ett antal nya uppgiftskällor till Utbildningsregistret. De nya källorna är:

- Summerade KOMVUX-poäng fr.o.m. 1988
- Samlat betygsdokument
- Summerade högskolepoäng fr.o.m. 1993 från Högskoleregistret
- Utländska utbildningar som bedömts av Högskoleverket
- Socialstyrelsens register över hälso- och sjukvårdspersonal
- Sökande till högskolan från Universitets- och Högskoleregistret

Framförallt innebär de nya källorna att utbildningsnivån steg år 2000.

För att försöka skatta effekten av tidsseriebrottet för de enskilda utbildningsgrupperna har tillflödet till varje enskild utbildningsgrupp år 2000 jämförts med tillflödet till varje enskild utbildningsgrupp år 1999. Vid jämförelsen har flödet 1999 till 2000 (för populationen 17-74 år 2000) respektive flödet från 1998 till 1999 (för populationen 17-74 år 1999) iakttagits. Differensen mellan tillflödet år 2000 och tillflödet år 1999 har sedan relaterats till antalet i utbildningsgruppen 1999. Nedan följer en redovisning av de utbildningsgrupper där den iakttagna effekten var som störst.

	Tillflöde 1999	Tillflöde 2000	Tillflöde 2000 - 1999	Antal i utb.grp 1999 ¹	Diff. tillflöde/ antal 99 (procent)
03A Samhällsvetenskaplig/social och humanistisk gymnasieutbildning	25 861	87 830	61 969	310 730	20
15X Övrig eftergymnasial utbildning inom pedagogik/läraryr	1 561	2 869	1 308	12 456	11
25K Konstnärlig eftergymnasial utbildning	753	7 705	6 952	16 058	43
25M Medieproduktion, eftergymnasial utbildning	46	538	492	3 153	16
34P Minst 20 högskolepoäng inom samhällsv/ekonomi/juridik, ej examen	19 778	33 835	14 057	100 283	14

¹ Antalsuppgiften avser dem som år 1999 finns registrerade i aktuell utbildningsgrupp och som året därpå finns registrerade på denna eller annan utbildningsgrupp.

	Tillflöde 1999	Tillflöde 2000	Tillflöde 2000 - 1999	Antal i utb.grp 1999	Diff. tillflöde/ antal 99 (procent)
35P Psykolog- och psykoterapeut- utbildning	265	3 020	2 755	8 494	32
43Z Yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom naturvetensk/matematik/data	0	3 490	3 490	11 292	31
44P Minst 20 högskolepoäng inom natur- vetensk/matematik/data, ej examen	13 896	23 043	9 147	47 435	19
45N Naturvetenskaplig högskoleutbildning (minst 3 år)	1 556	5 415	3 859	28 566	14
53L Livsmedelsutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	644	2 242	1 598	11 580	14
53P Processutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	74	767	693	6 367	11
53V Verkstadsutbildning vid gymnasium eller yrkesskola	1 761	18 161	16 400	157 795	10
54P Minst 20 högskolepoäng inom teknik, ej examen	10 568	25 141	14 573	34 788	42
55C Civilingenjörsutbildning väg- och vatten/byggnad/lantmäteri	560	1 751	1 191	11 762	10
55D Civilingenjörsutbildning maskin/ fordon/farkost/industriell ekonomi	1 161	3 297	2 136	20 741	10
55E Civilingenjörsutbildning elektro- teknik/teknisk fysik och data	1 331	3 818	2 487	22 688	11
55F Civilingenjörsutbildning kemi- och bioteknik/material- och bergsteknik	482	2 020	1 538	9 140	17
55I Ingenjörsutbildning maskin/fordon/ farkost/industriell ekonomi (eftergymn.)	601	3 455	2 854	29 084	10
55K Ingenjörsutbildning kemi- och biotek- nik/material- och bergsteknik (eftergymn.)	199	1 350	1 151	5 318	22
55L Ingenjörsutbildning okänd inriktning (eftergymnasial)	473	6 654	6 181	24 612	25
55X Övrig eftergymnasial utbildning inom teknik och tillverkning	1 921	4 361	2 440	22 488	11
65J Jordbruksvetenskaplig högskole- utbildning (minst 3 år)	107	563	456	3 985	11
74P Minst 20 högskolepoäng inom hälso- o sjukvård/social omsorg, ej examen	6 912	9 850	2 938	15 943	18
75X Övrig eftergymnasial utbildning inom hälso- och sjukvård/social omsorg	1 958	14 869	12 911	13 192	98
83R Hotell- och restaurangutbildning på gymnasial nivå	3 394	12 348	8 954	66 333	13
84P Minst 20 högskolepoäng inom tjänste- området, ej examen	0	3 473	3 473	10	34730
85X Övrig eftergymnasial utbildning inom tjänsteområdet	379	2 174	1 795	6 482	28

SYSSELSÄTTNINGSVARIABLER***Antal förvärvskällor under året******AntAns***

Variabeln anger antal förvärvskällor per individ och år där inkomsten av förvärvskällan/anställningen överstiger 1 000 kronor.

Variabeln är härledd utifrån antal organisationsnummer aktuellt år (anställning/eget företag) i Jobbregistret.¹

För 1990 skapades två förvärvskällor om personen hade inkomst både från jordbruk och från annan rörelse (företagaruppgift som redovisas för 1990 hämtas från 1989).

Sysselsättningsstatus* (november månad) gamla definitionen**SyssStatG***

(1990-1993)

1= Förvärvsarbete

5= Ej förvärvsarbete, med kontrolluppgift

6= Ej förvärvsarbete, utan kontrolluppgift

Sysselsättningsbegreppet ändras 1993. Sysselsättningsstatus enligt det sysselsättningsbegrepp som används fram till och med 1992 finns i variabeln SyssStatG. För 1993 finns Sysselsättningsstatus både enligt den gamla och enligt den nya definitionen. För avgränsningen av förvärvsarbete enligt båda dessa definitioner, se nedan under Sysselsättningsstatus (SyssStat).

Sysselsättningsstatus* (november månad)**SyssStat***

(1993-)

1= Förvärvsarbete

5= Ej förvärvsarbete, med kontrolluppgift

6= Ej förvärvsarbete, utan kontrolluppgift

Den officiella avgränsningen av förvärvsarbete i RAMS² redovisas som variabeln *Sysselsättningsstatus* i Sysselsättningsregistret. De metoder som tillämpas bygger på att man försöker få en avgränsning som i så stor utsträckning som möjligt efterliknar ILO:s definition. Den innebär att alla som utfört ett inkomstbringande arbete minst en timme under en mätvecka ska betraktas som förvärvsarbete.

I den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken finns inte möjlighet att fråga personer om de arbetat en viss tid en viss vecka. Man är här hänvisad till operationella metoder och regler för att genomföra individuella avgränsningar huruvida personerna förvärvsarbetat minst en timme per vecka eller inte.

Riktlinjer för de operationella avgränsningsmetoderna:

I RAMS och Sysselsättningsregistret är månaden november den månad för vilken man vill ha uppgift om hur många och vilka som varit förvärvsarbete minst en timme per vecka. Man arbetar med två kategorier förvärvsarbete, egna företagare och anställda. Ytterligare en kategori, ”medhjälpande familjemedlemmar” ingår i ILO:s definition men har måst uteslutas i RAMS eftersom registerdata helt saknas för dessa.

¹ Innan 1997 var registrets namn KUAS.

² Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik

Den operationella avgränsning som tillämpades från RAMS start 1985 ändrades 1993 med syftet att öka kvaliteten i den individuella avgränsningen och få samma definition som arbetskraftsundersökningarna (AKU). För året 1993 redovisades de två metoderna samtidigt för att belysa tidsbrottets betydelse.

Nedan beskrivs de metoder som tillämpades dels under perioden 1985-1993 och dels från 1993 och framåt.

Avgränsningen av förvärvsarbetande 1985 till 1993¹

De första åtta åren som Sysselsättningsregistret existerar (1985-1993) används en avgränsningsmetod, som helt bygger på information från kontrolluppgifter och inkomstuppgifter från självdeklarationen.

Kontrolluppgifter från arbetsgivare (KUA)² bidrar med lönebelopp och de ”sociala” kontrolluppgifterna (KUS) med information om sjukpenning och föräldrapenning. Från självdeklarationernas taxeringsband hämtas inkomstuppgifter för egna företagare, närmare bestämt inkomster av rörelse och jordbruksfastighet (brukad)³.

Avgränsningsförfarande

För att avgöra om en person är sysselsatt eller inte under november månad kan avgränsningen beskrivas på följande sätt:

1. Populationen avgränsas först till personer som är folkbokförda vid referensårets slut och som finns registrerade i registret över rikets totalbefolkning (RTB). För varje person i denna population bestäms sysselsättningsstatus. Personer som vid inkomstårets slut ännu inte fyllt 16 år betraktas som barn och ingår inte i arbetskraften och kan därför inte vara förvärvsarbetande.
2. Personer som haft inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet (brukad)³ räknas samtliga som sysselsatta i november⁴. Villkoret är att dessa inkomster ska ha varit en positiv s.k. A-inkomst.
3. För personer som haft en eller flera kontrolluppgifter beräknas den fiktiva lönesumma som skall jämföras med årets lönegräns (motsvarande 4 timlöner i november).

Den fiktiva novemberlönesumman beräknas på följande sätt:

A) Delårsmarkerade KUA som omfattar november månad:

Novemberlönesumma = Lönesumma enligt KUA / Antal månader enligt tidsmarkeringen

B) Delårsmarkerade KUA som inte omfattar november månad:

Novemberlönesumma = 0

C) Helårsmarkerade KUA, KUA som saknar tidsmarkering, KUS-belopp samt sjömansinkomster:

Novemberlönesumma = (Lönesumma (KUA + KUS) * 0,11) / 12 (ger ett jämförbart månadsbelopp).

¹ I LOUISE finns denna avgränsning för åren 1990-1993.

² Skall lämnas till skattemyndighet för alla personer som fått lön eller andra ersättningar från arbetsgivare.

³ Från och med 1991 ersätts Inkomst av rörelse och inkomst av jordbruksfastighet (brukad) av begreppet Inkomst av aktiv näringsverksamhet (avseende skillnader, se under denna variabel).

⁴ Uppgiften för 1990 och tidigare avseende Inkomst av rörelse och Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) bygger på uppgifter från året före referensåret, d.v.s. uppgifterna är ett år för gamla.

För personer med flera KUA summeras den fiktiva novemberlönesumman från varje KUA till en total novemberlönesumma. Dessutom inräknas även vissa ersättningar från försäkringskassan¹ (KUS) i den totala novemberlönesumman om sådan ersättning erhållits förutom ersättningen som redovisats på KUA. Denna ersättning behandlas på samma sätt som KUA som inte är delårsmarkerad dvs enligt alternativ C. Ett villkor för att kunna klassas som förvärvsarbetande är att personen haft en kontrolluppgift från arbetsgivare eller sjömansinkomst under året (enbart KUS-ersättning är inte tillräckligt).

Lönesumman för KUA som inte är delårsmarkerad vägs alltså ned med konstanten 0,11. Detta beror på att novembersysselsättningen inte anses lika säkert bestämd för dessa kontrolluppgifter jämfört med de KUA som är delårsmarkerade.

Timlönen bestäms utifrån genomsnittlig industriarbetarlön.

Avgränsningen av förvärvsarbetande 1993 -

Inför årgång 1993 utvecklades en ny avgränsningsmetod, som tillämpats sedan dess. Det fanns flera orsaker till att en ny metod togs i bruk. De främsta är att man vill:

- att definitionen av förvärvsarbetande helt ska överensstämma med AKU och att de operationella reglerna helt följer denna definition (undantaget är medhjälpande familjemedlemmar).
- att klassifikationsfelen gentemot AKU ska minimeras genom den nya metoden.
- att den nya metoden ska ge mindre systematiska fel genom att lönegränser och regressionssamband varierar och anpassas för olika grupper av personer.
- att metoden ger en sysselsättningsutveckling i RAMS över tiden som säkrare följer utvecklingen i AKU (även om sysselsättningsnivån ligger högre i AKU).
- att redovisningen på regional nivå och för små redovisningsgrupper blir mer tillförlitlig (bruttofelen minskar).

Det bör påpekas att den nya metoden inte eftersträvar att ge samma skattningar som redovisas i AKU vad gäller sysselsättningsgrad utan strävar efter att få en likartad definition av begreppet sysselsatt och ge en teoretisk grund som ger jämförbarhet över tiden även nedbrutet på delgrupper.

Samma källor används som i den tidigare avgränsningen med undantag för AKU (för månaderna oktober och november) som tillkommer.

Metod

Den nya metoden kan betecknas som en modellbaserad estimation, där sambandet mellan flera variabler (bl.a. lönebelopp, företagarincomester m.fl.) och förvärvsarbetandestatus enligt AKU utnyttjas för grupper av individer.

Grupperingarna av individer görs efter typ av tidsmarkering på kontrolluppgifterna från arbetsgivare, (månadskryssade med och utan oktober/novemberlön, helårskryss-

¹ Dessa ersättningar från försäkringskassan är: Sjukpenning, Havandeskapspenning, Smittbärrpenning, Sjuklönegaranti, Skattepliktig arbetsskadeersättning, Föräldrapenning vid barn födelse eller adoption, Tillfällig föräldrapenning för vård av barn, Närståendepenning och Dagpenning vid repetitionsutbildning och civilförsvär.

sade och blanka), belopp från sociala kontrolluppgifter, inkomst av näringsverksamhet, kön, ålder (16-19, 20-24, 25-54, 55-64 samt 65-). Variabelgrupperna kombineras på ett optimalt sätt så att totalt ca 25 grupper uppstår. För varje grupp bildas regressionskvationer som bestämmer vilka som ska avgränsas som förvärvsarbetande med hjälp av värdet på lönebeloppet, i vissa fall i kombination med värden på andra variabler.

Personer med företagarincomester under året räknas även denna gång som förvärvsarbetande om deklarationen avser aktiv näringsverksamhet och utgör minst 100 kronor. Enda undantaget är personer över 65 år, där en kombination av uppgifter inkl. inkomst av näringsverksamhet avgör avgränsningen. Fr.o.m. RAMS 2002 räknas alla personer som är över 84 år som icke-förvärvsarbetande.

Avgränsningsförfarande

Som ett led i den slutliga bestämningen av sysselsättningsstatus matchas registret mot AKU:s oktober- och novemberundersökningar. De två AKU-urvalen bildar tillsammans populationen och bidrar med uppgifter om sysselsättning. På detta sätt kan regressionskvationerna bildas och ge värden för de ca 25 grupperna.

Nästa steg är att utnyttja de framräknade värdena och applicera dem på hela den aktuella populationen i Sysselsättningsregistret.

Exempel på resultatet från regressionskvationer som resulterar i ett enkelt lönesummebelopp för årgång 1996 visar att bland män 16-19 år med helårsmarkering var gränsen för de summerade lönebeloppen per person 54 807 kronor (lönebelopp från KUA och KUS). Motsvarande belopp för kvinnor var 42 022 kronor (enbart KUA).

Mer detaljerad information om den nya metodiken för sysselsättningsavgränsningen i RAMS samt tillämpningen av den nya metoden finns i "Att mäta sysselsättning med skatteadministrativa kontrolluppgifter".

Tidsbrott genom ny avgränsning och förändringar i källor

Ny avgränsning

Förändringen av "sysselsättningsstatus" 1993 gav en sänkning av antalet förvärvsarbetande i åldern 16-64 år med 129 200 personer, vilket motsvarar 3,4 procent av arbetskraften. På kommunnivå varierar sysselsättningsminskningen, p.g.a. den nya definitionen, med mellan 2,0 procent och 6,0 procent.

Föråldrade uppgifter om egna företagare

När sysselsättningsstatus skapas för åren 1985-1990 hämtas deklarationsuppgifterna för egna företagare från året innan. Från och med 1991 hämtas deklarationsuppgifterna från aktuellt år. För de första sex åren av Sysselsättningsregistret och LOUISE:s första år (1990) innebär detta att ett täckningsfel kan uppstå. En rörelseidkare eller jordbrukare som startar en verksamhet 1990 kan bli klassificerad som ej sysselsatt detta år. På motsvarande sätt kan en egen företagare som slutar med sin verksamhet 1989 fortsätta att klassificeras som förvärvsarbetande nästa år p.g.a. den föråldrade uppgiften.

Även andra variabler än sysselsättningsstatus som är beroende av förekomst av förvärvsinkomst eller ej, av storleken på förvärvsinkomst eller av varifrån denna förvärvsinkomst härrör påverkas av att denna föråldrade version används 1990 och tidigare.

Sjuklön och sjukpenning med arbetsgivarinträde

I och med att sjuklön införs den 1/1 1992 kan personer som tidigare skulle ha klassificerats som "ej förvärvsarbetande" (inte haft någon KUA under året) nu komma att klassificeras som "förvärvsarbetande" (sjuklön, d.v.s. KUA under året). Från och med 1/1 1997 till och med 31/3 1998 ökas sjuklöneperiodens längd från de 14 första dagarna av en sjukperiod till de 28 första dagarna av en sjukperiod. Från och med den 1/4 1998 återgår sjuklöneperioden till 14 dagar.

Fram till och med 1992 omfattar KUA (för statsanställda och vissa andra) även sjukpenning med arbetsgivarinträde. Sjukpenning för sjukperioder med start före 1/1 1992 redovisas för denna grupp tillsammans med eventuell löneuppgift på KUA. Den 1/7 1992 upphör arbetsgivarinträdet. Fram till och med 1992 kan således långtids-sjukskrivna statsanställda ha klassificerats som "förvärvsarbetande" (sjukpenning med arbetsgivarinträde, d.v.s. KUA under året).

Bortfall i förmånstidsuppgift

I KU-registret saknas tidsmarkering (förmånstid) på många poster. Avsaknaden av tidsmarkering samt det faktum att markeringarna ofta är behäftade med felaktigheter samt vid riktig markering inte tillåter annat än markering för årets första och sista arbetade månad påverkar kvaliteten vid framräkning av sysselsättningsstatus.

Täckningsproblem

I registret över kontrolluppgifter (KU) finns två huvudtyper av täckningsproblem. Den första typen består av undertäckning i form av att arbete utförs mot "svart betalning", d.v.s. att arbetsgivaren inte utfärdar någon kontrolluppgift. Den andra typen består av täckningsfel som uppstår när löneutbetalning och arbete inte sker under samma år. Detta täckningsfel bedöms främst påverka personer med låg anknytning till arbetsmarknaden som t.ex. feriearbetande ungdomar.

Ytterligare ett exempel på undertäckning utgör den grupp av personer som bor i Sverige men har sitt arbete i utlandet. Någon kontrolluppgift för det arbete dessa personer utför i utlandet finns inte i KU-registret, vilket leder till att dessa blir klassade som "ej förvärvsarbetande".

Avseende klassificeringen som förvärvsarbetande/ej förvärvsarbetande i november har evalveringsundersökningar som gjorts visat att störst risk att bli felaktigt klassificerade löper grupper med lös anknytning till arbetsmarknaden.

<i>Yrkesställning</i> (november månad)	<i>YrkStalln</i>
---	-------------------------

Kod 1990

0 = Personer utan kontrolluppgift

1 = Sjömän

2 = Övriga anställda

3 = Jordbrukare

4 = Företagare

Kod 1991-1992

0 = Personer utan kontrolluppgift

1 = Sjömän

2 = Övriga anställda

4 = Företagare

Kod 1993-2002

0 = Personer utan kontrolluppgift

1 = Sjömän

2 = Övriga anställda

4 = Företagare

5 = Företagare i eget AB

Uppgiften bygger dels på den kontrolluppgift som skall lämnas till skattemyndighet för alla personer som fått lön eller andra ersättningar från arbetsgivare dels på uppgift om deklarerad inkomst större än 100 kronor av aktiv näringsverksamhet.

Bestämning av yrkesställningen baseras på den yrkesställning som personen har på det arbetsställe som valts som huvudsaklig verksamhet under november (löneinkomst eller inkomst av aktiv näringsverksamhet). Valet av arbetsställe är i sin tur beroende på vilken av de två inkomstlagen som givit den högsta novemberinkomsten. Dock har företagarinkomsten vägt upp med faktorn 1,6. Detta för att den deklarerade näringsinkomsten i genomsnitt är lägre i förhållande till den tid som läggs ner i arbetet (faktorn är beräknad utifrån uppgifter i SCB:s inkomststatistik).

För 1990 hämtas deklarationsuppgifterna för egen företagare från 1989¹. Från och med 1991 hämtas deklarationsuppgifterna från aktuellt år.

¹ Det är uppgift om ”Inkomst av rörelse” och om ”Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)” som används för detta år. Inkomst av aktiv näringsverksamhet finns som begrepp först från och med 1991 och omfattar förutom Inkomst av rörelse och Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) även ”Inkomst av annan fastighet”, när denna betraktas som inkomst av aktiv näringsverksamhet.

Yrkesställning 1 (största förvärvskälla)	KU1YrkStalln
Yrkesställning 2 (näst största förvärvskälla)	KU2YrkStalln
Yrkesställning 3 (tredje största förvärvskälla)	KU3YrkStalln

Kod 1990

0 = Personer utan kontrolluppgift

1 = Sjömän

2 = Övriga anställda

3 = Jordbrukare

4 = Företagare

Kod 1991-2002

0 = Personer utan kontrolluppgift

1 = Sjömän

2 = Övriga anställda

4 = Företagare

Företagare i eget AB ligger under ”Övriga anställda”

Uppgiften bygger dels på den kontrolluppgift som skall lämnas till skattemyndighet för alla personer som fått lön eller andra ersättningar från arbetsgivare dels på uppgift om deklarerad inkomst större än 100 kronor av aktiv näringsverksamhet.

För 1990 hämtas deklaraionsuppgifterna från 1989. Från och med 1991 hämtas deklaraionsuppgifterna från aktuellt år.

Förekomst av åtgärdssysselsättning	ASysTyp
---	----------------

(1992-)

Förekomst av Åtgärdssysselsättning markeras för personer som under aktuellt år varit inskrivna i AMS sökanderegister¹ i sökandekategori

- Lönebidrag, *fr.o.m. 1995-01-01 i Händeldatabasen*²
- Offentligt skyddat arbete, OSA, *fr.o.m. 1995-01-01 i Händeldatabasen*²
- Rekryteringsstöd, *fr.o.m. 1995-01-01 i Händeldatabasen*², *upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas.*
- Individuellt anställningsstöd, *fr.o.m. 1998-01-01, upphör 1999-09-30. Beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas.*
- Start av näringsverksamhet (*tidigare Starta eget-bidrag, namnbyte 2000-04*), *fr.o.m. 1995-05-01 i Händeldatabasen*²
- Allmänt anställningsstöd, *fr.o.m. 1999-10-01*
- Förstärkt anställningsstöd, *fr.o.m. 1999-10-01, ändrade villkor fr.o.m. 2000-01-01*
- Särskilt anställningsstöd (personer över 57 år), *fr.o.m. 2000-11-01*

¹Bearbetad version av AMS Händeldatabas (se vidare bilaga 2).

² Vad avser Lönebidrag, OSA, Rekryteringsstöd och Starta eget-bidrag så finns dessa händelser registrerade i Händeldatabasen först fr.o.m. 1995, vilket innebär att de händelser som avslutats innan 1995-01-01 inte ingår i databasen (för Starta eget-bidrag gäller detta de händelser som avslutats innan 1995-05-01). De händelser som avslutats innan 1995-01-01 resp. 1995-05-01, men där perioden registrerats först tidigast från och med dessa datum, redovisas dock.

- Förstärkt anställningsstöd (4-årsinskrivna), *fr.o.m. 2000-08-01*
- Beredskapsarbete, *upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas.*
- Utbildningsvikariat, *upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas.*
- Resursarbete, *fr.o.m. 1997-07-01 (på försök i Kalmar fr.o.m. 1996-02), upphör 1999-09-30, beslut som tagits före 1999-10-01 får fullföljas t.o.m. 2000-03-31.*

För ytterligare information kring Åtgärdssysselsättning se under *Dagar i åtgärds-sysselsättning, sid. 90-95.*

<i>Arbetslöshetskod</i>	<i>ALKod</i>
(1992-)	
Koden bygger dels på händelseuppgift från AMS sökanderegister och dels på inkomststatistikens uppgift om ersättning.	
1= Arbetslöshetshändelse (sökandekat. 11, 12, 13, 34, 96, 97, 98) och Arbetslöshetsersättning	
2= Arbetslöshetshändelse (sökandekat. 11, 12, 13, 34, 96, 97, 98) men ej Arbetslöshetsersättning	
3= Arbetslöshetsersättning men ej Arbetslöshetshändelse (sök.kat. 11, 12, 13, 14, 34, 96, 97, 98)	
4= Arbetslöshetshändelse (sökandekat. 14, men ej sökandekat. 11, 12, 13, 34, 96, 97, 98) och Arbetslöshetsersättning	
Arbetslöshetshändelse innebär att personer under aktuellt år varit inskrivna i AMS sökanderegister i:	
Sökandekategori 11: Utan arbete, kan ta arbete direkt.	
Arbetslösa (fr.o.m. 1995-01)	
Arbetslösa, platsförmedlingsservice (fr.o.m. 1997-07)	
Sökandekategori 12: Utan arbete, behov av vägledning/utredning	
Arbetslösa, vägledningsservice (fr.o.m. 1995-01)	
Sökandekategori 13: Utan arbete, väntar på beslutad åtgärd (fr.o.m. 1995-01)	
Arbetslösa, väntar på beslutad åtgärd	
Arbetslösa, väntar på beslutad åtgärd samt ungdomar 20-24 år som fått ett konkret erbjudande om arbetsmarknadspolitisk åtgärd men avvisar erbjudandet (fr.o.m. 1998-01)	
Sökandekategori 14: Utan arbete, övriga	
Övriga inskrivna (På väg in på eller ut från arbetsmarknaden) (fr.o.m. 1997-07)	
Sökandekategori 34: EU/EES-sökande	
Sökandekategori 96: Felregistrering (fr.o.m. 2001-05)	
Sökandekategori 97: Avbrott/återkallande av beslut (fr.o.m. 2001-05)	
Sökandekategori 98: Slutförd beslutsperiod (fr.o.m. 2001-05)	

För att få en uppfattning om hur många arbetslösa som finns i timanställning inför 1996-04 även en sökandekategori 15 (= Arbetslösa, timanställda). Till den nya sökandekategorin kommer huvuddelen från sökandekategori 11.

1997-07 konverteras sökandekategori 15 till sökandekategori 22 (= Tillfällig timanställning). I de AMS-data som lagts in i LOUISE är denna konvertering genomförd vilket innebär att antalet arbetslösa av detta skäl minskar från och med 1996-04.

Arbetslöshetsersättning innebär att person under aktuellt år erhållit ersättning i form av:

Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetsmarknadsförsäkring, Kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) (1992-1998), Ersättning från statlig arbetsmarknadskassa (1994-1997) eller Kontant arbetsmarknadsstöd enligt EES-avtal (1994-1997).

I den första kategorin fångas således personer som någon gång under året varit arbetslösa enligt den AMS-definition som var giltig vid utgången av 1998¹ och som haft en arbetslöshetsersättning under detta år.

I den andra kategorin fångas de som varit arbetslösa enligt samma AMS-definition men som ej haft någon arbetslöshetsersättning under det aktuella året. Således arbetslösa som ej går att ringa in med enbart inkomststoppgifter. Ytterligare en grupp som kan hamna i denna kategori är personer vars arbetslöshet upphört men där avaktualiseringen av någon anledning är försenad.

Den tredje kategorin omfattar personer som är deltidsarbetslösa men även personer vars arbetslöshetsersättning för föregående års heltidsarbetslöshet registrerats först efter årsskiftet. Denna tredje kategori arbetslösa är således ej definierade som arbetslösa av AMS.

Den fjärde kategorin omfattar personer som är arbetssökande och utan arbete men ej anses stå till arbetsmarknadens förfogande. Gruppen är mycket heterogen och omfattar studerande, föräldralediga och värnpliktiga som söker arbete. Personer utan arbete som väntar på pension, långtidssjukskrivna och personer med sjukbidrag (som i vissa fall av tekniska skäl måste vara registrerade som arbetssökande för att upprätthålla nivån i sjukbidraget). Den omfattar vidare invandrare som ej slutfört sin svenskundervisning men även ex. missbrukare som, för att erhålla socialbidrag, måste vara arbetssökande på en förmedling.

Från och med 1999² ändras instruktionen för inskrivning i sökandekategori 14 (Övriga inskrivna). Personer som har ersättning från arbetslöshetsförsäkringen står till arbetsmarknadens förfogande och skall ej längre vara inskrivna i sökandekategori 14, utan registreras i gruppen arbetslösa (sökandekategori 11-13).

Ca 20 000-25 000 sökande förs härmed över till gruppen arbetslösa. Nivån kommer att stiga successivt under 1999 allt eftersom den manuella överföringen genomförs på förmedlingarna.

I LOUISE kan information om arbetslöshetsersättning utnyttjas redan fr.o.m. 1992. När så sker ges en något högre arbetslöshet i LOUISE än den som redovisats av AMS för dessa år. Även för 1999 blir arbetslösheten något högre i LOUISE, dels p.g.a. att överföringen hos AMS sker successivt under året, dels p.g.a. att förekomst av arbetslöshetsersättning i LOUISE endast kan kontrolleras för hela året och ej för specifik period.

¹ 1999 ändras definitionen avseende de som tidigare tillhört sökandekategori 14.

² I realiteten påbörjades överföringen redan i oktober-november 1998.

Från och med 2001-05-21 sker sökandekategoriöyten automatiskt mellan systemet för programbeslut och statistiksystemet för dem som börjar eller slutar ett arbetsmarknadspolitiskt program. Syftet med automatiska sökandekategoriöyten är dels att underlätta administrationen, dels att få en bättre registerkvalitet.

Den sökande får någon av koderna 96, 97 eller 98. Det är därefter handläggarens ansvar att ange aktuell status för den sökande. Personer som har någon av koderna 96-98 ska redovisas som arbetslösa. Förändringen kan innebära en viss ökning av antalet arbetslösa och en viss minskning av antalet som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Skiltnad i arbetslöshetsdefinition utifrån arbetslöshetshändelse och arbetslöshetsersättning:

	Händelse	Ersättning
Deltidsarbetslöshet	<i>Ej arbetslös</i>	<i>Arbetslös</i>
Heltidsarbetslösa utan arbetslöshetsersättning	<i>Arbetslös</i>	<i>Ej arbetslös</i>
”Tillfällig avgångsersättning”	<i>(Arbetslös)¹</i>	<i>Flertalet arbetslösa</i>

För ytterligare information kring Arbetslöshetsersättning och Arbetslöshetshändelse se sid. 136-143 respektive sid. 77-79.

Fördelning efter arbetslöshetskod i LOUISE 1994:

Kod=1: 790 269 personer

Kod=2: 331 835 personer

Kod=3: 120 352 personer (varav 102 352 pers. är registrerade som deltidsarbetslösa)

Kod=4: 33 885 personer

Fördelning efter arbetslöshetskod i LOUISE 2002:

Kod=1: 403 146 personer

Kod=2: 273 938 personer

Kod=3: 128 135 personer (varav 74 883 pers. är registrerade som deltidsarbetslösa)

Kod=4: 7 124 personer

¹ När personer som erhåller tillfällig avgångsersättning står kvar som arbetssökande räknas de som arbetslösa.

Åtgärdskod**IAKod**

(1992-)

Koden bygger dels på händelseuppgift från AMS sökanderegister och dels på inkomststatistikens uppgift om ersättning.

1= Åtgärdshändelse och Åtgärdsersättning.

2= Åtgärdshändelse men ej Åtgärdsersättning

3= Åtgärdsersättning men ej Åtgärdshändelse

Åtgärdshändelse innebär att personen under aktuellt år varit inskriven hos AMS i någon av nedan sökandekategorier:

- Arbetslivsutveckling, ALU, fr.o.m. 1993-01, upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 1999-06-30.
- Invandrarpraktik, fr.o.m. 1994-07, upphör 1995-06-30
- Arbetspraktik, fr.o.m. 1999-01
- Arbetsplatsintroduktion, API, fr.o.m. 1995-07, upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 1999-06-30.
- Offentligt tillfälligt arbete, OTA, fr.o.m. 1996-11, upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 2000-12-31¹.
- Aktivare användning av arbetslöshetsersättning, PROJEKT, fr.o.m. 1997-07, upphör 1999-09-30, beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas
- Ungdomspraktik, UPR, upphör 1995-10-01, beslut tagna före utgång av september får fullföljas t.o.m. 1996-03-31
- Akademikerpraktik, fr.o.m. 1993-09, upphör 1995-06-30
- Ungdomsintroduktion med utbildn.bidrag, fr.o.m. 1995-01, upphör 1995-06-30
- Datortek, fr.o.m. 1995-07
- Kommunalt program för ungdomar under 20 år, KUP, fr.o.m. 1995-10
- Ungdomsgaranti (för ungdomar 20-24 år) (tidigare Utvecklingsgaranti, namnbyte 2000-04), fr.o.m. 1998-01
- Arbetslivsinriktad rehabilitering (tidigare AMI-program, namnbyte 2000-04)
- Aktiviteter inom aktivitetsgarantin, AVP, fr.o.m. 2000-08
- Jobbsökar- och vägledningsinsatser (utanför aktivitetsgarantin), fr.o.m. 2000-08
- Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling, en sammanslagning av kategorierna "Aktiviteter inom aktivitetsgarantin" och "Jobbsökar- och vägledningsinsatser", fr.o.m. 2000-11
- Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning, fr.o.m. 2001-01
- Arbetsmarknadsutbildning
- Förberedande utbildning, särredovisas som egen sökandekategori fr.o.m. 2001-01
- IT-satsning, fr.o.m. 1998-01, upphör 1999-09-30, beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas.

Åtgärdsersättning innebär att person under aktuellt år erhållit ersättning i form av:

- Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag (som här även omfattar starta-eget-bidrag)
- Arbetslivsutvecklingsbidrag (1993-1999)
- Särskild dagpenning/studielån vid arbetsmarknadsutbildning (1993-1995)
- Aktivare användning av arbetslöshetsersättning (PROJEKT) (1997-1999)
- Ersättning i samband med OTA (1996-2001)

¹ De som fyller 65 år under 2001 får fortsätta i programmet till dess att de fyller 65 år.

Tillhörighet till den andra kategorin - Åtgärdshändelse men ej Åtgärdsersättning - kan orsakas av försenad avaktualisering eller av åtgärd som ej ersätts med aktivitetsstöd/utbildningsbidrag, arbetslivsutvecklingsbidrag eller arbetslöshetsersättning.

Den tredje kategorin - Åtgärdsersättning men ej Åtgärdshändelse - kan omfatta personer vars ersättning för föregående år registrerats först efter årsskiftet. Den omfattar även personer med Starta eget-bidrag (Start av näringsverksamhet), som i inkomststatistiken ej kan särskiljas från aktivitetsstödet/utbildningsbidraget. Personer som erhållit aktivitetsstöd i samband med "Friår" ingår också i denna kategori.

Skillnad i åtgärdsstudiedefinition utifrån åtgärdshändelse och åtgärdsersättning:

	Händelse	Ersättning
"Start av näringsverksamhet"	<i>Ej åtgärdsstuderande</i>	<i>Åtgärdsstuderande</i>
"Kommunalt ungdomsprogram (KUP)"	<i>Åtgärdsstuderande</i>	<i>Ej åtgärdsstuderande</i>
"Ungdomsgaranti (för ungdomar 20-24 år)"	<i>Åtgärdsstuderande</i>	<i>Åtgärdsstuderande (om berättigad till arbetslöshetsersättning)</i>
"Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling"	<i>Åtgärdsstuderande</i>	<i>Flertalet åtgärdsstuderande</i>
"Friår"	<i>Åtgärdsstuderande initialt (1/1-02-12/8-02)</i>	<i>Åtgärdsstuderande</i>

Enligt AMS månadsstatistik har antalet personer som erhållit

- Stöd för start av näringsverksamhet/Starta eget-bidrag varierat med mellan 6 000-13 000 personer/månad (1994-2001).

- Kommunalt ungdomsprogram (KUP) varierat med mellan 1 000-18 000 personer/månad (1996-2001).

- Ungdomsgaranti/Utvecklingsgaranti varierat med mellan 2 500-7 000 personer/månad (1998-2001).

För ytterligare information kring Åtgärdsersättning och Åtgärdshändelse se sid. 144-149 respektive sid. 82-89.

Fördelning efter åtgärds-kod i LOUISE 1994:

Kod=1: 474 962 personer

Kod=2: 30 860 personer

Kod=3: 55 464 personer

Fördelning efter åtgärds-kod i LOUISE 2002:

Kod=1: 211 573 personer

Kod=2: 34 488 personer

Kod=3: 18 016 personer

Antal dagar i arbetslöshet**ALosDag**

(1992-)

Antal dagar i sökandekategori¹:

- Arbetslösa, platsförmedlingsservice (11)
- Arbetslösa, vägledningsservice (12)
- Arbetslösa, erbjuden samt väntar på beslutad åtgärd (13), *fr.o.m. 95-01*
- EU/EES-sökande (34)
- Felregistrering (96), *fr.om. 2001-05*
- Avbrott/återkallande av beslut (97), *fr.o.m. 2001-05*
- Slutförd beslutsperiod (98), *fr.o.m. 2001-05*

Antal dagar för varje individ och år räknas fram med hjälp av inskrivnings- och avaktualiseringsdatum för aktuella sökandekategorier².

Fram till och med 1994 definieras dessa sökandekategorier (skat) enligt följande:

Skat 1, servicekod 1: Utan arbete, kan ta arbete direkt

Skat 1, servicekod 2: Utan arbete, behov av vägledning/utredning

Skat 1, servicekod 3: Utan arbete, övriga

Som arbetslösa klassificeras av AMS (t.o.m. 1994) sökande i skat 1, servicekod 1.

1995 övergår AMS till 2-siffriga sökandekategorier, samtidigt införs en ny skat (13):

Skat 11: Arbetslösa

Skat 12: Utan arbete, vägledning

Skat 13: Utan arbete, väntar på beslutad åtgärd

En ny sökandekategori införs 1996-04:

Skat 15: Arbetslösa, timanställda

Införandet av den nya sökandekategorin görs för att få en uppfattning om hur många arbetslösa i skat 11, som fanns i timanställning. Till den nya sökandekategorin kommer huvuddelen från skat 11, men nära 20 procent kommer från skat 21 (deltids-arbetslösa) under april och maj. Det nya måttet medförde därmed att arbetslösheten enligt AMS definition ökade något för riket totalt (de 20 procent som tidigare tillhört skat 21).

Från och med 1997-07 införs ett nytt arbetslöshetsbegrepp. Antalet arbetslösa utgörs av sökande i kategori 11, 12 och 13. Begreppet "Utan arbete" (skat 11-15) tas bort.

Skat 15 konverteras till skat 22 och förs till begreppet "Arbete":

Skat 11: Arbetslösa, platsförmedlingsservice

Skat 12: Arbetslösa, vägledningsservice

Skat 13: Arbetslösa, väntar på beslutad åtgärd

I och med att skat 15 konverteras till skat 22 (Tillfällig timanställning) minskar antalet arbetslösa med 58 300 personer. Att arbetslöshetsdefinitionen ändras till att även omfatta skat 12 och skat 13 innebär å sin sida att arbetslösheten ökar med 95 200

¹ Inom parentes anges sökandekategorinummer i AMS sökanderegister.

² Dessa data har härletts från AMS Händeldatabas som omfattar samtliga händelser (=arbetssökandeperioder) från och med 1991-08. För information avseende bearbetningen av Händeldata, se bilaga 2.

personer. Totalt sett ökar således arbetslösheten på grund av dessa definitionsförändringar med 36 900 personer 1997-07.

Från och med 1998-01 ändras betydelsen av sökandekategori 13:

- a): Arbetslösa, väntar på beslutad åtgärd
- b): Ungdomar 20-24 år, som fått ett erbjudande om arbetsmarknadspolitisk åtgärd men avvisar erbjudandet.

Antalet i skat 13 minskar med 650 personer mellan 97-12 och 98-01. I vilken utsträckning minskningen bromsas p.g.a. ändrad definition är svår att värdera, troligtvis är dock påverkan av arbetslöshetsmättet marginell.

Från och med 1999-01¹ ändras instruktionen för inskrivning i sökandekategori 14 (Övriga inskrivna). Personer som har ersättning från arbetslöshetsförsäkringen står till arbetsmarknadens förfogande och skall ej längre vara inskrivna i sökandekategori 14, utan registreras i gruppen arbetslösa (se vidare under "Antal dagar som övrig inskriven vid arbetsförmedling"). I och med förändringen beräknas 20 000-25 000 sökande successivt föras över till gruppen arbetslösa från och med 1998-10.

Från och med 2001-05-21 sker sökandekategoribyten automatiskt mellan systemet för programbeslut och statistiksystemet för dem som börjar eller slutar ett arbetsmarknadspolitiskt program. Syftet med automatiska sökandekategoribyten är dels att underlätta administrationen, dels att få en bättre registerkvalitet.

Den sökande får någon av koderna 96, 97 eller 98. Det är därefter handläggarens ansvar att ange aktuell status för den sökande. Personer som har någon av koderna 96-98 ska redovisas som arbetslösa. *Förändringen kan innebära en viss ökning av antalet arbetslösa och en viss minskning av antalet som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.*

Några av de förändringar i arbetslöshetsdefinitionen som skett under 1990-talet påverkar ej arbetslöshetsdefinitionen i LOUISE avseende antal dagar i arbetslöshet, andra har en betydelse medan ytterligare andra får en annorlunda betydelse än vad som är synligt ovan.

Arbetslöshetsdefinitionen i LOUISE är inte primärt beroende av hur arbetslösheten genom åren har definierats av AMS. Grundprincipen är att den idag (år 2004) rådande definitionen, så långt det är möjligt, applicerats på samtliga år 1992-2002.

De förändringar som skett under åren och som påverkat definitionen även i LOUISE är följande:

1995-01: Betydelsen av införandet av skat 13 (Utan arbete, väntar på beslutad åtgärd) är osäker. 7 300 sökande finns i denna kategori 1995-01. Om dessa tidigare utgjort en delmängd av föregångarna till skat 11 eller skat 12 (som LOUISE definierar som arbetslösa) påverkas inte arbetslöshetsmättet. Om de däremot tillhörde föregångaren till skat 14 (Övriga inskrivna) ökar arbetslösheten i samma utsträckning.

1996-04: När skat 15 införs 1996-04 för att 1997-07 överförs till skat 22 (tillfällig timanställning) får detta till konsekvens att heltidsarbetslösheten sjunker med cirka 20 000 personer redan från 1996-04 (de sökande som överförs från skat 11 via skat 15 till skat 21).

¹ I realiteten påbörjades överföringen redan i oktober-november 1998.

1998-10: Ca 20 000-25 000 sökande förs successivt över från skat 14 till gruppen arbetslösa (skat 11-13). Nivån stiger successivt under 1999 allt eftersom den manuella överföringen genomförs på förmedlingarna.

2001-05: Förändringen med en automatisering vid sökandekategoribyten innebär en viss ökning av antalet arbetslösa.

Antal dagar i arbetslöshet är för vissa personer överskattad. För ytterligare information avseende kvaliteten i Händel, se bilaga 3.

I övrigt se under Arbetslöshet, sid. 136-143.

Antal dagar som övrig inskriven vid arbetsförmedling

AK14Dag

(1992-)

Antal dagar i sökandekategori¹:

- Övriga inskrivna vid arbetsförmedling (14)

Antal dagar för varje individ och år räknas fram med hjälp av inskrivnings- och avaktualiseringsdatum för aktuell sökandekategori².

Kategorin omfattar övriga inskrivna vid arbetsförmedling som saknar arbete. Det huvudsakliga kriteriet för att föra en person till sökandekategori 14 är att personen för närvarande inte kan ta ett arbete. Skälen till att de inte kan ta ett arbete kan dock vara högst varierande. Antalet varierar säsongsmässigt främst till följd av de studerande som anmäler sig till arbetsförmedlingen innan de slutar sina vårterminsstudier.

Gruppen är mycket heterogen och omfattar studerande, föräldralediga och värnpliktiga som söker arbete, personer utan arbete som väntar på pension och långtids-sjukskrivna. Därutöver omfattar den personer med sjukbidrag (som i vissa fall av tekniska skäl måste vara registrerade som arbetssökande för att upprätthålla nivån i sjukbidraget) och invandrare som inte slutfört sin svenskundervisning, men även ex. missbrukare som, för att få socialbidrag, måste vara arbetssökande på en förmedling.

Från och med 1999³ ändras instruktionen för inskrivning i sökandekategori 14 (Övriga inskrivna vid arbetsförmedling). Personer som har ersättning från arbetslöshetsförsäkringen står till arbetsmarknadens förfogande och skall inte längre vara inskrivna i sökandekategori 14, utan registreras i gruppen arbetslösa (sökandekategori 11-13).

I och med förändringen 1999 beräknas 20 000-25 000 sökande föras över till gruppen arbetslösa (sökandekategori 11-13) från och med 1999-01.

Från och med den 1/1 2002 skrivs personer med förtidspension, som vill ha arbetsförmedlingens hjälp att återgå i arbete genom Vilande förtidspension⁴, in i sö-

¹ Inom parentes anges sökandekategorinummet i AMS sökanderegister.

² Dessa data har härletts från AMS Händeldata som omfattar samtliga händelser (=arbetssökandeperioder) från och med 1991-08. För information avseende bearbetningen av Händeldata, se bilaga 2.

³ I realiteten påbörjades överföringen redan i oktober-november 1998.

⁴ Med Vilande förtidspension avses möjligheten för förtidspensionärer att arbeta utan att förlora rätten till sin pension. Försäkringskassan kan bevilja en provotid på högst tre månader. Under provotiden utbetalas både lön och pension. Efter tre månader sker inga pensionsutbetalningar så länge lön från arbetsgivare utgår.

kandekategori 14. Personer, som inte längre är aktuella för service av arbetsförmedlingen alternativt återgår till att uppbära förtidspension, avaktualiseras.

Antal dagar som övrig inskriven vid arbetsförmedling är för vissa personer över-skattad. För ytterligare information avseende kvaliteten i Händel, se bilaga 3.

Antal personer som någon gång under respektive år tillhört sökandekategori

	<i>11, 12, 13</i>	<i>14</i>
1992	864 132	109 566
1993	1 078 869	136 830
1994	1 122 104	171 427
1995	1 094 516	194 056
1996	1 082 029	215 187
1997	1 048 407	247 811
1998	947 593	276 476
1999	866 730	208 070
2000	764 321	183 341
2001	680 445	170 648
2002	677 084	166 609

<i>Antal dagar i deltidarbetslöshet</i>
--

<i>ADelDag</i>

(1992-)

Antal dagar i sökandekategori¹:

- Deltidsarbetslös (21)

Antal dagar för varje individ och år räknas fram med hjälp av inskrivnings- och avaktualiseringsdatum för aktuell sökandekategori².

Antal personer som någon gång under respektive år har tillhört sökandekategori deltidarbetslös (skat 21):

1992	189 680
1993	242 700
1994	296 511
1995	320 517
1996	291 458
1997	288 710
1998	280 283
1999	265 032
2000	243 868
2001	206 202
2002	178 202

En kortare period under 2001 registrerades yrkesfiskare som hindrades i sin yrkesutövning av väderförhållanden eller materialfel i sökandekategori 21. Tidigare regi-

¹ Inom parentes anges sökandekategorinummer i AMS sökanderegister.

² Dessa data har härletts från AMS Händeldatabas som omfattar samtliga händelser (=arbetssökande-perioder) från och med 1991-08. För information avseende bearbetningen av Händeldata, se bilaga 2.

strerades dessa, som erhåller arbetslöshetsersättning, som ombytessökande. Från och med den 21/5 2001 registreras de i en egen sökandekategori.

Antal dagar i deltidarbetslöshet är för vissa personer överskattad. Förmodligen är detta problem större vad gäller de deltidarbetslösa än vad gäller arbetslösa på heltid. För ytterligare information avseende kvaliteten i Händel, se bilaga 3.

I övrigt se under Arbetslöshet, sid. 136-143.

<i>Antal dagar som arbetssökande tillfälligt timanställd</i>	<i>TillfTimDag</i>
---	---------------------------

(1996-)

Antal dagar i sökandekategori¹:

- Tillfälligt timanställning (22)

Har funnits som en egen sökandekategori sedan 1996-04. De arbetssökande tillfälligt timanställda är att, tillsammans med de deltidarbetslösa, betrakta som undersysselsatta. Till skillnad från de som tillhör sökandekategori 21 (deltidarbetslösa) saknar de tillfälligt timanställda ett fast arbetsschema.

Antal dagar för varje individ och år räknas fram med hjälp av inskrivnings- och avaktualiseringsdatum för aktuell sökandekategori².

Antal personer som någon gång under respektive år har tillhört sökandekategori tillfällig timanställning (skat 22):

1996	123 171
1997	194 128
1998	230 610
1999	248 079
2000	238 455
2001	212 620
2002	211 103

Antal dagar i tillfällig timanställning är för vissa personer överskattad. Förmodligen är detta problem större vad gäller de tillfälligt timanställda än vad gäller exempelvis arbetslösa på heltid. För ytterligare information avseende kvaliteten i Händel, se bilaga 3.

¹ Inom parentes anges sökandekategorinummer i AMS sökanderegister.

² Dessa data har härletts från AMS Händeldatabas som omfattar samtliga händelser (=arbetssökandeperioder) från och med 1991-08. För information avseende bearbetningen av Händeldata, se bilaga 2.

<i>Antal dagar i åtgärdsstudier</i>	<i>AStuDag</i>
-------------------------------------	----------------

(1992-)

Antal dagar i sökandekategori¹:

- Arbetslivsutveckling, ALU (52), *fr.o.m. 1993-01, upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 1999-06-30*
- Invandrarpraktik (54), *fr.o.m. 1994-07, upphör 1995-06-30*
- Arbetspraktik (54), *fr.o.m. 1999-01*
- Arbetsplatsintroduktion, API (55), *fr.o.m. 1995-07, upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 1999-06-30*
- Offentligt tillfälligt arbete, OTA (56), *fr.o.m. 1996-11, upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 2000-12-31²*
- Aktivare användning av arbetslöshetsersättning, PROJEKT (57), *fr.o.m. 1997-07, upphör 1999-09-30, beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas*
- Ungdomspraktik, UPR (61), *upphör 1995-10-01, beslut tagna före utgång av september får fullföljas t.o.m. 1996-03-31*
- Akademikerpraktik (62), *fr.o.m. 1993-09, upphör 1995-06-30*
- Ungdomsintroduktion med utbildningsbidrag (63), *fr.o.m. 1995-01, upphör 1995-06-30*
- Datortek (64), *fr.o.m. 1995-07*
- Kommunalt program för ungdomar under 20 år, KUP (65), *fr.o.m. 1995-10*
- Ungdomsgaranti (för ungdomar 20-24 år) (66), *(tidigare Utvecklingsgaranti, namnbyte 2000-04), fr.o.m. 1998-01*
- Arbetslivsinriktad rehabilitering (71), (72) *(tidigare AMI-program, namnbyte 2000-04)*
- Aktiviteter inom aktivitetsgarantin, AVP (73), *fr.o.m. 2000-08*
- Jobbsökar- och vägledningsinsatser (utanför aktivitetsgarantin) (74), *fr.o.m. 2000-08*
- Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling (73), *en sammanslagning av kategorierna Aktiviteter inom aktivitetsgarantin (73) och Jobbsökar- och vägledningsinsatser (74), fr.o.m. 2000-11*
- Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning (75), *fr.o.m. 2001-01*
- Arbetsmarknadsutbildning (81)
- IT-satsning (82), *fr.o.m. 1998-01, upphör 1999-09-30, beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas*
- Förberedande utbildning (83), *särredovisas som egen sökandekategori fr.o.m. 2001-01*

Antal dagar för varje individ och år räknas fram med hjälp av inskrivnings- och avaktualiseringsdatum för aktuella sökandekategorier³.

Vid ingången av 1992 finns åtgärdskategorierna *Arbetsmarknadsutbildning*, *AMI-program* och *Särskilda inskolningsplatser för ungdomar*. Dessa kategorier klassificeras i LOUISE som åtgärdsstudier.

¹ Inom parentes anges sökandekategorinumner i AMS sökanderegister.

² De som fyller 65 år under 2001 får fortsätta programmet till dess att de fyller 65 år.

³ Dessa data har härletts från AMS Händeldatabas som omfattar samtliga händelser (=arbetssökandeperioder) från och med 1991-08. För information avseende bearbetningen av Händeldata, se bilaga 2.

Arbetsmarknadsutbildning

Arbetsmarknadsutbildning är utbildning som person går igenom av arbetsmarknads-skäl och under vilken aktivitetsstöd (tidigare utbildningsbidrag) lämnas.

Huvudvillkor för att få arbetsmarknadsutbildning är att man är eller riskerar att bli arbetslös, är arbetssökande och har svårt att hitta lämpligt arbete.

Man kan få arbetsmarknadsutbildning tidigast från den 1 juli det år man fyller 20 år (undantaget arbetshandikappade). Flyktingar som nyligen anlänt till Sverige kan få arbetsmarknadsutbildning utan att vara eller riskera att bli arbetslösa. Blir man beviljad arbetsmarknadsutbildning har man rätt till aktivitetsstöd¹.

Utbildningen måste planeras tillsammans med arbetsförmedlingen, som i första hand skall undersöka om man kan få stadigt arbete utan utbildning.

Arbetsmarknadsutbildningen ska ha en klar yrkesinriktning. Länsarbetsnämnderna upphandlar de utbildningar man behöver av Amu-gruppen, utbildningsföretag, den kommunala uppdragsverksamheten eller högskolan. Det finns kurser inom alla yrkesområden och nivåer, från grundutbildningar till mycket kvalificerade påbyggnadskurser på högskolenivå. Vid sidan av renodlat yrkesinriktade kurser kan arbetsmarknadsutbildning utgöras av allmäntheoretiska kurser, som i sin tur kan vara en nödvändig förberedelse för yrkesutbildning. Reguljär utbildning på grundskole- och gymnasienivå får dock enbart beviljas till arbetshandikappade och vissa utländska medborgare². Kursernas längd varierar från några veckor till flera terminer.

Aktivitetsstödet vid arbetsmarknadsutbildning kan betalas ut för från en dag upp till fyra år och kan erhållas vare sig man är ersättningsberättigad enligt A-kassa eller ej.

Den 1/7 1993 införs ett sänkt utbildningsbidrag för deltagare i arbetsmarknadsutbildning i det reguljära utbildningsväsendet och för deltagare under 25 år i särskild anordnad utbildning. Förändringen kan ha påverkat antalet personer i åtgärdsstudier. Bidraget tas bort den 31/12 1994 och ersätts av ”fullt” utbildningsbidrag (numera aktivitetsstöd).

Från och med 1/1 2001 överförs de som inte går en yrkesinriktad utbildning till sökandekategorin *Förberedande utbildning*.

Den 1/6 2002 startar en försöksverksamhet för arbetslösa som anställs inom vårdområdet. Försöket pågår till och med 31/5 2004 och innebär att anställningsstöd och arbetsmarknadsutbildning kombineras. Under anställningstiden får individen lön av arbetsgivaren och under utbildningstiden aktivitetsstöd av arbetsförmedlingen. Under perioder av utbildning kodas den sökande under arbetsmarknadsutbildning.

Förberedande utbildning

Från och med 1/1 2001 delas arbetsmarknadsutbildningen in i två sökandekategorier. De som finns kvar under arbetsmarknadsutbildning går en yrkesinriktad utbildning medan de som hamnar i den nya sökandekategorin går en förberedande utbildning. Förberedande utbildningar är i huvudsak utbildningar som förbereder för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program, till exempel för arbetsmarknadsutbildning. Tidsperioden för insatsen är som längst sex månader.

Från och med 1/7 2002 finns möjlighet att använda SFI (svenska för invandrare) som förberedande insats/utbildning med aktivitetsstöd under högst sex månader. Den sökande skall använda kommunens SFI-utbildning.

¹ Handikappade ungdomar under 18 år som får arbetsmarknadsutbildning inom det reguljära utbildningsväsendet får ej något aktivitetsstöd.

² Begränsning till dessa målgrupper fanns ej i början av 90-talet.

Arbetslivsinriktad rehabilitering (tidigare AMI-program)

Arbetsmarknadsinstitutens (AMI) uppgift är att ta sig an arbetssökande som behöver yrkesinriktad rehabilitering eller fördjupad vägledning. Institutet har särskilda resurser och kompetenser för arbetsprövning, praktisk arbetsorientering, anpassning av arbetsplatser, anställningsförberedande aktiviteter m.m. Varje sökandes individuella behov avgör insatsernas art och omfattning. Inskrivna vid ett arbetsmarknadsinstitut är berättigade till aktivitetsstöd (tidigare utbildningsbidrag).

Särskilda inskolningsplatser (SIP)

Särskilda inskolningsplatser riktar sig (med vissa undantag) till ungdomar 18-19 år. Ungdomarna anvisas arbete inom den offentliga sektorn senast sju veckor sedan de anmält sig till arbetsförmedlingen. Lönen motsvarar lön för liknande arbete och utbetalades av anordnaren. Statsbidrag lämnas för hela lönekostnaden.

SIP ersätts från och med 1992-07-01 av Ungdomspraktik.

Ungdomspraktik

Ungdomspraktiken införs den 1/7 1992 och omfattar ungdomar under 25 år. Syftet är att ge ungdomar yrkespraktik och arbetslivserfarenhet, praktiken får ej ersätta normal rekrytering utan är avsedd som en sista-hands-åtgärd. Personen skall ha varit inskriven i 16 veckor och ha genomgått söka jobb-kurs eller vägledning för att anvisas ungdomspraktik.

Praktikperioden är högst sex månader men kan förlängas med ytterligare högst sex månader. Ungdomspraktiken upphör 1995-10-01. Beslut tagna före utgången av september får fullföljas t.o.m. den 31 mars 1996.

Ungdomspraktiken ersätter de tidigare *särskilda inskolningsplatserna* för ungdomar 18-19 år och *beredskapsarbete* för ungdomar 20-24 år.

Arbetslivsutveckling (ALU)

Den 1/1 1993 introduceras ALU som en ny arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Syftet med ALU är att tillvarata de arbetslösas vilja till aktivitet och utveckling samt göra det lättare för dem att återvända till den reguljära arbetsmarknaden.

ALU övertar uppgiften som utförsäkringsskydd (från beredskapsarbetet). Vidare har kommunernas ansträngda ekonomi medfört att många arbetsuppgifter som tidigare utfördes som beredskapsarbeten nu utförs som ALU-projekt. Medlen till ALU tas ur arbetsmarknadsfonden och motsvarar A-kassa/KAS-ersättning och erbjuds arbetslösa som får dessa ersättningar. Beträffande finansieringen av ALU finns inte, till skillnad mot andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder, de sedvanliga budgetrestriktionerna. ALU får inte användas för att ersätta annan arbetskraft och inte heller i övrigt användas för att utföra ordinarie arbetsuppgifter.

Villkor: 20 år och ej kunnat få arbete eller annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd. En ALU-period varar högst sex månader. Om det finns särskilda skäl kan den förlängas med ytterligare högst sex månader, under ALU-perioden står man till arbetsmarknadens förfogande. Under ALU-tiden skall tid avsättas för att söka arbete. Om man tackar nej till erbjudande om ALU kan man avstängas från arbetslöshetsförsäkringen. Från och med den 1/1 1999 ersätts ALU med arbetspraktik, beslut tagna före 1/1 1999 får fullföljas längst t.o.m. 30/6 1999.

Akademikerpraktik

Den 1/7 1993 utvidgas ungdomspraktiken till att omfatta även personer i åldern 25-29 år med akademisk utbildning, minst 120 poäng (akademikerpraktik).

Den 1/7 1994 förlängs akademikerpraktiken från högst tre till högst sex månader.

Åtgärden kan följas av rekryteringsstöd om högst sex månader.

Akademikerpraktik ersätts av Arbetsplatsintroduktion (API) fr.o.m. 1995-07-01.

Invandrarpraktik

Invandrarpraktik som införs den 1/7 1994 är en arbetsplatsförlagd praktik under högst sex månader för utländska medborgare som varit bosatta i Sverige högst fem år. Praktiken räknas som praktiskt inriktad arbetsmarknadsutbildning.

Invandrarpraktik ersätts av Arbetsplatsintroduktion (API) fr.o.m. 1995-07-01.

Ungdomsintroduktion

Den 1/1 1995 införs ungdomsintroduktion för ungdomar 20-24 år. Ungdomsintroduktionen skall vara en praktik eller arbetsplatsförlagd utbildning på heltid under max fyra månader och skall följas av minst sex månaders anställning hos samma arbetsgivare. Under introduktionen uppbär ungdomen utbildningsbidrag i form av dagpenning.

Ungdomsintroduktion ersätts av Arbetsplatsintroduktion (API) fr.o.m. 1995-07-01.

1995-07 tillkommer *Datortek*, samtidigt ersätter *Arbetsplatsintroduktion (API)* kategorierna Akademikerpraktik, Invandrarpraktik, Ungdomsintroduktion och Vidgad arbetsprövning (ett program som i regel inte har statistikförts).

Datortek

Den 1/7 1995 införs programmet datortek. Programmet riktar sig till ungdomar 20-24 år (från och med 1996-07 även till arbetslösa över 24 år). Verksamheten syftar till att arbetslösa personer ska kunna använda informationsteknik som ett hjälpmedel inom olika yrken. Den som deltar i datortek ska under högst tre månader på halvtid delta i datorutbildning/datorträning i datortek. Övrig tid ska man arbeta med arbetsmarknadsinriktat projektarbete, till exempel jobbsökaraktiviteter. Den som deltar i datortek är berättigad till aktivitetsstöd.

Från och med 1/1 2000 kan personer anvisas datortek i sex månader i stället för som tidigare tre månader.

Arbetsplatsintroduktion (API)

Den 1/7 1995 införs Arbetsplatsintroduktion (API). För ungdomar under 25 år gäller anställningskrav på minst 6 månader efter praktiktiden (anställningskravet tas bort fr.o.m. 1996-10). Arbetsplatsintroduktion riktar sig till den som är arbetslös och som behöver praktisera på en arbetsplats för att få yrkesorientering, yrkespraktik eller arbetslivserfarenhet som kan öka möjligheterna att få arbete. Man kan få en anvisning till arbetsplatsintroduktion fr.o.m. den 1 juli det år man fyller 20 år och under längst sex månader¹. Under arbetsplatsintroduktionen erhåller man utbildningsbidrag. Arbetsplatsintroduktion ersätter ungdomsintroduktion, akademikerpraktik, invandrarpraktik och vidgad arbetsprövning.

¹ Funktionshindrade arbetslösa kan få arbetsplatsintroduktion även före 20 år ålder och under längre tid än sex månader. 1998 kan invandrare få arbetsplatsintroduktion under längre tid än sex månader.

Från och med 1/1 1999 ersätts arbetsplatsintroduktion av *arbetspraktik*, beslut tagna före 1/1 1999 får fullföljas längst t.o.m. 30/6 1999.

Kommunalt program för ungdomar under 20 år (KUP)

Den 1/10 1995 införs kommunala uppföljningsansvaret. Ett kommunalt program för ungdomar till och med den 30 juni det år de fyller 20 år. Kommunen beslutar om storleken på ersättningen och betalar ut denna.

Offentligt Tillfälligt Arbete, OTA

Den 1/11 1996 införs OTA (Offentligt Tillfälligt Arbete). Man kan anvisas OTA om man är arbetslös, har fyllt 55 år och har varit anmäld som arbetssökande på arbetsförmedlingen under minst 24 månader. Det är staten, kommunerna, landstingen och de allmänna försäkringskassorna som anordnar sådana arbeten. Hur lång tid som ett tillfälligt offentligt arbete pågår avgörs av arbetsförmedlingen. OTA får inte användas till att ersätta annan arbetskraft på en arbetsplats och inte heller i övrigt användas för att utföra ordinarie arbetsuppgifter. Den som deltar i OTA står till arbetsmarknadens förfogande, vilket innebär att en OTA-period kan avbrytas om arbetsförmedlingen kan erbjuda ett annat arbete eller en annan åtgärd.

Den arbetslöshetsersättning som en deltagare i OTA har ökas med 45 kronor per ersättningsdag för verksamhet på heltid. Anordnaren betalar ingen lön till OTA-deltagaren.

Åtgärden upphör 1998-12. Beslut tagna före den 1/1 1999 får dock fullföljas t.o.m. den 31/12 2000. För den som fyllt 62 år före den 1/1 1999 får anvisningen gälla till pensionsåldern.

Aktivare användning av arbetslöshetsersättning (PROJEKT)

I juli 1997 införs på försök vad som rubriceras som "Aktivare användning av arbetslöshetsersättning". Åtgärden ger arbetslösa med A-kassa möjlighet att delta i aktiviteter som inte ryms inom den traditionella arbetsmarknadspolitik.

Upphör som program den 30/9 1999. Beslut tagna före den 1/10 1999 får fullföljas.

Ungdomsgaranti, ungdomar 20-24 år (tidigare Utvecklingsgaranti)

I januari 1998 införs Utvecklingsgaranti för ungdomar 20-24 år. Ungdomar skall garanteras en meningsfull aktivitet och avkrävs deltagande för att få rätt till ersättning. Motivet är att aktivera ungdomarna och förhindra att de börjar sitt yrkesverksamma liv med att leva på socialbidrag. De kommuner som vill kan erbjuda arbetslösa ungdomar en aktiverande insats på heltid under 12 månader.

Ersättningen är densamma som vid bl.a. arbetsmarknadsutbildning, men med den skillnaden att här även finns en tredje, lägre ersättningsnivå (för den som inte är berättigad till ersättning enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring).

IT-satsning

IT-satsningen startar 1/1 1998 och är en arbetsmarknadsutbildning i form av en IT-utbildning. Syftet med utbildningen är att den skall ge yrkeskompetens för bristyrken inom IT-närings. Utbildningen riktar sig till den som är arbetslös eller riskerar att bli arbetslös och är arbetssökande. Även när man har en anställning kan man beviljas en IT-utbildning¹ om man behöver förnya eller byta arbetsuppgifter. Arbetsgivaren måste då godkänna att man får vara med i utbildningen med bibehållna anställnings-

¹ Dessa var ej inskrivna vid arbetsförmedlingen.

förmåner. En utbildningssatsning där uttagning till åtgärd sker med hjälp av ett urvalstest. Nämnden kan bevilja ansökan först från och med den 1 juli det år man fyller 20 år (med vissa undantag) och skall ta särskild hänsyn till om den sökande är kvinna, invandrare eller handikappad. Om man beviljats IT-utbildning har man rätt till utbildningsbidrag.

IT-satsningen upphör den 30/9 1999, beslut tagna före den 1/10 1999 får dock fullföljas.

Arbetspraktik

Den 1/1 1999 införs Arbetspraktik. Arbetspraktik, som ersätter Arbetsplatsintroduktion, är en praktiskt inriktad arbetsmarknadsutbildning som syftar till att ge arbetslösa som är anmälda som arbetssökande hos arbetsförmedlingen en möjlighet till yrkesorientering eller praktik och arbetslivserfarenhet som kan leda till arbete. Man kan beviljas arbetspraktik under högst sex månader från och med den dag då man fyller 20 år. För invandrare och arbetshandikappade får praktiktiden förlängas med ytterligare sex månader. För unga handikappade gäller inte någon tidsgräns.

Jobb-sökaraktiviteter

Jobb-sökaraktiviteter består av längre aktiviteter som jobbklubbar, där arbetssökande söker jobb under handledning och på heltid och av kortare jobbsökarkurser, där arbetsförmedlingen lär ut effektiva sätt att söka jobb. När datorteken införs 1995 förutsetts jobbsökaraktiviteter ingå inom datorverksamheten. Deltagande i jobbsökaraktivitet redovisas inte i individstatistiken, deltagarna behåller sin arbetslöshetsersättning/utbildningsbidrag under aktiviteten.

Aktiviteter inom aktivitetsgarantin, AVP

Den 1/8 2000 införs aktivitetsgarantin i hela landet, under perioden april till juni samma år har den funnits som en försöksverksamhet i 46 kommuner. Deltagarna bokfördes då under sökandekategorin Arbetslivsinriktad rehabilitering.

Huvudmålen med aktivitetsgarantin är att minska långtidsarbetslösheten, få bort de långa inskrivningstiderna och motverka andelen återinskrivningar. Aktivitetsgarantin skall väsentligt förbättra de arbetslösas möjligheter på den reguljära arbetsmarknaden. En individuell handlingsplan utarbetas av handledare och arbetssökande. Alla arbetsmarknadspolitiska program samlas här under ett tak och det är den individuella handlingsplanen som går som en röd tråd genom alla aktiviteter. Krav kan ställas på geografisk och yrkesmässig rörlighet från den arbetssökandes sida. En viktig uppgift är också att tillsammans med privata och offentliga arbetsgivare hitta arbeten. Arbetena kan subventioneras av staten och skall tjäna som ett steg på vägen mot den ordinarie arbetsmarknaden.

Aktivitetsgarantin vänder sig till personer som är 20 år eller äldre, som är arbetssökande och som riskerar att bli långtidsinskrivna. Det krävs goda skäl till att tacka nej till erbjuden plats inom aktivitetsgarantin. Deltagarna är berättigade till aktivitetsstöd. Deltagare i aktivitetsgarantin som får en anställning med "anställningsstöd" får lön från arbetsgivaren. Arbetshandikappade kan erhålla lönebidrag.

Man kan delta i aktivitetsgarantin till dess man haft ett reguljärt arbete i minst sex månader, den som har fått ett arbete med s.k. särskilt anställningsstöd är kvar så länge stödet varar. När man påbörjar en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd lämnar man aktivitetsgarantin.

Den 1/11 2000 slås Aktivitetsgarantin samman med ”Jobbsökar- och vägledningsinsatser” till kategorin ”Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling”.

Jobbsökar- och vägledningsinsatser (utanför aktivitetsgarantin)

Införs den 1/8 2000. För personer som inte är inskrivna i aktivitetsgarantin.

Den 1/11 2000 slås Jobbsökar- och vägledningsinsatser samman med ”Aktivitetsgarantin” till kategorin ”Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling”.

Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling

Den 1/11 2000 slås ”Aktivitetsgarantin” samman med ”Jobbsökar- och vägledningsinsatser” till kategorin Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling.

Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Införs den 1/1 2001. Insatser som sker i samverkan med samverkanspartner på arbetsmarknaden. Projektet skall vara av det slaget att det inte kan anordnas inom ramen för övriga arbetsmarknadspolitiska program. Den som i samverkan med länsarbetsnämnden/Arbetsförmedlingen anordnar ett projekt kan få ett projektstöd. Den som är arbetslös eller riskerar att bli arbetslös kan anvisas att delta i projektet och får då aktivitetsstöd.

Under perioden 1/2 2002 till 12/8 2002 tillhör även de ”friårslediga” kategorin Åtgärdsstuderande. Syftet med friårsledighet är att den som har en anställning skall kunna ta ledigt från denna för personlig utveckling eller kompetensutveckling. Dessa borde inte tillhöra gruppen Åtgärdsstuderande, vilket ej heller är fallet efter den 12/8 2002. Friåret är infört på försök i tolv kommuner: Botkyrka, Gällivare, Göteborg, Hultsfred, Hällefors, Katrineholm, Landskrona, Lund, Piteå, Strömsund, Västerås och Åmål. Under vecka 33 (2002) fanns 1 504 friårslediga registrerade under projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning.

För att erhålla en bild av storleken på och förändringen av de olika kategorierna presenteras, enligt AMS månadsstatistik, antal inskrivna personer i respektive åtgärdsstudiekategori under mars månad respektive år (tusental):

Sökandekategori ¹																	
	52	54	55	56	57	61	62	63	64	65	66	71	73	75	81	82	Totalt
1992 mars	..	..	..	..	..	18,9	..	..	..	..	..	8,7	..	..	99,0	..	126,6
1993 mars	19,3	..	..	..	..	82,5	..	..	..	..	..	9,8	..	..	71,1	..	182,8
1994 mars	51,6	..	..	..	..	70,0	0,6	..	..	..	..	7,5	..	..	76,8	..	206,5
1995 mars	43,7	3,9	..	..	..	34,9	1,2	5,2	..	..	..	9,5	..	..	71,6	..	170,1
1996 mars	54,5	..	41,8	..	..	0,0	..	..	14,1	14,2	..	6,5	..	..	59,3	..	190,4
1997 mars	58,5	..	38,8	3,9	..	..	..	..	16,9	17,5	..	7,5	..	..	43,0	..	186,1
1998 mars	47,6	..	27,1	7,2	0,1	..	..	..	15,0	15,3	1,3	9,0	..	..	44,8	0,1	167,7
1999 mars	17,4	23,1	4,4	8,8	1,0	..	..	..	11,8	9,3	7,0	8,7	..	..	58,3	2,5	152,3
2000 mars	..	25,6	..	5,8	0,0	..	..	..	6,2	5,5	5,9	6,5	..	..	33,3	0,4	89,2
2001 mars	..	27,2	..	0,1	..	..	..	..	6,1	4,4	5,5	6,4	15,1	0,4	35,7	..	100,9
2002 mars	..	23,1	..	..	..	..	..	..	6,1	4,4	6,3	7,2	22,1	0,9	31,5	..	101,6

Antal personer som någon gång under året tillhört sökandekategori som faller under åtgärdsstudier:

1992	336 446
1993	453 168
1994	505 832
1995	454 208
1996	488 827
1997	492 569
1998	437 744
1999	344 877
2000	277 161
2001	247 823
2002	246 061

Det är under inledningsfasen - när nya åtgärdsprogram införs - som problemen med felregistrering är som störst.² Betydelsen av dessa felregistreringar torde dock minska när olika åtgärdstyper aggregeras till grupper såsom exempelvis Åtgärdsstuderande.

För ytterligare information avseende kvaliteten i Händel, se bilaga 3

¹ Sökandekategorier:

Arbetslivsutveckling, ALU (52); Invandrarpraktik (54), mars 1995; Arbetspraktik (54), mars 1999-2001; Arbetsplatsintroduktion, API (55); Offentligt tillfälligt arbete, OTA (56); Aktivare användning av arbetslöshetsersättning, PROJEKT (57); Ungdomspraktik, UPR (61); Akademikerpraktik (62); Ungdomsintroduktion (63); Datortek (64); Kommunalt program för ungdomar under 20 år, KUP (65); Ungdomsgaranti (för ungdomar 20-24 år), tidigare Utvecklingsgaranti (66); Arbetslivsinriktad rehabilitering, tidigare AMI-program (71), inkluderar även antalet i sökandekategori 72; Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling (73); Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning (75); Arbetsmarknadsutbildning (81), inkluderar även antalet i sökandekategori 83 (Förberedande utbildning); IT-satsning (82).

² Dataproblem vid utvärdering av arbetsmarknadspolitik, Stencilserie 2000:5, IFAU

<i>Antal dagar i åtgärdssysselsättning</i>	<i>ASysDag</i>
--	----------------

(1992-)

Antal dagar i sökandekategori¹:

- Lönebidrag (42), *fr.o.m. 1995-01-01 i Händeldatabasen*
- Offentligt skyddat arbete, OSA (43), *fr.o.m. 1995-01-01 i Händeldatabasen*
- Rekryteringsstöd (44), *fr.o.m. 1995-01-01 i Händeldatabasen, upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas i denna kategori.*
- Individuellt anställningsstöd (45), *fr.o.m. 1998-01-01, upphör 1999-09-30. Beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas.*
- Start av näringsverksamhet (46), *(tidigare Starta eget-bidrag, namnbyte 2000-04), fr.o.m. 1995-05-01 i Händeldatabasen*
- Allmänt anställningsstöd (47), *fr.o.m. 1999-10-01*
- Förstärkt anställningsstöd (48), *fr.o.m. 1999-10-01, ändrade villkor fr.o.m. 2000-01-01*
- Särskilt anställningsstöd (personer över 57 år) (49), *fr.o.m. 2000-11-01*
- Förstärkt anställningsstöd (4-årsinskrivna) (50), *fr.o.m. 2000-08-01*
- Beredskapsarbete (51), *upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas i denna kategori.*
- Utbildningsvikariat (53), *upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas i denna kategori.*
- Resursarbete (58), *fr.o.m. 1997-07-01 (på försök i Kalmar fr.o.m. 1996-02), upphör 1999-09-30, beslut som tagits före 1999-10-01 får fullföljas t.o.m. 2000-03-31.*

Antal dagar för varje individ och år räknas fram med hjälp av inskrivnings- och avaktualiseringsdatum för aktuella sökandekategorier².

1992 finns åtgärdskategorierna Lönebidrag, Offentligt skyddat arbete (OSA), Rekryteringsstöd, Beredskapsarbete, Utbildningsvikariat och Starta eget-bidrag. Dessa kategorier klassificeras i LOUISE som åtgärdssysselsättning.

Vad avser Lönebidrag, OSA, Rekryteringsstöd och Starta eget-bidrag så finns dessa händelser registrerade först från och med 1995, vilket innebär att de som avslutats innan 1995-01-01 inte ingår i databasen (för Starta eget-bidrag gäller detta de händelser som avslutats innan 1995-05-01)³.

Lönebidrag

Om en arbetsgivare anställer en arbetshandikappad person kan arbetsgivaren få lönebidrag. Med arbetshandikappad menas en arbetssökande som på grund av fysiska, psykiska, förståndsmässiga eller socialmedicinska handikapp har nedsatt arbetsförmåga och som därför har eller kan förväntas få svårigheter att få eller behålla en anställning på den reguljära arbetsmarknaden. För en arbetshandikappad som redan är anställd hos arbetsgivaren får lönebidrag bara lämnas om den anställda går tillbaka

¹ Inom parentes anges sökandekategorinummer i AMS sökanderegister.

² Dessa data har härletts från AMS Händeldatabas som omfattar samtliga händelser (=arbetssökande-perioder) från och med 1991-08. För information avseende bearbetningen av Händeldata, se bilaga 2.

³ De händelser som avslutats innan 1995-01-01 respektive 1995-05-01, men där perioden registrerats först tidigast från och med dessa datum, redovisas dock.

till arbetet efter att ha haft helt sjukbidrag och inte bedöms kunna behålla anställningen utan att ett lönebidrag ges.

Lönebidragets storlek bedöms efter arbetsförmåga och graden av funktionsnedsättning. Bidraget lämnas med ett belopp som motsvarar högst 80 procent av lönekostnaden. Första beslutet om lönebidrag får omfatta högst ett år. Som regel får bidraget lämnas för högst fyra år.

Från och med juli 1995 och till och med december 1997 får lönebidrag lämnas till långtidsarbetslösa personer som fyllt 60 år men saknar arbetshandikapp.

Observera att inskrivningsperioder med lönebidrag som avslutats innan 95-01 inte redovisas i Händeldatabasen.

Offentligt skyddat arbete, OSA

För att erhålla ett skyddat arbete skall arbetsförmågan vara så nedsatt att man inte kan få något annat arbete. Personer som innehar skyddat arbete inom den offentliga sektorn registreras under specifik sökandekategori.

Observera att inskrivningsperioder (OSA) som avslutats innan 95-01 inte redovisas i Händeldatabasen.

Rekryteringsstöd

Syftet med rekryteringsstöd är att det ska underlätta för långtidsarbetslösa personer att få en anställning inom främst näringslivet. Rekryteringsstödet innebär att arbetsgivare som anställer en arbetslös får ett ekonomiskt bidrag. Arbetsgivare inom det privata näringslivet, kommun och landsting kan få rekryteringsstöd.

Rekryteringsstöd lämnas med högst 50 procent av lönekostnaden (med ett maxbelopp). Bidraget lämnas under högst sex månader. För äldre arbetslösa (och under vissa omständigheter arbetslösa akademiker) kan bidragstiden förlängas till tolv månader. Anställningsformen kan vara tillsvidareanställning, provanställning eller visstidsanställning. Den anställde uppbär lön under anställningstiden.

Rekryteringsstöd ersätts från och med 1/1 1998 av Anställningsstöd. Beslut tagna före 1/1 1998 får fullföljas i denna kategori.

Observera att inskrivningsperioder med rekryteringsstöd som avslutats innan 95-01 inte redovisas i Händeldatabasen.

Beredskapsarbete

Beredskapsarbete är ett tillfälligt arbete som är avsett att ge sysselsättning åt den som är arbetslös och inte kan få lämpligt arbete eller någon annan lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Beredskapsarbetet bör om möjligt leda till stadigvarande arbete eller stimulera till yrkesutbildning. Beredskapsarbeten är tidsbegränsade till sex månader.

För att få ett beredskapsarbete krävs, förutom att man är arbetslös och arbetsökande på förmedlingen, att man har fyllt 25 år och att man inte kan få arbete genom andra åtgärder. Den som har ett beredskapsarbete skall fortsatt söka arbete och måste snarast lämna beredskapsarbetet om man får ett annat arbete. Reglerna för beredskapsarbete liknar reglerna för rekryteringsstöd. Bidrag till arbetsgivaren lämnas med högst 50 procent av lönekostnaden. Den beredskapsanställde får lön under anställningstiden.

Beredskapsarbete ersätts från och med 1/1 1998 av Anställningsstöd. Beslut tagna före 1/1 1998 får fullföljas i denna kategori.

Utbildningsvikariat

Utbildningsvikariat innebär att arbetsgivaren får göra avdrag på arbetsgivaravgiften om de efter anvisning från arbetsförmedlingen anställer en ersättare på heltid för den som genomgår utbildning. Åtgärden skall underlätta för arbetsgivare att höja anställdas kompetens, samtidigt som arbetslösa kan få chansen att arbeta som vikarier när anställda går i utbildning.

Utbildningsvikariat ersätts från och med 1/1 1998 av Anställningsstöd. Beslut tagna före 1/1 1998 får fullföljas i denna kategori.

Start av näringsverksamhet (tidigare Starta eget-bidrag)

1/7 1993 gavs åtgärden samma prioritet som övriga åtgärder (har dock funnits sedan 1984). När arbetsförmedlingen ska bedöma ansökan om Starta eget-bidrag bedömer man personens förutsättningar att driva en egen verksamhet och om verksamheten kan tänkas få en tillfredställande lönsamhet som ger varaktig sysselsättning. Bidraget motsvarar utbildningsbidraget och ges för de första sex månaderna (i vissa fall kan tiden förlängas). Bidraget ges till personer som fyllt 20 år, är arbetslösa eller uppsagda¹ samt arbetssökande. Åtgärden byter namn till Start av näringsverksamhet 2000-04.

Observera att inskrivningsperioder med starta eget-bidrag som avslutats innan 95-05 inte redovisas i Händeldata-basen.

Resursarbete

Resursarbete startas på försök under 1996 i Kalmar län och införs från och med 1997-07 i hela riket. Det är arbetsgivare inom den offentliga sektorn som anordnar detta arbete. Målgruppen är arbetssökande med rätt till arbetslöshetsersättning, som varit inskrivna vid arbetsförmedlingen under minst sex månader. Tiden i resursarbete får inte överstiga sex månader. Om det finns särskilda skäl kan tiden förlängas till nio månader.

Under den tid man deltar i resursarbete står man till arbetsmarknadens förfogande, vilket innebär att resursarbetet kan avbrytas om arbetsförmedlingen kan erbjuda ett arbete eller en annan åtgärd. Under 90 procent av tiden deltar man i kvalitetshöjande arbete hos arbetsgivaren medan man under resterande tio procent deltar i kompetensutveckling och aktivt söker arbete. Lönen är 90 procent av den dagpenninggrundande inkomsten.

Åtgärden upphör 30/9 1999, beslut tagna före den 1/10 1999 får fullföljas till och med den 31/3 2000.

Individuellt anställningsstöd

Individuellt anställningsstöd ersätter från och med den 1/1 1998 Rekryteringsstöd, Beredskapsarbete och Utbildningsvikariat. Syftet med anställningsstödet är att underlätta för långtidsarbetslösa som är inskrivna på arbetsförmedlingen att få en anställning. Anställningsstödet skall stimulera arbetsgivarna att tidigarelägga sina rekryteringar samt stimulera till att anställa arbetslösa då redan anställda ges möjlighet att vidareutbilda sig med lön. Anställningsstödet kan lämnas både till privat och till offentlig arbetsgivare.

Stödet kan anvisas tidigast den 1 juli det år man fyller 20 år och får lämnas i högst sex månader. Förutsättningen för att få stödet är att man varit inskriven vid arbets-

¹ Är man bosatt inom stödområde A och B kan man från och med 1998 få Starta eget-bidrag även om man inte är eller riskerar att bli arbetslös.

förmedlingen i minst tolv månader och att man är långtidsarbetslös (i undantagsfall kan stödet lämnas till personer som inte betraktas som långtidsarbetslösa).

Anställningsstöd ges även till ungdomar som ännu inte har fyllt 25 år och som varit anmälda som arbetssökande under minst 90 dagar. Stöd kan även ges till ungdomar som gått ut gymnasieskolans tekniska program och som behöver lärlingstid för att få ett yrkesbevis.

Bidrag lämnas till arbetsgivaren med högst 50 procent av lönekostnaden (kontant bruttolön, sjuklön, semesterlön och lagstadgade sociala avgifter). Den anställde erhåller lön enligt kollektivavtal. Arbetsgivaren skall ge den anställde utbildning i form av praktik eller teori. Arbetet är återkvalificerande för ytterligare ersättningsperioder med arbetslöshetsersättning.

Individuellt anställningsstöd upphör 30/9 1999 och ersätts av Allmänt anställningsstöd och Förstärkt anställningsstöd. Beslut tagna före den 1/10 1999 får dock fullföljas.

Allmänt anställningsstöd

Införs den 1/10 1999 och ersätter Individuellt anställningsstöd. Syftet med Allmänt anställningsstöd är det samma som syftet med Individuellt anställningsstöd. Stödet kan anvisas tidigast från och med den dag då man fyller 20 år.

Förutsättningen för att Allmänt anställningsstöd kan komma ifråga är att man varit inskriven vid arbetsförmedlingen i minst tolv månader och att man är långtidsarbetslös. I särskilda fall kan stöd även lämnas för dem som inte betraktas som långtidsarbetslösa. Allmänt anställningsstöd får också till och med den 31/12 2000 ges till ungdomar som ännu inte har fyllt 25 år och som varit anmälda som arbetssökande under minst 90 dagar. Stöd kan även ges till ungdomar som gått ut gymnasieskolans tekniska program och som behöver lärlingstid för att få ett yrkesbevis.

Bidrag får ges till arbetsgivaren under sex månader med 50 procent av lönekostnaden. Den anställde erhåller lön enligt kollektivavtal. Arbetet kvalificerar inte för förstagångsersättning från arbetslöshetskassan men är däremot återkvalificerande för ytterligare ersättningsperioder med arbetslöshetsersättning.

Förstärkt anställningsstöd

Införs den 1/10 1999 och ersätter Individuellt anställningsstöd. Syftet med Förstärkt anställningsstöd är det samma som syftet med Individuellt anställningsstöd. Stödet kan anvisas tidigast från och med den dag då man fyller 20 år.

Förutsättningen för att komma ifråga för Förstärkt anställningsstöd är att man varit inskriven hos arbetsförmedlingen i minst 36 månader och under denna tid antingen varit arbetslös eller deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Bidrag får ges till arbetsgivaren under 24 månader, med 75 procent av lönekostnaden under sex månader och därefter med 25 procent av lönekostnaden. Den anställde erhåller lön enligt kollektivavtal. Arbetet kvalificerar inte för förstagångsersättning från arbetslöshetskassan men är däremot återkvalificerande för ytterligare ersättningsperioder med arbetslöshetsersättning.

2000-01 ändras villkoren för det förstärkta anställningsstödet. Stödet får nu ges till personer som varit inskrivna i minst 24 månader. Det får också ges till personer som lämnar Samhall och offentligt skyddat arbete, OSA. Även personer som gjort avbrott i inskrivningen hos arbetsförmedlingen på grund av en kortare anställning, deltagande i Kunskapslyftet, sjukdom, föräldraledighet eller liknande kan beviljas förstärkt anställningsstöd. En förutsättning är att anställningen eller avbrottet i inskrivningstiden inte stärkt personens ställning på arbetsmarknaden.

Särskilt anställningsstöd (personer över 57 år)

Införs den 1/8 2000. För personer som är 57 år eller äldre och som tagit del av aktivitetsgarantin under minst tre månader. I praktiken innebär det att man kan få särskilt anställningsstöd först fr.o.m. 2000-11-01 eftersom aktivitetsgarantin startade 2000-08-01. Särskilt anställningsstöd får lämnas i 24 månader med 75 procent av lönekostnaden. Personer med särskilt anställningsstöd omfattas inte av lagen om anställningsskydd.

Förstärkt anställningsstöd (för 4-årsinskrivna)

Införs den 1/8 2000. För personer som varit inskrivna i fyra år eller mer. Förstärkt anställningsstöd för dem som varit arbetslösa sedan 48 månader lämnas med 75 procent av lönekostnaden under tolv månader och med 50 procent av lönekostnaden under följande tolv månader.

För att erhålla en bild av storleken på och förändringen av de olika kategorierna presenteras, enligt AMS månadsstatistik, antal inskrivna personer i respektive åtgärdssysselsättningskategori under mars månad respektive år (tusental):

	Sökandekategori¹												
	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	53	58	Totalt
<i>1995 mars</i>	49,8	5,6	26,4	..	11,1	..	..	..	..	17,8	15,0	..	125,7
<i>1996 mars</i>	47,4	5,2	13,5	..	10,5	..	..	..	..	10,3	13,3	..	100,2
<i>1997 mars</i>	45,1	5,3	4,7	..	11,4	..	..	..	..	6,7	4,9	..	78,1
<i>1998 mars</i>	47,9	5,8	1,0	8,7	12,8	..	..	..	..	2,4	0,6	4,7	83,9
<i>1999 mars</i>	50,5	6,0	..	11,9	11,5	..	..	..	..	..	..	4,8	84,7
<i>2000 mars</i>	48,3	5,3	..	3	8,5	7,0	7,3	..	..	..	..	0,3	77,0
<i>2001 mars</i>	49,7	5,4	..	..	7,7	4,3	10,8	1,1	1,2	..	..	..	80,2
<i>2002 mars</i>	53,6	6,0	..	..	7,2	2,8	8,6	1,8	3,6	..	..	..	83,6

¹ Sökandekategorier:

Lönebidrag (42); Offentligt skyddat arbete, OSA (43); Rekryteringsstöd (44); Individuellt anställningsstöd (45); Start av näringsverksamhet, tidigare Starta eget-bidrag (46); Allmänt anställningsstöd (47); Förstärkt anställningsstöd (48); Särskilt anställningsstöd för personer över 57 år (49); Förstärkt anställningsstöd (för 4-årsinskrivna) (50); Beredskapsarbete (51); Utbildningsviktariat (53); Resursarbete (58).

Antal personer som någon gång under året tillhört sökandekategori som faller under åtgärdssysselsättning:

1992	92 138
1993	114 943
1994	151 820
1995	207 955
1996	190 002
1997	147 301
1998	150 472
1999	139 415
2000	122 531
2001	112 750
2002	125 211

För åren 1992-1994 ingår ej inskrivningsperioder (med lönebidrag/OSA/rekryteringsstöd) som avslutats innan 95-01-01 och ej heller inskrivningsperioder med starta eget-bidrag som avslutats innan 95-05-01.

Av inskrivningsperioder, i ovan kategorier, som påbörjats innan 1995 fångar Händelsystemet 48 225 händelser med lönebidrag, 5 032 händelser med OSA, 1 335 händelser med rekryteringsstöd och 207 händelser med starta eget-bidrag. Merparten av dem som varit åtgärdssysselsatta med lönebidrag och OSA (1992-1994) torde fångas av systemet, medan detta är fallet enbart för en bråkdel av dem som fått rekryteringsstöd eller starta eget-bidrag.

Jämförelser avseende åtgärdssysselsatta kan inte göras mellan åren före och efter årsskiftet 1994/95.

För information avseende kvaliteten i Handel, se bilaga 3.

<i>Arbetssökande (november)</i>
--

<i>ArbSokNov</i>

(1998-)

Arbetssökande hos arbetsförmedlingen vid utgången av november månad aktuellt år. Anges med kod för typ av kategori.

1= Arbetslös (heltid)

2= Arbetsmarknadspolitisk åtgärd (Åtgärdsstudier)

3= Arbetsmarknadspolitisk åtgärd (Åtgärdssysselsättning)

0= Ej tillhörande kategori 1-3

Följande sökandekategorier ingår i de kategorier som skapats:

Arbetslös (heltid)¹

- Arbetslösa, platsförmedlingsservice (11)
- Arbetslösa, vägledningsservice (12)
- Arbetslösa, erbjuden samt väntar på beslutad åtgärd (13)
- Felregistrering (96), *fr.o.m. 2001-05*
- Avbrott/återkallande av beslut (97), *fr.o.m. 2001-05*
- Slutförd beslutsperiod (98), *fr.o.m. 2001-05*

Arbetsmarknadspolitisk åtgärd (Åtgärdsstudier)¹

- Arbetslivsutveckling, ALU (52), *upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 1999-06-30*
- Arbetspraktik (54), *fr.o.m. 1999-01*
- Arbetsplatsintroduktion, API (55), *upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 1999-06-30*
- Offentligt tillfälligt arbete, OTA (56), *upphör 1998-12-31, beslut tagna före 1999-01-01 får fullföljas längst t.o.m. 2000-12-31²*
- Aktivare användning av arbetslöshetsersättning, PROJEKT (57), *upphör 1999-09-30, beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas*
- Datortek (64)
- Kommunalt program för ungdomar under 20 år, KUP (65)
- Ungdomsgaranti (för ungdomar 20-24 år) (66), *(tidigare Utvecklingsgaranti, namnbyte 2000-04)*
- Arbetslivsinriktad rehabilitering (71), (72) *(tidigare AMI-program, namnbyte 2000-04)*
- Aktiviteter inom aktivitetsgarantin, AVP (73), *fr.o.m. 2000-08*
- Jobbsökar- och vägledningsinsatser (utanför aktivitetsgarantin) (74), *fr.o.m. 2000-08*
- Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling (73), *en sammanslagning av kategorierna Aktiviteter inom aktivitetsgarantin (73) och Jobbsökar- och vägledningsinsatser (74), fr.o.m. 2000-11*
- Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning (75), *fr.o.m. 2001-01*
- Arbetsmarknadsutbildning (81)
- IT-satsning (82), *fr.o.m. 1998-01, upphör 1999-09-30, beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas*
- Förberedande utbildning (83), *särredovisas som egen sökandekategori fr.o.m. 2001-01*

¹ Inom parentes anges sökandekategorinummer i AMS sökanderegister.

² De som fyller 65 år under 2001 får fortsätta programmet till dess att de fyller 65 år.

Arbetsmarknadspolitisk åtgärd (Åtgärdssysselsättning)¹

- Rekryteringsstöd (44), upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas i denna kategori.
- Individuellt anställningsstöd (45), upphör 1999-09-30. Beslut tagna före 1999-10-01 får fullföljas.
- Start av näringsverksamhet (46), (tidigare Starta eget-bidrag, namnbyte 2000-04)
- Allmänt anställningsstöd (47), fr.o.m. 1999-10-01
- Förstärkt anställningsstöd (48), fr.o.m. 1999-10-01, ändrade villkor fr.o.m. 2000-01-01
- Särskilt anställningsstöd (personer över 57 år) (49), fr.o.m. 2000-11-01
- Förstärkt anställningsstöd (4-årsinskrivna) (50), fr.o.m. 2000-08-01
- Beredskapsarbete (51), upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas i denna kategori.
- Utbildningsvikariat (53), upphör 1997-12-31, beslut tagna före 1998-01-01 får fullföljas i denna kategori.
- Resursarbete (58), upphör 1999-09-30, beslut som tagits före 1999-10-01 får fullföljas t.o.m. 2000-03-31.

Observera att kategorierna Lönebidrag (42) och Offentligt skyddat arbete, OSA (43) inte ingår i underlaget till variabeln *Arbetssökande (november)*, i november 1999 var det 49 113 personer som hade Lönebidrag och 5 474 personer som hade OSA. I variabeln *Antal dagar i Åtgärdssysselsättning* ingår dessa kategorier.

I underlaget till variabeln *Arbetslös (heltid)* ingår inte kategorin EU/EES-sökande (34), 382 personer tillhörde denna kategori i november 1999. I variabeln *Antal dagar i arbetslöshet* ingår denna kategori.

För ytterligare information se under *Antal dagar i arbetslöshet* sid. 77-79 och under *Antal dagar i åtgärdsstudier* och *Antal dagar i Åtgärdssysselsättning* sid. 82-95.

¹ Inom parentes anges sökandekategorinummer i AMS sökanderegister.

Uppgift om *Yrke, Socioekonomisk indelning* och *Arbetad tid* har hämtats från *Folk och Bostadsräkningen 1990*.

<i>Yrke</i>	<i>NYK</i>
--------------------	-------------------

(1990)

Yrkeskod enligt Nordisk yrkesklassificering, FoB-85' schema (NYK-kod)

Se "Yrkesklassificeringar i FoB 85 enligt Nordisk yrkesklassificering (NYK) och Socioekonomisk indelning (SEI)" (MIS 1989:5)

Yrkeskodningen bygger på den förvärvsarbetande befolkningens yrkesuppgift till Folk- och Bostadsräkningen 1990 (FoB 90) och avser i princip november månad 1990.

Principen vid inplacering av olika yrken i det använda klassificeringssystemet har varit att sammanföra likartade yrken utan att i allmänhet ta hänsyn till utbildning, yrkesställning (anställd/företagare), tjänstställning eller branschtillhörighet.

I *Folk och Bostadsräkningen 1990* kan 8-9 procent av samtliga förvärvsarbetande ej kodalas enligt NYK då uppgift om yrke saknas alternativt ej går att klassificera (t.ex. personer som klassats som förvärvsarbetande i det registerbaserade sysselsättningsregistret, men som själva klassar sig som studerande).

<i>Socioekonomisk indelning</i>	<i>SEI</i>
--	-------------------

(1990)

Socioekonomisk kod enligt Socioekonomisk indelning 1982:4.

Se "Yrkesklassificeringar i FoB 85 enligt Nordisk yrkesklassificering (NYK) och Socioekonomisk indelning (SEI)" (MIS 1989:5).

SEI-kodningen är huvudsakligen baserad på den förvärvsarbetande befolkningens yrkesuppgift till Folk- och Bostadsräkningen 1990 (FoB 90) och avser i princip november månad 1990.

SEI-koden och antal personer i LOUISE-populationen under respektive kod:

11 = Ej facklärda arbetare, varuproducerande	369 254
12 = Ej facklärda arbetare, tjänsteproducerande	861 345
21 = Facklärda arbetare, varuproducerande	510 302
22 = Facklärda arbetare, tjänsteproducerande	240 112
33 = Lägre tjänstemän I (utbildningskrav; mindre än två år)	249 537
36 = Lägre tjänstemän II (utbildningskrav; två men ej tre år)	399 041
46 = Tjänstemän på mellannivå	737 133
56 = Högre tjänstemän	372 457
57 = Ledande befattningar	70 725
60 = Fria yrkesutövare med akademikerutbildning	8 625
79 = Företagare exkl. lantbrukare	189 917
89 = Lantbrukare	69 549
91 = Oklassificerbara anställda	348 157
99 = Uppgift saknas	65 339

I *Folk och Bostadsräkningen 1990* kan 8-9 procent av samtliga förvärvsarbetande ej kodalas enligt SEI då uppgift om yrke saknas (kod=99) alternativt ej går att klassificera (kod=91), t.ex. personer som klassats som förvärvsarbetande i det registerbaserade sysselsättningsregistret, men som själva klassar sig som studerande.

”Ej förvärvsarbetande” och personer som inte ingick i den aktuella FoB-populationen (folkbokförda i Sverige den 1/11 1990) saknar kod (=blank).

<i>Arbetad tid</i>	<i>ArbTid</i>
---------------------------	----------------------

(1990)

Kod:

1 = 0 tim

2 = 1 - 15 tim

3 = 16 - 19 tim

4 = 20 - 34 tim

5 = 35 - w tim

9 = Uppgift saknas

Med arbetad tid menas den överenskomna eller normala veckoarbetstiden under oktober månad 1990. Vid tillfällig frånvaro från det ordinarie arbetet under oktober (t.ex. på grund av semester, sjukdom, barnledighet, repetitionsövning), avser uppgiften den senaste arbetade veckan.

För personer med mer än ett förvärvsarbete redovisas den sammanlagda arbetstiden.

Andelen *Uppgift saknas* var 5,6 procent av samtliga som klassats som förvärvsarbetande (enligt SCB:s sysselsättningsregister). Ett antal personer besvarade blanketten med att de förvärvsarbetade ett antal timmar, men klassades som ej förvärvsarbetande (i enlighet med sysselsättningsregistret).

”Ej förvärvsarbetande” och personer som inte ingick i den aktuella FoB-populationen (folkbokförda i Sverige den 1/11 1990) saknar kod (=blank).

INKOMSTVARIABLER**INKOMST AV FÖRVÄRVSKÄLLA****Kontant bruttolön****LoneInk**

Summa *kontant bruttolön m.m.* under året, enligt kontrolluppgift till Skatteverket (SKV) från arbetsgivare. Anges i hundratal kronor.

Utbetalare av lön eller annan ersättning är skyldig att lämna en kontrolluppgift om beloppet överstiger 100 kronor. Om ersättningen/förmånen har betalats ut av fysisk person eller svenskt dödsbo behöver kontrolluppgift inte lämnas om ersättningen etc. sammanlagt haft ett lägre värde än 1 000 kr för hela året. Har skatt dragits på ersättningen skall kontrolluppgift lämnas oavsett ersättningens storlek.

Som *Kontant bruttolön m.m.* redovisas i huvudsak sådan ersättning (brutto), som arbetsgivaren/utbetalaren ska betala arbetsgivaravgift för. Detta gäller även ersättning för arbete till näringsidkare (fysisk person) som har A-skattesedel. Ersättningen redovisas brutto även i de fall då arbetsgivaren får göra kostnadsavdrag vid beräkning av arbetsgivaravgift. Dessutom ska vissa skattepliktiga, kontanta ersättningar, för vilka arbetsgivaravgifter inte betalas, redovisas under kontant bruttolön. Detta gäller kontant bruttolön som under året inte uppgått till 1 000 kr per mottagare och lön till personer som vid årets utgång fyllt 65 år.

Som *Kontant bruttolön m.m.* redovisas även:

- Ersättning för endagsförrättningar, dvs tjänsteresor som inte varit förenade med övernattning, ”endagstraktamente”.
- Den del av traktamente som överstiger avdragsgilla schablonbelopp vid inrikes tjänsteresa respektive normalbelopp vid utrikes resa.
- Den del av ersättning, för resa med egen bil i tjänsten, som överstiger 16 kr/mil¹.
- Den del av ersättning, för resa i tjänsten med förmånsbil, som överstiger 6 kr/mil (kostnad för diesel) och 9 kr/mil (kostnad för övriga drivmedel)².
- Sjukpenning (arbetsgivarinträde) (till och med 30/6 1992).
- Sjuklön som betalas ut via arbetsgivaren (från och med 1992).
- Ersättningar för resor mellan bostad och arbetsplats, även i samband med kortvariga anställningar och uppdrag.
- Avgångsvederlag, som arbetsgivaren betalar ut på grund av att en anställning upphör.
- I vissa fall, medel som utbetalas av en vinstandelsstiftelse.
- Utbetalning av semestermedel från semesterkassa.
- Premiebeloppet för frivillig försäkring (annan än tjänstereseförsäkring), som arbetsgivaren har betalat och där den anställda är försäkringstagaren.
- Den del av generationsväxlingars. som arbetsgivaren bidrar med (1998-2000).
- Marie Curie-stipendium, ges från Europeiska gemenskaperna (fr.o.m. 1999-).

¹ Från och med inkomståret 2001. För inkomståret 2000 gick gränsen vid 15 kr/mil och dessförinnan vid 13 kr/mil.

² Från och med inkomståret 2001, dessförinnan gick gränserna vid 5kr/mil respektive 8 kr/mil.

Med bruttolön avses lönen utan avdrag för skatt, intresseavdrag, avdrag för ersättning till arbetsgivaren för bilförmån och dylikt.

Förmåner som presentkort, obligationer, aktier eller andra värdepapper anses jämställda med kontanta medel. Värdet av sådan förmån ska därför tas upp som kontant lön.

En kopia av alla kontrolluppgifter levereras från RSV till SCB.

Kontant bruttolön redovisas

1990-1991: Inklusive sjukpenning (arbetsgivarinträde)¹

1992: Inklusive sjukpenning (arbetsgivarinträde)¹ och inklusive sjuklön (första 14 dagarna/sjukperiod)

1993-1996: Inklusive sjuklön (första 14 dagarna/sjukperiod)

1996-30/3 1997: Inklusive sjuklön (första 28 dagarna/sjukperiod)

1/4 1997-2002: Inklusive sjuklön (första 14 dagarna/sjukperiod)

Privatanställda tjänstemän, tjänstemän anställda inom Kooperationen, statligt anställda samt kommun- och landstingsanställda erhåller *kompletterande ersättning* i form av sjuklön till och med den 90:e dagen i sjukperioden².

<i>Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)</i>

<i>FInk89 / FInk90</i>

(1989-1990)

Summa deklarerad *Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)* under året. Anges i hundratal kronor.

Inkomst av rörelse

Förvärvsverksamhet anses som rörelse om inte inkomsten är hänförlig till något av inkomstslagen jordbruksfastighet, annan fastighet eller tjänst.

Verksamheten skall vara yrkesmässigt bedriven. Det innebär att verksamheten betingas av varaktighet, självständighet och i regel också av vinstsyfte.

Inkomst av rörelse skall redovisas enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att hänsyn tas till fordringar, skulder, lager mm vid inkomstberäkningen. En rörelses inkomster är därmed skattepliktiga när intäkter uppstår. Utgifterna är avdragsgilla när kostnader uppstår.

Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)

För att en intäkt skall tas upp i inkomstslaget jordbruksfastighet krävs att fastigheten till sin beskattningsnatur är jordbruksfastighet.

Jordbruksfastighet anses brukad om ersättningar för utfört arbete, försålda varor eller egen avverkning o.d. sammanlagt uppgår till ett belopp av mer än 15 000 kr. Detta förhållande gäller oavsett antalet delägare eller storleken av var och ens arbetsinsats.

¹ För statstjänstemän och vissa andra gäller s.k. "arbetsgivarinträde" i den allmänna försäkringen. Det betyder att arbetsgivaren lämnar sjuklön och att arbetsgivaren sedan, från försäkringskassan, får den sjukpenning/arbetsskadeersättning som den anställde har rätt till. Den 1/7 1992 upphörde arbetsgivarinträdet.

² Gäller anställda med rätt till sjuklön.

Till intäkt av jordbruksfastighet hänförs allt vad av fastighet, som taxerats som jordbruksfastighet, kommit ägaren eller brukaren tillgodo såsom värde av bostad, intäkt av jord- och skogsbruk eller intäkt av annat slag.

Till jordbruk hänförs växtodling på åker och äng, även då sådan bedrivs för industriellt behov, samt i samband därmed bedriven djurskötsel, varunder inbegrips utnyttjande av bete på såväl skogsmark som annan mark. Trädgårdsskötsel räknas till jordbruk då den drivs tillsammans med annat jordbruk.

Inkomst av jordbruksfastighet ska redovisas enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att hänsyn skall tas till fodringar, skulder, lager m.m. En rörelses inkomster är därmed skattepliktiga när intäkten uppstår. Utgifterna är avdragsgilla när kostnader uppstår.

Den summerade variabeln i LOUISE finns även för 1989 eftersom Sysselsättningsstatus och samtliga variabler som är kopplade till novemberanställningen 1990, byggs på 1989 års uppgift om Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad).

Observera att det är Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) för 1989 som är delkomponent i variablerna "Summa inkomst av största förvärvskälla" och "Arbetsinkomst" för 1990. Även övriga variabler som 1990 helt eller delvis byggs på företagarkinkomst, byggs på 1989 års inkomst (undantaget Summa inkomst av förvärvskälla).

Inkomst av aktiv näringsverksamhet

FInk

(1991-)

Summa deklarerad inkomst från aktiv näringsverksamhet under året¹. Anges i hundratal kronor.

Inkomst av yrkesmässigt bedriven förvärvsverksamhet anses som inkomst av näringsverksamhet om inkomsten inte räknas in under inkomstlagen kapital eller tjänst. De s.k. rörelsekriterierna ska föreligga; verksamheten ska kännetecknas av varaktighet, självständighet och vinstsyfte. Av dessa krav är vinstsyfte i första hand avgörande för gränsdragningen mot hobbyverksamhet som beskattas i inkomstlaget tjänst. Även kravet på självständighet har betydelse för gränsdragningen mot inkomstlaget tjänst. Varaktigheten utgör gränsen mot inkomstlaget kapital (bl a realisationsvinster). I en näringsverksamhet är driftsförluster avdragsgilla men inte kapitalförluster. Som kapitalförlust anses sådan förlust som inte har samband med någon förvärvskälla samt förlust som visserligen har sådant samband men inte kan anses normal för förvärvskällan i fråga.

En verksamhet är *aktiv* om man i inte oväsentlig omfattning (minst 600 timmar) arbetat i verksamheten eller att verksamheten huvudsakligen bedrivits med egen arbetsin-

¹ Någon motsvarighet till Inkomst av aktiv näringsverksamhet finns inte för åren innan 1991. Approximativt omfattar variabeln de tidigare variablerna Inkomst av rörelse och Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) plus den del av Inkomst av annan fastighet än jordbruksfastighet som kan hänföras till aktiv näringsverksamhet. Denna del av Inkomst av annan fastighet än jordbruksfastighet kan dock ej specificeras i inkomststatistiken före 1991.

sats. Verksamheter som är aktiv näringsverksamhet bildar tillsammans en förvärvskälla, även om verksamheterna är av helt olika slag.

1991-1993: I inkomstslaget näringsverksamhet kan flera förvärvskällor förekomma. Uppdelningen på förvärvskällor får främst betydelse i de fall förvärvskällan ger underskott. Om inkomstberäkningen i viss förvärvskälla resulterar i underskott, får detta inte utan vidare avräknas från överskott i andra förvärvskällor.

1994-2002: Förvärvskällebegreppet har ändrats. Fysisk person och dödsbo behöver inte dela upp sin enskilda näringsverksamhet i förvärvskällor. Varje handelsbolags näringsverksamhet utgör hos delägaren en förvärvskälla. Den som är delägare i två handelsbolag har alltså två förvärvskällor. Även den som vid sidan av egen näringsverksamhet är delägare i ett handelsbolag har två förvärvskällor. Självständig näringsverksamhet i utlandet utgör alltid en särskild förvärvskälla. Uppdelningen på förvärvskällor får främst betydelse i de fall förvärvskällan ger underskott. Om inkomstberäkningen i viss förvärvskälla resulterar i underskott, får detta inte utan vidare avräknas från överskott i andra förvärvskällor.

<i>Summa inkomst av förvärvskälla</i>	<i>ForvInk</i>
--	-----------------------

1990 summerar variabeln *Kontant bruttolön* och *Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)*.

1991-2002 summerar variabeln *Kontant bruttolön* och *Inkomst av aktiv näringsverksamhet*.

Summa inkomst av förvärvskälla anges i hundratal kronor.

I variabeln *Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)* 1990 ingår inte den del av *Inkomst av annan fastighet* som 1991-2002 ingår i *Inkomst av aktiv näringsverksamhet*. Denna kan ej specificeras i 1990 års inkomststatistik.

Till och med den 30/6 1992 ingår sjukpenning (arbetsgivarinträde) i *Summa inkomst av förvärvskälla*. Arbetsgivarinträdet gäller främst de statligt anställda. Från och med den 1/1 1992 ingår i *Summa inkomst av förvärvskälla* den sjuklön som arbetsgivaren betalar vid kortare sjukfrånvaro (de första 14 dagarna i en sjukperiod).

Undantaget de statligt anställda, ökar således Inkomst av förvärvskälla med sjuklönebeloppet jämfört med åren 1990 och 1991. Denna ökning gäller för anställda med anställningstid minst en månad, som på så vis, relativt sjukskrivna egna företagare, uppdragstagare och korttidsanställda, får en större inkomst av förvärvskälla. För statligt anställda begränsas från och med den 1/7 1992 den sjukersättning som ingår i Inkomst av förvärvskälla, till ersättning för sjukperiodens 14 första dagar.

Från och med 1/7 1997 och till och med 31/3 1998 omfattar sjuklönen de 28 första dagarna av en sjukperiod, vilket innebär att inkomst av förvärvskälla i än större utsträckning under denna period omfattar även ersättning vid sjukdom. Från och med 1/4 1998 återgår sjuklöneperioden till att omfatta de 14 första dagarna.

För ytterligare information se under *Kontant bruttolön* sid. 100-101, under *Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)* sid. 101-102 och *Inkomst av aktiv näringsverksamhet* sid. 102-103.

<i>Deklarerad löneinkomst</i>	<i>DekLon</i>
--------------------------------------	----------------------

(1991-)

Variabeln är en beräkning av den lön som deklarerats. Anges i hundratal kronor.

Variabeln är beräknad som bruttoinkomsten av tjänst, punkt 1 i deklarationsblanketten med avdrag för sociala ersättningar och med tillägg för den ersättning för tjänsteresor som överstiger yrkat avdrag härför. Därifrån har avdrag gjort för sjukpenning med arbetsgivarinträde (1991-1992). Därtill har lagts sjöinkomst.

Från och med 1994 redovisas här även inkomst från fåmansföretag.

1998 har sjöinkomst utgått.

<i>Inkomst av största förvärvskälla</i>	<i>KU1Ink</i>
--	----------------------

Inkomst av förvärvskälla som enligt Jobbregistret¹ gett individen störst inkomstbelopp i form av kontant bruttolön eller företagarinkomst under aktuellt år. Anges i hundratal kronor.

Observera att 1990 års *Inkomst av största förvärvskälla* bygger på löneinkomst från 1990 och företagarinkomst från 1989.

Fram till och med 1990 är företagarinkomst lika med Inkomst av rörelse och Inkomst av jordbruksfastighet (brukad). Från och med 1991 är företagarinkomst lika med Inkomst av aktiv näringsverksamhet.

Avseende jämförelsen mellan Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) och Inkomst av aktiv näringsverksamhet samt hur sjuklönens införande och arbetsgivarinträdets avskaffande har påverkat variabeln Inkomst av största förvärvskälla, se under "Summa inkomst av förvärvskälla" sid. 103.

<i>Inkomst av näst största förvärvskälla</i>	<i>KU2Ink</i>
---	----------------------

Inkomst av förvärvskälla som enligt Jobbregistret¹ gett individen det näst största inkomstbeloppet i form av kontant bruttolön eller företagarinkomst under aktuellt år. Anges i hundratal kronor.

Observera att 1990 års *Inkomst av näst största förvärvskälla* bygger på löneinkomst från 1990 och företagarinkomst från 1989.

Fram till och med 1990 är företagarinkomst lika med Inkomst av rörelse och Inkomst av jordbruksfastighet (brukad). Från och med 1991 är företagarinkomst lika med Inkomst av aktiv näringsverksamhet.

¹ 1990-1996 hette registret KUAS.

Avseende jämförelsen mellan Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) och Inkomst av aktiv näringsverksamhet samt hur sjuklönens införande och arbetsgivarinträdes avskaffande har påverkat variabeln Inkomst av näst största förvärvskälla, se under "Summa inkomst av förvärvskälla", sid. 103.

<i>Inkomst av tredje största förvärvskälla</i>

<i>KU3Ink</i>

Inkomst av förvärvskälla som enligt Jobbregistret¹ gett individen det tredje största inkomstbeloppet i form av kontant bruttolön eller företagarinkomst under aktuellt år. Anges i hundratal kronor.

Observera att 1990 års *Inkomst av tredje största förvärvskälla* bygger på löneinkomst från 1990 och företagarinkomst från 1989.

Fram till och med 1990 är företagarinkomst lika med Inkomst av rörelse och Inkomst av jordbruksfastighet (brukad). Från och med 1991 är företagarinkomst lika med Inkomst av aktiv näringsverksamhet.

Avseende jämförelsen mellan Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) och Inkomst av aktiv näringsverksamhet samt hur sjuklönens införande och arbetsgivarinträdes avskaffande har påverkat variabeln Inkomst av tredje största förvärvskälla, se under "Summa inkomst av förvärvskälla", sid. 103.

<i>Arbetsinkomst</i>

<i>ArbInk</i>

Summa Kontant bruttolön, Inkomst av aktiv näringsverksamhet¹, Sjukpenning, Havandeskapspenning, Smittbärrarpenning, Sjuklönegaranti, Skattepliktig arbets-skadeersättning, Föräldrapenning vid barn födelse eller adoption, Tillfällig föräldrapenning för vård av barn, Närståendepenning och Dagpenning vid repetitionsutbildning och civilförsvar. Anges i hundratal kronor.

Observera att 1990 års *Arbetsinkomst* utgörs av företagarinkomst från 1989 och övriga inkomster från 1990.

Arbetsinkomst redovisas endast när Kontant bruttolön eller Inkomst av aktiv näringsverksamhet (motsvarande) är större än noll.

Regelverk, ersättningsnivåer, täckning etc. beskrivs under respektive rubrik i denna publikation, undantaget Havandeskapspenning, Smittbärrarpenning och Sjuklönegaranti som beskrivs under Skattepliktig sjukpenning. Dagpenning vid repetitionsutbildning beskrivs på sidan 120.

¹ 1990 är företagarinkomsten lika med Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad).

ARBETSTIDSRELATERAD SOCIAL INKOMST

Under *Arbetsbetsrelaterad social inkomst* definieras inkomster, ersättningar, lån och bidrag som, i princip, endast betalas ut för tid då arbete ej utförs.

STUDIER

<i>Studiemedel och studiehjälp (lån/bidrag)</i>	<i>StudMed</i>
---	----------------

Studiemedel

Studiemedel erhålls för studier vid universitet, högskolor eller annan eftergymnasial utbildning. Från och med det andra kalenderhalvåret det år man fyller 20 år kan studiemedel erhållas också för studier i gymnasieskola, i kommunal och statlig vuxenutbildning, på folkhögskola eller annan godkänd utbildning på gymnasial nivå.

Studiemedlet består av *studiebidrag*, *återbetalningspliktiga studiemedel* och *extra studielån* (från 1993).

I regel kan man inte få studiemedel under mer än sex terminer för studier på grundskole- och gymnasienivå och tolv terminer för studier på eftergymnasial nivå¹ och ej utan särskilda skäl efter det att man fyllt 45 år.

Även utländska medborgare som varit bosatta och arbetat i Sverige i minst två år kan få studiemedel. Flyktingar kan få studiemedel utan att ha bott i Sverige i två år liksom utländska medborgare som uppfyller villkoren enligt EG-rätten.

Om inkomsten är högre än för terminen aktuellt fribelopp minskas studiemedlen.

Det finns även möjlighet att söka studiemedel för studier utomlands, utgångspunkten är att du ska vara svensk medborgare² och ha varit folkbokförd i Sverige de senaste två åren. Den utländska utbildningen måste omfatta minst tre månaders heltidsundervisning.

1990: Studiemedelsbeloppet är högst 175 procent av prisbasbeloppet. Extra studiemedel kan erhållas under övergångsperiod som kompensation för avskaffat barn-tillägg för dem som börjat studera under dessa förutsättningar³.

1991-1992: Studiemedelsbeloppet är högst 180 procent av prisbasbeloppet.

1993: Studiemedelsbeloppet motsvarar åter ca 175 procent av prisbasbeloppet. Från och med 1993 kan man även få ett extra studielån⁴ för t.ex. dubbel bosättning, terminsavgifter eller särskilt höga materialkostnader (ges restriktivt).

¹ Fr.o.m. 1/7 2001 beräknas studiemedlet per vecka och inte som tidigare per månad. Studiemedel kan nu ges för studier på eftergymnasial nivå i 240 veckor (6 år), för studier på gymnasial nivå i 120 veckor (3 år) och för studier på grundskolenivå 80 veckor (2 år).

² Utländska medborgare kan i vissa fall få studiemedel för utlandsstudier.

³ Fr.o.m. läsåret 1996/97 fanns inte längre några studerande som skulle ha kunnat få extra studiemedel i stället för det gamla barn-tillägget.

⁴ Fr.o.m. 1/7 2001 kallas detta extra studielån för merkostnadslån.

Från och med *den 1/7 2001* förändras studiemedlet till att omfatta två bidragsnivåer. På den lägre bidragsnivån höjs bidragets andel av totalbeloppet från 27,8 till 34,5 procent. För det högre bidraget utgör bidragets andel 82 procent av totalbeloppet. Det högre bidraget kan fås för studier vid kommunal vuxenutbildning som inte är påbyggnadsutbildning och vid folkhögskolans allmänna linjer. Det högre bidraget kan även fås om man saknar slutbetyg från treårig gymnasieutbildning, om man repeterar eller kompletterar på grundskole- eller gymnasienivå, studerar på högskolenivå på utbildningsprogram som leder fram till yrkesteknisk examen (YTH), på utbildning som leder till specialpedagogexamen eller på specialpedagogisk påbyggnadsutbildning. Det högre bidraget är enbart avsett för personer som är 25 år eller äldre och lämnas inom de ekonomiska ramar som finns. Den s.k. först-till-kvarn-principen gäller. År 2001 är det cirka 21 800 personer som erhåller det högre bidraget, cirka 85 procent av dessa erhåller bidraget då de saknar grundskole- eller gymnasiekompetens.

Om man är 25 år eller äldre kan man, oavsett utbildningsnivå, få ett *tilläggs lån* i högst tre år. En förutsättning för att få detta tilläggs lån är att man under de tolv månader som föregår terminsstarten har haft en inkomst som överstiger ett visst belopp.

Fribeloppet höjs med 65 procent och är för heltidsstuderande höstterminen 2001 53 043 kronor (under perioden 1/7-31/12) och för vårterminen 2002 39 206 kronor (under perioden 1/1-30/6).

I och med den nya studiestödsreformen 2001 slås *studiemedel*, *särskilt vuxenstudiestöd (SVUX)* och *särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa (SVUXA)* samman till ett nytt sammanhållet studiemedel som i LOUISE redovisas under variabeln *Studiemedel och studiehjälp*. Genom särskilda övergångsbestämmelser kan vuxenstudiestöd beviljas till den som påbörjat studier med SVUX/SVUXA före den 1/6 2001, övergångsperioden sträcker sig till den 30/6 2003.

Maximalt studiemedelsbelopp för termin om 4,5 månader, heltidsstudier¹:

1990: 25 912 kr, varav 7 631 kr i studiebidrag

1991: 28 980 kr, varav 8 579 kr i studiebidrag

1992: 30 330 kr, varav 8 978 kr i studiebidrag

VT 1993: 30 341 kr, varav 8 981 kr i studiebidrag

HT 1993: 30 186 kr, varav 8 391 kr i studiebidrag

1994: 30 888 kr, varav 8 586 kr i studiebidrag

1995: 31 326 kr, varav 8 707 kr i studiebidrag

1996: 31 765 kr, varav 8 829 kr i studiebidrag

1997: 31 853 kr, varav 8 854 kr i studiebidrag

1998-1999: 31 941 kr, varav 8 878 kr i studiebidrag

2000: 32 116 kr, varav 8 928 kr i studiebidrag.

VT 2001: 32 380 kr, varav 8 937 kr i studiebidrag

HT 2001: 32 380 kr, varav 11 140 kr i studiebidrag (lägre bidragsnivån)

HT 2001: 32 380 kr, varav 26 560 kr i studiebidrag (högre bidragsnivån)

HT 2001: 7 300 kr (tilläggs lån)

2002: 33 260 kr, varav 11 440 kr i studiebidrag (lägre bidragsnivån)

2002: 33 260 kr, varav 27 280 kr i studiebidrag (högre bidragsnivån)

2002: 7 500 kr (tilläggs lån)

¹ Fr.o.m. 1/7 2001: Studiemedelsbelopp för termin omfattande 20 veckors heltidsstudier.

Av det totala antalet registrerade i högskoleutbildning på grundläggande nivå och forskarnivå var det under läsåret 1999/2000 ca 66 procent som utnyttjade statligt studiestöd. Av dem som var registrerade i studier mot yrkesexamen utnyttjade ca 88 procent studiemedel.

Studiehjälp

Studerande under 20 år som går på gymnasial utbildning på gymnasieskola, kommunal och statlig vuxenutbildning, folkhögskola eller annan godkänd gymnasial utbildning kan få studiehjälp. Studiehjälpen lämnas tidigast från och med kvartalet efter 16-årsdagen och längst till och med vårterminen det år man fyller 20 år. Man måste läsa på heltid för att få stöd (undantaget studier på individuella programmet).

Studiehjälpen består av *studiebidrag*, *extra tillägg* (låga familjeinkomster), *inackorderingstillägg* och *studielån*¹. Studiehjälpen som är skattefri betalas ut månadsvis och i efterskott.

För ett normalt läsår på 40 veckor anses höstterminen omfatta 4 månader och vårterminen 5 månader.

Studiebidrag:

1990: 560 kr/månad

1991: 750 kr/månad

VT 1992: 835 kr/månad

HT 1992: 750 kr/månad

VT 1993: 835 kr/månad

HT 1993-1995: 750 kr/månad

1996-1997: 640 kr/månad

1998-1999: 750 kr/månad

2000: 850 kr/månad

2001-2002: 950 kr/månad

Extra tillägg:

VT 1990: 220-660 kr/mån.

1990/91: 230-690 kr/mån

1991/92: 250-750 kr/mån

1992/93: 265-795 kr/mån

1993/94: 275-825 kr/mån

1994/95-2002: 285-855 kr/mån

Inackorderingstillägg:

VT 1990: 890-1 790 kr/mån.

1990/91: 935-1 880 kr/mån.

1991/92: 1 000-2 010 kr/mån.

1992/93: 1 070-2 150 kr/mån.

1993/94: 1 150-2 300 kr/mån.

1994/95: 1 170-2 350 kr/mån.

1995/96-2002: 1 190-2 350 kr/mån.

¹ Möjligheten att få detta studielån upphörde den 1/7 1992

*Studielån inom studiehjälpen:**VT 1990:* Lån upp till 3 438 kr/mån*1990/91:* Lån upp till 3 758 kr/mån*1991/92:* Lån upp till 4 444 kr/mån

1993 saknas uppgift om studiehjälp för de elever som påbörjat eller avslutat sina studier under höstterminen.

Barn som fyllt 16 år men fortfarande går i grundskola eller får motsvarande undervisning i annan skolform erhåller förlängt barnbidrag i stället för studiehjälp.

Studerande på gymnasieskolan som fyller 16 år under årets sista kvartal får barnbidrag året ut. För åren 1994-1996 finns dock studiehjälpbelopp redovisat även för dessa 16-åringar.

År 2001 fanns 96 procent av dem som erhöll studiehjälp inom gymnasieskolan, övriga fanns inom Komvux och folkhögskolan.

Studiemedel och studiehjälp anges i hundratal kronor.

VUXENSTUDIESTÖD

Vuxenstudiestöd är sammanfattande benämning för Särskilt vuxenstudiestöd till studerande vid vissa lärarutbildningar (Lärrar-SVUX), Särskilt vuxenstudiestöd till studerande vid vissa naturvetenskapliga och tekniska utbildningar (NT-SVUX), Särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa (SVUXA), Särskilt vuxenstudiestöd för övriga (SVUX) och Särskilt utbildningsbidrag (UBS).

I och med den nya studiestödsreformen 2001 slås *studiemedel, särskilt vuxenstudiestöd (SVUX)* och *särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa (SVUXA)* samman till ett nytt sammanhållet studiemedel. Genom särskilda övergångsbestämmelser kan vuxenstudiestöd beviljas till den som påbörjat studier med SVUX/SVUXA före den 1/6 2001, övergångsperioden sträcker sig till den 30/6 2003.

I LOUISE-databasen finns ingen variabel som specifikt summerar Vuxenstudiestödet.

Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel (övriga) (SVUX)***SVux***

1990-1996 redovisas Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel, för arbetslösa och övriga, i samma variabel (SVuxSVuxA).

SVUX anges i hundratal kronor.

Vuxna som förvärvsarbetat/haft egen rörelse/gjort värnplikt/vårdat eget barn/vårdat handikappad/sjuk person i minst fyra år och studerar på grundskole- eller gymnasienivå har rätt att söka vuxenstudiestöd.

Detta stöd är i första hand avsett för dem som har kort utbildning och som tar ledigt från sitt arbete för att studera.

Alla som söker kan ej få särskilt vuxenstudiestöd, utan den som bedöms ha störst behov av utbildning och stöd har företräde framför andra¹. Tillgängliga resurser styr således hur många studerande som kan beviljas stöd.

Bidragsbeloppet varierar beroende på om man tillhör a-kassa eller ej, bidraget är skattepliktigt och ATP-grundande.

För att få särskilt vuxenstudiestöd måste studierna omfatta minst 15 dagar per termin för heltidsstuderande och minst 30 dagar per termin för deltidsstuderande.

Stödet beräknas per närvarodag. Man har dock rätt till stöd även vid viss frånvaro, t.ex. på grund av sjukdom eller tillfällig vård av barn.

Fr.o.m. läsåret 1990/91 t.o.m. läsåret 1992/93 beviljas utbildningsarvode (= det särskilda vuxenstudiestödets bidragsdel) till vissa lärarutbildningar (handels- och kontorslärarlinjen, industri- och hantverkslärarlinjen m.fl.), (Lärrar-SVUX).

Fr.o.m. läsåret 1993/94 får den som går viss specialpedagogisk utbildning särskilt vuxenstudiestöd (Lärrar-SVUX).

Fr.o.m. läsåret 1995/96 kan även de som genomgår vissa naturvetenskapliga och tekniska högskoleutbildningar söka särskilt vuxenstudiestöd (NT-SVUX).

Detta är en tillfällig satsning och sista antagningen sker höstterminen 1998. NT-SVUX kan beviljas för studier som bedrivs längst t.o.m. höstterminen 2002.

Den 1/7 2001 avskaffas särskilt vuxenstudiestöd (SVUX) och ersätts av det nya studiemedlet. Genom särskilda övergångsbestämmelser kan vuxenstudiestöd beviljas till den som påbörjat studier med SVUX före den 1/6 2001, övergångsperioden sträcker sig till den 30/6 2003.

Särskilt vuxenstudiestöd:

1989/90: 4 260-7 080 kr/mån. (rätt till ersättning från A-kassa), 2 130 kr/mån (ej rätt till ersättning från A-kassa).

1990/91-1991/92: 4 650-7 770 kr/mån. resp. 2 325 kr/mån

1992/93-1994/95: 4 830-8 070 kr/mån. resp. 2 415 kr/mån

1995/96-HT 1997: 3 300-8 070 kr/mån. resp. 1 650 kr/mån

VT 1998-VT 2001: 3 420-8 280 kr/mån resp. 1 710 kr/mån

HT 2001: 3 870-9 720 kr/mån resp. 1 920 kr/mån

Ersättningsnivåerna i Lärrar-SVUX och NT-SVUX är desamma som nivåerna i SVUXA, se under SVUXA.

Om man tillhör A-kassa tillkommer ett barntillägg för varje barn under 16 år:

Barntillägget är 1990: 840kr/mån, 1991: 900 kr/mån, 1992-1993: 960 kr/mån och 1994: 990 kr/mån.

Rätt till barntillägg upphör från och med hösten 1995 men övergångsregler gäller för SVUX även under hösten 1995.

¹ Hänsyn tas främst till tidigare utbildning, antalet yrkesverksamma år och behovet av tidigare stöd.

Antal studerande med SVUX enligt CSN:

Läsåret 1990/91: 21 171	1996: 22 592
Läsåret 1991/92: 20 385	1997: 25 822
Läsåret 1992/93: 20 001	1998: 21 722
Läsåret 1993/94: 18 387	1999: 25 537
Läsåret 1994/95: 15 870	2000: 26 308
Läsåret 1995/96: 14 960	2001: 22 257
	2002: 8 946

Antal studerande med Lärar-SVUX enligt CSN:

Läsåret 1990/91: 1 600	1996: 1 397
Läsåret 1991/92: 1 800	1997: 1 406
Läsåret 1992/93: 2 560	1998: 1 448
Läsåret 1993/94: 1 574	1999: 1 506
Läsåret 1994/95: 1 360	2000: 1 558
Läsåret 1995/96: 1 060	2001: 1 222
	2002: 707

Antal studerande med NT-SVUX enligt CSN:

Läsåret 1995/96: 1 926
1996: 4 371
1997: 7 216
1998: 8 800
1999: 7 508
2000: 5 727
2001: 3 635
2002: 1 391

Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel (arbetslösa), (SVUXA)***SVuxA***

1990-1996 redovisas Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel, för arbetslösa och övriga, i samma variabel (SVuxSVuxA).

SVUXA anges i hundratal kronor.

För att få SVUXA krävs att man arbetat minst tre år, är anmäld som arbetssökande hos arbetsförmedling, ej kunnat få lämpligt arbete (arbetslös) samt att man under det kalenderår då studierna påbörjas fyller minst 21 år¹.

Ersättningen är 65 procent av A-kassaersättning eller enligt fastställt minimibelopp om man ej uppfyller villkoren för ersättning från A-kassa. Minimibeloppet är något högre för SVUXA än SVUX.

Även medlen för SVUXA är begränsade. Reglerna för denna stödform innebär dock att det inte görs ett urval bland de som söker utan att stöd beviljas i den ordning ansökningarna kommer in tills pengarna tar slut. Studierna skall bedrivas på grund-

¹ T.o. m. läsåret 1992/93 gällde minst fyra års arbete och fyllda 25 år.

skole- eller gymnasienivå, för gymnasiala studier beviljas SVUXA dock för max två terminer¹.

För att få särskilt vuxenstudiestöd måste studierna omfatta minst 15 dagar per termin för heltidsstuderande och minst 30 dagar per termin för deltidstuderande. Vuxenstudiebidraget är skattepliktigt.

Beslutande och utbetalande myndighet för denna åtgärd är CSN.

Särskilt vuxenstudiestöd (de som ej har rätt till ersättning från A-kassa ersätts med lägsta beloppet):

1989/90: 4 260-7 080 kr/mån

1990/91-1991/92: 4 650-7 760 kr/mån

1992/93-1994/95: 4 830-8 070 kr/mån

1995/96-HT 1997: 3 300-8 070 kr/mån

VT 1998-VT 2001: 3 420-8 280 kr/mån

HT 2001: 3 870-9 720 kr/mån

Om man tillhör A-kassa tillkommer ett barntillägg för varje barn under 16 år:

Barntillägget är 1990: 840kr/mån, 1991: 900 kr/mån, 1992-1993: 960 kr/mån och 1994: 990 kr/mån. Rätt till barntillägg upphör från och med hösten 1995.

Möjligheterna att få SVUXA har ökat under 90-talet; i början var möjligheterna begränsade till vissa län. Våren 1993 beslutades om en snabb förstärkning av medlen, som fördes över från AMS.

När det särskilda utbildningsbidraget (UBS) införs 1997, minskar intresset för SVUXA. UBS består i sin helhet, till skillnad från SVUXA, av bidrag (se Särskilt utbildningsbidrag).

Den 1/7 2001 avskaffas särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa (SVUXA) och ersätts av det nya studiemedlet. Genom särskilda övergångsbestämmelser kan vuxenstudiestöd beviljas till den som påbörjat studier med SVUXA före den 1/6 2001, övergångsperioden sträcker sig till den 30/6 2003

Antal studerande med SVUXA enligt CSN:

Läsåret 1990/91: 1 069	1996: 53 911
Läsåret 1991/92: 1 173	1997: 43 215
Läsåret 1992/93: 4 910	1998: 28 718
Läsåret 1993/94: 45 500	1999: 41 349
Läsåret 1994/95: 59 476	2000: 52 188
Läsåret 1995/96: 40 988	2001: 36 531
	2002: 10 359

SVUXA skall ej förväxlas med den utbildning AMS köper in från reguljära utbildningsväsendet (där ersättningen är i form av utbildningsbidrag).

¹ Fr.o. m. vårterminen 1999 kan stödet beviljas för upp till fyra terminers studier på gymnasienivå.

<i>Vuxenstudiestöd, lånedel (arbetslösa)</i>	<i>SVuxALan</i>
<i>Vuxenstudiestöd, lånedel (övriga)</i>	<i>SVuxLan</i>

1990-1996 redovisas Vuxenstudiestöd, lånedel för arbetslösa och övriga i samma variabel (VuxLan).

Vuxenstudiestöd, lånedel anges i hundratal kronor.

Studielån, återbetalningspliktiga studiemedel inom det särskilda vuxenstudiestödet.

Lånet är så stort att det tillsammans med vuxenstudiebidraget (SVUX/SVUXA) motsvarar vad som erhålls av den som beviljas utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning.

Drygt hälften av dem som erhåller studiebidraget i SVUX/SVUXA utnyttjar även möjligheten att ta ett studielån.

Den 1/7 2001 avskaffas särskilt vuxenstudiestöd (SVUX/SVUXA) och ersätts av det nya studiemedlet. Genom särskilda övergångsbestämmelser kan vuxenstudiestöd beviljas till den som påbörjat studier med SVUX/SVUXA före den 1/6 2001, övergångsperioden sträcker sig till den 30/6 2003

<i>Särskilt utbildningsbidrag – Kunskapslyftet (UBS)</i>	<i>SUtKun</i>
---	----------------------

(1997-)

Den 1 juli 1997 införs ett särskilt utbildningsbidrag (UBS). Stödet består av ett skattepliktigt bidrag som motsvarar ersättningen från arbetslöshetskassan. Man kan få särskilt utbildningsbidrag för orienteringskurser och studier på grundskole- och gymnasienivå under högst tolv månader. UBS anges i hundratal kronor.

UBS kan sökas av den som är mellan 25 och 55 år och som är:

- arbetslös, anmäld som arbetssökande till arbetsförmedling och har rätt till A-kassa - eller
- arbetstagare som arbetat minst halvtid under minst fem år och skulle ha haft rätt till A-kassa vid arbetslöshet. En förutsättning är att arbetsgivaren anställer en långtidsarbetslös person som vikarie under utbildningstiden.

Om pengarna till UBS inte räcker till alla som söker, görs ett urval. I första hand prioriteras den som saknar utbildning på grundskolenivå, i andra hand den som skall studera något/några av ämnena svenska, engelska, matematik och samhällskunskap på gymnasial nivå.

Särskilt utbildningsbidrag är till sin helhet ett bidrag. Bidragets storlek motsvarar storleken på ersättningen från arbetslöshetskassan. UBS är ett skattepliktigt bidrag.

Det särskilda utbildningsbidraget (UBS) upphör vid utgången av 2002.

Antal studerande med UBS enligt CSN:

1997: 61 454

1998: 123 333

1999: 109 146

2000: 68 049

2001: 50 469

2002: 34 668

Av dem som höstterminen 1998 fick Särskilt utbildningsbidrag var 77 procent arbetslösa, motsvarande andel för höstterminen 1999 var 82 procent, för kalenderåret 2000 84 procent och för kalenderåret 2001 81 procent.

Korttidsstudiestöd	KortStu
---------------------------	----------------

(1990-2001)

För kortare studier i studiecirklar, vid statens skolor för vuxna, komvux eller vid folkhögskola finns korttidsstudiestöd.

Korttidsstudiestödet kan erhållas för kurs/cirkel i svenska, engelska, matematik eller samhällskunskap (hemspråk, fackliga frågor 1990-92) samt för särskilda cirklar för handikappade. Korttidsstudiestödet anges i hundratal kronor.

Korttidsstudiestödet, som är en skattepliktig inkomst, är timbaserat och ges för högst 240 timmar under ett år.

Ersättningen för varje timma förlorad arbetsförtjänst för deltagande i utbildning:

1990: 53 kr/tim, 1991-1992: 65 kr/tim, 1993: 68 kr/tim, 1994: 70 kr/tim,

1995: 73 kr/tim, 1996-2001: 75 kr/tim.

Om utbildningen är förlagd till folkhögskola kan man få internatbidrag. 1993 var internatbidraget 305 kr/dag, 2001 var internatbidraget 327 kr/dag.

Från läsåret 1991/92 till läsåret 1993/94 har det skett en minskning av anvisade medel med 165 Mkr samtidigt som det kollektiva ansökningsförfarandet har avskaffats och flera regler förändrats, förändringar som påverkat antalet ansökningar och även möjligheterna att utnyttja studiestöden.

Från och med 1993 kan studerande som har längre utbildning än 2-årig gymnasieskola eller motsvarande ej få korttidsbidrag.

Den 30/6 2001 upphör korttidsstudiestödet. Bidraget ersätts av Bidrag till vissa organisationer som administreras av LO och TCO. Detta bidrag redovisas inte i denna variabel.

Även inkomstersättning vid föräldrautbildning i teckenspråk (s.k. TUFF-ersättning) redovisas under variabeln korttidsstudiestöd för år 2001, för övriga år redovisas inte denna ersättning i LOUISE. År 2002 var det 248 personer som fick denna ersättning.

Antal personer som erhållit korttidsstudiestöd enligt CSN:

Läsåret 1990/91: 133 764	1996: 13 000
Läsåret 1991/92: 129 053	1997: 10 237
Läsåret 1992/93: 13 727	1998: 5 916
Läsåret 1993/94: 14 800	1999: 4 020
Läsåret 1994/95: 12 790	2000: 4 277
Läsåret 1995/96: 12 200	2001: 2 976

Det genomsnittliga studiestödet har varierat med mellan 2 000 kr och 6 000 kr.

<i>Timersättning vid läs- och skrivsvårigheter</i>

<i>SarVux</i>

(1990-2001)

Grundvux

För vuxna som inte kan läsa, skriva eller räkna eller som har mycket dåliga sådana kunskaper anordnar kommunerna särskild grundutbildning för vuxna. Timersättning utgår om man förlorar sin arbetsinkomst på grund av utbildningen. Totalt kan ersättning erhållas för 2 500 tim.

Grundvux upphör *fr.o.m. läsåret 1991/92*, de som påbörjat studierna innan 1/7 1991 får dock avsluta dem under läsåret 1991/92.

Timersättningen är densamma som vid korttidsstudiestöd.

Särvux

Psykiskt utvecklingsstörda som deltar i vuxenutbildning har rätt till timersättning om de på grund av studierna förlorar arbetsinkomst eller arbetslöshetsersättning.

Timersättningen är densamma som vid korttidsstudiestöd.

Från och med 1/7 2001 administreras bidraget av Statens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus). Bidraget från Sisus redovisas inte i denna variabel. År 2001 var det 176 personer som erhöll detta bidrag.

Timersättningen vid läs- och skrivsvårigheter anges i hundratal kronor.

<i>Svenska för invandrare</i>

<i>SFI</i>

(1990-1998)

För deltagare i grundläggande svenskundervisning för vuxna invandrare (SFI) utgår också timersättning.

Timersättning utgår om man förlorar sin arbetsinkomst på grund av utbildningen.

Timersättningen är densamma som vid korttidsstudiestöd.

Från och med 1998 ersätts SFI-studerande med andra studiestöd än timersättning när den studerande även bedriver andra studier i tillräcklig omfattning.

1999 har ingen av dem som deltagit i svenskundervisning för invandrare (SFI) fått timersättning enligt ovan.

Timersättningen anges i hundratal kronor.

Antal studerande med timersättning (Grundvux, Särsvux och SFI) enligt CSN:

Läsåret 1990/91: 27 500	1996: 3 740
Läsåret 1991/92: 16 393	1997: 3 815
Läsåret 1992/93: 2 580	1998: 2 124
Läsåret 1993/94: 2 400	1999: 263
Läsåret 1994/95: 5 100	2000: 264
Läsåret 1995/96: 4 016	2001: 178

Utbildningsbidrag till doktorander	UtbDok
---	---------------

Doktorander har möjlighet att under vissa villkor få ett utbildningsbidrag. Endast ett litet antal erhåller vanligtvis bidraget. Utbetalare är universitet och högskolor. Anges i hundratal kronor.

Summa inkomst föranledd av studier	Stud
---	-------------

Den under året summerade inkomsten av *Studiemedel och studiehjälp, Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel (arbetslösa), Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel (övriga), Vuxenstudiestöd, lån (arbetslösa), Vuxenstudiestöd, lån (övriga), Särskilt utbildningsbidrag* (1997-), *Korttidsstudiestöd* (1990-2001), *Svenska för invandrare* (1990-1998), *Timersättning vid läs och skrivsvårigheter* (1990-2001) samt *Utbildningsbidrag till doktorander*.

Summa inkomst föranledd av studier anges i hundratal kronor.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet:

För 1993 finns ingen uppgift om studiebidrag för de elever som slutat eller börjat sina studier under höstterminen. Detta för med sig att studerandeinkomsten i de yngsta åldersgrupperna underskattas eller saknas helt detta år.

De förändringar avseende nivå på studieersättning som varit under tidsperioden 1990-2002 påverkar självfallet Summa inkomst föranledd av studier.

Andra förändringar som påverkar utfallet i denna variabel är att man från och med 1/7 1992 ej längre kan få studielån inom studiehjälp, att rätt till barnersättning i samband med SVUX/SVUXA upphör från och med hösten 1995 samt att barntillägg till studiemedel endast ges till dem som börjat studera under dessa förutsättningar på 80-talet.

Studiestödsreformen som träder i kraft den 1/7 2001 kan för vissa grupper innebära en förändrad storlek på studiestödet. Omfördelningen från SVUX/SVUXA till studiemedel, införandet av tillägglån och höjda fribelopp är förändringar som kan påverka storleken på studiestödet.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

Förekomst av studerandeinkomst**StudTyp**

Markering för om individ under aktuellt år erhållit någon studerandeinkomst enligt ovan.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka förekomst av studerandeinkomst:

I databasen finns idag endast uppgift om studerande vars studier är offentligt finansierade. Totala antalet studerande underskattas således något och i den mån studier i större eller mindre grad över årens lopp finansierats offentligt påverkas även *Förekomst av studerandeinkomst*.

I slutet av 80-talet började antalet platser i högskolan att byggas ut bl.a. genom införandet av ingenjörsutbildningen. Med början hösten 1991 skedde en kraftig, mer allmän expansion av högskoleutbildningen, främst av fristående kurser. En ändring av antagningsreglerna gjordes hösten 1991 bl.a. med syfte att öka andelen yngre i högskolan.

Ökningen av antalet elever i gymnasieskolan under 90-talet beror till stor del på att det individuella programmet införs. En annan orsak är att treåriga program successivt ersätter de tidigare kortare linjerna och specialutbildningarna. Från och med läsåret 1991/92 finns även ett växande antal elevplatser i form av ett tredje gymnasieår. En ny gymnasiereform, som genomförs under de första åren av 90-talet, innebär att varje kommun är skyldig att erbjuda utbildning för alla ungdomar upp till 20 år (1990 togs 87 procent av de som just gått ur grundskolan in på gymnasieskolan, 1994 togs 98 procent in).

Grundvux (undervisning för vuxna med läs- och skrivsvårigheter) upphör från och med läsåret 1991/92. De som påbörjat studierna innan 1/7 1991 får dock avsluta dem under läsåret 1991/92.

Medlen till och möjligheterna att få SVUXA har ökat under 90-talet, i början av årtiondet var möjligheterna begränsade till vissa län. Framförallt skedde denna anslagsökning från läsåret 92/93 till läsåret 93/94. Till och med läsåret 1992/93 var den nedre åldersgränsen för rätt till SVUXA 25 år, därefter blev åldersgränsen 21 år.

Korttidsstudiestödet har fått erfara en motsatt utveckling där de anvisade medlen skurits ned med 165 Mkr från läsåret 91/92 till läsåret 93/94. Samtidigt har det kollektiva ansökningsförfarandet avskaffats och från och med 1993 kan elever som har längre utbildning än tvåårig gymnasieskola ej erhålla korttidsstudiestöd.

För 1993 finns ingen uppgift om studiebidrag för de elever som slutat eller börjat sina studier under höstterminen. Detta för med sig att antalet studerande i de yngsta åldersgrupperna kraftigt underskattas detta år.

1994-1996 finns studiehjälp redovisad även för dem som fyller 16 år under årets sista kvartal, vilket endast förekommer i undantagsfall för övriga år.

Utbildningsarvodet till vissa lärarutbildningar byter målgrupp mellan läsåret 1992/93 och 1993/94 och från och med läsåret 1995/96 ges vuxenstudiestöd även till dem som går vissa naturvetenskapliga och tekniska högskoleutbildningar.

Den 1/7 1997 införs det Särskilda utbildningsbidraget (UBS) som betalas ut till deltagare i kunskapslyftet. Det särskilda utbildningsbidraget är, till skillnad från SVUX/SVUXA, i sin helhet ett bidrag. Tillkomsten av det särskilda utbildningsbidraget medförde en kraftig ökning av antalet studiestödstagare. Deltagandet i kunskapslyftet nådde sin kulmen 1998 då drygt 123 000 erhöll det särskilda utbildningsbidraget. Antalet utbildningsplatser inom kunskapslyftet har sedan dess blivit färre. Vid utgången av år 2002 upphör UBS.

1999 utökas möjligheten att erhålla SVUXA för studier på gymnasial nivå från två till fyra terminer.

Studiestödsreformen 2001 innebär bl.a. att SVUX och SVUXA ersätts av studiemedel. För grupper med en förhållandevis hög inkomst före studierna kan reformen innebära ett minskat studiedeltagande och för personer med en låg inkomst före studierna ett ökat studiedeltagande. Kortidsstudiestödet upphör liksom möjligheten att redovisa personer som erhållit tidsersättning vid Särvux när detta fr.o.m. 1/7 2001 administreras av Sisus.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

VÄRNPLIKT**Värnpliktersättning****VPLErs**

Ersättning till personer som deltar i grundutbildning (värnplikt eller civilplikt) som är längre än 60 dagar. Tjänstgöringen varierar mellan 227 och 600 dagar.

Variabeln innehåller *dagersättning* och *utryckningsbidrag* (går ej att särskilja). Dagpenning vid repetitionsutbildning ingår ej i variabeln. Värnpliktersättningen anges i hundratal kronor.

1993 är dagersättningen för värnpliktiga och vapenfria tjänstepliktiga 38 kr/dag, efter 230 dagar utgår tillägg med 15 kr/dag, efter 300 dagar 30 kr, efter 360 dagar 60 kr. Vid utryckning erhålls utryckningsbidrag med 3 000 kr.

Från och med 1994 innehåller variabeln även bostadsbidrag och familjepenning. Familjepenningen är högst 4 000 kr för make/maka och högst 2 000 kr i mån/barn. Bostadsbidragets storlek är beroende av bostadskostnad och familjestorlek. 1994 fick knappt 18 000 personer - en tredjedel av de värnpliktiga - familjepenning/bostadsbidrag. Utryckningsbidraget är 4 000 kr när tjänstgöring pågått i minst 120 dagar. Om tjänstgöringstiden har pågått i minst 120 dagar får man familjebidrag (bl a familjepenning och bostadsbidrag) för ytterligare 30 dagar. Familjebidrag i form av familjepenning och bostadsbidrag är inte skattepliktiga.

1996 är dagersättningen 40 kr/dag. Efter 230 dagars tjänstgöring får man ett tillägg till dagersättningen, detta tillägg ökar stegvis med antalet tjänstgöringsdagar och är efter 450 dagar 90 kr/dag.

1997 höjs utryckningsbidraget till 4 500 kr vid slutförd grundutbildning längre än 60 dagar eller övrig tjänstgöring i minst 120 dagar. Denna kategori tjänstepliktiga har även rätt till familjebidrag för ytterligare 30 dagar.

2001 är dagersättningen 50 kr/dag.

Från och med den 1/7 2002 är dagersättningen 66 kr/dag, tilläggen till dagersättningen (relaterade till tjänstgöringstidens längd) upphör. Utryckningsbidraget ersätts av en utbildningspremie. Beloppet i utbildningspremien, som betalas ut till dem som slutfört en grundutbildning längre än 60 dagar, motsvarar det man fått i dagersättning under grundutbildningen. Har grundutbildningen varit längre än 400 dagar får man ett tillägg på ytterligare 10 000 kronor.

Antalet värnpliktiga har på grund av minskade anslag/ändrade prioriteringar minskat under 90-talet.

<i>Förekomst av värnpliktsersättning</i>	<i>VPLTyp</i>
---	----------------------

Markering för om individ under aktuellt år erhållit värnpliktsersättning.

Variabeln speglar förändrade anslag till försvaret i kombination med de prioriteringar som görs kring dessa anslag.

För mer detaljerad information, se ovan under Värnpliktsersättning.

Dagpenning vid repetitionsutbildning

Under repetitionsutbildning får den försvarspliktige en dagpenning. Den motsvarar 90 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, dock lägst 55 kr/dag (1996)¹.

Dagpenningen är skattepliktig och ATP-grundande och betalas ut av försäkringskassan. Under repetitionsutbildningen kan familjebidrag bara erhållas i form av näringsbidrag.

Variabeln *Dagpenning vid repetitionsutbildning* redovisas inte separat i LOUISE, men ingår som delsumma i variabeln Arbetsinkomst, se sid. 105.

¹ Den 1/7 2002 höjs lägsta belopp i dagpenningen till 120 kr/dag.

FÖRÄLDRALEDIGHET***Föräldrapenning vid barns födelse eller adoption******ForPeng***

Förälder som varit inskriven hos allmän försäkringskassa under minst 180 dagar i följd har rätt till ersättning från föräldraförsäkringen i samband med barns födelse eller adoption av barn under 10 år. Från och med 60:e dagen före den beräknade förlösningen har modern rätt till föräldrapenning. Från det att barnet fötts ges föräldrapenningen till den förälder som vårdar barnet.

Föräldrapenning betalas i sammanlagt 480 dagar¹ per barn och kan tas ut till dess att barnet fyllt åtta år eller vid den senare tidpunkt då det avslutat första klass². Vid flerbarnsfödelse lämnas föräldrapenning för ytterligare 180 dagar för varje barn utöver det första.

En förutsättning för att få föräldrapenning enligt sjukpenningnivån under de första 180 dagarna är att man varit försäkrad för en sjukpenning som är högre än 120 kronor³ i minst 240 dagar i följd närmast före barnets födelse (eller för födelse beräknad tidpunkt). För övriga 210 dagar⁴ som kan betalas enligt sjukpenningnivån finns inget krav på att man måste ha varit sjukpenningförsäkrad över garantinivån under viss tid. Därutöver har man rätt till föräldrapenning i 90 dagar med 60 kronor per dag (lägstanivå⁵).

Föräldrapenningen, som är skattepliktig och ATP-grundande, kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels ersättning⁶. Föräldrapenningen anges i hundratal kronor.

1990: För de första 270/360 dagarna är hel föräldrapenning lika stor som sjukpenningen. För de resterande 90 dagarna betalas ersättning ut enligt garantinivån, d.v.s. 60 kr/dag.

1991-1994: För de första 270/360 dagarna är hel föräldrapenning 90 procent av förälderns sjukpenninggrundande inkomst (SGI) delat med 365, dock lägst 60 kr/dag. För de resterande 90 dagarna betalas ersättning ut enligt garantinivån, d.v.s. 60 kr/dag.

Den 1/7 1992 ändras reglerna för utbyte av föräldrapenning mot sjukpenning och tillfällig föräldrapenning. Utbyte av föräldrapenning mot sjukpenning kan endast ske om föräldern p.g.a. sjukdom inte kan vårda barnet, utbyte av föräldrapenning mot tillfällig föräldrapenning kan endast ske om barnet vårdas på sjukhus.

¹ För barn födda före aug. 1988: 360 dagar, för barn födda under aug. 1988: 390 dagar, för barn födda i september 1988: 420 dagar, för barn födda fr.o.m. oktober 1988: 450 dagar. Under andra halvåret 1994 togs de 90 garantidagarna bort. Dessa återinfördes 1/1 1995. För barn födda fr.o.m. den 1 januari 2002 gäller att föräldrapenningen förlängs med 30 dagar till totalt 480 dagar

² För barn födda före 1/7 1985: Till dess barnet fyller fyra år. För adoptivbarn: I åtta år, dock längst till det att barnet fyller tio år.

³ Före 1/1 2002 gick gränsen vid 60 kronor.

⁴ Före 1/1 2002: 180 dagar.

⁵ Kallades före 1/1 2002 för garantinivå.

⁶ Fr.o.m. 1/1 1997 kan föräldrapenningen även tas ut som tre fjärdedels ersättning och fr.o.m. den 1/1 2002 även som en åttondels ersättning.

Under andra halvåret 1994 ersattes de 90 garantidagarna av ett vårdnadsbidrag (barn mellan ett och tre år). Vårdnadsbidraget redovisas ej i denna variabel.

Från och med den 1 januari 1995 sänks ersättningen till 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Vid samma tidpunkt återinförs garantidagarna samtidigt som rätten till vårdnadsbidrag tas bort.

För föräldrar till barn födda 1995 eller senare gäller att mamman respektive pappan har rätt till en ”pappa-/mammamånad” med en högre ersättningsnivå än övriga månader, 85 procent. Denna ”pappa-/mammamånad” kan inte överlåtas till den andra föräldern. Om en förälder på grund av sjukdom eller handikapp varaktigt saknar förmåga att vårda barnet kan den andre föräldern ta ut samtliga föräldradagar.

Den 1/1 1996 sänks ersättningen till 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

1997 sänks även ersättningsnivån i ”pappa-/mammamånad” till 75 procent av SGI.

Från och med den 1/1 1998 återgår ersättningen till 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, gäller både ”pappa-/mammamånad” och annan föräldrapenning som grundas på SGI.

2000 införs nya regler vid flerbarnsfödslar. Vid trilling-, fyrlingsfödslar o.s.v. höjs garantinivån upp till sjukpenningnivå.

2002 höjs garantinivån (minimiersättningen) för föräldrapenningdagar, som kan betalas ut med sjukpenningnivå, från 60 kronor till 120 kronor per dag. Nivån byter namn till grundnivå.

Vid gemensam vårdnad är nu 60 dagar förbehållna var och en av föräldrarna.

<i>Tillfällig föräldrapenning för vård av barn</i>	<i>ForVAB</i>
---	----------------------

En förälder kan få tillfällig föräldrapenning för vård av barn under 12 år¹ om föräldern måste stanna hemma från arbetet för att ta hand om barnet i följande fall:

- barnet sjukt eller smittförande
- barnets ordinarie vårdare sjuk eller smittförande
- föräldern måste följa med barnet till exempelvis barnhälsovården, folktandvården eller psykiska barn- och ungdomsvården (PBU)
- när den förälder som normalt vårdar barnet besöker läkare med ett annat barn i familjen

Familjer kan få tillfällig föräldrapenning för vård av barn under 60 dagar per barn och år. Ytterligare 60 dagar kan erhållas, dock inte för ordinarie vårdares sjukdom och smitta².

¹ I särskilda fall kan tillfällig föräldrapenning ges även till barn som fyllt 12 år.

² Den 1/7 1990 byggdes den tillfälliga föräldrapenningen ut med 30 dagar till totalt 120 (60+60).

Föräldrapenningen, som är skattepliktig och ATP-grundande, kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller fjärdedels ersättning¹. Den tillfälliga föräldrapenningen anges i hundratal kronor.

För barn 4-12 år kan två kontaktdagar tas ut per år (för besök i daghem, skola m.m.)².

Fadern har även rätt till tillfällig föräldrapenning i form av tio ”pappadagar” den s.k. ”10-dagarsersättningen” i samband med barnets födelse eller adoption. Dessa dagar räknas ej in i de övriga dagarna med tillfällig föräldrapenning.

1990: Den tillfälliga föräldrapenningen är lika stor som sjukpenningen.

Fr.o.m. den 1/3 1991 utges den tillfälliga föräldrapenningen med 80 procent av SGI för de första 14 dagarna per barn och år och med 90 procent från och med den 15:e dagen.

Den 1/7 1992 ändras reglerna för utbyte av föräldrapenning mot tillfällig föräldrapenning; utbyte av föräldrapenning mot tillfällig föräldrapenning kan från denna tidpunkt endast ske om barnet vårdas på sjukhus.

Den 30/6 1995 upphör rätten till två kontaktdagar per barn och år.

Den 1 januari 1996 sänks den tillfälliga föräldrapenningen till 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten för samtliga ersättningsdagar.

Den 1 januari 1998 höjs ersättningen till 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Fr.o.m. den 1/7 2001 införs en kontaktdag per barn och år för barn i åldrarna 6-11 år. De tio ”pappadagarna” kan nu i vissa fall tas ut av annan försäkrad person. Tillfällig föräldrapenning kan i vissa fall betalas ut till annan försäkrad person när föräldern är sjuk och därför varken kan arbeta eller vårda sitt barn.

Vårdbidrag	VardBidr
-------------------	-----------------

Förälder³ har rätt till vårdbidrag för barn under 16 år som p.g.a. sjukdom, psykisk utvecklingsstörning eller annat handikapp för en lång tid framåt är i behov av särskild tillsyn eller vård. Vårdbidrag kan erhållas t.o.m. månaden före den då barnet fyller 16 år, därefter utgår förtidspension och/eller handikappersättning till barnet.

Förälder kan få vårdbidrag även om föräldrarna tillfälligtvis överlämnat vården till någon annan.

¹ Från och med den 1 januari 1997 kan den tillfälliga föräldrapenningen även tas ut som tre fjärdedels ersättning och fr.o.m. den 1/1 2002 även som en åttondels ersättning.

² Den 30/6 1995 upphör rätten till kontaktdagar, den 1/7 2001 införs åter en kontaktdag.

³ Föräldrabegreppet utvidgas så att vårdnadshavare som har vård om barnet likställs med förälder (2002-07).

Vårdbidraget ges tills vidare och omprövas vartannat år. Förälder måste vara försäkrad enligt lagen om allmän försäkring.

Vårdbidraget, som är skattepliktigt och ATP-grundande, anges i hundratal kronor.

Vårdbidraget kan även innehålla en icke skattepliktig merkostnadsdel. Under vissa förutsättningar kan merkostnadsdelen betalas utöver det normala beloppet för hel förmån. Denna del av vårdbidraget ingår inte i denna variabel.

1990 - 30/6 1992: Vårdbidraget utges, beroende på tillsyns- och vårdbehovets omfattning samt merkostnadernas storlek, med samma årsbelopp som hel, halv eller en fjärdedels förtidspension till ensamstående inklusive pensionstillskott.

Då pensionstillskottet *den 1/1 1991* höjs från 100 procent till 104 procent av basbeloppet höjs även vårdbidraget.

Den 1/7 1992 höjs vårdbidraget så att helt vårdbidrag motsvarar 250 procent av basbeloppet¹. Vårdbidraget kan nu även betalas ut som tre fjärdedels förmån.

Om vårdtid på institution beräknas bli längre än sex månader dras vårdbidraget in.

Om ett barn med hel, tre fjärdedels eller halv förmån avlider betalas ett reducerat belopp ut under maximalt åtta månader efter dödsfallet.

<i>Summa inkomst föranledd av föräldraledighet</i>	<i>ForLed</i>
---	----------------------

Den summerade inkomsten av *Föräldrapenning vid barns födelse eller adoption, Tillfällig föräldrapenning för vård av barn* och *Vårdbidrag* under året. Summa inkomst föranledd av föräldraledighet anges i hundratal kronor.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet:

En konsekvens av att antalet dagar med föräldrapenning stegvis utökas borde vara att det under året summerade beloppet blir högre.

Ersättningsnivåerna i föräldrapenningen sänks 1991, 1995 och 1996. 1998 återgår ersättningsnivån till 1995 års nivå. Grundnivån i föräldrapenningen höjs 2002. Vårdbidragsbeloppet, som utgör en del av denna summainkomst, höjs 1992.

Ytterligare en faktor som kan ha viss, om dock kanske marginell, betydelse är den karensdag som införs vid egen sjukfrånvaro den 1/4 1993. Denna kan ha inneburit att ett antal personer istället för egen sjukskrivning tagit ut tillfällig föräldrapenning (som ej har någon karensdag). Denna eventualitet skulle då öka föräldrapenningbeloppet.

I och med vårdnadsbidragets införande hösten 1994 försvinner temporärt de 90 garantidagarna, vilket temporärt sänker det summerade föräldraersättningsbeloppet då det vårdnadsbidrag som 1994 ersätter garantidagarna inte ingår i underlaget till denna variabel.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

¹ Från och med 1999 Prisbasbeloppet.

Förekomst av föräldraersättning***ForLedTyp***

Markering för om individ under aktuellt år erhållit minst ett basbelopp föräldraersättning enligt ovan.

Avgränsningen med ett basbelopp har gjorts för att föräldraledighet av mera varaktig karaktär skall kunna överblickas.

Variabeln påverkas av den sjukpenninggrundande inkomst som upp till 7,5 basbelopp styr ersättningen från föräldraförsäkringen, vilket innebär att kriteriet ett basbelopp varierar avseende antal dagar med inkomstens storlek. Låginkomstagare blir underrepresenterade.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet:

De förändringar som skett avseende ersättningsnivå får en direkt effekt på variabeln *Förekomst av föräldraersättning* då tillhörigheten till denna kategori bestäms av ett beloppskriterium (ett basbelopp).

En konsekvens av att antalet dagar med föräldrapenning stegvis utökas borde vara att fler uppnår kriteriet ett basbelopp. Effekten av de sänkta ersättningsnivåerna 1991, 1995 och 1996 är att färre når kriteriet ett basbelopp. 1998 återgår nivån till 1995 års ersättningsnivå.

När vårdbidragsbeloppet höjs 1992 underlättar detta möjligheten att uppnå kriteriet ett basbelopp. Detta blir även effekten när grundnivån i föräldrapenningen höjs från 60 kronor till 120 kronor per dag 2002.

I och med vårdnadsbidragets införande hösten 1994 försvinner temporärt de 90 garantidagarna, vilket temporärt försvårar möjligheten att nå kriteriet för föräldraledighet. Vårdnadsbidraget ingår ej i underlaget till denna variabel.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

SJUKDOM/ARBETSSKADA/REHABILITERING**Sjukpenning, skattepliktig**

<i>Sjukpenning, skattepliktig (arbetsgivarinträde)</i>	<i>SjukPA</i>
(1990-1993)	

<i>Sjukpenning, skattepliktig (ej arbetsgivarinträde)</i>	<i>SjukPP</i>
--	----------------------

- *Försäkrad* enligt lagen om allmän försäkring är svenska medborgare och utländska medborgare bosatta i Sverige¹.
- *Inskriften* hos allmän försäkringskassa är alla försäkrade som fyllt 16 år och som är bosatta i Sverige. Den som lämnar Sverige anses vara bosatt här, om utlandsvistelsen inte varar längre än ett år.
- *Sjukpenningförsäkrad* är varje inskriven försäkrad som beräknas tjäna minst 9 100 kr² (sjukpenninggrundande inkomst) per år genom förvärvsarbete.

Sjukpenningens storlek beror på den sjukpenninggrundande inkomst (SGI) som har fastställts för den försäkrade (max 7,5 prisbasbelopp). Sjukpenningen är kalenderdagsberäknad, vilket innebär att man får ersättning för alla dagar i veckan.

Sjukpenning betalas ut vid sjukdom, som orsakar nedsättning av arbetsförmågan med minst en fjärdedel (hindrad från att arbeta minst en fjärdedel av ordinarie arbetstid).

Smittbärarpenning och *havandeskapspenning* är lika stor som sjukpenningen och ingår i denna (dock utan karenssdag). Havandeskapspenningen betalas ut i högst 50 dagar (fr.o.m. 60:e t.o.m. 11:e dagen före beräknad förlossningstidpunkt - för personer med ett fysiskt ansträngande arbete). Smittbärarpenningen betalas ut när person ej får arbeta efter ingripande av myndighet eller efter ingripande i samband med läkarundersökning/hälsokontroll.

Sjukpenningen anges i hundratal kronor.

1990 och 1991 ingår *Sjukpenning vid arbetsskada* (Arbetsskadeersättning) i variabeln Skattepliktig sjukpenning, vilket innebär att för dem som efter samordningstiden (90 dagar) får ersättning p.g.a. arbetsskada behålls ersättning till 100 procent även efter den 1/3 1991.

Fr.o.m. 1992 återfinns Arbetsskadeersättning som egen variabel, se sid. 130-131.

¹ En ny socialförsäkringslag (SFS 1999:799) träder i kraft 2001. Socialförsäkringen delas nu upp i två delar - en bosättningsbaserad och en arbetsbaserad försäkring. Den del som är baserad på att man är bosatt i landet avser garantibelopp och bidrag. Den andra delen som baseras på arbete gäller ersättning för inkomstförlust. Om man är bosatt i Sverige (har sin egentliga hemvist enligt dygnsviloprincipen i landet) omfattas man av den bosättningsbaserade försäkringen. Den som kommer till Sverige och kan antas vistas här under en längre tid än ett år ska anses vara bosatt i landet. Omvänt gäller att vistelse utomlands som kan antas vara längre tid än ett år innebär att man inte längre anses vara bosatt här. Om man arbetar i Sverige omfattas man av den arbetsbaserade försäkringen oberoende av om man är bosatt i landet eller inte. Den arbetsbaserade försäkringen gäller för anställda från och med den första dagen av anställningstiden. För egenföretagare och uppdragstagare från den dag då arbetet påbörjas.

² Innan 1998 var beloppsgränsen 6 000 kronor.

Den 1/1 1992 införs Sjukpenning i förebyggande syfte. Denna ersättning ges vid medicinsk behandling/medicinsk rehabilitering som förebygger sjukdom, förkortar sjukdomstid eller ger arbetsförmåga tillbaka.

1990 utbetalas sjukpenning från första dagen med motsvarande 90 procent (ett avtalspåslag höjer nivån till 100 procent) av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximalt uppgår den sjukpenninggrundande inkomsten till 7,5 basbelopp.

Den 1/7 1990 kommer regeln om en fjärdedels och tre fjärdedels sjukpenning till de tidigare nivåerna, hel och halv sjukpenning. Gäller även havandeskaps- och smittbärappenning.

1/1 1991: Som SGI räknas all kostnadsersättning som inte undantas vid beräkning av preliminär skatt. Viss justering gjordes redan 1/1 1990.

Den 1/3 1991 sänks kompensationsnivån i sjukpenningen, som dittills varit 90 procent (+10 procent från avtal) i hela sjukfallet, till 65 procent (+10 procent från avtal) för de tre första dagarna i sjukfallet och till 80 procent (+10 procent från avtal) från dag 4 till och med dag 90. Från och med dag 91 i sjukfallet är ersättningen fortfarande 90 procent (+10 procent från avtal).

Den som ofta är sjuk kan ansöka hos försäkringskassan om att få sjukpenning med 80 procent redan från första dagen i varje sjukperiod.

Den 1/1 1992 införs sjuklön vilket medför att de första fjorton dagarna i en sjukperiod, fr.o.m. detta år, ej länge registreras. När sjukfallet påbörjats före den 1/1 1992 ges dock sjukpenning från första sjukdagen. Rätten till sjuklön gäller från första dagen av anställningen om avtalad anställningstid är minst en månad. Om en ny sjukperiod börjar inom fem dagar ska den anses som en fortsättning på den förra.

Sjuklön kan endast ges till anställda. Är man egen företagare, uppdragstagare eller arbetslös och arbetssökande hos arbetsförmedlingen får man sjukpenning från försäkringskassan. Detsamma gäller om man ej har rätt till sjuklön från arbetsgivaren (korta anställningar).

Vid tvist mellan arbetsgivare och arbetstagare om rätt till sjuklön kan försäkringskassa betala ersättningen; sjuklönegaranti. Belopp utbetalt i form av sjuklönegaranti ingår i denna variabel.

Lagen om sjuklön är tvingande. Ersättningsnivån kan inte avtalas bort. Sjuklönen beräknas på den lön och de andra anställningsförmåner man normalt skulle ha fått om man arbetat.

Samtidigt med sjuklönens införande sänks ersättningen fr.o.m. den 91:a sjukdagen då möjligheten till det tioprocentiga avtalspåslaget tas bort. Sjuklönen för de första tre ersättningsdagarna i varje sjuklöneperiod är 75 procent av lön och anställningsförmåner som den anställda går miste om till följd av sjukdomen. För återstående dagar i sjukperioden är sjuklönen 90 procent. Anställda med särskilt omfattande korttidsfrånvaro på grund av sjukdom, kan hos försäkringskassan ansöka om att sjuklönen skall vara 90 procent redan från första dagen i sjuklöneperioden.

Sjuklönen är dagberäknad (vid månadslön) eller timberäknad (vid timlön).

För 1992 fångar variabeln Sjukpenning med arbetsgivarinträde upp sjukpenning för sjukperiod som påbörjats före den 1/1. Variabeln anger det belopp som betalats från försäkringskassa till arbetsgivare p.g.a. arbetstagares erhållna sjuklön. Arbetsgivar-

inträdet är giltigt för statsanställda och vissa andra. Sjukpenning med arbetsgivarinträde upphör från och med den 1/7 1992.

Den 1/7 1992 ändras reglerna för utbyte av föräldrapenning mot sjukpenning så att utbyte av föräldrapenning mot sjukpenning endast kan ske om föräldern p.g.a. sjukdom inte kan vårda barnet.

Under *hösten 1992 och våren 1993* ändras bedömningen av de långtidssjuka; de icke rehabiliteringsbara förtidspensioneras, andra långtidssjuka erbjuds rehabiliteringsinsatser (sjukpenning ersätts av rehabiliteringsersättning).

Den 1/4 1993 införs en *karensdag* vid sjukfrånvaro och ersättningsnivån fr.o.m. dag 91 sänks till 80 procent (fortfarande utan möjlighet till avtalspåslag). Om man insjuknar igen inom fem dagar från det att en tidigare sjukperiod avslutats, införs ej ny karensdag. Sjukperioden räknas då som sammanhängande med tidigare period avseende såväl karensdag, ersättningens storlek som sjuklöneperiodens längd. Personer som har en sjukdom eller ett handikapp som leder till många upprepade sjukperioder kan ansöka om att få sjukpenning även för karensdagen. (*Sedan 1993 har vid olika tidpunkter mellan 7 500 och 8 800 personer berörts av detta särskilda högriskskydd.*) För övriga är karensdagarna max tio under en tolv månaders period.

Karensdag gäller även för egen företagare, uppdragstagare och andra som har sjukpenning från sjukpenningförsäkringen.

Karensdag införs ej vid förmånerna smittbärapenning, havandeskapspenning och sjukpenning i förebyggande syfte.

Den som har inkomst av annat förvärvsarbete än anställning (företagare) kan nu ha en karenstid på 1, 3 eller 30 dagar.

Den 1/7 1993 sänks ersättningen fr.o.m. dag 366 till 70 procent av SGI.

Den 1/7 1994 ändras reglerna avseende SGI; skattepliktiga förmåner i form av fri bil, fri bostad och helt fri kost avräknas från sjukpenningen.

Den 1/1 1996 sänks ersättningsnivåerna för sjuklön och sjukpenning till 75% av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Den 1/1 1997 skärps kriterierna för rätt till sjukpenning. Rätten till sjukpenning baseras nu enbart på medicinska grunder. Detta innebär att försäkringskassan skall göra en bedömning om och hur sjukdomen påverkar förmågan att utföra det ordinarie arbetet. Kan man utföra det egna arbetet efter konvalescens betalas sjukpenning ut. Om man bedöms att efter konvalescens inte kunna utföra sitt ordinarie arbete skall rehabilitering och andra åtgärder vidtas.

Av dem som fick avslag på sin begäran om sjukpenning under tredje kvartalet 1997 fick var fjärde person det på grund av de nya kriterierna (enligt uppföljning av RFV).

Den 1/1 1997 förlängs sjuklöneperioden till 28 dagar.

Från och med den 1/1 1997 beräknas den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) enbart på lön i pengar, inga andra skattepliktiga förmåner får tas med.

Den 1/1 1998 höjs ersättningsnivån för sjuklön och sjukpenning till 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Den 1 april 1998 återgår sjuklöneperioden till att vara 14 dagar.

Regler om vilande förtidspension införs den 1/1 2000. Under tid med vilande förtidspension har den försäkrade rätt att uppbära sjukpenning.

Ersättningsnivån i sjukpenningen 1990-2002 (procent av SGI).

Dag i sjukfallet	Före 1/3 1991	1/3-31/12 1991	1/1 1992-31/3 1993	1/4-30/6 1993	1/7 1993-31/12 1995			
	Sjukp + avtal	Sjukp + avtal	Sjuk-lön	Sjukp + avtal	Sjuk-lön	Sjukp + avtal	Sjuk-lön	Sjukp + avtal
1	90+10	65+10	75	65+10	0	0	0	0
2-3	90+10	65+10	75	65+10	75	65+10	75	65+10
4-14	90+10	80+10	90	80+10	90	80+10	90	80+10
15-28	90+10	80+10	..	80+10	..	80+10	..	80+10
29-90	90+10	80+10	..	80+10	..	80+10	..	80+10
91-365	90+10	90+10	..	90	..	80	..	80
366-	90+10	90+10	..	90	..	80	..	70 (80)*

* I vissa fall

Dag i sjukfallet	1/1-31/12 1996		1/1-31/12 1997		1/1-31/3 1998		From 1/4 1998	
	Sjuk- lön	Sjukp + avtal	Sjuk- lön	Sjukp + avtal	Sjuk- lön	Sjukp + avtal	Sjuk- lön	Sjukp + avtal
1	0	0	0	0	0	0	0	0
2-3	75	75	75	75	80	80	80	80
4-14	75	75	75	75	80	80	80	80
15-28	..	75+10	75	75	80	80+10	..	80+10
29-90	..	75+10	..	75+10	..	80+10	..	80+10
91-365	..	75	..	75	..	80**	..	80**
366-	..	75	..	75	..	80	..	80

** Från och med 1/1 1998 ges möjlighet att erhålla kompletterade ersättning (10 procent) även efter den 90:e sjukdagen.

Skattefri sjukpenning ingår inte i denna variabel. Den skattefria sjukpenningen är inte relaterad till förlorad arbetsförtjänst. Ersättningen betalas ut med mellan 20 kr och 60 kr per dag. 1998 erhöll 1 729 personer i genomsnitt 1 419 kronor i skattefri sjukpenning.

Arbetsskadeersättning, skattepliktig**ArbSkErs**

(1992-)

Ingår som en delkomponent i variabeln Skattepliktig sjukpenning 1990-1991.

Alla som arbetar i Sverige omfattas från första arbetsdagen av arbetsskadeförsäkringen. Som arbetsskada räknas skada till följd av olycksfall i arbetet, annan skadlig inverkan i arbetet, arbetssjukdomar, smitta (enligt särskild förteckning) samt olycksfall på väg till och från arbetet. Arbetsskadeersättningen anges i hundratal kronor.

Den 1/1 1993 skärps kraven för att få arbetsskador godkända enligt lagen om arbetsskadeförsäkring. Dels höjs *kraven på skadlighet* hos en arbetsmiljöfaktor från sannolikhet till hög grad av sannolikhet (att den kan orsaka skada), dels skärps *kravet på orsakssambandet* mellan skadlig inverkan i arbetet och den försäkrades skada, så att samband anses föreligga endast om övervägande skäl talar för detta (bedöms av försäkringskassan).

1990-1991: Arbetsskadeersättningen motsvarar sjukpenningen under de första 90 dagarna (samordningstid), fr.o.m. dag 91 ersätts hela inkomstförlusten upp till 7,5 basbelopp om skadan blir godkänd som arbetsskada (*redovisas under sjukpenning*).

1/1 1992-30/6 1993 är samordningstiden 180 dagar. Om arbetsförmågan efter samordningstiden är nedsatt med minst hälften får man en sjukpenning som i princip täcker hela inkomstbortfallet. Med vissa undantag prövade försäkringskassan endast arbetsskadeanmälda sjukfall som pågått längre än 180 dagar.

Arbetstagare med godkänd arbetsskada som råkar ut för ett recidiv erhåller ingen sjukpenning under sjuklöneperioden, eftersom arbetsgivaren skall svara för sjuklön enligt nya bestämmelser i Sjuklönelagen.

Från och med 1/7 1993 är arbetsskadeersättningen helt samordnad med sjukförsäkringen, vilket innebär att den särskilda arbetsskadesjukpenningen, som dittills gett högre ersättning vid sjukskrivning, slopas, vilket i sin tur innebär att ersättning i form av arbetsskadesjukpenning inte längre betalas ut efter detta datum. Undantaget de som inte är berättigade till sjukpenning från sjukförsäkringen alternativt inte är sjukförsäkrade enligt lagen om allmän försäkring. Även studerande utan eller med låg SGI har efter 180 dagar rätt till arbetsskadesjukpenning, liksom de som har arbetsskadesjukpenning i förebyggande syfte. Försäkringskassan prövar endast arbetsskador som kan föranleda ersättning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring.

Enligt särskilda övergångsregler bedöms skador som inträffat före 1/1 1993 och som anmälts före 1/7 1993 enligt de tidigare bestämmelserna.

Om skadan är förorsakad av olycksfall i arbetet ges fr.o.m. 1/7 1993, oavsett vem som vållat skadan, 10 procent ersättning utöver sjukpenningen från TFA, dock tidigast fr.o.m. 91:a dagen efter olyckan. Om skadan klassas som arbetsskada och det kan bevisas att arbetsgivaren vållat skadan (av Vållandenämnd) ges full ersättning från TFA för inkomstförlusten inklusive karensdagen. Bevisbördan ligger helt och hållet på arbetstagaren. Ersättningen från TFA redovisas i variabeln *Ersättning från AGS och TFA*.

Den 1/7 2002 ändras bevisregeln i Lagen om arbetsskadeförsäkringen. Till skillnad från tidigare bevisregel med uppdelning av bedömningen i två led görs nu en sammanfattande bedömning.

För förändringar av ersättningsnivå efter 30/6 1993 se under Skattepliktig sjukpenning.

<i>Ersättning från avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) och trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)</i>	<i>AGSTFA</i>
---	----------------------

Variabeln avser utbetald skattepliktig ersättning från AGS och TFA. Ersättningen anges i hundratal kronor.

1990 ingår endast ersättning från avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) i denna variabel.

Avtalsförsäkringarna kompletterar de ersättningar som erhålls från försäkringskassan vid sjukdom och arbetsskada. Försäkringsskyddet i AGS inträder när anställningen varat i 90 dagar. Den som har rätt till sjuklön får ersättning från AGS efter sjuklönedagen, dock längst till och med den 90:e dagen räknat från och med insjuknandedagen (1998 förlängs perioden, se nedan). Privatanställda arbetare som har rätt till 14 dagars sjuklön när kalenderdagsberäknad sjukpenning lämnas får dagersättning från AGS med 12,5 procent av sjukpenningen som lämnas från försäkringskassan från och med den femtonde dagen.

Dagersättningen från AGS utbetalas till privatanställda arbetare och arbetare anställda inom Kooperationen.

Privatanställda tjänstemän, tjänstemän anställda inom Kooperationen, statligt anställda samt kommun- och landstingsanställda¹ erhåller kompletterande ersättning i form av sjuklön.

Den 1/1 1998 ändras den minskningsregel som finns inom sjukförsäkringen så att kompletterande ersättning får ges till en sammanlagd nivå om 90 procent även efter den 90:e dagen. Från dag 91 erhåller nu kommun- och landstingsanställda, privatanställda arbetare och arbetare anställda inom Kooperationen ersättning från AGS².

Dagersättning från AGS betalas ut längst till och med den 360:e sjukdagen.

Alla anställda är försäkrade för skador i arbetet genom arbetsskadeförsäkringen. Fler-talet arbetare och tjänstemän inom privata företag, Kooperationen, kommun och landsting får dessutom ersättning genom TFA (Trygghetsförsäkring vid arbetsskada). Försäkringen ersätter den inkomstförlust och de kostnader som man inte får ersättning för från annat håll. Dessutom kan ersättning lämnas för sveda och värk och vid invaliditet kan ersättning lämnas för lyte och men samt olägenheter i övrigt. Variabeln omfattar dock endast skattepliktiga ersättningar i samband med arbetsskada.

Variabeln härrör från kontrolluppgift.

¹ Kommun- och landstingsanställda som inte har rätt till sjuklön kan i stället ha rätt till dagersättning från AGS för dagarna 15 till 90.

² Privatanställda tjänstemän och tjänstemän anställda inom Kooperationen får ersättning från ITP (industrins och handelns tilläggs-pension) respektive KTP (Kooperationens tilläggs-pension för tjänstemän) när den sjukpenninggrundande inkomsten överstiger 7,5 prisbasbelopp.

Förekomst av sjukpenning/arbetsskadeersättning	SjukTyp
--	---------

Markering för om individ under aktuellt år erhållit minst ett basbelopps sjukpenning/ arbetsskadeersättning enligt ovan.

Avseende sjukpenningen/arbetsskadeersättningen har basbeloppsavgränsningen gjorts för att via ett beloppskriterium söka nå de sjukperioder som kan betecknas vara av mer långtidssjukskrivningskaraktär.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka förekomst av sjukpenning/arbetskadeersättning:

Variabeln påverkas av den sjukpenninggrundande inkomst som upp till 7,5 basbelopp styr ersättningen från sjukförsäkringen, vilket innebär att kriteriet ett basbelopp varierar avseende antalet dagar med inkomstens storlek. Låginkomsttagare blir under-representerade.

De förändringar som under 90-talet skett avseende ersättningsnivå får en direkt effekt på variabeln *förekomst av sjukpenning/arbetsskadeersättning* då denna förekomst är relaterad till ett beloppskriterium (ett basbelopp). Sjukpenningen sänks 1991, 1993 (då även en karenssdag införs) och 1996 för att 1998 återgå till 1993 års nivå. Dessa sänkningar i ersättningsnivå påverkar inte enbart beloppet storlek direkt utan kan även antas få till följd att antalet sjukdagar minskar.

I och med sjuklönens införande 1992 höjs kriteriet (ett basbelopps ersättning) för *förekomst av sjukpenning/arbetsskadeersättning* till 14 dagars sjuklön därutöver (gäller dem som under aktuellt år påbörjat en sjukperiod). Samtidigt blir kriteriegränsen än mer flexibel i förhållande till antalet sjukdagar, då sjukdagar med sjuklön kan variera uppåt från 14 dagar på grund av eventuell förekomst av flera sjukperioder. Sjuklönens införande innebär vidare att jämförbarheten mellan vissa grupper försvåras då sjuklönen endast införs för anställda med avtalad anställningstid minst en månad. Övriga grupper får även fortsättningsvis sjukpenning från försäkrings-kassan från och med första dagen.

1997 utökas sjuklönepериоден till att omfatta 28 dagar, vilket innebär att kriteriegränsen (ett basbelopps ersättning) för *förekomst av sjukpenning/arbetsskadeersättning* höjs till 28 dagars sjuklön därutöver (gäller dem som under aktuellt år påbörjat en sjukperiod). Från och med den 1 april 1998 återgår sjuklönepериоден till att vara 14 dagar.

Ytterligare faktorer som påverkat eventuell *förekomst av sjukpenning/arbetsskadeersättning* är att de långtidssjukskrivna från och med hösten 1992 ska erbjudas rehabiliteringsinsatser och därmed få ersättning i form av den något högre rehabiliteringspenningen samt att de icke rehabiliteringsbara skall förtidspensioneras.

1993 skärps kraven för att få arbetsskador godkända och från och med den 1 juli detta år är arbetsskadeersättningen helt samordnad med sjukpenningen. Flertalet av de sjukskrivningar som tidigare legat till grund för arbetsskadeersättning ersätts nu enligt den lägre sjukpenningen.

1997 skärps kriterierna för rätt till sjukpenning. Rätten till sjukpenning baseras nu enbart på medicinska grunder. Denna starkare koppling till medicinska skäl innebär att färre personer erhåller sjukpenning.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

Rehabiliteringsersättning**RehabErs**

(1992-)

Den 1/1 1992 införs i Lagen om allmän försäkring regler om ansvar för arbetslivsinriktad rehabilitering och om rätt till rehabiliteringsersättning.

Varje enskild försäkrad har rätt att ställa krav på att rehabiliteringsresurser ställs till förfogande. Arbetsgivaren har ett förstahandsansvar för att ta reda på om det behövs särskilda rehabiliteringsåtgärder. Detta gäller om man varit borta från arbetet p.g.a. sjukdom mer än fyra veckor eller om man haft hög frånvaro i form av korta sjukperioder (sex gånger eller fler under en tolv månadersperiod). Försäkringskassorna har till uppgift att samordna och se till att de rehabiliteringsåtgärder vidtas, som behövs för en effektiv rehabilitering. Om rehabiliteringsåtgärder inte kan förbättra möjligheterna att få eller behålla ett arbete eller när möjligheterna uttömts utan resultat, kan försäkringskassan bevilja förtidspension eller sjukbidrag utan att man själv behöver söka detta.

Rehabiliteringsersättningen består dels av *rehabiliteringspenning*, som ska täcka större delen av den inkomstförlust som uppstår när man genomgår rehabilitering, dels av ett *särskilt bidrag* som ska täcka vissa merkostnader i samband med rehabilitering. Ersättningen ges sällan till personer över 60 år.

De arbetslivsinriktade rehabiliteringsåtgärder som kan bli aktuella är t.ex. arbetsprövning, arbetsträning, utredning vid arbetsmarknadsinstitut, ett nytt arbete, utbildning inom AMU, reguljära utbildningsväsendet, studieförbund eller företag.

Om man för samma tid får studiehjälp, icke återbetalningspliktiga studiemedel, korttidsstudiestöd, särskilt vuxenstudiestöd eller utbildningsarvode, minskas rehabiliteringspenningen. Om man får sjukpenning, föräldrapenning eller yrkes-/arbetsskadelivränta minskas rehabiliteringspenningen med det belopp man får för samma tid.

Rehabiliteringspenning kan vara hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels.

1992 är rehabiliteringspenningen 100 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Den 1/4 1993 sänks rehabiliteringspenningen till 95 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Den 1/1 1996 sänks nivån i rehabiliteringspenningen till 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och är därmed densamma som för sjukpenning.

Den 1/1 1998 höjs nivån i rehabiliteringspenningen till 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Rehabiliteringsersättningen anges i hundratal kronor.

Förekomst av rehabiliteringsersättning	RehabTyp
---	-----------------

Markering för om individ under aktuellt år erhållit rehabiliteringsersättning.

Då ersättningen är ny 1992 kan det antas att den under åtminstone detta första år ej får den utbredning den borde ha p.g.a. att den ännu ej är etablerad bland berörda arbetstagare, arbetsgivare och försäkringskassor.

Trots sänkt ersättning 1993 ligger den fortfarande högre än ersättningen från sjukpenningen och från och med 91:a sjukdagen ökar avståndet till sjukpenningen än mer, då den senare samtidigt sänks med 10 procentenheter.

Från och med 1996 är ersättningsnivån densamma som nivån i sjukpenningen.

Rehabiliteringsersättningen kan helt eller delvis döljas av andra ersättningar, se ovan under *Rehabiliteringsersättning*.

Summa inkomst föranledd av sjukdom/arbetsskada/rehabilitering	SjukRe
--	---------------

Den under året summerade inkomsten av *Skattepliktig sjukpenning*, *Arbetsskadeersättning*, *Rehabiliteringsersättning* (1992-) och *Ersättning från Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS)* och *Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)* (TFA, 1991-). Summa inkomst föranledd av sjukdom/arbetsskada/rehabilitering anges i hundratal kronor.

Observera att *Ersättning från AGS* endast omfattar delar av arbetsmarknaden (privat-anställda arbetare, kooperativt anställda arbetare och kommun- och landstingsanställda).

Förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet:

Den avtalsförsäkring som kompletterar ersättning från försäkringskassan vid arbetsskada (TFA) finns inte redovisad för 1990.

Sjukpenningen sänks 1991, 1993 (då även en karensdag införs) och 1996 för att 1998 åter ligga på 1993 års nivå. Dessa sänkningar av ersättningsnivån påverkar inte enbart beloppets storlek direkt, utan kan även antas få till följd att antalet sjukdagar minskar, vilket i sin tur innebär att det över året summerade beloppet sjunker.

I och med att sjuklön för de 14 första dagarna i en sjukperiod införs 1992 sjunker den ersättning som kan ses i denna variabel dramatiskt. År sjukperioderna flera under året kan sjukfrånvaro av relativt stor omfattning döljas i sjuklönen. Sjuklönens införande innebär vidare att jämförbarheten mellan vissa grupper försvåras då sjuklönen endast införs för anställda med avtalad anställningstid minst en månad. Övriga grupper får även fortsättningsvis sjukpenning från försäkringskassan från och med första dagen. 1997 utökas sjuklönepериoden till att omfatta 28 dagar. Från och med den 1 april 1998 återgår sjuklönepериoden till att vara 14 dagar.

Ytterligare faktorer som påverkat sjukpenningen/arbetsskade-/rehabiliteringsersättningen är att de långtidssjukskrivna från och med hösten 1992 ska erbjudas rehabiliteringsinsatser och därmed få ersättning i form av den något högre rehabiliteringspenningen samt att de icke rehabiliteringsbara skall förtidspensioneras.

1993 skärps kraven för att få arbetsskador godkända och från och med den 1 juli detta år är arbetsskadeersättningen helt samordnad med sjukpenningen. Flertalet av de sjukskrivningar som tidigare legat till grund för arbetsskadeersättning ersätts nu enligt den lägre sjukpenningen.

1997 skärps kriterierna för rätt till sjukpenning. Rätten till sjukpenning baseras nu enbart på medicinska grunder.

Den 1/1 1998 ändras den minskningsregel som finns inom sjukförsäkringen så att kompletterande ersättning får ges till en sammanlagd nivå om 90 procent även efter den 90:e sjukdagen.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

ARBETSLÖSHET

För att få *dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa* eller *kontant arbetsmarknadsstöd (KAS)*¹ krävs att man är

- arbetslös (helt eller delvis)
- arbetsför
- oförhindrad att ta lämpligt arbete
- inskriven som arbetssökande hos arbetsförmedlingen
- beredd att ta lämpligt arbete (med lämpligt arbete avses ett arbete där hänsyn tagits till den arbetslöses yrkesvana, förutsättningar för arbetet och andra personliga förhållanden)

Den 5/2 2001 införs nya regler för arbetslöshetsersättningen:

- I samråd med arbetsförmedlingen skall den arbetslöse nu även medverka till att en individuell handlingsplan upprättas.
- Under de först 100 ersättningsdagarna av en ersättningsperiod får man begränsa sitt sökområde både yrkesmässigt och geografiskt.
- Den som tackar nej till lämpligt arbete (eller arbetsmarknadspolitiskt program) får sin dagpenning nedsatt med 25 procent vanligen under 40 dagar. Om man tackar nej en andra gång blir dagpenningen nedsatt med 50 procent i 40 nya ersättningsdagar. Händer det vid ett tredje tillfälle under samma period upphör ersättningen helt.

Från och med månad då man fyller 65 år har man inte längre rätt till ersättning.

För den som har förtidspension/sjukbidrag gäller:

Hel förtidspension/sjukbidrag: Kan ej få ersättning.

2/3 förtidspension/sjukbidrag: Kan ha rätt till ersättning.

Halv förtidspension/sjukbidrag: Har vanligen rätt till ersättning.

Om man har ålders-/tjänstepension görs avdrag från arbetslöshetsersättningen.

<i>Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkring</i>	<i>AKassa</i>
--	----------------------

För att få dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa krävs dessutom² att man är medlem i arbetslöshetskassa sedan minst tolv månader (*medlemsvillkoret*)³ och att man under den senaste tolv månadersperioden har förvärvat arbetat sex månader minst 70 timmar per månad alternativt att man arbetat 450 timmar under en sammanhängande period av sex månader med minst 45 timmars arbete i varje månad (*arbetsvillkoret*).⁴

¹ Den 1/1 1998 införs en ny allmän och sammanhållen arbetslöshetsförsäkring. Den nya arbetslöshetsförsäkringen innehåller två delar, en grundförsäkring (som ersätter KAS) och en frivillig inkomstrelaterad försäkring.

² Utöver de krav som ovan angivits under arbetslös.

³ Om man är egenföretagare gäller i vissa fall ett medlemskap på minst 24 månader.

⁴ Före den 1/7 1994 innebar arbetsvillkoret att man skulle ha arbetat minst 75 dagar fördelade på minst fyra månader med minst tre timmars arbete per dag under en tolv månadersperiod före arbetslösheten. Fr.o.m. den 1/7 1994 skall de 75 dagarna vara fördelade på minst fem månader. Fr.o.m. den 1/1 1995 t.o.m. den 30/6 1997 innebär arbetsvillkoret att man skall ha arbetat minst 80 dagar fördelade på minst fem månader.

Rätt till inträde i en arbetslöshetskassa har alla som inte fyllt 64 år och som arbetar minst 17 timmar i veckan inom kassans verksamhetsområde. Från och med 1 januari 1998 finns en ny arbetslöshetskassa, den så kallade Alfa-kassan, som inte ställer krav på yrkestillhörighet. Vid utgången av år 2002 finns det 38 arbetslöshetskassor i Sverige.

Tiden (avseende arbetsvillkoret) förlängs med den tid då man ej kunnat arbeta p.g.a. sjukdom, totalförsvarsplikt, arbetsmarknadsutbildning, vuxenutbildning, institutionsvård, kriminalvård, vård av eget barn/adoptivbarn eller när man varit inskriven vid AMI.

Om man fått ersättning tidigare och söker igen kvalificerar utöver förvärvsarbete även bl.a. arbetsmarknadsutbildning, yrkesinriktad rehabilitering (AMI), utbildningsvikariat, beredskapsarbete, tid med starta eget-bidrag, fullföljd utbildning med särskilt utbildningsbidrag och högst två månader som värnpliktig eller med föräldrapenning, för uppfyllandet av arbetsvillkoret.

Från och med den 5/2 2001 är det endast förvärvsarbete som kvalificerar för en ny ersättningsperiod. Som förvärvsarbete räknas också i detta sammanhang anställning med anställningsstöd (utom särskilt anställningsstöd), anställning med lönebidrag, offentligt skyddat arbete samt anställning inom Samhall. I vissa fall får också totalförsvarsplikt eller föräldrapenning (totalt högst två månader) räknas som arbetad tid.

Ersättningsperioden är som längst 300 dagar för den som är under 55 år och 450 dagar för den som fyllt 55 år¹ innan ersättningsperiodens slut.

Från och med 5/2 2001 är ersättningsperioden som längst 300 dagar för alla oavsett ålder. I vissa fall kan en ersättningsperiod bli förlängd med högst 300 dagar även om man inte har uppfyllt ett nytt arbetsvillkor. Det är arbetsförmedlingen som föreslår detta och sedan arbetslöshetskassan som fattar beslut.

Om man lämnar arbete utan giltig anledning gäller vissa avstängningsregler. Dessa avstängningsregler (när någon lämnat, skilts från eller avvisat ett arbete eller en åtgärd) skärps från och med den 1/1 1996.

Den som är arbetslös under en kalendervecka får dagpenning för 5 dagar. Den högsta dagpenningnivån är fr.o.m. 1990 anpassad till löneutvecklingen för vuxna industriarbetare. Som lägsta dagpenning gäller stödbeloppet i KAS.

1993 införs 5 dagars karens per ersättningsperiod.

Dagpenning:

1990: 174 kr - 495 kr/dag (högst 91,7 procent av inkomst före arbetslöshet).

1991: 191 kr - 543 kr/dag.

1992: 198 kr - 564 kr/dag.

1/1 - 30/6 1993: 210 kr - 598 kr/dag (får ej överstiga 90 procent av inkomst före arbetslöshet).

1/7 - 31/12 1993: 198 kr - 564 kr/dag (ersättningen sänks till 80 procent).

1994-1995: 245 kr - 564 kr/dag

Den 1/1 1996 sänktes ersättningsnivån till 75 procent. Dagpenning är nu mellan

¹ Från och med 1998 går gränsen vid 57 år.

230 kr - 564 kr/dag.

1998 höjs ersättningsnivån åter till 80 procent. Samtidigt höjs grundbeloppet till 240 kr/dag, högsta dagpenning höjs till 580 kr/dag.

Den 2/7 2001 höjs ersättningen under de första 100 dagarna i en period till högst 680 kr/dag. Därefter är dagpenningen högst 580 kr/dag.

Om man har en tillsvidareanställning på deltid utbetalas högst 680 kr/dag i 20 kalenderveckor inom de första 100 dagarna i varje ersättningsperiod.

Den 1/7 2002 höjs ersättningen till högst 730 kr/dag (för första 100 dagarna) och till högst 680 kr/dag (för resterande dagar).

Den 1 november 1996 införs den arbetsmarknadspolitiska åtgärden *Offentligt tillfälligt arbete (OTA)*. Personer som har OTA erhåller arbetslöshetsersättning under den tid åtgärden varar. Denna ersättning redovisas under inkomst föranledd av arbetsmarknadspolitisk åtgärd enbart för dem som 1997 erhåller ersättningen via försäkringskassa (kontant arbetsmarknadsstöd eller motsvarande), för övriga redovisas beloppet under arbetslöshetsersättning.

Den 1 juli 1997 införs *Projektarbete (Aktivare användning av arbetslöshetsersättning)*. De som är inskrivna i denna kategori erhåller, som namnet avslöjar, arbetslöshetsersättning under projekttiden, vilket innebär att ersättningen för denna åtgärd redovisas under arbetslöshetsersättning. Åtgärden upphör den 30/9 1999.

Under sista halvåret 1997 erbjuds långtidsarbetslösa *Tillfällig avgångsersättning*, vilket skulle kunna liknas vid ett slags förtidspensionering av arbetsmarknadsskäl. Denna ersättning betalas ut i form av arbetslöshetsersättning trots att berörda personer inte längre behöver stå till arbetsmarknadens förfogande. För flertalet av dem som fått denna ersättning ingår detta belopp från och med 1997 i denna variabel. Undantagna är de som 1997 fick denna ersättning utbetald via försäkringskassan som kontant arbetsmarknadsstöd eller motsvarande.

Den 1/1 1998 införs en ny allmän och sammanhållen arbetslöshetsförsäkring. Den del i den nya arbetslöshetsförsäkringen som motsvarar dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa är en *frivillig inkomstrelaterad försäkring*.

Den **grundförsäkring** som ingår i denna nya arbetslöshetsförsäkring ersätter nu KAS och redovisas även den under *Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkring*.

För ersättning enligt grundförsäkringen behöver inget medlemsvillkor vara uppfyllt däremot måste arbetsvillkoret eller ett studerandevillkor vara uppfyllt. Ersättningen från grundförsäkringen betalas ut tidigast den dag man fyller 20 år.

Studerandevillkoret innebär att man måste ha avslutat en heltidsutbildning som omfattar minst ett läsår och som berättigar till studiesocialt stöd. Därefter skall man, inom en ramtid på tio månader i anslutning till utbildningen, under minst 90 dagar, ha arbetat eller stått till arbetsmarknadens förfogande som arbetssökande på arbetsförmedlingen.

Även i grundförsäkringen är ersättningsperioden 300 dagar för den som är under 57 år¹.

¹ Fr.o.m. den 5/2 2001 är ersättningsperioden som längst 300 dagar för alla oavsett ålder.

1998-1/7 2001 är ersättningen i grundförsäkringen 240 kronor/dag. Den som är helt arbetslös under en kalendervecka får stöd för fem dagar.

Den 2/7 2001 höjs ersättningen i grundförsäkringen (grundbeloppet) till 270 kr/dag.

Den 1/7 2002 höjs grundbeloppet till 320 kr/dag.

Deltidsarbetslöshet

1990: Den som regelbundet har deltidsarbete och samtidigt får ersättning för arbetslös tid kan få ersättning i högst 150 dagar.

Om en person under en sammanhängande tid av minst 5 månader haft en anställning som svarar mot personens arbetsutbud eller deltagit i arbetsarbetsmarknadsutbildning, får ersättning ges för en ny 150-dagarsperiod, vid inträffat deltidsarbete.

Den 1/1 1992: Som regelbundet deltidsarbete anses nu arbete hos arbetsgivare oavsett arbetstidens förläggning. Det behöver inte vara frågan om ett fortlöpande anställningsförhållande utan kan röra sig om visstidsanställningar. Avbrottet i deltidsarbetet måste nu vara på minst 12 veckor för att man skall ha rätt till en ny ersättningsperiod om 150 dagar (avbrottet får inte ha planerats om det skall ge rätt till ny ersättningsperiod).

Den 1/5 1993: Person som erhåller ersättning i samband med deltidsarbete skall upplysas om att rätten till ersättning kommer att prövas med jämna mellanrum och kan upphöra om personen avvisar erbjudna lämpliga arbeten eller en arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Den 1/9 1995 skärps ersättningsbestämmelserna för den som har ett deltidsarbete. Den som regelbundet utför deltidsarbete under veckor då han i övrigt är arbetslös och som vid ersättningsperiodens utgång fortsätter en tillsvidareanställning på deltid har inte rätt till ersättning i den nya ersättningsperioden, så länge tillsvidareanställningen på deltid pågår. Rätt till ersättning föreligger inte heller vid en ny tillsvidareanställning på deltid som påbörjas inom tre månader från det att den tidigare tillsvidareanställningen på deltid upphörde. Enligt övergångsbestämmelser tillämpas inte begränsningen av ersättningsrätten, för den vars ersättningsperiod slutade under tiden 1/9 1995 till 31/12 1995, förrän från den 1/1 1996. Den som på grund av bristande ersättningsrätt slutar ett deltidsarbete anses ha giltig anledning och skall inte avstängas på grund av detta.

Om man före arbetslösheten arbetade heltid och får ett deltidsarbete anses man vara arbetslös upp till heltid och får ersättning för den arbetslösa tiden. Om man tidigare arbetat heltid krävs det att man är arbetslös minst sju timmar under en vecka för att ersättning skall betalas ut.

Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkring anges i hundratal kronor.

<i>Kontant arbetsmarknadsstöd (KAS)</i>
--

<i>KAS</i>

(1990-1998)

<i>Kontant arbetsmarknadsstöd enligt EES-avtal</i>

<i>KASEES</i>

(1994-1997)

KAS utbetalas som ett fast grundbelopp till den som inte erhåller ersättning från arbetslöshetskassa tidigast den 1 juli det år man fyller 20¹. Rätt till KAS kan även medlem som inte uppfyller medlemsvillkoret eller arbetsvillkoret för rätt till a-kassa-ersättning ha.

Ersättningen kan inte erhållas längre än till och med månaden före den månad som 65-årsdagen infaller.

För att erhålla kontant arbetsmarknadsstöd krävs att man under de tolv månaderna närmast före arbetslösheten arbetat fem månader² med minst 75 timmar per månad (arbetsvillkoret)³. Den som avslutat en utbildning på heltid, som omfattar minst ett läsår och som ger rätt till statligt studiestöd och därefter varit arbetslös (anmäld som arbetssökande) under minst 90 dagar⁴ behöver inte ha förvärvsarbetat före arbetslösheten för att få rätt till ersättning (utbildningsvillkoret).

Om man har efterlevandepension, tjänstepension från arbetsgivare, delpension, halv ålderspension, arbetsskadelivränta eller två tredjedels förtidspension minskas stödet med pensionsbeloppet.

Ersättning från KAS utbetalas under högst 150 dagar (en ersättningsperiod). Den som fyllt 55 år innan ersättningsperiodens slut kan få ersättning i 300 dagar. För den som fyllt 60 år är ersättningsperioden 450 dagar. Deltidsarbetande kan få KAS för arbetslös tid under högst 150 dagar.

Ersättning upphör vid 65 års ålder, hel ålderspension, förtidspension eller sjukbidrag.

Får man arbete innan ersättningsperioden är slut har man rätt till dagpenning för återstående dagar om man på nytt blir arbetslös inom 52 veckor. Har det gått 52 veckor eller mer sedan man senast fick dagpenning, måste man på nytt uppfylla arbets- eller utbildningsvillkoret innan man kan få ersättning.

Om det visar sig när ersättningsperioden är slut, att man på nytt under perioden uppfyllt arbetsvillkoret är man berättigad till ny ersättningsperiod.

1993 införs fem dagars karens per ersättningsperiod i KAS.

KAS administreras av länsarbetsnämnderna och utbetalas av försäkringskassorna.

Den som är helt arbetslös under en kalendervecka får stöd för fem dagar.

KAS motsvarar den lägsta dagpenningen i arbetslöshetsersättningen.

1990: 174 kr/dag.

¹ Innan den 1 oktober 1995 kunde KAS utgå till en arbetslös när denne fyllt 20 år.

² 1991 sänks Arbetsvillkoret till minst 4 månader. 1994 är arbetsvillkoret åter minst 5 månader.

³ 1997 är arbetsvillkoret detsamma som i arbetslöshetsförsäkringen.

⁴ Inom en ramtid på 10 månader.

1991: 191 kr/dag.

1992: 198 kr/dag.

Den 1/1 1993: 210kr/dag.

Den 1/7 1993 sänks KAS från 210 till 198 kr/dag.

Den 1/1 1994 höjs KAS till 245 kr/dag.

Den 1/7 1994 införs en särskild inkomstrelaterad dagpenning i KAS (betalas ut från Statlig Arbetsmarknadskassa), se under *Ersättning från Statlig Arbetsmarknadskassa*

Den 1/1 1995 slopas den inkomstrelaterade dagpenningen.

Den 1/1 1996 sänks KAS till 230kr/dag.

Den 1/1 1998 införs en ny arbetslöshetsförsäkring. Den grundförsäkring som ingår i denna arbetslöshetsförsäkring ersätter nu KAS och redovisas under *Ersättning från arbetslöshetskassa (A-kassa)*.

Viss eftersläpande ersättning, som avser perioder innan KAS upphörde, har betalats ut under 1998.

Kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) anges i hundratal kronor.

<i>Ersättning från statlig arbetsmarknadskassa</i>

<i>AMK</i>

(1994-1997)

Den 1/7 1994 införs dagpenning från statlig arbetsmarknadskassa, vilket är en inkomstrelaterad ersättning till arbetslösa som inte tillhör en arbetslöshetskassa (se inkomstrelaterad dagpenning i KAS). Ersättningen avskaffas den 1/1 1995. Övergångsbestämmelser gäller dock för dem som före årsskiftet har påbörjat en ersättningsperiod med dagpenning, de får fortsätta perioden längst till och med 30 juni 1996. Övergångsbestämmelser gäller även för vissa nya KAS-sökande, nämligen för dem som blev arbetslösa under första halvåret 1995, som hade sju avgiftsmånader under 1994 och som uppfyllde arbetsvillkoret för rätt till KAS-ersättning.

Följande regler gäller för den inkomstrelaterade ersättningen:

Kravet på medlemskap i en arbetslöshetskassa för att erhålla inkomstrelaterad ersättning avskaffas. För att ha rätt till ersättning skall den försäkrade ha betalt en allmän avgift till finansieringen av arbetslöshetsersättningen. Denna avgift skall ha betalats under tolv av de senaste 24 månaderna före arbetslösheten.

De nya reglerna föreskriver också att arbete ska ha utförts under minst fem kalendermånader under de senaste tolv månaderna före arbetslösheten med minst 75 timmars arbete per månad. Alternativt minst tio kalendermånader under de senaste 12 månaderna före arbetslösheten med minst 65 timmars arbete per månad.

Den inkomstrelaterade ersättningen kan fås under 300 dagar, den som fyllt 55 år kan få den under 450 dagar.

Ersättningsnivån fastställs till 80 procent av tidigare inkomst. Högsta dagpenning är 564 kr, lägsta ersättning är 245 kr.

Ersättningen administreras av arbetsmarknadskassorna och betalas ut av de allmänna försäkringskassorna. Anges i hundratal kronor.

<i>Summa inkomst föranledd av arbetslöshet</i>	<i>ArbLos</i>
--	---------------

Den under året summerade inkomsten av *Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetsmarknadsförsäkring*, *Kontant arbetsmarknadsstöd (KAS)* (1990-1998), *Kontant arbetsmarknadsstöd enligt EES-avtal* (1994-1997) och *Ersättning från Statlig Arbetsmarknadskassa* (1994-1997). Summa inkomst föranledd av arbetslöshet anges i hundratal kronor.

Den 1/1 1998 införs en ny allmän och sammanhållen arbetslöshetsförsäkring. Denna består dels av en frivillig inkomstrelaterad försäkring och dels av en grundförsäkring (ersätter det kontanta arbetsmarknadsstödet, KAS).

Förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet:

Det kan antas att den summerade inkomsten blir lägre från och med 1993 då en femdagarskarens införs.

Inom det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS) höjs ersättningsnivåerna något varje år fram till och med 1994, 1996 sänks nivån något för att åter höjas 1998¹, 2001 och 2002. När en inkomstrelaterad dagpenning införs 1/7 1994 blir ersättningen, för dem som fått denna beviljad, betydligt större än den ersättning de i annat fall skulle ha fått från KAS (se under *Ersättning från statlig arbetsmarknadskassa*).

För dem som erhållit ersättning från A-kassa sänks ersättningsnivån 1993 och 1996 för att åter höjas inför 1998. För dem som varit berättigade till det maximala ersättningsbeloppet från A-kassan steg detta belopp varje år fram till och med första halvåret 1993. Den 1/7 1993 sänktes detta belopp och låg sedan på samma nivå fram till 29/12 1997 då det höjdes något (men inte upp till samma nivå som första halvåret 1993). Den 2/7 2001 höjs det maximala ersättningsbeloppet under de första 100 dagarna i en ersättningsperiod. Den 1/7 2002 höjs det maximala ersättningsbeloppet ytterligare, nu för hela ersättningsperioden.

Under sista halvåret 1997 erbjuds långtidsarbetslösa Tillfällig avgångsersättning (TAE), vilket skulle kunna liknas vid ett slags förtidspensionering av arbetsmarknadsskäl. Denna ersättning betalas ut i form av arbetslöshetsersättning. De som blivit beviljade TAE behåller ersättningen fram till ålderspension om de inte dessförinnan återgått till arbetsmarknaden.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

¹ 1998 har det kontanta arbetsmarknadsstödet ersatts av grundförsäkringen i den nya arbetslöshetsförsäkringen.

Förekomst av arbetslöshetsersättning**ArbLosTyp**

Markering för om individ under aktuellt år erhållit någon arbetslöshetsersättning enligt ovan.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka förekomst av arbetslöshetsersättning:

Sammantaget kan antas att färre erhåller ersättning från A-kassa/KAS från och med 1993 på grund av att en femdagarskarens införs och från och med 1994, 1995 och 1997 på grund av ändrade arbetsvillkor.

Den 1/9 1995 skärps ersättningsbestämmelserna för den som har ett deltidsarbete. Har man fast deltidsarbete kan man inte längre få arbetslöshetsersättning för tid ”upp till heltid”. Övergångsbestämmelser tillämpas.

Flertalet av dem som under sista halvåret 1997 beviljats *Tillfällig avgångsersättning* redovisas framgent med förekomst av arbetslöshetsersättning, trots att de inte längre behöver stå till arbetsmarknadens förfogande.

1998 höjs åldersgränsen för rätt till en ersättningsperiod på 450 dagar från 55 år till 57 år och från den 5/2 2001 är ersättningsperioden som längst 300 dagar för alla oavsett ålder.

I och med att den nya arbetslöshetsförsäkringen införs 1998 utökas ersättningsperiodens längd för dem under 57 år som inte uppfyller medlems- och arbetsvillkor (tidigare ersatta med KAS, sedan 1998 ersatta med Grundförsäkringen i den nya arbetslöshetsförsäkringen) från 150 dagar till 300 dagar.

Från och med 5/2 2001 är det endast förvärvsarbete som kvalificerar för en ny ersättningsperiod. Som förvärvsarbete räknas i detta sammanhang även anställning med anställningsstöd (utom särskilt anställningsstöd), anställning med lönebidrag, offentligt skyddat arbete samt anställning inom Samhall.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

ARBETSMARKNADSPOLITISK ÅTGÄRD

Omfattar de åtgärder som finansieras med hjälp av bidrag utbetalda direkt till individen.

Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag	UtbBidr
---	----------------

Under variabeln Aktivitetsstöd/utbildningsbidrag redovisas, med några undantag, de ersättningar som ges i samband med de arbetsmarknadspolitiska program som i LOUISE finns redovisade under begreppet Åtgärdsstudier. Undantaget är Arbetslivsutveckling som ersätts med Arbetsutvecklingsbidrag, Kommunalt ungdomsprogram för ungdomar under 20 år (KUP) som ersätts av kommunen, samt Offentligt tillfälligt arbete (OTA) och Aktivare användning av arbetslöshetsersättning (PROJEKT) som ersätts av arbetslöshetsförsäkringen.

Även stöd för start av näringsverksamhet (tidigare starta eget-bidrag) redovisas sedan 1992 under Aktivitetsstöd/utbildningsbidrag.

Den 2/1 2002 införs Friår på försök i tolv kommuner. Den friårsledige får aktivitetsstöd motsvarande 85 procent av den arbetslöshetsersättning han/hon är berättigad till (Friåret redovisas endast initialt under begreppet Åtgärdsstudier).

För information om de olika arbetsmarknadspolitiska program som ersätts med aktivitetsstöd/utbildningsbidrag se under Antal dagar i åtgärdsstudier, sid. 82-89 och Start av näringsverksamhet, sid. 92.

Aktivitetsstödet/Utbildningsbidraget kan betalas ut för från en dag upp till fyra år och kan erhållas vare sig man är ersättningsberättigad enligt A-kassa eller ej.

Dagpenningen är skattepliktig och ATP-grundande.

Särskilt bidrag kan utgå i form av traktamente och ersättningar för kursavgifter, utbildningsmaterial och resor. *Från och med 1992* ingår inte särskilt bidrag i denna variabel.

Den högsta dagpenningnivån i utbildningsbidraget är från och med 1990 anpassad till löneutvecklingen för vuxna industriarbetare. Dagpenningen betalas ut för högst fem dagar i veckan.

1990 betalas dagpenningen ut med ett belopp från 210 kr till 495 kr (högst 91,7 procent av inkomst före arbetslöshet).

1991 är dagpenningen 230 kr - 543 kr.

1992 är dagpenningen 239 kr - 564 kr.

Från och med den 1/1 1993 är dagpenningen 253 kr - 598 kr. Utbildningsbidraget får inte överstiga 90 procent av inkomst före arbetslöshet.

Den 1/7 1993 sänks utbildningsbidraget för deltagare i arbetsmarknadsutbildning i det reguljära utbildningsväsendet och för deltagare under 25 år i särskild anordnad utbildning. Bidraget är 65 procent av kassaersättningsnivån. Möjlighet till lån för resterande del upp till max 100 procent införs samtidigt. (Ersättning enligt detta sänkta utbildningsbidrag redovisas i separat variabel, se *Särskild dagpenning vid arbetsmarknadsutbildning*.)

Från och med den 1/7 1993 får kursdeltagarna, vid frånvaro p.g.a. sjukdom, behålla hela sin dagpenning och inte som tidigare endast 90 procent av den. Samma karensregler införs på dagpenning som sedan 1/7 gäller för sjukpenningen.

Från och med den 5/7 1993 är dagpenningen 239 kr - 564 kr. Utbildningsbidraget sänks till 80 procent av inkomst före arbetslöshet.

1994-1995 är dagpenningen 245 kr - 564 kr.

Under andra halvåret 1994 kan den som inte tillhör en arbetslöshetskassa få högre dagpenning. Detta under förutsättning att han/hon uppfyller villkoren för rätt till inkomstrelaterad dagpenning i KAS. Detsamma gäller den som har starta eget-bidrag.

Den 1/1 1996 sänks ersättningsnivån till 75 procent av inkomst före arbetslöshet.

Dagpenningen är nu 230 kr - 564 kr.

1998 höjs ersättningsnivån åter till 80 procent. Dagpenningen är nu som lägst 240 kr och som högst 580 kr. Är man ej berättigad till arbetslöshetsersättning är ersättningen 103 kr per dag.

2001 höjs nivån för dem som ej är berättigade till arbetslöshetsersättning till 143 kr/dag.

Den 2/7 2001 höjs ersättningen under de första 100 dagarna i en period till högst 680 kr/dag, som lägst är ersättningen nu 270 kr/dag. En samordning sker nu mellan aktivitetsstöd, arbetslöshetsförsäkring och särskilt utbildningsbidrag. Efter de 100 dagarna är dagpenningen högst 580 kr/dag. Är man ej berättigad till arbetslöshetsersättning är aktivitetsstödet nu 183 kr/dag.

Den 1/7 2002 höjs ersättningen till högst 730 kr/dag (för de första 100 dagarna) och till högst 680 kr/dag (för resterande dagar). Som lägst är ersättningen nu 320 kr/dag. Är man ej berättigad till arbetslöshetsersättning är aktivitetsstödet nu 223 kr/dag.

Aktivitetsstödet/utbildningsbidraget minskas när man samtidigt uppbär förtidspension/sjukbidrag, annan pension, rehabiliteringsersättning, studiestöd, lön under uppsägningstid eller lön p.g.a. utbildning. Arbetsmarknadspolitiska åtgärder kan således delvis döljas av andra ersättningar och när andra ersättningar överstiger aktivitetsstödet/utbildningsbidraget döljas helt.

Länsarbetsnämnden beslutar om rätten till aktivitetsstöd/utbildningsbidrag och försäkringskassan beräknar och betalar ut bidraget.

Aktivitetsstödet/utbildningsbidraget anges i hundratal kronor.

<i>Särskild dagpenning vid arbetsmarknadsutbildning</i>	<i>UtbBArb</i>
--	-----------------------

(1993-1995)

Den 1/7 1993 sänks utbildningsbidraget för deltagare i arbetsmarknadsutbildning i det reguljära utbildningsväsendet oavsett ålder och för deltagare under 25 år i särskild anordnad utbildning till 65 procent av kassaersättningsnivån. Möjligheter till lån för resterande del upp till 100 procent införs samtidigt.

Bidraget tas bort den 31/12 1994 och ersätts av ”fullt” utbildningsbidrag.

Beslut om deltagande i arbetsmarknadsutbildning fattas av arbetsförmedlingen, beslut om särskild dagpenning fattas av CSN.

Bidraget är SVUXA-liknande, d.v.s. överensstämmer i stort med SVUXA och anges i hundratal kronor.

<i>Särskilt studielån vid arbetsmarknadsutbildning</i>	<i>UtbBLan</i>
---	-----------------------

(1993-1995)

Lånet är kopplat till ovan beskrivna reducerade utbildningsbidrag (särskild dagpenning). Anges i hundratal kronor.

Beslut om deltagande i arbetsmarknadsutbildning fattas av arbetsförmedlingen, beslut om särskilt studielån fattas av CSN.

<i>Arbetslivsutvecklingsbidrag (ALU)</i>	<i>ALUBidr</i>
---	-----------------------

(1993)

Från och med 1994 är ALU uppdelat enligt:

<i>Arbetslivsutvecklingsbidrag (från A-kassa)</i>	<i>ALUKU</i>
--	---------------------

(1994-1999)

<i>Arbetslivsutvecklingsbidrag (från RFV, KAS)</i>	<i>AKUKAS</i>
---	----------------------

(1994-1998)

<i>Arbetslivsutvecklingsbidrag (från AMK)</i>	<i>ALUAMK</i>
--	----------------------

(1994-1996)

<i>Arbetslivsutvecklingsbidrag (enligt EES-avtal)</i>	<i>ALUEES</i>
--	----------------------

(1994-1997)

Den 1/1 1993 introduceras ALU som en ny arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Syftet med ALU är att tillvarata de arbetslösas vilja till aktivitet och utveckling samt göra det lättare för dem att återvända till den reguljära arbetsmarknaden.

ALU övertar uppgiften som utförsäkringsskydd (från beredskapsarbetet). Vidare har kommunernas ansträngda ekonomi medfört att många arbetsuppgifter som tidigare utfördes som beredskapsarbeten nu utförs som ALU-projekt. Medlen till ALU tas ur arbetsmarknadsfonden och motsvarar A-kassa/KAS-ersättning. Beträffande finansieringen av ALU finns inte, till skillnad mot andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder, de sedvanliga budgetrestriktionerna.

ALU får ej användas för att ersätta annan arbetskraft och ej heller i övrigt användas för att utföra ordinarie arbetsuppgifter.

Villkor: 20 år och ej kunnat få arbete eller annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd. En ALU-period varar högst sex månader. Om det finns särskilda skäl kan den förlängas med ytterligare sex månader, under ALU-perioden står man till arbetsmarknadens förfogande. Om man tackar nej till erbjudande om ALU kan man avstängas från arbetslöshetsförsäkringen.

ALU betalas ut med samma belopp som arbetslöshetsersättningen.

ALU upphör från och med 1/1 1999. Beslut tagna före 1/1 1999 får fullföljas så länge beslutet gäller, dock längst t.o.m. den 30 juni 1999.

De som, vid Offentligt Tillfälligt arbete (OTA) och vid Aktivare användning av arbetslöshetsersättning (PROJEKT), ersätts av arbetslöshetskassa redovisas under variabeln *Arbetslivsutvecklingsbidrag (från A-kassa)* (ALUKU) till och med 1999. Från och med 2000 redovisas dessa, tillsammans med dem som erhållit restutbetalningar i samband med ALU, under variabeln *Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd* (AKassaAmPol).

ALU anges i hundratal kronor.

<i>Offentligt Tillfälligt Arbete (OTA)</i>	<i>OTA</i>
---	-------------------

(1997)

Den 1/11 1996 införs OTA (Offentligt Tillfälligt Arbete).

Man kan anvisas OTA om man är arbetslös, har fyllt 55 år och har varit anmäld som arbetssökande på arbetsförmedlingen under minst 24 månader.

Den arbetslöshetsersättning som en deltagare i OTA har ökas med 45 kronor per ersättningsdag för verksamhet på heltid.

Åtgärden upphör i december 1998. Beslut tagna före den 1/1 1999 får dock fullföljas till och med den 31/12 2000. För den som fyllt 62 år före den 1/1 1999 får anvisningen gälla till pensionsåldern.

Endast det fåtal som fått sin ersättning i samband med OTA utbetald från försäkringskassa (kontant arbetsmarknadsstöd eller motsvarande) redovisas under denna variabel. De som, vid OTA, ersätts av arbetslöshetskassa redovisas under variabeln *Arbetslivsutvecklingsbidrag (från A-kassa)* (ALUKU) till och med 1999 och från och med år 2000 under variabeln *Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd* (AKassaAmPol).

OTA anges i hundratal kronor.

<i>Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd</i>	<i>AKassaAmPol</i>
---	---------------------------

(2000-)

Ersättning från arbetslöshetskassa vid Offentligt Tillfälligt Arbete (OTA) redovisas, tillsammans med restutbetalningar avseende Aktivare användning av arbetslöshetsersättning (PROJEKT) och Arbetslivsutvecklingsbidrag (ALU), från och med år 2000 under denna variabel.

Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd anges i hundratal kronor.

För beskrivning av ALU, OTA och PROJEKT se föregående sidor samt sid. 84, 86 och 88.

<i>Summa inkomst föranledd av arbetsmarknadspolitisk åtgärd</i>	<i>AmPol</i>
--	---------------------

Den under året summerade inkomsten av *Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag*, *Arbetslivsutvecklingsbidrag* (1993), *Arbetslivsutvecklingsbidrag* specificerat efter utbetalare (fyra variabler) (1994-1999), *Särskild dagpenning vid arbetsmarknads-utbildning* (1993-1995), *Särskilt studielån vid arbetsmarknadsutbildning* (1993-1995), *Offentligt tillfälligt arbete* (1997) samt *Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd* (2000-).

Summa inkomst föranledd av arbetsmarknadspolitiska åtgärder anges i hundratal kronor.

Observera att här endast ingår arbetsmarknadspolitiska åtgärder där ersättningen går till individen.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet:

För dem som varit berättigade till det maximala utbildningsbidragsbeloppet steg detta belopp varje år fram till och med första halvåret 1993. Den 5/7 1993 sänktes detta maxbelopp och ligger fram till och med 1997 på samma nivå. 1998 höjs nivån något och från och med den 2/7 2001 höjs det maximala ersättningsbeloppet under de första 100 första dagarna i en ersättningsperiod. Den 1/7 2002 höjs beloppet ytterligare, nu för hela ersättningsperioden. För övriga sänks beloppsnivån 1993 från högst 91,7 procent av inkomst före arbetslöshet till högst 80 procent. 1996 sänks nivån till 75 procent av inkomsten för att 1998 åter höjas till 80 procent.

För dem som endast kan erhålla det sänkta utbildningsbidraget (*Särskild dagpenning vid arbetsmarknadsutbildning* 1993-1995) och ej lånar till motsvarande fullt bidrag, påverkas beloppsstorleken liksom den påverkas av att *Särskilt bidrag* ej redovisas efter 1991 och av att samma karens som i sjukpenningen införs 1993.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

<i>Förekomst av ersättning i samband med arbetsmarknadspolitisk åtgärd</i>	<i>AmPolTyp</i>
---	------------------------

Markering för om individ under aktuellt år, i samband med arbetsmarknadspolitisk åtgärd enligt ovan, erhållit någon ersättning.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka förekomst av ersättning i samband med arbetsmarknadspolitisk åtgärd:

När beredskapsarbete delvis ersätts av utbildningsbidragsberättigande åtgärder och när utbudet av åtgärder inom utbildningsbidragets ram utökats, ökar även antalet personer med utbildningsbidrag. Detta har främst varit giltigt för yngre arbetslösa.

En annan förändring som något ändrar förutsättningarna för *Förekomst av ersättning i samband med arbetsmarknadspolitisk åtgärd* är det *Arbetslivsutvecklingsbidrag* (ALU) som introduceras 1993 (ALU ingår som en ersättning i denna variabel). Detta bidrag ersätter delvis beredskapsarbete som utförsäkringsskydd. Motsatt effekt kan det temporärt (1993-1995) införda ”sänkta utbildningsbidraget” haft.

En annan företeelse som kan ha minskat antalet personer med utbildningsbidrag är den stora ökningen, från och med läsåret 1993/94, av antalet personer som erhållit

vuxenstudiestöd för arbetslösa (SVUXA) - antalet med SVUXA ökade från 5 000 till 45 000 personer mellan 1992/93 och 1993/94.

Ytterligare en annan företeelse som kan ha minskat antalet personer med utbildningsbidrag är den möjlighet till studier som erbjöds arbetslösa genom kunskapslyftet (totalt erhöll drygt 61 000 personer ersättning i samband med kunskapslyftet 1997).

ALU, som låg utanför AMS budgetram, upphör under 1999 och ersätts ej med annan åtgärd utanför denna ram.

2002 införs s.k. Friår på försök i tolv kommuner. Den friårsledige får aktivitetsstöd och kan inte särredovisas utifrån ersättning från övriga med aktivitetsstöd.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag, samt under Antal dagar i åtgärdsstudier, sid. 82-89.

De arbetsmarknadspolitiska åtgärder som kan redovisas som arbetsmarknadspolitisk åtgärd utifrån inkomstuppgift omfattar inte *Beredskapsarbete, Utbildningsvikariat, Rekryteringsstöd, Lönebidrag, Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA), Internutbildning i företag* som arbetsmarknadspolitisk åtgärd, *Resursarbete*, samt *Individuellt Anställningsstöd* (ersätter från och med 1998 Beredskapsarbete, Rekryteringsstöd och Utbildningsvikariat), *Allmänt anställningsstöd och Förstärkt anställningsstöd* (ersätter Individuellt anställningsstöd), *Särskilt anställningsstöd samt Förstärkt anställningsstöd (för 4-årsinskrivna)*. Ersättningen går i dessa fall till företaget, från vilket personen erhåller lön. Dessa åtgärder kan dock, undantaget *Internutbildning i företag*, redovisas utifrån AMS Händeldata (se under *Antal dagar i Åtgärdssysselsättning*). Under *Antal dagar i åtgärdssysselsättning* redovisas även inskrivna i kategorin Start av näringsverksamhet (tidigare starta eget-bidrag), vilkas ersättning sedan 1992 redovisas tillsammans med Aktivitetsersättning/Utbildningsbidrag och därmed ingår i variablerna AmPol och AmPolTyp.

Några som, om det vore möjligt att särskilja dem, borde redovisas under *Förekomst av ersättning i samband med arbetsmarknadspolitisk åtgärd* är de som deltagit i åtgärderna Ungdomsgaranti/Utvecklingsgaranti (och ej är berättigade till arbetslöshetsersättning) samt Kommunalt ungdomsprogram (KUP). Se tabell på sidan 76 avseende antalet personer som varit inskrivna i dessa program (mars månad 1996-2002).

DELPENSION

Delpension	DelPens
-------------------	----------------

Den 1 juli 1976 trädde lagen om delpensionsförsäkring i kraft. Förvärvsarbetande i åldrarna 60-64 år, som minskar sin arbetstid med minst 5 timmar/vecka (anställda, uppdragstagare) och därefter deltidsarbetar 17-35 timmar/vecka, kan få delpension. För egenföretagare gäller att arbetstiden skall minskas med minst hälften.

Ett villkor för att få delpension är att man haft pensionsgrundande inkomst i minst tio år från och med det år man fyller 45.

Från och med den 1/7 1994 ändras reglerna för delpension i flera viktiga avseenden: Delpension gäller från och med denna tidpunkt förvärvsarbetande i åldrarna 61-64 år. För egen företagare gäller att arbetstiden nu måste minskas med minst en fjärdedel och för samtliga att ersättning utbetalas för en arbetstidsminskning på högst 10 timmar per vecka. Pensionsbeloppet är nu 55 procent (mot tidigare 65 procent) av det inkomstbortfall som nedtrappningen i arbetstid medför. Enbart ett inkomstbortfall upp till 7,5 basbelopp ersätts från den allmänna försäkringskassan.

Övergångsbestämmelser: Om ansökan om delpension har lämnats in före 1/7 1994 och delpension beviljas för tid med början före den 1/1 1995 skall äldre bestämmelser om delpension tillämpas. Den som redan har delpension ska före 1/1 1995 ha möjlighet att trappa ned ytterligare enligt de gamla bestämmelserna.

Från och med februari 1995 måste arbetsvillkoret i lagen om arbetslöshetsförsäkring vara uppfyllt för att man skall ha rätt till delpension, vilket innebär att rätten till delpension framledes varierar med förändringar i detta arbetsvillkor (se sid. 136).

Möjligheten att nybeviljas delpension upphör *den 1/1 2001*. Det främsta motivet för detta är att det reformerade ålderspensionssystemet som nu träder i kraft anses ge större flexibilitet vid övergången från arbete till ålderspension. Den som uppbär delpension vid utgången av år 2000 har rätt till fortsatt delpension fram till dess att man fyller 65 år.

Delpension ges ej tillsammans med folkpension eller ATP.

Delpension anges i hundratal kronor.

Förekomst av delpension	DelPensTyp
--------------------------------	-------------------

Markering för om individ under aktuellt år erhållit delpension.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka förekomst av delpension:

Regelförändringarna den 1/7 1994, som innebär att 60-åringar inte längre kan erhålla delpension och att ersättningsnivån sänks, får till följd att antalet nybeviljade deltids-pensionärer minskar, vilket påverkar det totala antalet personer som uppbär delpension.

Då möjligheten till nybeviljad delpension upphör från och med 2001 minskar antalet personer som uppbär delpension ytterligare.

FÖRTIDSPENSION/SJUKBIDRAG

Förtidspensionen betalas ut till personer i åldrarna 16-64 år och beviljas när arbetsförmågan bedöms vara varaktigt nedsatt med minst en fjärdedel (p.g.a. medicinska orsaker).

Förtidspension ersätter den arbetsinkomst man går miste om på grund av att man inte kan arbeta.

Förtidspensionen kan, om försäkringskassan anser så vara nödvändigt, föregås av arbetsprövning/arbetsträning för att bedöma tillstånd och rehabiliteringsmöjligheter. Även när förtidspension beviljats ska kassan löpande utreda och bedöma rätten till förtidspension.

Förtidspensionen är en skattepliktig inkomst och kan fås i form av både folkpension och ATP.

Man får ha en förvärvsinkomst på 6 000 kr/år¹ utan att hel förmån reduceras.

Den 1/10 1991 avskaffas kompletteringsregeln (att personer mellan 60-65 år kan beviljas förtidspension på rent arbetsmarknadsmässiga grunder). Dock tas fortfarande, när man bedömer rätten till förtidspension, hänsyn till åldersförändringar som gör att man måste sluta arbeta (t.ex. när man inte längre orkar tungt och pressande arbete) och till personens situation på arbetsmarknaden (tas ej lika hårt på det medicinska kravet för personer mellan 60 och 65 år). Dessutom finns övergångsbestämmelser som säger att försäkrad som blivit uppsagd på grund av arbetsbrist före 1/1 1990 fortfarande omfattas av äldre bestämmelser.

Under hösten 1992 och våren 1993 ändras bedömningen av de långtidssjuka; de icke rehabiliteringsbara förtidspensioneras.

Till och med den 30/6 1993 avser förtidspension heltid, två tredjedels tid eller halvtid. Därefter erbjuds förtidspension även på kvartstid och tre kvartstid, samtidigt slopas nivån två tredjedels förtidspension.

För rätt till hel förtidspension/sjukbidrag krävs att arbetsförmågan skall vara helt nedsatt. Det finns dock övergångsregler som ger personer med restarbetsförmåga rätt att behålla hel förtidspension tills det av något annat skäl är aktuellt med omprövning av förmånen. Övergångsregler ger också personer som uppbär två tredjedels förtidspension motsvarande rätt att behålla denna förmån.

1997 skärps kraven, avseende rätt till förtidspension, ytterligare. Det ställs nu högre krav på att det finns ett samband mellan de medicinska orsakerna och nedsättningen av arbetsförmågan för att få förtidspension. Om prestationsförmågan är nedsatt på grund av naturligt åldrande har man inte rätt till förtidspension. De särskilda s.k. ”äldrereglerna”, som innebär en mildare bedömning vid prövningen av rätten till förtidspension för den som fyllt 60 år och som av medicinska skäl inte längre orkar arbeta, upphör att gälla.

¹ 1998 får man ha en förvärvsinkomst på 8 800 kr/år utan att hel förmån reduceras. När nya regler om vilande förtidspension införs år 2000 ändras dessa förutsättningar, se vidare nästa sida.

Den försäkrades arbetsförmåga skall i sista hand bedömas mot alla på arbetsmarknaden förekommande arbeten och den som har en förmåga att klara något sådant arbete på heltid skall anses ha full arbetsförmåga. Förändringar i arbetsinkomsten skall i princip inte längre ha betydelse för bedömningen av om arbetsförmågan är nedsatt.

1999 mildras kravet för att få hel förtidspension/sjukbidrag från helt nedsatt arbetsförmåga till i det närmaste helt nedsatt arbetsförmåga.

En ny lag om särskilda insatser för personer med tre fjärdedels förtidspension/sjukbidrag införs. Den försäkrade skall erbjudas ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden, anställning med lönebidrag eller ett arbete hos Samhall.

Förtidspension kan minskas med delpension (retroaktivt), socialbidrag eller yrkes-skadelivränta (pension minskas med tre fjärdedelar av livräntebelopp, men man får alltid behålla minst en fjärdedel av förtidspensionen).

Om nedsättningen av arbetsförmågan inte antas vara varaktig men kan väntas bestå under avsevärd tid (minst ett år), har den försäkrade rätt till *sjukbidrag*. Sjukbidraget är således begränsat i tid, men följer i övrigt samma regler som förtidspensionen.

Förtidspension/sjukbidrag från folkpension och ATP, som under året ersatts av ålderspension, redovisas i LOUISE som ålderspension.

Förtidspension/sjukbidrag från folkpension och ATP som under året ersatt ålderspension, får i LOUISE tillskrivet även ålderspensionsbeloppet som förtidspension/sjukbidrag.

För personer som erhållit förtidspension/sjukbidrag från folkpension/ATP ingår, i förekommande fall, även belopp från efterlevandeförmån (Änkepension, Barnpension, Omställningspension, Förlängd omställningspension och Särskild efterlevandepension) i förtidspensions-/sjukbidragsbeloppet.

Från och med 1993 gäller för person som erhållit både ålderspension och förtidspension/sjukbidrag under ett år och där detta förhållande fortfarande råder den 31/12, att hela beloppet hänförs till förtidspension. *(107 personer hade detta förhållande 1993).*

Den 1/1 2000 inför nya regler om vilande förtidspension. En försäkrad som uppburit förtidspension under minst ett år får, efter ansökan och beslut om detta, behålla förtidspensionen under högst tre kalendermånader, samtidigt som han eller hon prövar att arbeta. Om den försäkrade därefter fortsätter att arbeta kan han eller hon efter ansökan få pensionen förklarad vilande till den del den försäkrade arbetar. Under en period om tolv kalendermånader kan den försäkrade pröva att arbeta, utan att rätten att få tillbaka pensionen går förlorad. Förtidspension som förklarats vilande betalas inte ut för den tid som vilandeförklaringen avser. Under det första året kan den försäkrade när som helst begära att få tillbaka pensionen, utan att försäkringskassan prövar rätten till fortsatt pension. Efter det första året med förvärvsarbete och vilande pension kan den försäkrade ansöka om att få ha pensionen vilande i ytterligare upp till två år. Om den försäkrade begär att vilandeförklaringen upphör börjar pensionen att betalas ut igen. Under andra och tredje året skall dock kassan vid en sådan begäran ompröva rätten till fortsatt pension.

Den försäkrade har rätt att uppbära sjuklön, sjukpenning och annan dagersättning under tid med vilande pension. Rätten till bostadstillägg för pensionärer finns kvar

under det första året. Arbetsskadelivräntan, som är samordnad med förtidspensionen, förklaras också vilande när pensionen görs vilande.

Den 1/1 2000 träder även ett förtydligande i reglerna om minskning och indragning av förtidspension/sjukbidrag i kraft. Om arbetsförmågan väsentligt förbättras för en försäkrad som uppbär förtidspension/sjukbidrag skall pensionen dras in eller minskas med hänsyn till förbättringen. En försäkrad som regelbundet och under längre tid har uppvisat en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om förtidspension fattades, skall enligt de nya reglerna - om inte annat framkommer - antas ha en väsentligt förbättrad arbetsförmåga.

Enligt de förändrade reglerna är den försäkrade nu skyldig att, utan oskäligt dröjsmål, anmäla till försäkringskassan om han eller hon börjar förvärvsarbete, utökar sitt förvärvsarbete eller fortsätter att arbeta efter det första året med vilande förtidspension. Anmälningsskyldighet föreligger också om den försäkrades arbetsförmåga väsentligt förbättras utan att han eller hon börjar förvärvsarbete eller utökar sitt tidi-gare förvärvsarbete.

Arbetsförmåga som en försäkrad uppvisat under det första året med vilande pension får inte läggas till grund för minskning eller indragning av pensionen.

<i>Förtidspension från folkpension, egenförmån</i>	<i>FolkFort</i>
---	------------------------

(1990-1992)

<i>Sjukbidrag från folkpension, egenförmån</i>	<i>FolkSjuk</i>
---	------------------------

(1990-1992)

<i>Förtidspension/Sjukbidrag från folkpension, egenförmån</i>	<i>FolkFortSjuk</i>
--	----------------------------

(1993-)

Variabeln härleds utifrån det folkpensionsbelopp som betalats ut under aktuellt år och den folkpensionskod för egenförmån som anger typ av folkpension den 31/12 aktuellt år¹ (för beskrivning av folkpensionskod och för redovisning av fördelning mellan hel- och deltidssättningar, se under Folkpensionskod för egenförmån sid. 214).

För rätt till förtidspension/sjukbidrag från folkpension gäller, i början av 90-talet, samma regler som vid ålderspension - i princip att man är bosatt i Sverige, för utländska medborgare att man varit bosatt i Sverige i minst fem år.

Från och med 1993 bedöms rätten till folkpension och folkpensionens storlek enligt två alternativa regler:

- I förhållande till bosättningstiden i Sverige (bosättningsregeln)
- I förhållande till antalet intjänade ATP-poängar (ATP-poängsregeln)

Samma regler gäller nu för både svenska och utländska medborgare. Den regel som ger förmånligast resultat tillämpas.

För att ha rätt till folkpension enligt bosättningsregeln krävs att man varit bosatt i Sverige under minst tre år. Då får man tre fyrtiondelar av hel folkpension. För att få hel folkpension krävs 40 års bosättningstid. Bosättningstid kan tillgodoräknas från 16 till 64 år.

¹ Alternativt: Anger typ av folkpension vid sista utbetalning under året.

För att ha rätt till folkpension enligt ATP-poängsregeln krävs tre år med ATP-poäng, vilket ger tre trettiondelar av hel folkpension. För förtidspension/sjukbidrag får förutom intjänade ATP-poängar också antagandepoäng för ATP tas med. Den som är född 1937 eller tidigare kan få rätt till hel folkpension enligt övergångsbestämmelserna till bosättningsregeln.

Svenska medborgare, som har rätt till folkpension enligt ATP-poängsregeln, har rätt att behålla folkpensionen när man bosätter sig utomlands. Däremot har man ej rätt till pensionstillskott.

Om man inte har bott tre år i Sverige eller tjänat in ATP-poäng för tre år kan man ändå, under vissa omständigheter, ha rätt till folkpension, genom den s.k. sammanläggningsprincipen enligt EU:s förordningar om social trygghet.

1990 utgör folkpensionen 96 procent av basbeloppet. För folkpensionär gift med folkpensionär är folkpensionen 78,5 procent av basbeloppet.

Från och med 1993 används ett så kallat minskat basbelopp¹ som underlag till pensionsbeloppen.

Från och med juli 1995 är hel folkpension i form av förtidspension/sjukbidrag 90 procent av det minskade basbeloppet (ogift pensionär) respektive 72,5 procent av det minskade basbeloppet (gift pensionär²). *Från och med 1996* har det inte längre någon betydelse om maken har pension eller inte.

Från och med 1999 används det så kallade prisbasbeloppet³ som underlag till pensionsbeloppen.

Pensionstillskott

Om man saknar eller har låg ATP utgår pensionstillskott. Pensionstillskottet får ej, tillsammans med ATP-pensionen, vid hel pension överstiga 112,9 procent av prisbasbeloppet⁴. Pensionstillskottet är lika för ensamstående och gifta pensionärer. Pensionstillskottsbeloppet kan i variabeln inte särskiljas från folkpensionsbeloppet.

Förtidspensionen/sjukbidrag från folkpension kan kompletteras med tilläggsförmånerna: *Pensionstillskott* (ingår här i folkpensionsbeloppet, se ovan), *Handikappersättning*, *Bostadstillägg* och från och med 1991 *Särskilt pensionstillägg* (se beskrivning under respektive variabel).

Förtidspension/Sjukbidrag från folkpension anges i hundratal kronor.

¹ Basbelopp, se bilaga 1.

² Som make/maka räknas även den som stadigvarande bor tillsammans med pensionären, om de antingen tidigare varit gifta med varandra eller om de har eller haft barn tillsammans.

³ Från och med 1999 beräknas pensionen på det fulla basbeloppet som från och med nu benämns prisbasbeloppet.

⁴ 1990 fick pensionstillskottet tillsammans med ATP-pensionen inte överstiga 100 procent av basbeloppet, 1991 höjdes nivån till 104 procent av basbeloppet, 1993 ändras den till 105,5 procent av det minskade basbeloppet för att i juli 1995 höjas till 111,5 procent av det minskade basbeloppet. Den 1/6 1999 höjs nivån till 112,9 procent av prisbasbeloppet.

Förtidspension från ATP, egenförmån**ATPFort**

(1990-1992)

Sjukbidrag från folkpension, egenförmån**ATPSjuk**

(1990-1992)

Förtidspension/Sjukbidrag från ATP, egenförmån**ATPFortSjuk**

(1993-)

Variabeln härleds utifrån det ATP-belopp som betalats ut under aktuellt år och den ATP-kod för egenförmån som anger typ av ATP-pension den 31/12 aktuellt år¹ (för beskrivning av ATP-kod se under ATP-kod för egenförmån sid. 215).

För att få förtidspension från ATP måste man dels uppfylla villkoren för rätt till förtidspension/sjukbidrag från folkpensioneringen, dels haft ATP-grundande inkomster under ett visst antal år.

Förtidspension och sjukbidrag skall i princip motsvara den ålderspension som man skulle ha fått om man inte blivit invalidiserad före 65 års ålder.

Förtidspension/Sjukbidrag från ATP anges i hundratal kronor.

AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag**FortidAGS**

(1996-)

En kompletterande ersättning som betalas ut via avtalsförsäkringarna vid förtidspension/sjukbidrag. AGS betalas ut till privatanställda arbetare, kooperativt anställda arbetare samt kommun- och landstingsanställda. För andra delar av arbetsmarknaden redovisas denna ersättning under tjänste- och tilläggspension (t.ex. privatanställda tjänstemän och statligt anställda). Anges i hundratal kronor.

Ersättningens storlek varierar med den inkomst man hade när man blev sjuk. 1995 var månadsersättningen som lägst 75 kronor och som högst 2 500 kronor. År 2002 var månadsersättningen fortfarande 75 kronor som lägst, som högst var den 3 459 kronor. För sjukfall som påbörjats 1/5 2001 eller senare har inkomsttaket höjts till 7,5 basbelopp. För sjukfall som påbörjats tidigare ligger inkomsttaket på mellan 5,5 och 6 basbelopp.

För åren 1990-1995 redovisas ej denna variabel i LOUISE. 1996 erhöll 64 835 personer denna ersättning från AGS, i genomsnitt fick de 17 845 kronor i ersättning.

Variabeln ingår från och med 1996 i variablerna *Summa inkomst föranledd av förtidspension/sjukbidrag* (Fortid), *Förekomst av förtidspension/sjukbidrag* (FortidTyp) och *Summa Arbetstidsrelaterad social inkomst* (SocInk).

¹ Alternativt: Anger typ av ATP-pension vid sista utbetalning under året.

Summa inkomst föranledd av förtidspension/sjukbidrag	Fortid
---	---------------

Den under året summerade inkomsten av *Sjukbidrag från folkpension (egenförmån)*, *Sjukbidrag från ATP (egenförmån)*, *Förtidspension från Folkpension (egenförmån)*, *Förtidspension från ATP (egenförmån)* och *AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag* (1996-). Summa inkomst föranledd av förtidspension/sjukbidrag anges i hundratal kronor.

Den kompletterande ersättning som betalas ut via avtalsförsäkringarna vid förtidspension/sjukbidrag redovisas för vissa delar av arbetsmarknaden (t.ex. privatanställda tjänstemän och statligt anställda) under tjänst- och tilläggspension och ingår därmed ej i denna variabel.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet:

Från och med 1993 används ett så kallat minskat basbelopp (basbeloppet minus två procent) som underlag till pensionsbeloppen.

I juli 1995 minskar folkpensionen med 6 procentenheter, samtidigt ökar pensions-tillskottet i motsvarande omfattning.

Från och med 1996 påverkas folkpensionsbeloppet inte längre av om maken har pension eller ej.

Från och med 1996 redovisas AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag i denna variabel (gäller privatanställda arbetare, kooperativt anställda arbetare samt kommun- och landstingsanställda)¹.

1999 mildras kravet för att få hel förtidspension/sjukbidrag från helt nedsatt arbetsförmåga till i det närmaste helt nedsatt arbetsförmåga.

1999 används åter fullt basbelopp vid utbetalning av pensionerna.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

Förekomst av förtidspension/sjukbidrag	FortidTyp
---	------------------

Markering för om individ under aktuellt år erhållit förtidspension/sjukbidrag enligt ovan.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka förekomst av sjukbidrag/förtidspension:

Avskaffandet av Kompletteringsregeln (förtidspensionering av arbetsmarknadsskäl) bör innebära att ett något färre antal i åldern 60-65 år förtidspensioneras från och med slutet av 1991. Ett år senare och under något år framåt sker en allmän ökning av förtidspensioneringen, då ett antal ej rehabiliteringsbara långtidssjukskrivna förtidspensioneras. Även den utökade möjligheten till partiell förtidspensionering från och med 1993 kan ha ökat antalet förtidspensionärer.

¹ 1996 erhöll 64 835 personer denna ersättning från AGS, i genomsnitt fick de 17 845 kronor i ersättning.

Från och med 1993 bedöms rätten till folkpension enligt nya kriterier, samma regler gäller nu för både svenska och utländska medborgare. Dessa regler har gjort det något lättare för utländska medborgare att erhålla folkpension.

1997 skärps kraven ytterligare vad avser rätt till förtidspension/sjukbidrag. Det ställs nu högre krav på att det finns ett samband mellan de medicinska orsakerna och nedläggningen av arbetsförmågan för rätt till förtidspension/sjukbidrag. Detta starkare krav på medicinska orsaker bör innebära att färre personer från denna tidpunkt erhåller förtidspension/sjukbidrag.

Tillfällig avgångsersättning (TAE) erbjuds under sista halvåret 1997 till långtidsarbetslösa personer mellan 60-65 år. Tillfällig avgångsersättning, som kan ses som ett slags förtidspensionering av arbetsmarknadsskäl, redovisas inte under förtidspension. De som blivit beviljade TAE behåller ersättningen fram till ålderspension om de inte dessförinnan återgått till arbetsmarknaden.

År 2000 införs nya regler om vilande förtidspension och samma år sker ett förtydligande i reglerna om minskning och indragning av förtidspension/sjukbidrag. De förändrade reglerna innebär bl.a. att om arbetsförmågan väsentligt förbättras är den försäkrade skyldig att anmäla detta även om han eller hon inte börjat förvärvsarbeta. Om arbetsförmågan väsentligt förbättras för en försäkrad som uppbär förtidspension/sjukbidrag skall pensionen dras in eller minskas.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

ÖVRIG ARBETSTIDSRELATERAD SOCIAL INKOMST

Närståendepenning	NarPeng
--------------------------	----------------

Närståendepenning infördes den 1 juli 1989. En närstående som vårdar en sjuk person, har rätt till ersättning från sjukförsäkringen och rätt till ledighet från sin anställning under högst 60 dagar¹. Både den sjuke och vårdaren måste vara inskrivna hos försäkringskassan och vården måste ges i Sverige. Vården av den sjuke kan ske både i hemmet och på sjukhus eller annan institution. Ledigheten kan tas ut med hel, halv eller fjärdedels ersättning.

Ersättningsnivån i närståendepenningen:

1990-1991: 90 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

1992: 75 procent (tre första dagarna) sedan 90 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

1993-1995: 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, ingen karenssdag.

1996-1997: 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, ingen karenssdag.

1998-: 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, ingen karenssdag.

Närståendepenning anges i hundratal kronor.

Tillfällig avgångsersättning	TAE
-------------------------------------	------------

(1997)

Från 1/7 till 31/12 1997 fanns, för arbetssökande personer som fyllt 60 men inte 65 år, möjlighet att ansöka om tillfällig avgångsersättning i form av arbetslöshetsersättning eller kontant arbetsmarknadsstöd fram till ålderspension. Avgångsersättningen var tillfällig i den meningen att ansökningsperioden var begränsad till denna period. Erbjudandet gällde för sökande som uppburit A-kassa eller deltagit i arbetsmarknadspolitisk åtgärd i minst 12 månader mellan 1996-01-01 och 1997-04-15. Berörda personer behövde inte längre stå till arbetsmarknadens förfogande. Till den som beviljats TAE betalas ersättningen ut fortsättningsvis och utan att den sökande behöver uppfylla några nya villkor till dess sökanden återgår till arbetsmarknaden, erhåller hel förtidspension eller fyller 65 år.

Endast det fåtal som 1997 får tillfällig avgångsersättning utbetald från försäkringskassa (som kontant arbetsmarknadsstöd eller motsvarande) redovisas här. För övriga redovisas tillfällig avgångsersättning under arbetslöshetsersättning.

Totalt beviljades 18 986 personer TAE, samtliga var födda 1932-1937. Efter år 2002 kommer således ingen TAE att betalas ut.

Tillfällig avgångsersättning anges i hundratal kronor.

¹ Före den första juli 1994 var rätten till ledighet högst 30 dagar. För vård av HIV-smittad kan man få närståendepenning i 240 dagar.

Generationsväxlingsersättning**GenErs**

(1998-2000)

Om man är 63 år fyllda och har en anställning, kan man, efter överenskommelse med sin arbetsgivare, få möjlighet att lämna arbetsmarknaden i förtid. En förutsättning är att den vakans som uppstår på arbetsplatsen kan fyllas med en långtidsarbetslös person mellan 20 och 35 år, som anvisats av arbetsförmedlingen, samt att arbetsgivaren bidrar till ersättningen till den som slutar.

Ersättningen motsvarar 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten, dock högst 14 400 kronor per månad. Ersättningen räknas upp med basbeloppet och betalas längst till och med månad före den man fyller 65 år.

Möjligheten att ansöka om denna ersättning ges under perioden 1 januari 1998 till 31 augusti 1998, vilket innebär att generationsväxlingsersättning betalas ut fram till och med juli år 2000.

Den del av generationsväxlingsersättningen som arbetsgivaren bidrar med redovisas under kontant bruttolön.

Generationsväxlingsersättning anges i hundratal kronor.

Summa arbetstidsrelaterad social inkomst**SocInk**

Variabeln summerar för aktuellt år de arbetstidsrelaterade inkomsterna; *Studiemedel och studiehjälp, Särskilt vuxenstudiestöd arbetslösa (lån och bidrag), Särskilt vuxenstudiestöd, övriga (lån och bidrag), Särskilt utbildningsbidrag (kunskapslyftet) (1997-), Korttidsstudiestöd (1990-2001), Timersättning vid läs- och skrivsvårigheter (1990-2001), Svenska för invandrare (1990-1998), Utbildningsbidrag till doktorander, Värnpliktersättning, Föräldrapenning vid barns födelse eller adoption, Tillfällig föräldrapenning för vård av barn, Vårdbidrag, Skattepliktig sjukpenning, Arbetsskadeersättning, Ersättning från AGS och TFA, Rehabiliteringsersättning (1992-), Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkring, Kontant arbetsmarknadsstöd (1990-1998), Ersättning från statlig arbetsmarknads-kassa (1994-1997), Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag (inklusive stöd för start av näringsverksamhet), Särskild dagpenning vid arbetsmarknadsutbildning (1993-1995), Särskilt studielån vid arbetsmarknadsutbildning (1993-1995), Arbetslivsutvecklingsbidrag (1993-1999), Ersättning vid OTA (1997¹), Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd (2000-), Delpension, Förtidspension/ Sjukbidrag från folkpension och ATP (egenförmån), AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag (1996-), Närståendepenning, Tillfällig avgångsersättning (1997¹) samt Generationsväxlingsersättning (1998-2000).*

Summa arbetstidsrelaterad social inkomst anges i hundratal kronor.

¹ Ersättning vid OTA och Tillfällig avgångsersättning betalas ut även efter 1997 men redovisas då, för samtliga, under *Arbetslivsutvecklingsbidrag/Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd* (OTA) och *Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkring* (Tillfällig avgångsersättning).

Variabeln innehåller inkomster som avser annan sysselsättning än aktivt arbetslivs-deltagande¹, inkomster som dessutom i princip utesluter möjligheten att arbeta heltid samtidigt som inkomsten erhålls.

I vissa fall kan en ersättning som i LOUISE klassificeras som arbetstidsrelaterad social inkomst ersättas av annan inkomst eller vice versa:

För person som i annat fall vore berättigad till rehabiliteringsersättning men för samma tid erhåller yrkes-/arbetsskadelivränta minskas rehabiliteringsersättningen. På samma sätt minskas arbetslöshetsersättning av samtidigt erhållen efterlevandepension, tjänstepension eller arbetsskadelivränta, utbildningsbidrag av samtidigt erhållen pension eller lön under utbildning samt förtidspension/sjukbidrag av samtidigt erhållen yrkesskadelivränta eller socialbidrag.

Förtidspension/sjukbidrag som under året ersatts av ålderspension redovisas som ålderspension för aktuellt år, medan ålderspension som under året ersatts av förtidspension/sjukbidrag redovisas som förtidspension/sjukbidrag.

För person med förtidspension/sjukbidrag som även uppbär efterlevandeförmån från folkpension eller ATP redovisas belopp från efterlevandeförmån som del av egenförmån.

För beskrivning av förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet i denna variabel se under aktuella summainkomst- och förekomstvariabler (t ex Summa inkomst föranledd av sjukbidrag/förtidspension och Förekomst av sjukbidrag/förtidspension). För mer detaljerad information avseende de i variabeln ingående inkomsterna, se under respektive inkomst.

¹ Stöd för start av näringsverksamhet (tidigare Starta eget-bidrag) borde inte ingå som en del av den arbetstidsrelaterade sociala inkomsten då personer som erhåller detta bidrag klassificeras som sysselsatta. Bidraget kan dock ej särskiljas från aktivitetsstödet/utbildningsbidraget i den redovisning som inkomststatistiken erhåller från Riksförsäkringsverket.

KAPITALINKOMST***Inkomst av kapital******KapInk***

(1991-)

Inkomstslaget kapital består efter skattereformen huvudsakligen av de tidigare inkomstslagen kapital, tillfällig förvärvsverksamhet och annan fastighet (privatbostad). Samtliga intäkter och kostnader från de tidigare inkomstslagen hänförs numera till inkomst av kapital. Det är endast fysiska personer och dödsbon som kan beskattas för inkomst av kapital. Någon uppdelning av olika förvärvskällor görs inte.

Inkomst av kapital beräknas genom att man först lägger ihop alla intäkter och sedan drar av kostnaderna. Reaförluster får dock vanligtvis bara dras av med 70 procent av förlusten. Det som återstår efter avdrag beskattas med 30 procent statlig skatt oavsett vilka andra inkomster som förekommer. Om kostnaderna överstiger intäkterna och ett underskott uppstår, beräknas en skattereduktion. När det gäller beräkning av beskattning av vinst vid fastighetsförsäljning se deklarationshandledning för respektive år. Till intäkt av kapital räknas löpande avkastning, vinster och annan intäkt som härrör från egendom, i den mån intäkten inte är att hänföra till näringsverksamhet.

Till intäkt av kapital hör bland annat:

- ränta på banktillgodohavanden, obligationer och andra fordringar
- utdelning på aktier och andelar
- vissa utbetalningar till aktieägare vid likvidation eller fusion av bolag
- ersättning vid upplåtelse av privatbostad
- lotterivinst som inte är frikallad från beskattning
- reavinst vid icke yrkesmässig avyttring av tillgångar (t.ex. fastighet, bostadsrätt, aktier, andelar, fordringar och annan lös egendom)
- vinst p.g.a. åtagande enligt avtal om optioner och terminer samt andra därmed jämförliga förpliktelser
- valutakursvinst på fordringar och skulder i utländsk valuta
- reavinst som frivilligt skattas av då egendom byter karaktär och övergår från att vid avyttring beskattas i kapital till att beskattas i näringsverksamhet.

Under 1994 är reavinstbeskattningen halverad.

Utdelningen på svenska aktier är skattefri under förutsättning att den inte överstiger ett fastställt jämförelsebelopp under 1994.

Inkomst av kapital anges i hundratal kronor, negativa värden kan förekomma.

På grund av de förändringar, i och med skattereformen, som sker mellan 1990 och 1991, så är inkomst av kapital 1990 inte jämförbar med inkomst av kapital för åren efter 1990. Av detta skäl läggs inkomst av kapital inte in i databasen för år 1990.

Inkomst av passiv näringsverksamhet**PasNar**

(1991-)

I inkomstslaget näringsverksamhet kan flera förvärvskällor förekomma. Uppdelningen på förvärvskällor får främst betydelse i de fall förvärvskällan ger underskott. Om inkomstberäkningen i viss förvärvskälla resulterar i underskott, får detta inte utan vidare avräknas från överskott i andra förvärvskällor.

En förvärvskälla består av en eller flera verksamheter och utgör antingen aktiv eller passiv näringsverksamhet. En verksamhet är aktiv om näringsidkaren i inte oväsentlig omfattning arbetat i verksamheten. Annan verksamhet utgör passiv verksamhet. Kravet på aktivitet innebär i normalfallet att man skall ha ägnat sysslorna i verksamheten minst en tredjedel av den tid som åtgår för en vanlig anställning på heltid. Självständig näringsverksamhet i utlandet utgör alltid passiv näringsverksamhet. Verksamhet som tidigare varit passiv, men som blir aktiv, skall anses vara passiv så länge underskott finns kvar att utnyttja.

Uppdelningen i aktiv eller passiv näringsverksamhet har betydelse för uttag av egenavgifter och särskild löneskatt samt för grundavdrag och avdrag för pensionsförsäkring.

1994 ändras förvärvskällebegreppet. Fysisk person och dödsbo behöver inte dela upp sin enskilda näringsverksamhet i förvärvskällor. Varje handelsbolags näringsverksamhet utgör hos delägaren en förvärvskälla. Den som är delägare i två handelsbolag har alltså två förvärvskällor. Även den som vid sidan av egen näringsverksamhet är delägare i ett handelsbolag har två förvärvskällor. Självständig näringsverksamhet i utlandet utgör alltid en särskild förvärvskälla. Uppdelningen på förvärvskällor får främst betydelse i de fall förvärvskällan ger underskott. Om inkomstberäkningen i viss förvärvskälla resulterar i underskott, får detta inte utan vidare avräknas från överskott i andra förvärvskällor.

Bedömningen om verksamheten varit aktiv eller passiv görs för hela förvärvskällan.

Inkomst av passiv näringsverksamhet anges i hundratal kronor.

1990 finns inte begreppet passiv näringsverksamhet. Att försöka efterlikna begreppet med hjälp av inkomst från jordbruksfastighet (ej brukad) etc. har ej gjorts då jämförbarheten blir haltande på grund av förändringar i och med skattereformen.

ANNAN INKOMST

Under *Annan inkomst* redovisas andra inkomster än *Inkomst av förvärvskälla*, *Arbets-tidsrelaterad social inkomst* och *Kapitalinkomst*. För de hushålls-/familje-relaterade inkomsterna redovisas den individualiserade inkomsten.

ÅLDERSPENSION

Pensionen utgår normalt från och med den månad den försäkrade fyller 65 år. Ålderspensionen består av en fast grundpension (allmän folkpension) och en inkomstrelaterad del (allmän tilläggspension, ATP).

Pensionsförmånen, som är skattepliktig, är direkt kopplad till aktuellt basbelopp. Om man saknar eller har låg ATP utgår pensionstillskott.

Till och med 30/6 1993 kan ålderspension tas ut som hel eller halv förmån. Därefter kan ålderspensionen även beviljas som fjärdedels eller tre fjärdedels förmån.

Det finns möjlighet att få ålderspension som förtida alternativt uppskjutet uttag. Som *förtida uttag* kan ålderspensionen tas ut från det man fyllt 61 år¹, som *uppskjutet uttag* kan man vänta med att ta ut ålderspensionen tills det man fyllt 70 år. Förtida och uppskjutet uttag måste omfatta såväl folkpension som ATP. Om man tar ut hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ålderspension före 65 års ålder görs ett avdrag på pensionen med 0,5 procent för varje månad * del av pension som tas ut.

Ex. 61-64 år halvtid förtida uttag:

$$0,5 \text{ (procentavdrag)} * 12 \text{ (månader)} * 4 \text{ (år)} * 0,5 \text{ (halvtid)} \\ = 12 \% \text{ (reducerad pension).}$$

Förtida uttag kan återkallas. Om man får förtidspension sedan man återkallat ålderspension minskas förtidspensionen med 0,5 procent för antalet månader man haft ålderspension.

Uppskjuts uttaget ökar pensionen med 0,7 procent² för varje månad som förflutit mellan 65-årsdagen och dagen för första uttag.

Ålderspension från folkpension och ATP (förtida uttag), som under året ersatts av förtidspension/sjukbidrag, redovisas som förtidspension/sjukbidrag.

Ålderspension från folkpension och ATP som under året ersatt förtidspension/sjukbidrag, får tillskrivet även förtidspensions-/sjukbidragsbeloppet som ålderspension (gäller samtliga förtidspensionärer som under året fyllt 65 år).

För personer som erhållit ålderspension från folkpension/ATP ingår, i förekommande fall, även belopp från efterlevandeförmån (Änkepension, Barnpension, Omställningspension, Förlängd omställningspension och Särskild efterlevandepension) i ålderspensionsbeloppet.

Från och med 1993 gäller, för person som erhållit både ålderspension och förtidspension/sjukbidrag under ett år och där detta förhållande fortfarande råder den 31/12, att hela beloppet hänförs till förtidspension. (107 personer hade detta förhållande 1993.)

¹ Åldersgränsen för förtida uttag höjdes den 1 januari 1998 från 60 till 61 år.

² Innan 1/7 1990 med 0,6 procent för varje månad.

Ålderspension från folkpension, egenförmån***FolkAld***

Variabeln härleds utifrån det folkpensionsbelopp som betalats ut under aktuellt år och den folkpensionskod för egenförmån som anger typ av folkpension den 31/12 aktuellt år¹ (för beskrivning av folkpensionskod och redovisning av fördelning mellan hel- och deltidssättningar se under Folkpensionskod för egenförmån sid. 214).

För att ha rätt till ålderspension krävs, i början av 90-talet, i princip att man är bosatt i Sverige - för utländska medborgare att de varit bosatta i Sverige i minst fem år.

Från och med 1993 bedöms rätten till folkpension och folkpensionens storlek enligt två alternativa regler:

- I förhållande till bosättnings tiden i Sverige (bosättningsregeln)
- I förhållande till antalet intjänade ATP-poängar (ATP-poängsregeln)

Samma regler gäller nu både för svenska och utländska medborgare. Den regel som ger förmånligast resultat tillämpas. För att ha rätt till folkpension enligt bosättningsregeln krävs att man varit bosatt i Sverige under minst tre år. Då får man tre fjrtiondelar av hel folkpension. För att få hel folkpension krävs 40 års bosättnings tid. Bosättnings tid kan tillgodoräknas från 16 till 64 år. För att ha rätt till folkpension enligt ATP-poängsregeln krävs tre år med ATP-poäng, vilket ger tre trettiondelar av hel folkpension. Den som är född 1937 eller tidigare kan få rätt till hel folkpension enligt övergångsbestämmelserna till bosättningsregeln.

Svenska medborgare, som har rätt till folkpension enligt ATP-poängsregeln, har rätt att behålla folkpensionen när man bosätter sig utomlands. Däremot har man ej rätt till pensionstillskott.

Om man inte har bott tre år i Sverige eller tjänat in ATP-poäng för tre år kan man ändå, under vissa omständigheter, ha rätt till folkpension, genom den s.k. sammanläggningsprincipen enligt EU:s förordningar om social trygghet.

1990 utgör folkpensionen 96 procent av basbeloppet. För folkpensionär gift med folkpensionär är folkpensionen 78,5 procent av basbeloppet².

Från och med 1993 används ett så kallat minskat basbelopp som underlag till pensionsbeloppen.

Från och med 1996 har det inte längre någon betydelse om maken har pension eller inte för att erhålla 78,5 procent av pensionsbeloppet i stället för 96 procent.

Från och med 1999 används det så kallade prisbasbeloppet³ som underlag till pensionsbeloppen.

Pensionstillskott

Om man saknar eller har låg ATP utgår pensionstillskott. Pensionstillskottet får ej, tillsammans med ATP-pensionen, vid hel ålderspension överstiga 56,9 procent av prisbasbeloppet⁴. Pensionstillskottet är lika för ensamstående och gifta pensionärer. Pensionstillskottsbeloppet kan i variabeln inte särskiljas från folkpensionsbeloppet.

¹ Alternativt: Anger typ av folkpension vid senast utbetalning under året.

² Som make/maka räknas även den som stadigvarande bor tillsammans med pensionären, om de antingen tidigare varit gifta med varandra eller om de har eller haft barn tillsammans.

³ Från och med 1999 beräknas pensionen på det fulla basbeloppet som från och med nu benämns prisbasbeloppet.

⁴ 1990 fick pensionstillskottet tillsammans med ATP-pensionen inte överstiga 50 procent av basbeloppet, 1991 höjdes nivån till 54 procent av basbeloppet, 1993 ändras nivån till 55,5 procent av det minskade basbeloppet. Den 1/6 1999 höjs nivån till 56,9 procent av prisbasbeloppet.

Ålderspension från folkpension kan kompletteras med tilläggsförmånerna: *Pensions-tillskott* (ingår här i folkpensionsbeloppet, se ovan), *Handikappersättning*, *Bo-stadstillägg* och från och med 1991 *Särskilt pensionstillägg* (se beskrivning under respektive variabel).

Ålderspension från folkpension anges i hundratal kronor.

<i>Ålderspension från ATP, egenförmån</i>
--

<i>ATPAld</i>

Variabeln härleds utifrån det ATP-belopp som betalats ut under aktuellt år och den ATP-kod för egenförmån som anger typ av ATP-pension den 31/12 aktuellt år¹ (för beskrivning av ATP-kod se under ATP-kod för egenförmån sid. 215).

För att ha rätt till ålderspension från ATP krävs att man haft en pensionsgrundande inkomst (en arbetsinkomst som under året varit minst 100 kronor högre än det förhöjda basbeloppet²) i minst tre år³. Den pensionsgrundande inkomsten (PGI) kan förvärfvas i åldersintervallet 16 till 64 år. Full pension erhålls efter 30 års intjänad tid. ATP beräknas på den genomsnittliga inkomsten under de 15 bästa åren.

När man beräknar den pensionsgrundande inkomsten drar man ifrån ett förhöjt basbelopp samt den del av inkomsten som överstiger 7,5 förhöjt basbelopp. För varje år fastställs en pensionspoäng som sedan multipliceras med det aktuella basbeloppet. 60 procent av detta belopp utgör vid full pension storleken på ATP-pensionen.

ATP för ålderspensionärer födda 1937 eller tidigare räknas år 2002 upp med ett nytt index som kallas följsamhetsindex. Detta index tar hänsyn till inkomstutvecklingen i samhället. Följsamhetsindexeringen för år 2002 innebär att tilläggspensionen räknas upp med 3,28 procent.

Ålderspension från ATP anges i hundratal kronor.

<i>Särskilt pensionstillägg</i>
--

<i>SPenTill</i>

(1991-)

Ålderspensionärer som före pensioneringen vårdat sjukt eller handikappat barn under minst sex år och därför gått miste om pensionspoäng kan få ett särskilt pensionstillägg. Tillägget uppgår till mellan 5 och 50 procent av basbeloppet beroende på antalet vårdår. Det särskilda pensionstillägget är skattefritt och beviljas fr.o.m. 1991. Särskilt pensionstillägg anges i hundratal kronor.

<i>Summa ålderspension</i>

<i>SumAld</i>

Den under året summerade inkomsten av *Ålderspension från folkpension (egenförmån)*, *Ålderspension från ATP (egenförmån)* och *Särskilt pensionstillägg (1991-)*. Summa ålderspension anges i hundratal kronor.

För mer information, se under respektive inkomstslag.

¹ Alternativt: Anger typ av ATP-pension vid senast utbetalning under året.

² Före 1995 beräknades PGI efter basbeloppet. Från och med 1999 kallas det förhöjda basbeloppet för förhöjt prisbasbelopp.

³ Även om man ej i Sverige tjänat in ATP-poäng för tre år, kan man ha rätt till ATP-pension genom sammanläggningsprincipen enligt EU:s förordningar.

TJÄNSTEPENSION

(Avtalspension)

Tjänstepension är en pension som utgår på grundval av ett anställningsförhållande och som betalas ut av arbetsgivaren. Tjänstepension kan sägas vara en slags uppskjuten löneförmån. Pensionsutfästelserna innehåller vanligtvis regler om förmånerna, t.ex. ålderspension från en viss ålder, änke-, barn- eller förtidspension.

Tjänstepensionen betalas alltid ut som heltid och är värdesäkrad genom att den ändras i samma grad som basbeloppet, enligt lagen om allmän försäkring.

Det är för övrigt fullt möjligt att arbeta inom ett annat arbete än det man erhåller tjänstepension för samtidigt som man erhåller tjänstepension.

Gemensamt för systemen är att intjänande av pensionsrätt sker från 28 års ålder¹ samt att det krävs 30 intjänandeår för full pension. För att ej förlora intjänad pensionsrätt vid byte av anställning gäller för alla som pensionerats sedan 1979 regler om samordning mellan de olika pensionssystemen.

Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension***KTjP***

Från 1985 gäller pensionsavtalet PA-KL 85. För full pension krävs som regel 30 års pensionsgrundande tjänstetid. Pensionen samordnas med folkpension och ATP och blir sammantaget cirka 75 procent av slutlön. Pensionsålder är 65 år, men man kan ta ut pensionen tidigare eller senare. Pensionsavtalet 1985 innebar bl.a. att en pensionsperiod mellan 63- och 65-årsåldern infördes för både män och kvinnor inom vårdsektorn.

Pensionsavtalet omfattar ca 1,2 miljoner anställda.

Från och med 1998 har kommunal- och landstingsanställda fått ett nytt pensionsavtal, PFA98. Det nya pensionsavtalet gäller den som är född 1938 eller senare. Den nya pensionen byggs upp under hela den yrkesverksamma tiden från 28 års ålder och den anställde sparar till sin egen pension i form av årliga pensionsavsättningar. I det nya pensionsavtalet finns ingen fast pensionsålder. Man väljer själv när man vill ta ut sin pension, pensionen kan tas ut tidigast från 61 års ålder och senast från 67 års ålder.

En viss del förvaltas av kommun/landsting och en viss del av det försäkringsbolag man själv väljer. Val av förvaltare sker första gången år 2000.

Avgår man med pension före år 2000 beräknas pensionen enligt det gamla pensionsavtalet PA-KL 85.

Från PA-KL 85/PFA98 betalas ersättning ut även i samband med delpension, efterlevandepension och livränta.

Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension anges i hundratal kronor.

¹ För privatanställda arbetare gäller pensionsrätten från 22 års ålder (2000-2001) och från 21 års ålder 2002.

Statlig tjänstepension***STjP***

Statligt anställda får sin tilläggspension enligt PA-SPR (statens tjänstepensionsreglemente). Från 1992 gäller avtalet PA-91.

För full pension krävs som regel 30 års pensionsgrundande tjänstetid. Pensionens storlek beräknas på lönen under de fem kalenderåren närmast före avgångsåret. Pensionsåldern är normalt 65 år men flera övergångsbestämmelser finns.

Pensionsavtalet omfattar ca 400 000 anställda.

Från PA-91 betalas ersättning ut även i samband med sjukbidrag/förtidspension (ersättningen kallas sjukpension), delpension och efterlevandepension.

Den statliga tjänstepensionen anges i hundratal kronor.

Tjänstepension från statligt bolag***SBTjP***

(1994-)

Från och med 1994 redovisas tjänste-/tilläggspension för anställda i statliga bolag i en egen variabel. Anges i hundratal kronor.

ITP - Industrins och handelns tjänste- och tilläggspension***ITP***

För full ITP krävs 30 års pensionsgrundande tjänstetid. Man kan välja en jämn pension livet ut från fyllda 65 år eller en högre pension under ett visst antal år. Man kan ta ut pensionen tidigare eller senare än 65 år. För folkpensionärer samordnas tjänstepensionen med folkpension.

ITP:s ålderspension beräknas på slutlönen före pensionering.

Pensionen är avtalad mellan SAF och PTK och omfattar ca 600 000 anställda vid cirka 35 000 företag.

Från ITP betalas ersättning ut även vid sjukbidrag/förtidspension (ITP:s sjukpension), delpension, efterlevandepension och i vissa fall vid sjukdom som varar längre än 90 dagar¹.

ITP anges i hundratal kronor.

¹ När den sjukpenninggrundande inkomsten överstiger 7,5 prisbasbelopp betalas en kompletterande ersättning ut från ITP:s sjukpension.

<i>Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare</i>	<i>KUPens</i>
--	----------------------

(1991-)

Pension som arbetsgivare betalar ut till f.d. anställda eller till deras efterlevande.

För 1990 kan inte variabeln ”Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare” redovisas p.g.a. att den ej går att specificera i källmaterialet (*1991 fick 52 402 personer ett belopp utbetalt från denna tjänstepension*).

Tjänstepensionen anges i hundratal kronor.

<i>Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare</i>	<i>STP</i>
---	-------------------

Till och med 1995 får privatanställda arbetare tilläggspension genom STP från 65 års ålder. STP kan skjutas upp till längst 70 års ålder.

För full STP måste man ha varit anställd i minst 30 år med minst 832 arbetstimmar per år, i annat fall minskas pensionen. Hel STP är cirka 10 procent av den tidigare lönen.

Från och med 1996 finns ett nytt pensionsavtal (SAF-LO). Enligt den nya avtalspensionen betalar arbetsgivaren årligen in en individuell premie för varje anställd.

Hur stor den nya avtalspensionen blir bestäms av premiens storlek, hur många år den betalas in samt av hur pengarna förvaltas. Från och med 1998 kan privatanställda arbetare välja förvaltare av sin avtalspension. Premien som betalas till avtalspension är 3,5 procent av lönen från och med år 2000. Pensionsrätten räknas från 22 års ålder under 2000 och 2001 och från 21 års ålder från och med 2002.

Pensionen är avtalad mellan SAF och LO och omfattar över 1,5 miljoner anställda vid ca 170 000 företag.

Den särskilda tjänste- och tilläggspensionen anges i hundratal kronor.

<i>Övrig tjänste- och tilläggspension</i>	<i>OvrTjP</i>
--	----------------------

(1994-)

En restgrupp där samtliga i inkomststatistiken icke specificerade tjänste- och tilläggspensioner redovisas. Här redovisas bland annat pensionsförmånerna för kooperativt anställda arbetare och tjänstemän (KAP och KTP).

Kooperativt anställda arbetare och tjänstemän har motsvarande förmåner som privatanställda arbetare och tjänstemän.

Övrig tjänste- och tilläggspension anges i hundratal kronor.

Variabeln har inte kunnat skapas för åren 1990 till 1993 (*1994 var det 103 329 personer som erhöll ”Övrig tjänste- och tilläggspension”*).

Summa tjänstepension***SumTjP***

Den under året summerade inkomsten av *ITP, Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension, Statlig tjänstepension, Tjänstepension från statligt bolag* (1994-), *Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal* (1991-), *Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare* samt *Övrig tjänste- och tilläggspension* (1994-). Anges i hundratal kronor.

För mer information, se under respektive inkomstslag.

Förekomst av ålders-/tjänstepension***AldTjPTyp***

Markering för om individ under aktuellt år erhållit *Ålderspension från folkpension/ ATP, egenförmån, ITP, Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension, Statlig tjänstepension, Tjänstepension från statligt bolag* (1994-), *Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal* (1991-), *Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare* samt *Övrig tjänste- och tilläggspension* (1994-).

Förändringar 1990-2002 som kan påverka förekomst av ålders-/tjänstepension:

För 1990 kan variabeln ”Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare” inte redovisas på grund av att den ej går att specificera i det källmaterial databasen har tillgång till. (1991 var det 52 402 personer som erhöll denna tjänstepension.)

För åren 1990-1993 kan ”Övrig tjänste- och tilläggspension” inte skapas i LOUISE. Övrig tjänste- och tilläggspension omfattar de kooperativt anställdas tjänste- och tilläggspension (KAP och KTP) samt övriga mindre utbetalare av tjänste- och tilläggspension. Att denna variabel inte kan skapas medför att antalet personer med tjänstepension underskattas för dessa år. (1994 var det 103 329 personer som erhöll ”Övrig tjänste- och tilläggspension”.)

Från och med 1993 bedöms rätten till folkpension enligt nya kriterier. Samma regler gäller nu för både svenska och utländska medborgare. Dessa regler har gjort det något lättare för utländska medborgare att erhålla folkpension. Även den utökade möjligheten till partiell ålderspensionering från och med 1/7 1993 kan ha ökat antalet ålderspensionärer.

1998 höjs åldersgränsen för rätt till ”förtida uttag” av ålderspension från 60 år till 61 år.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

ÖVRIG PENSION

Hustrutillägg	FolkHust
----------------------	-----------------

Variabeln härleds utifrån det folkpensionsbelopp som betalats ut under aktuellt år och den folkpensionskod för egenförmån som anger typ av folkpension den 31/12 aktuellt år¹ (för beskrivning av folkpensionskod se under Folkpensionskod för egenförmån sid. 214).

Hustrutillägget beviljas kvinnor vars make är pensionär och som själva fyllt 60 år² och inte själva har pension. För att få hustrutillägg krävs att man varit gift i minst 5 år. Hustrutillägget lämnas längst t.o.m. månaden före månad då man fyller 65 år.

Hustrutillägget, som är inkomstprövat, upphör vid utgången av 1999. Enligt övergångsbestämmelser har de som är födda 1934 eller tidigare kunnat få hustrutillägg under en övergångsperiod.

Hustrutillägget är skattepliktigt och anges i hundratal kronor.

Hustrutillägg som under året ersatts av förtidspension eller ålderspension redovisas som förtids- respektive ålderspension.

Har man under året även erhållit efterlevandeförmån av folkpension, redovisas även denna efterlevandeförmån under hustrutillägg.

Privat pensionsförsäkring	PrivPens
----------------------------------	-----------------

(1991-)

Tidigast vid 55 år får man ta ut pensionen och utbetalningarna skall pågå under minst fem år. För pensionsförsäkringarna gäller oftast att man kan välja mellan livslång pension eller att ta ut ett högre belopp under en begränsad tidsperiod (minst 5 år). Pensionen kan innehålla ett efterlevandeskydd.

Utbetalning från privat pensionsförsäkring redovisas inte för år 1990, då den för detta år ej finns specificerad i det källmaterial databasen har tillgång till (1991 var det 193 827 personer som fick ett belopp utbetalt från den privata pensionsförsäkringen).

Privat pensionsförsäkring anges i hundratal kronor.

Den frivilliga pensionsförsäkringen

Belopp utbetalt från den frivilliga pensionsförsäkringen ingår inte i LOUISE-databasen. Genom beslut av riksdagen har möjligheten till nya inbetalningar upphört med utgången av år 1980. 1990 var det 59 077 personer som fick ett skattepliktigt belopp utbetalt från den frivilliga pensionsförsäkringen. 2002 var antalet 8 820 personer (446 st. av dessa var under 65 år).

¹ Alternativt: Anger typ av folkpension vid senast utbetalning under året.

² Om det finns särskilda skäl kan hustrutillägg betalas ut till hustru som är yngre än 60 år. Dessa särskilda skäl kan vara: barn under tolv år, make i behov av vård, arbetsmarknadsskäl.

Summa inkomst från åldersrelaterade pensioner***AldPens***

Den under året summerade inkomsten av *Ålderspension från folkpension (egenförmån)*, *Ålderspension från ATP (egenförmån)*, *Särskilt pensionstillägg (1991-)*, *ITP*, *Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension*, *Statlig tjänstepension*, *Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare (1991-)*, *Tjänstepension från statligt bolag (1994-)*, *Särskild tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare*, *Övrig Tjänste- och tilläggspension (1994-)*, *Delpension* och *Privat pensionsförsäkring (1991-)*. Summa inkomst från åldersrelaterade pensioner anges i hundratal kronor.

Ersättning från tjänste- och tilläggspension är inte i samtliga fall åldersrelaterad, utan kan även, för vissa grupper på arbetsmarknaden, betalas ut tillsammans med sjukpenning, sjukpension, efterlevandepension och livränta. Även den privata pensionsförsäkringen kan betalas ut till efterlevande. *År 2002 är det cirka 113 000 personer under 55 år som erhåller AldPens.*

Förändringar 1990-2002 som kan påverka utfallet:

För 1990 kan variabeln ”Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare” inte redovisas på grund av att den ej går att specificera i det källmaterial databasen har tillgång till. (1991 var det 54 402 personer som erhöll denna tjänstepension.)

För 1990 kan inte utbetalning från privat pensionsförsäkring redovisas, då denna uppgift inte finns specificerad i det källmaterial databasen har tillgång till. (1991 var det 193 827 personer som fick en utbetalning från den privata pensionsförsäkringen.)

För åren 1990-1993 kan ”Övrig tjänstepension” inte skapas i LOUISE. Övrig tjänste- och tilläggspension omfattar de kooperativt anställdas tilläggspension (KAP och KTP) samt övriga mindre utbetalare av tjänste- och tilläggspension. (År 1994 var det 103 329 personer som erhöll ”Övrig tjänstepension”).

Från och med 1993 används ett så kallat minskat basbelopp som underlag till pensionsbeloppen, 1999 beräknas pensionen åter på fullt basbelopp.

Från och med 1993 bedöms rätten till folkpension enligt nya kriterier. Samma regler gäller nu för både svenska och utländska medborgare. Dessa regler har gjort det något lättare för utländska medborgare att få folkpension. Även den utökade möjligheten till partiell ålderspensionering från och med 1/7 1993 kan ha ökat antalet ålderspensionärer.

Den 1/7 1994 ändras reglerna för delpension i flera viktiga avseenden. Bland annat höjs åldersgränsen för rätt till delpension från 60 år till 61 år och sänks pensionsbeloppet från 65 till 55 procent av det inkomstbortfall som nedtrappningen medför.

Från och med 1996 har det inte längre någon betydelse om maken har pension eller inte för att, som ålderspension från folkpension, erhålla 78,5 procent av pensionsbeloppet i stället för 96 procent.

Från och med 1992 har de statligt anställda ett nytt pensionsavtal. Från och med 1996 har privatanställda arbetare ett nytt pensionsavtal och från och med 1998 de kommunal- och landstingsanställda.

1998 höjdes åldersgränsen för förtida uttag (ålderspension) från 60 år till 61 år.

År 2001 upphör möjligheten till nybeviljad delpension.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

YRKES-/ARBETSSKADELIVRÄNTA

Enligt lagen om arbetsskadeförsäkring har en försäkrad, som till följd av arbetsskada fått en bestående nedsättning av arbetsförmågan med minst en femtondel, rätt till ersättning för den inkomstförlust som uppkommer. Detta förutsatt att inkomstförlusten uppgår till minst en fjärdedel av prisbasbeloppet för året.

Vid beräkning av livränta jämförs den inkomst som man skulle ha fått om skadan inte hade inträffat (livränteunderlaget¹) och den inkomst som man kan beräknas få efter skadan. Livräntan beviljas för viss tid eller tills vidare och kan omprövas, t.ex. om arbetsförmågan minskar därför att skadan förvärrats.

<i>Yrkesskadelivränta, skattepliktig del (egenförmån/efterlevandeförmån)</i>	<i>LivYrke</i>
---	-----------------------

Arbetsskador som inträffade före den 1 juli 1977 ersätts enligt lagen om yrkesskadeförsäkring eller ännu äldre lagstiftning. Yrkesskadelivräntans storlek beror på inkomst och invaliditetsgrad. Livräntan ersätter inkomstförlust upp till 7,5 basbelopp. Yrkesskadelivräntorna reduceras till $\frac{3}{4}$ av det ursprungliga beloppet när livräntetagaren uppnår 65 eller 67 års ålder beroende på när skadan inträffade. Yrkesskadelivräntorna reduceras inte vid samordning med pension. I normalfallet är det pensionen som reduceras med $\frac{3}{4}$ av livräntebeloppet. Detta gäller såväl vid förtidspension som vid ålderspension. Yrkesskadelivräntan betalas därmed normalt ut under livräntetagarens resterande livstid.

Vad avser yrkesskadelivräntan så omfattar denna även efterlevandelivränta, vilken utgår till efterlevande barn och make/maka när den försäkrade avlider till följd av arbetsskada. (1992 hade ca 2 000 personer efterlevandeförmån av yrkesskadelivränta.) Yrkesskadelivräntan anges i hundratal kronor.

<i>Arbetsskadelivränta, egenförmån</i>	<i>LivArb</i>
---	----------------------

Arbetsskador som inträffat efter den 30 juni 1977 ersätts enligt lagen om arbetsskadeförsäkring.

Alla som arbetar i Sverige omfattas från första arbetsdagen av arbetsskadeförsäkringen. Som arbetsskada räknas skada till följd av olycksfall i arbetet, annan skadlig inverkan i arbetet, arbetssjukdomar, smitta (enligt särskild förteckning) samt olycksfall på väg till och från arbetet. Om skadan har godkänts som en arbetsskada och arbetsförmågan fortfarande är nedsatt efter sjukskrivningens slut kan man få livränta. Livräntan ger ersättning för den inkomstförlust som blivit följden av skadan.

Arbetsskadelivräntans storlek = Livränteunderlaget (SGI plus andra skattepliktiga ersättningar än pengar) minus beräknad "ny" årsinkomst.

Arbetsförmågan måste vara nedsatt med minst en femtondel för att man skall kunna få livränta. För studerande och yngre arbetstagare beräknas livräntan efter särskilda regler.

Vid förtidspension reduceras arbetsskadelivräntan med pensionsbeloppet och i de fall där pensionen överstiger livräntebeloppet upphör utbetalning av livränta.

¹ För studerande och yngre arbetstagare beräknas livränteunderlaget efter särskilda regler.

Vid ålderspension upphör livräntan förutom när ålderspensionen uppgår till mindre än 65 procent av livräntebeloppet. I dessa fall får livräntetagaren livränta upp till 65-procentsnivån. Reglerna innebär att många arbetsskadelivräntor i praktiken aldrig betalas ut efter pensionstillfället. Arbetsskadelivräntan kan således till skillnad från sin föregångare (skada före 1/7 1977) döljas av förtidspension, vilket borde påverka inte bara antalet livräntetagare, utan även antalet förtidspensionärer i olika åldrar.

Livräntan, som är skattepliktig och vanligen ATP-grundande, beviljas av försäkringskassan för viss tid eller tills vidare. Den kan omprövas t.ex. om arbetsförmågan minskar, därför att skadan har förvärrats. Arbetsskadelivräntan anges i hundratal kronor.

Den 1/1 1993 skärps kraven för att få arbetsskador godkända enligt lagen om arbetsskadeförsäkring. Dels höjs kraven på skadlighet hos en arbetsmiljöfaktor från sannolikhet till hög grad av sannolikhet, dels skärps kravet på orsakssamband mellan skadlig inverkan i arbetet och den försäkrades skada så att samband anses föreligga endast om övervägande skäl talar för detta.

Under första halvåret 1993 tillämpas övergångsregler för arbetsskador som inträffat före 1/1 och anmälts före 1/7 1993. Dessa arbetsskadeanmälningar bedöms enligt de tidigare bestämmelserna.

Den 1/7 2002 ändras lagen om arbetsskadeförsäkring. Systemet med prövning i två led (skadlighets- och sambandsbedömning) avskaffas och en ny sammanhållen prövning görs. En skada eller sjukdom skall anses ha uppkommit till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan om övervägande skäl talar för det.

Summa inkomst från yrkes-/arbetsskadelivränta	LivRta
--	---------------

Variabeln summerar inkomsterna *Yrkesskadelivränta, egenförmån/efterlevandeförmån (LivYrke)* och *Arbetsskadelivränta, egenförmån (LivArb)*. Summa inkomst från yrkes-/arbetsskadelivränta anges i hundratal kronor.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

Förekomst av yrkes-/arbetsskadelivränta	YrkArbTyp
--	------------------

Markering för om individ under aktuellt år erhållit yrkes-/arbetsskadelivränta enligt ovan.

Förändringar 1990-2002 som kan påverka förekomst av yrkes-/arbetsskadelivränta: De skärpta kraven i lagen om arbetsskadeförsäkring (1/1 1993) torde på sikt kraftigt minska antalet godkända arbetsskador och därmed i sin förlängning antalet personer som erhåller arbetsskadelivränta.

De övergångsregler som praktiserades under våren 1993 kan ha fått till följd att antalet arbetsskadelivräntor tillfälligt ökade.

Den 1/7 2002 ändras lagen om arbetsskadeförsäkring, systemet med prövning i två led (skadlighets- och sambandsbedömning) avskaffas och en ny sammanhållen prövning görs.

För mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

ANNAN LIVRÄNTA***Annan livränta, helt eller delvis skattepliktig******LivAnnan***

Variabeln omfattar annan¹ helt eller delvis skattepliktig livränta. Annan livränta anges i hundratal kronor.

Den dominerande typen av livränta torde vara relaterad till trafikskador och trafikskadeförsäkringar. Andra typer av livränta kan exempelvis vara relaterade till sjuk- och olycksfallsförsäkringar.

EFTERLEVANDEFÖRMÅN***Arbetsskadelivränta, efterlevandeförmån******LivArbF***

Efterlevandelivräntan är avsedd att ersätta en del av det inkomstbortfall som uppstår vid dödsfall som är förorsakat av en arbetsskada. Den betalas ut som *barnlivränta*, *omställningslivränta*, *förlängd omställningslivränta*, *särskild efterlevandelivränta* och *änkelivränta*. Livräntan betalas ut enligt samma villkor som efterlevandepension och samordnas i förekommande fall med efterlevandepensionen.

Barnlivränta betalas ut t.o.m. den månad barnet fyller 18 år (i vissa fall t.o.m. det år barnet fyller 20 år).

För att få *omställningslivränta* måste den efterlevande vara under 65 år och stadigvarande ha bott tillsammans med den avlidne när dödsfallet inträffar. Dessutom måste den efterlevande stadigvarande ha bott tillsammans med barn under 12 år eller bott tillsammans med den avlidne under en tid av minst fem år före dödsfallet. Omställningslivräntan betalas ut under en tid av sex månader från och med månad då dödsfallet inträffade.

Om den efterlevande har vårdnaden om barn under 12 år utbetalas *förlängd omställningslivränta*.

Om den efterlevande har svårigheter att försörja sig efter omställningsperioden kan *särskild efterlevandelivränta* betalas ut.

Om dödsfallet orsakats av en arbetsskada som inträffat före den 1 januari 1990 betalas *änkelivränta* ut efter särskilda regler. För kvinnor födda 1944 eller tidigare gäller de särskilda reglerna även för skador efter 1989.

Omställningslivränta och särskild efterlevandelivränta betalas ut med upp till 45 procent av den avlidnes livränta. Livränta till barn betalas ut med 40 procent² av den avlidnes livränta. Om det finns fler barn så ökas livräntan med 20 procentenheter för varje barn utöver det första. Högsta sammanlagda belopp som betalas ut motsvarar den avlidnes livränteunderlag.

Arbetsskadelivränta, efterlevandeförmån anges i hundratal kronor.

¹ Annan livränta än yrkes-/arbetsskadelivränta.

² Om änkelivränta samtidigt betalas ut är livräntan till första barnet 20 procent av den avlidnes livränta.

Efterlevandeförmån av folkpension och ATP**FolkATPFam**

Folkpensionsbeloppet redovisas i denna variabel enbart för dem med efterlevandeförmån av folkpension som *inte* har egenförmån av folkpension. ATP-beloppet redovisas enbart för dem med efterlevandepension av ATP som *inte* har egenförmån av ATP. För de som har egenförmån (förtids- eller ålderspension) redovisas efterlevandeförmånsbelopp som del av egenförmånsbelopp.

Efterlevandeförmånen omfattar *änkepension*, *barnpension*, *omställningspension*, *förlängd omställningspension* och *särskild efterlevandepension*.

Omställningspension, förlängd omställningspension och särskild efterlevandepension lämnas till efterlevande kvinna eller man som inte fyllt 65 år. För att ha rätt till efterlevandepension krävs att den avlidne hade rätt till folkpension.

Barn som inte har fyllt 18 år har rätt till ***barnpension*** från folkpensioneringen och ATP om en eller båda föräldrarna avlidit. I vissa fall betalas förlängd barnpension ut till och med juni månad det år då barnen fyller 20 år. Reglerna för barnpension är beroende av om föräldern avlidit före eller efter årsskiftet 1989/90.

För att få ***omställningspension*** måste den efterlevande vara under 65 år och stadigvarande ha bott tillsammans med den avlidne när dödsfallet inträffar. Dessutom måste den efterlevande vid dödsfallet stadigvarande ha bott tillsammans med barn under 12 år eller bott tillsammans med den avlidne under en tid av minst fem år före dödsfallet. Omställningspensionen betalas ut under sex månader¹ efter dödsfallet.

Om den efterlevande har vårdnaden om och stadigvarande sammanbor med barn under 12 år utbetalas ***förlängd omställningspension***. Förlängd omställningspension betalas ut längst till och med den månad då det yngsta barnet fyller tolv år.

Om den efterlevande har svårigheter att försörja sig efter omställningsperioden kan ***särskild efterlevandepension*** betalas ut. Den särskilda efterlevandepensionen betalas ut så länge man har svårt att försörja sig och provas vart tredje år.

Ovan beskrivna regler kring efterlevandepension börjar gälla den 1 januari 1990. Till dessa regler finns övergångsbestämmelser kopplade. Dessa gäller rätten till ***änkepension***. De kvinnor som omfattas av övergångsbestämmelserna är kvinnor som blivit änkor före den 1 januari 1990, kvinnor födda 1929 eller tidigare, kvinnor födda mellan 1930 och 1944 och kvinnor födda 1945 eller senare. Övergångsbestämmelserna ser olika ut beroende av vilken grupp av kvinnor man tillhör.

Rätten till änkepension i form av folkpension upphör vid 65 års ålder eller om man dessförinnan får ålderspension, sjukbidrag eller förtidspension från folkpensioneringen. Vidare upphör rätten till änkepension från folkpensioneringen och från ATP om man gifter om sig. Detsamma gäller om man börjar sammanbo med en man som man tidigare varit gift med eller som man har barn tillsammans med.

Efterlevandeförmån av folkpension och ATP anges i hundratal kronor.

¹ Till och med 1996 betalas omställningspensionen ut under tolv månader efter dödsfallet.

HUSHÅLLS-/FAMILJERELATERADE INKOMSTER

SOCIALBIDRAG

Enligt Socialtjänstlagen har man rätt till bistånd från kommunens socialtjänst för sin *försörjning* och *livsföring i övrigt*, om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Med försörjning menas pengar för mat, hyra och andra levnadskostnader. Livsföring i övrigt omfattar allt som hör till en skälig levnadsnivå.

Rätten till bistånd omfattar alla människor som vistas i kommunen och som behöver bistånd då behovet ej kan tillgodoses på annat sätt, till exempel av individen själv, av någon närstående eller av något annat samhällsorgan. Som regel måste ens tillgångar realiseras innan man blir beviljad socialbidrag.

Kommunen kan även ställa villkor för utbetalande av socialbidrag (ex. arbetssökande). Man kan inte få socialbidrag om man inte efter förmåga försöker bidra till sin egen försörjning, kan man arbeta är man skyldig till att söka arbete. Man är även skyldig att delta i arbetsmarknadspolitiska åtgärder som till exempel arbetsmarknadsutbildning, arbetsrehabiliterande åtgärder, svenskundervisning eller andra särskilda introduktionsprogram som syftar till att underlätta att få arbete.

Socialtjänsten har dessutom rätt att ställa ytterligare krav på den som antingen är under 25 år och av särskilda skäl behöver insatser för att höja sin kompetens eller är studerande på utbildning som finansieras med studiemedel och är i behov av socialbidrag under studieuppehållet.

Exempel på vanliga situationer när socialbidrag ges:

- Som inkomstutfyllnad till familjer med låga inkomster.
- Till arbetslösa när annat arbetslöshetsstöd inte lämnas eller är otillräckligt.
- Till sjuka när sjukpenning är otillräcklig eller ej lämnas.
- Till dem som är indragna i arbetskonflikt.
- Till dem som är bundna av barn i hemmet och inte kan få barntillsyn och därför ej kan söka arbete.

Lagen om ett särskilt stöd till flyktingar - *introduktionsersättning till flyktingar* - infördes 1992. När en asylsökande person blivit kommunplacerad, efter sin asyltid, kallas de flyktingar under ankomståret och under ytterligare tre år. Under denna tid skall flyktingen lära sig svenska och förbereda sig för ett yrkesliv i Sverige.

Ersättningen är inte inkomstprövad utan utgår med ett fast belopp till alla. Staten kompenserar kommunerna för dessa utgifter. Efter de första fyra åren betraktas flyktingen som vanlig kommuninneboende.

Kommunen avgör själv om introduktionsersättning eller socialbidrag skall betalas ut i det enskilda fallet och bestämmer också ersättningens storlek. Ett villkor för att sådan ersättning skall beviljas är att personen förbinder sig att följa en introduktionsplan som fastställs av kommunen efter samråd.

1997 har 70 kommuner infört introduktionsersättning till flyktingar. I databasen redovisas introduktionsersättningen tillsammans med socialbidraget.

Socialbidraget innefattar summan av under året utgivet bidrag bortsett från de utgifter som följer av socialnämndens beslut om vård- och behandlingsinsatser av typ placering i familjehem o.d. Då bidragstagaren erhåller bidrag för ”egna utgifter” i samband med vård och behandling medräknas dessa i denna variabel.

Socialstyrelsen rekommenderar en norm på vad man bedömer vara en skälig nivå. 1990 är den, utöver hyran, 115 procent av basbeloppet för ensamstående vuxen. Varje kommun beslutar om sin norm, vilken därmed kan variera från kommun till kommun. Vid beräkning av en familjs berättigade behov av socialbidrag utgör hela familjen basen. Barnens ålder avgör beloppsstorleken med utgångspunkt från Konsumentverkets beräkningar. Uppgifterna är summerade till familjenivå och redovisas på en s.k. registerledare - en vuxen person.

Socialbidrag som man fått som förskott på lön, sjukpenning, förtidspension eller liknande, får socialnämnden återkräva, liksom det bidrag som lämnats till den som är indragen i arbetskonflikt.

1991-1995 ligger Socialstyrelsens rekommenderade norm (utöver hyran) på 116 procent av basbeloppet.

1996 är Socialstyrelsens rekommenderade norm (utöver hyran) 3 451 kr/månad.

Den 1 januari 1998 införs en riksnorm. Ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd omfattar dels *ett schablonbidrag* (riksnorm), dels *bidrag till skäliga kostnader* för vissa utgiftsposter.

Av regeringen bestämd riksnorm för 2002 var 3 140 kr/månad¹ för ensamstående vuxen. I schablonbidraget ingår kostnader för mat, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning, telefon och TV-avgift. Om särskilda skäl finns kan ett högre eller lägre belopp utbetalas.

Bidrag för skäliga kostnader omfattar kostnader för bostad, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring, läkarvård, akut tandvård, glasögon, medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. Bidragets storlek varierar efter behov och efter vad man i kommunen anser vara ”skäliga kostnader”.

Man kan även erhålla annat ekonomiskt stöd utöver försörjningsstödet. Det kan till exempel handla om bidrag till resor, tandvård som inte är akut, psykoterapi eller annan behandling.

1990 lämnar Burlövs och Arvika kommun inga uppgifter om utbetalda socialbidrag. 1993 saknas uppgifter om socialbidrag för Täby kommun. För Stenungsunds kommun saknas socialbidrag för delar av året.

1994 består bortfallet av sju kommuner; Täby, Högsby, Stenungsund, Alingsås, Lilla Edet, Mariestad och Hudiksvall.

1995 lämnas inga uppgifter avseende socialbidrag från Trosa, Hälaryda och Örn-sköldsvik.

1996 saknas uppgifter om socialbidrag för Hultsfred och Härnösand.

1997 saknas uppgifter om socialbidrag för Gävle och Sotenäs.

1998 saknas uppgifter om socialbidrag för Lessebo, Höör och Varberg.

1999 saknas uppgifter om socialbidrag för Jokkmokk, Kiruna och Övertälje.

2000 saknas uppgifter om socialbidrag för Åstorp (del av året) och Härjedalen.

2001 saknas uppgifter om socialbidrag för del av året för Östra Göinge och Södertälje.

2002 saknas uppgifter om socialbidrag för del av året för Skövde kommun.

¹ Riksnormen var 2 884 kr/mån (1998), 2 900 kr/mån (1999) och 3 000 kr/mån (2000-2001).

Antalet mottagna flyktingar i kommunerna varierar mycket mellan olika år vilket påverkar jämförbarheten på kommunnivå.

<i>Socialbidrag (hushåll)</i>	<i>SocBidrHus</i>
--------------------------------------	--------------------------

(1990-1997)

Variabeln är summerad till hushållsnivå. Det hushållsbegrepp² som här används skiljer sig från det faktiska socialbidragshushållet. Största skillnaden avser sammanboende (ej sambeskattade) med eller utan barn samt personer över 17 år som bor kvar hos förälder/föräldrar. Hushållets socialbidrag anges i hundratal kronor.

Enligt Socialstyrelsens socialbidragsstatistik för 1998 var 62 procent av bidragshushållen³ ensamstående utan barn⁴, 17 procent var ensamstående med barn, 15 procent var gifta/sammanboende med barn och 6 procent var gifta/sammanboende utan barn.

Hushållets socialbidrag redovisas i databasen endast för personer som fyllt 18 år.

<i>Socialbidrag (individualiserat från hushåll)¹</i>	<i>SocBidrPersH</i>
--	----------------------------

(1991-1997)

Det individualiserade socialbidraget fås genom att summan av hushållets (enligt taxeringshushållet) socialbidrag multipliceras med individens egna och divideras med hushållets totala konsumtionsvikt⁵. Socialbidraget anges i hundratal kronor.

Exempel. Ett hushåll 1993, bestående av en vuxen, ett barn 0-3 år och ett barn 4-10 år. Hushållets totala konsumtionsvikt = 1,16 (vuxen) + 0,56 (barn 0-3 år) + 0,66 (barn 4-10 år) = 2,38

Hushållets socialbidrag = 50 000 kr

*Individens (den vuxnes) socialbidrag = 50 000 * 1,16 / 2,38 = 24 370 kr*

Då socialbidraget betalas ut till hushållen och är relaterat till ”den försörjningstygndet konsumtionsutrymme” som hushållet representerar, är det relevant att låta socialbidraget omräknas med hjälp av konsumtionsvikten.

Statistiken försvagas av att taxeringshushållet i vissa fall skiljer sig från det faktiska socialbidragshushållet.

För 1990 kan individens socialbidrag ej framräknas enligt denna ekvation då konsumtionsvikt för detta år ej kan erhållas.

I övrigt se under Socialbidrag, sid. 176-178.

¹ 1990/1991-1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar.

1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i november och december), som räknas som barn.

² Hushållsbegreppet (taxeringshushållet) omfattar följande kategorier: Gifta (sammanboende), ogifta sambeskattade och ensamstående. Ej gifta barn under arton år räknas till föräldrahushållet. Se vidare under objektet Hushåll sid. 24-25.

³ Avser den hushållssammansättning som gällde vid senaste bidragstillfälle under året.

⁴ Avser här barn under arton år.

⁵ Konsumtionsvikt: Av socialstyrelsen beräknat konsumtionsutrymme för varje hushållsmedlem.

Förekomst av socialbidrag (hushållsmedlem)¹**SocBidrTypH**

(1991-1997)

Markering för om individ tillhört hushåll som under aktuellt år erhållit socialbidrag.

Observera att denna variabel bygger på ett hushållsrelaterat bidrag och att kvaliteten i uppgiften är avhängig i vilken utsträckning taxeringshushållet stämmer med det faktiska socialbidragshushållet.

Socialbidrag (familj)**SocBidrFam**

Variabeln är summerad till familjenivå. Det familjebegrepp² som här används skiljer sig från det faktiska socialbidragshushållet. Största skillnaden avser sammanboende utan gemensamma barn. Familjens socialbidrag anges i hundratal kronor.

Enligt Socialstyrelsens socialbidragsstatistik för 1998 var 62 procent av bidragshushållen³ ensamstående utan barn⁴, 17 procent var ensamstående med barn, 15 procent var gifta/sambo med barn och 6 procent var gifta/sambo utan barn.

Socialbidrag (individualiserat från familj)**SocBidrPersF**

Det individualiserade socialbidraget fås genom att summan av familjens (enligt RTB:s familjebegrepp²) socialbidrag multipliceras med individens egna och divideras med familjens totala konsumtionsvikt⁵. Socialbidraget anges i hundratal kronor.

Exempel. En familj 1993, bestående av en vuxen, ett barn 0-3 år och ett barn 4-10 år. Familjens totala konsumtionsvikt = 1,16 (vuxen) + 0,56 (barn 0-3 år) + 0,66 (barn 4-10 år) = 2,38

Familjens socialbidrag = 50 000 kr

*Individens (den vuxnes) socialbidrag = 50 000 * 1,16 / 2,38 = 24 370 kr*

Då socialbidraget betalas ut till familjen och är relaterat till ”den försörjningstygnd - det konsumtionsutrymme” som familjen representerar, är det relevant att låta socialbidraget omräknas med hjälp av konsumtionsvikten. Statistiken försvagas av att RTB-familjen i vissa fall skiljer sig från det faktiska socialbidragshushållet.

I övrigt se under Socialbidrag, sid. 176-178.

Förekomst av socialbidrag (familjemedlem)**SocBidrTypF**

Markering för om individ tillhört familj som under aktuellt år erhållit socialbidrag.

Observera att denna variabel bygger på ett hushållsrelaterat bidrag och att kvaliteten i uppgiften är avhängig i vilken utsträckning RTB-familjen² stämmer med det faktiska socialbidragshushållet.

¹ 1991-1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar.

1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i november och december), som räknas som barn.

² För information om familjebegreppet se objektet Familj sid. 25-26.

³ Avser den hushållssammansättning som gällde vid senaste bidragstillfälle under året.

⁴ Avser här barn under arton år.

⁵ Konsumtionsvikt: Av socialstyrelsen beräknat konsumtionsutrymme för varje familjemedlem.

BOSTADSBIDRAG

Bostadsbidraget betalas ut till barnfamiljer och till ungdomar mellan 18-28 år. Under perioden 1991 till 1995 kunde även övriga familjer eller ensamstående utan barn få bostadsbidrag. Bostadsbidraget till barnfamiljer gäller såväl gifta som sammanboende med gemensamt barn och ensamstående med barn. Bostadsbidraget är skattefritt.

Bostadsbidraget till barnfamiljer

Bostadsbidraget till barnfamiljer består av två delar. Den ena delen är *ett särskilt bidrag för hemmavarande barn* och varierar med antalet barn i familjen (antal barn under 18 år eller som fortfarande har studiebidrag eller förlängt barnbidrag)¹. Den andra delen är *ett bidrag för bostadskostnader*. Den som har barn boende hemma har rätt till bostadsbidragets båda delar medan den som tidvis har barn som bor hemma har rätt till bidrag för bostadskostnaden. Vid gemensam vårdnad får den förälder hos vilken barnet är folkbokfört det särskilda bidraget för hemmavarande barn.

Hur stort bostadsbidraget blir beror främst på inkomstens storlek, boendekostnad, bostadsyta och hur stor familj man har. Rätten till bostadsbidrag bedöms utifrån den bidragsgrundande inkomsten². Förmögenhet kan också påverka bostadsbidraget.

För att få bostadsbidrag till boendekostnaderna krävs vidare att man bor i egen bostad och att man är folkbokförd där. För det särskilda bidraget för barn finns inget krav på egen bostad. Bostadsbidraget räknas inte alltid på hela bostadsytan. Den bidragsgrundande bostadsytan beror på antalet barn. För barnfamiljer finns dessutom garantinivåer för bostadskostnaden. Hushållen får räkna med bostadskostnader upp till garantinivån dock högst den faktiska kostnaden.

Bostadsbidrag till ungdomar och övriga hushåll utan barn

Bostadsbidraget till ungdomar mellan 18-28 år kan fås av den ungdom som bor i egen bostad, vars boendekostnad överstiger ett visst belopp och vars inkomster är låga.

1997 införs ett nytt inkomstprövningssystem som innebär att det slutliga bostadsbidraget fastställs först efter slutlig inkomsttaxering. Har man fått ett för lågt preliminärt bidrag får man en tilläggsutbetalning och har man fått ett för högt preliminärt bidrag blir man återbetalningsskyldig.

Ytterligare regelförändringar är bl.a. att reavinst och del av förmögenhet över 100 000 kronor nu ingår i den bidragsgrundande inkomsten och att en individuell inkomstgräns införs även för sammanboende.

På grund av de regelförändringar som genomfördes 1997 sjönk antalet hushåll med bostadsbidrag kraftigt detta år. Månadsgenomsnitt (antal hushåll med bostadsbidrag) var enligt RFV 458 700 hushåll 1996 för att 1997 ha sjunkit till 352 300 hushåll.

¹ Det särskilda bidraget till hushåll med mer än tre barn slopas från och med 1998 i och med att flerbarnstillägget (i barnbidraget) återinförs.

² Bidragsgrundande inkomst är summan av inkomst av tjänst, inkomst av näringsverksamhet och inkomst av kapital. Vissa tillägg görs till den bidragsgrundande inkomsten, som exempelvis 80 procent av bidragsdelen av studiemedel.

Bostadsbidrag (hushåll)¹**BostBidrHus**

(1990-1997)

Variabeln är summerad till hushållsnivå och omfattar såväl *bostadsbidrag till barnfamiljer, bostadsbidrag till ungdomar* som *bostadsbidrag till övriga familjer och ensamstående utan barn* (1991-1995). Hushållets bostadsbidrag anges i hundratal kronor.

Det hushållsbegrepp² som här används skiljer sig från det faktiska hushållet. Största skillnaden avser sammanboende (ej sambeskattade) med eller utan barn samt personer över 17 år som bor kvar hos förälder/föräldrar.

Bostadsbidrag (individualiserat från hushåll)¹**BostBidrPersH**

(1991-1997)

Det individualiserade bostadsbidraget fås genom att summan av hushållets (taxeringshushållets)² bostadsbidrag multipliceras med individens egna och divideras med hushållets totala konsumtionsvikt³. Bostadsbidraget anges i hundratal kronor.

Exempel. Ett hushåll 1993, bestående av en vuxen, ett barn 0-3 år och ett barn 4-10 år. Hushållets totala konsumtionsvikt = 1,16 (vuxen) + 0,56 (barn 0-3 år) + 0,66 (barn 4-10 år) = 2,38

Hushållets bostadsbidrag = 20 000 kr

*Individens (den vuxnes) bostadsbidrag = 20 000 * 1,16 / 2,38 = 9 748 kr*

Statistiken försvagas av att taxeringshushållet i vissa fall skiljer sig från det faktiska hushållet.

För 1990 kan individens bostadsbidrag ej framräknas enligt denna ekvation då konsumtionsvikt för detta år ej kan erhållas.

I övrigt se under Bostadsbidrag, sid. 180.

Bostadsbidrag (familj)**BostBidrFam**

Variabeln är summerad till familjenivå och omfattar såväl *bostadsbidrag till barnfamiljer, bostadsbidrag till ungdomar* som *bostadsbidrag till övriga familjer och ensamstående utan barn* (1991-1995). Familjens bostadsbidrag anges i hundratal kronor.

Det familjebegrepp⁴ som här används skiljer sig från det faktiska hushållet. Största skillnaden avser sammanboende utan gemensamma barn.

¹ 1990/1991 -1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar.

1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i november och december), som räknas som barn.

² Hushållsbegreppet (taxeringshushållet) omfattar följande kategorier: Giftna (sammanboende), ogifta sambeskattade och ensamstående. Ej gifta barn under arton år räknas till föräldrahushållet. Se vidare under objektet Hushåll sid. 24-25.

³ Konsumtionsvikt: Av socialstyrelsen beräknat konsumtionsutrymme för varje hushållsmedlem.

⁴ För information om familjebegreppet se objektet Familj sid. 25-26.

<i>Bostadsbidrag (individualiserat från familj)</i>	<i>BostBidrPersF</i>
--	-----------------------------

Det individualiserade bostadsbidraget fås genom att summan av familjens (enligt RTB:s familjebegrepp¹) bostadsbidrag multipliceras med individens egna och divideras med familjens totala konsumtionsvikt². Bostadsbidraget anges i hundratal kronor.

Exempel. En familj 1993, bestående av en vuxen, ett barn 0-3 år och ett barn 4-10 år. Familjens totala konsumtionsvikt = 1,16 (vuxen) + 0,56 (barn 0-3 år) + 0,66 (barn 4-10 år) = 2,38

Familjens bostadsbidrag = 20 000 kr

*Individens (den vuxnes) bostadsbidrag = 20 000 * 1,16 / 2,38 = 9 748 kr*

Statistiken försvagas av att RTB-familjen i vissa fall skiljer sig från det faktiska hushållet.

I övrigt se under Bostadsbidrag, sid. 180.

¹ För information om familjebegreppet se objektet Familj sid. 25-26.

² Konsumtionsvikt: Av socialstyrelsen beräknat konsumtionsutrymme för varje familjemedlem.

BOSTADSTILLÄGG

1990 ingår i bostadstilläggsvariablerna¹ beloppet för *Kommunalt bostadstillägg (KBT)*. 1991-1994 summeras beloppen för *Kommunalt bostadstillägg (KBT)* och *Särskilt kommunalt bostadstillägg (SKBT)*. 1995-1998 summeras beloppen för *Bostadstillägg till pensionärer (BTP)*, *Särskilt bostadstillägg till pensionärer (SBTP)* och *Kommunalt kompletteringsbelopp (KKB)*.

Kommunalt bostadstillägg (KBT), 1990-1994

Fram till och med 1994 är det den egna kommunen som bestämmer högsta möjliga KBT och tilläggets storlek varierar mellan kommunerna. Beräkningen av hur inkomsten påverkar KBT sker däremot enligt samma regler över hela landet. Från den 1 mars 1993 måste alla kommuner lämna KBT med minst 85 procent av bostadskostnaden mellan 150 och 3 000 kr/mån.

Folkpensionär som har ålderspension (ej förtida uttag), förtidspension, änkepension eller hustrutillägg kan få KBT. Bostadstillägget är inkomstprövat men skattefritt.

Särskilt kommunalt bostadstillägg (SKBT), 1991-1994

Särskilt kommunalt bostadstillägg kan lämnas till den som har kommunalt bostadstillägg. SKBT är inkomstprövat och lämnas till den som uppfyller kraven utan att ansökan behöver göras. En hög bostadskostnad och en låg pension är en förutsättning för att få tillägget.

Bostadstillägg (BTP), 1995-

Från och med 1995 är det staten som svarar för bostadstillägg till pensionärer och reglerna är därför från och med 1995 lika över hela landet.

Försäkringskassan räknar ut om man har rätt till BTP. Mot bakgrund av bostadskostnaderna fastställer kassan först vad som är högsta möjliga BTP. Därifrån dras en viss del² av inkomsten³. Vad som då blir över är det BTP som betalas ut. Enligt reglerna för BTP lämnas BTP med 91 procent⁴ av bostadskostnaden upp till 4 500 kronor per månad. Detta gäller före inkomstprövningen.

BTP kan lämnas till den som har ålderspension, förtidspension, sjukbidrag, efterlevandepension eller pension från annat EU/EES-land. BTP betalas ut tillsammans med pensionen och är skattefri.

¹ Bostadstilläggsvariablerna i LOUISE är *Bostadstillägg (hushåll)* 1990-1997, *Bostadstillägg (individualiserat från hushåll)* 1991-1997, *Bostadstillägg (familj)* samt *Bostadstillägg (individualiserat från familj)*.

² 35 procent av den inkomst som minskar BTP. Om den inkomsten är högre än ett och ett halvt basbelopp så minskas BTP med 40 procent av den delen av inkomsten.

³ Alla tjänstepensioner, delpension, yrkes- och arbetsskadelivränta, privat pension, utländsk pension samt del av ATP som överstiger pensionstillskottet räknas som inkomst. Särskilda regler gäller om man har tre fjärdedels, halv och en fjärdedels förtidspension eller sjukbidrag. Arbetsinkomst, efter avdrag för bland annat arbetsresor, räknas som inkomst om man har annan pension än ålderspension. För ålderspensionärer tas inte arbetsinkomsten med som inkomst. Sjukpenning, arbetslöshetsersättning liksom inkomster från t ex AMF räknas också med i inkomsten. Därutöver räknas viss andel av tillgångar i vissa fall som inkomst.

Folkpension, pensionstillskott eller motsvarande del av ATP, barnbidrag m.m. räknas *inte* med som inkomst och minskar inte BTP.

För makar räknas den sammanlagda inkomsten även om bara den ena har folkpension.

⁴ 1995, 1996 och 1998 lämnades BTP med 85 procent av bostadskostnaden mellan 100 kronor och 4 000 kronor, 1997 med 83 procent och 1999-2000 med 90 procent av bostadskostnaden. 2001 lämnas BTP med 90 procent av bostadskostnaden upp till 4 500 kr/mån.

Kommunalt kompletteringsbelopp (KKB), 1995-

Kommunerna kan fram till och med år 2002 lämna ett kompletterande belopp till BTP om de så önskar. Det kompletterande beloppet kan innebära att över 91 procent av bostadskostnaderna täcks och/eller att även del av bostadskostnad över 4 500 kronor per månad ersätts¹.

Särskilt bostadstillägg till pensionärer (SBTP), 1995-

Den som har BTP kan också få så kallat särskilt bostadstillägg till pensionärer. Det särskilda bostadstillägget för pensionärer är inkomstprövat och lämnas utan ansökan om man uppfyller kraven. Exempel på sådana förutsättningar är höga bostadskostnader² och låg pension.

Som inkomst vid inkomstprövning för SBTP räknas folkpension, pensionstillskott eller så stor del av ATP som motsvarar pensionstillskottet. Som inkomst räknas också den BTP man får och hälften av den årsinkomst som försäkringskassan har fastställt vid inkomstprövningen för BTP. Från dessa inkomster dras bostadskostnaden. Det belopp som blir kvar ska uppgå till ett fastställt minimibelopp. Om inkomsten efter avdrag för bostadskostnaden är lägre, betalas mellanskillnaden ut som SBTP.

Som bostadskostnad räknas den faktiska bostadskostnad som man har. Den begränsas till ett belopp som anses vara skäligt. SBTP är skattefritt.

Bostadstillägg (hushåll)*³**BostTillHus***

(1990-1997)

Variabeln är summerad till hushållsnivå och omfattar såväl *KBT* (1990-1994), *SKBT* (1991-1994), *BTP* (1995-1997), *SBTP* (1995-1997) som *KKB* (1995-1997). Hushållets bostadstillägg anges i hundratal kronor.

Det hushållsbegrepp⁴ som här används skiljer sig från det faktiska hushållet. Största skillnaden avser sammanboende (ej sambeskatade) med eller utan barn samt personer över 17 år som bor kvar hos förälder/föräldrar.

Bostadstillägg (individualiserat från hushåll)*¹**BostTillPersH***

¹ Eller motsvarande ersättningsnivå/takbelopp för åren innan 2002.

² Den bostadskostnad som beaktas ligger 1 200 kronor över taket för BTP.

³ 1990-1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar. 1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i november och december), som räknas som barn.

(1991-1997)

Det individualiserade bostadstillägget fås genom att summan av hushållets (taxeringshushållets)² bostadstillägg multipliceras med individens egna och divideras med hushållets totala konsumtionsvikt³. Bostadstillägget anges i hundratal kronor.

Exempel. Ett hushåll 1993, bestående av en vuxen, ett barn 0-3 år och ett barn 4-10 år. Hushållets totala konsumtionsvikt = 1,16 (vuxen) + 0,56 (barn 0-3 år) + 0,66 (barn 4-10 år) = 2,38

Hushållets bostadstillägg = 20 000 kr

*Individens (den vuxnes) bostadstillägg = 20 000 * 1,16 / 2,38 = 9 748 kr*

Statistiken försvagas av att taxeringshushållet i vissa fall skiljer sig från det faktiska hushållet.

För 1990 kan individens bostadstillägg ej framräknas enligt denna ekvation då konsumtionsvikt för detta år ej kan erhållas.

<i>Bostadstillägg (familj)</i>	<i>BostTillFam</i>
---------------------------------------	---------------------------

Variabeln är summerad till familjenivå och omfattar såväl KBT (1990-1994), SKBT (1991-1994), BTP (1995-1998), SBTP (1995-1998) som KKB (1995-1998). Familjens bostadstillägg anges i basbelopp.

För innehållet i denna variabel se under *Bostadstillägg (hushåll)*, inkomstkomponenterna är desamma, men de summeras nu till objektet familj.

Det familjebegrepp⁴ som här används skiljer sig från det faktiska hushållet. Största skillnaden avser sammanboende utan gemensamma barn.

<i>Bostadstillägg (individualiserat från familj)</i>	<i>BostTillPersF</i>
---	-----------------------------

Det individualiserade bostadstillägget fås genom att summan av familjens (enligt RTB:s familjebegrepp⁴) bostadstillägg multipliceras med individens egna och divideras med familjens totala konsumtionsvikt³. Bostadstillägget anges i hundratal kr.

Exempel. En familj 1993, bestående av en vuxen, ett barn 0-3 år och ett barn 4-10 år. Familjens totala konsumtionsvikt = 1,16 (vuxen) + 0,56 (barn 0-3 år) + 0,66 (barn 4-10 år) = 2,38

Familjens bostadstillägg = 20 000 kr

*Individens (den vuxnes) bostadstillägg = 20 000 * 1,16 / 2,38 = 9 748 kr*

Statistiken försvagas av att RTB-familjen i vissa fall skiljer sig från det faktiska hushållet.

⁴ Hushållsbegreppet (taxeringshushållet) omfattar följande kategorier: Giftna (sammanboende), ogiftna sambeskattade och ensamstående. Ej giftna barn under arton år räknas till föräldrahushållet. Se vidare under objektet Hushåll sid 24-25.

¹ 1991-1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar. 1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i nov. och dec.), som räknas som barn.

² Hushållsbegreppet (taxeringshushållet) omfattar följande kategorier: Giftna (sammanboende), ogiftna sambeskattade och ensamstående. Ej giftna barn under arton år räknas till föräldrahushållet. Se vidare under objektet Hushåll sid. 24-25.

³ Konsumtionsvikt: Av socialstyrelsen beräknat konsumtionsutrymme för varje hushållsmedlem.

⁴ För information om familjebegreppet se objektet Familj sid. 25-26.

I övrigt se under Bostadstillägg, sid. 183-184.

ÖVRIGA INKOMSTER/ERSÄTTNINGAR**Handikappersättning****HKapErs**

Handikappersättning kan betalas ut till den som fyllt 16 år och som blivit handikappad innan hon eller han fyllt 65 år. Handikappersättning är dels en tilläggsförmån till folkpensionen, dels en självständig förmån¹. Handikappersättning ges om funktionsförmågan är nedsatt och om handikappet väntas bli bestående under längre tid. Något av nedanstående krav måste vara tillgodosedda:

- Att man på grund av handikappet behöver tidskrävande hjälp med sin dagliga livsföring.
- Att man på grund av handikappet behöver fortlöpande hjälp för att kunna förvärvsarbeta eller studera.
- Att man har relativt stora merutgifter på grund av handikappet.
- Att man är blind, döv eller gravt hörselskadad.

Ersättningen som betalas ut motsvarar 69, 53 eller 36 procent² av det ej minskade basbeloppet. Storleken på ersättningen beror på hjälpbehovets omfattning och merkostnadernas storlek. Handikappersättningen är skattefri och anges i hundratal kronor.

Underhållsstöd/Bidragsförskott**BidrFor**

Sedan den 1 februari 1997 tillämpas ett nytt stödsystem för de barn vars föräldrar inte bor tillsammans. Systemet benämns underhållsstöd och ersätter tidigare *bidragsförskott* och *särskilt bidrag till vissa adoptivbarn*. Underhållsstödet uppgår maximalt till 1 173 kronor per månad och barn.

Föräldrarna är underhållsskyldiga gentemot sina barn och den förälder som ej bor tillsammans med sitt barn skall fullgöra sin underhållsskyldighet genom att betala ett *underhållsbidrag*.

Storleken på underhållsbidraget räknas ut med hänsyn till barnets behov och föräldrarnas samlade ekonomiska förmåga. Om den underhållsskyldige föräldern inte betalar något underhåll eller betalar ett lägre belopp än det som försäkringskassan beräknat, kan underhållsstöd beviljas. Underhållsstöd beviljas även när faderskapet inte är fastställt, när den ena föräldern är avliden och barnet ej får barnpension samt när barnet är adopterat av endast en förälder.

När det fastställda underhållsbidraget är lägre än 1 173 kronor i månaden betalas mellanskillnaden ut som ett utfyllnadsbidrag.

För barn som fyllt 18 år kan förlängt underhållsstöd betalas ut om barnet fortfarande går i grund- eller gymnasieskola. Det förlängda underhållsstödet betalas ut till barnet.

Fram till och med 1994 var bidragsförskottet 40 procent av basbeloppet.

Från och med 1995 ligger underhållsstödet/bidragsförskottet kvar på samma belopp som för 1994 (1 173 kronor).

Underhållsstödet/bidragsförskottet anges i hundratal kronor.

¹ Från och med 1/1 2001 utges handikappersättning enbart som en självständig förmån. I vissa fall kan ersättningen, enligt övergångsregler, även fortsättningsvis utges som en tilläggsförmån till pension.

² Från och med 1991. 1990 motsvarade ersättningen 65, 50 eller 34 procent av basbeloppet.

<i>Summa annan inkomst (hushållsrelaterad)</i> ¹	<i>AnnInkH</i>
---	----------------

(1990-1997)

Variabeln summerar för aktuellt år de inkomster/ersättningar som redovisats ovan under Annan inkomst²:

Ålderspension från folkpension och ATP (egenförmån), Särskilt pensionstillägg (1991-), ITP-Industrins och handelns tjänste- och tilläggspension, Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension, Statlig tjänstepension, Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal (1991-), Tjänstepension från statligt bolag (1994-), Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare, Övrig tjänste- och tilläggspension (1994-), Hustrutillägg, Privat pensionsförsäkring (1991-), Yrkes- och Arbetsskadelivränta, Annan skattepliktig livränta, Arbetsskadelivränta till efterlevande, Efterlevandeförmån av folkpension och ATP, Handikappersättning, Underhållsstöd/Bidragsförskott, Socialbidrag (individualiserat från hushåll) (1991-), Bostadsbidrag (individualiserat från hushåll) (1991-) samt Bostadstillägg (individualiserat från hushåll) (1991-).

För 1990 har individens del av Socialbidrag, Bostadsbidrag och Bostadstillägg ej räknats fram.

För 1990 kan variabeln ”Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare” inte redovisas på grund av att den ej går att specificera i det källmaterial databasen har tillgång till.

För 1990 kan utbetalning från privat pensionsförsäkring inte redovisas då denna uppgift inte finns specificerad i det källmaterial databasen har tillgång till.

För åren 1990-1993 kan ”Övrig tjänste- och tilläggspension” inte skapas.

För övriga skillnader under åren 1990-1997 som kan påverka utfallet samt för mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

Summa annan inkomst anges i hundratal kronor.

”Annan inkomst” omfattar inkomster som ej står i relation till grad av aktivt arbetslivsdeltagande. Individer med dessa inkomster kan samtidigt mycket väl vara heltidsarbetande. Inkomsten bidrar dock med en förklaring till hur individer får sin försörjning.

¹ 1991-1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar.

1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i november och december), som räknas som barn.

² Annan inkomst: Andra inkomster än Inkomst av förvärvskälla, Arbetstidsrelaterad social inkomst och Kapitalinkomst. För de hushållsrelaterade inkomsterna används det individualiserade beloppet.

Summa annan inkomst (familjerelaterad)**AnnInkF**

Variabeln summerar för aktuellt år de inkomster/ersättningar som redovisats ovan under Annan inkomst¹:

Ålderspension från folkpension och ATP (egenförmån), Särskilt pensionstillägg (1991-), ITP-Industrins och handelns tjänste- och tilläggspension, Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension, Statlig tjänstepension, Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal (1991-), Tjänstepension från statligt bolag (1994-), Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare, Övrig tjänste- och tilläggspension (1994-), Hustrutillägg, Privat pensionsförsäkring (1991-), Yrkes- och Arbetsskadelivränta, Annan skattepliktig livränta, Arbetsskadelivränta till efterlevande, Efterlevandeförmån av folkpension och ATP, Handikappersättning, Underhållsstöd/Bidragförsäkring, Socialbidrag (individualiserat från familj), Bostadsbidrag (individualiserat från familj) samt Bostadstillägg (individualiserat från familj).

Summa annan inkomst anges i hundratal kronor.

För 1990 kan variabeln ”Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare” inte redovisas på grund av att den ej går att specificera i det källmaterial databasen har tillgång till.

För 1990 kan utbetalning från privat pensionsförsäkring inte redovisas då denna uppgift inte finns specificerad i det källmaterial databasen har tillgång till.

För åren 1990-1993 kan ”Övrig tjänste- och tilläggspension” inte skapas.

För övriga skillnader under åren 1990-2002 som kan påverka utfallet samt för mer detaljerad information, se under respektive inkomstslag.

”Annan inkomst” omfattar inkomster som ej står i relation till grad av aktivt arbetslivsdeltagande. Individer med dessa inkomster kan samtidigt mycket väl vara heltidsarbetande. Inkomsten bidrar dock med en förklaring till hur individer får sin försörjning.

Summa folkpension**FolkBel**

Under året utbetalt folkpensionsbelopp i form av Förtidspension/Sjukbidrag/Ålderspension/Hustrutillägg/Efterlevandeförmån. Summa folkpension anges i hundratal kronor.

För ytterligare information se under respektive variabel.

Summa ATP**ATPBel**

Under året utbetalt ATP-belopp i form av Förtidspension/Sjukbidrag/Ålderspension/Efterlevandeförmån. Summa ATP anges i hundratal kronor.

För ytterligare information se under respektive variabel.

¹ Annan inkomst: Andra inkomster än Inkomst av förvärvskälla, Arbetstidsrelaterad social inkomst och Kapitalinkomst. För de familjerelaterade inkomsterna används det individualiserade beloppet.

DISPONIBEL INKOMST

<i>Disponibel inkomst (individens delkomponent)</i>	<i>DispInk</i>
---	----------------

Individens delkomponent till hushållets/familjens disponibla inkomst.

1990 anger variabeln summan av:

Sammanräknad inkomst plus sjöinkomst

- Inkomst av annan fastighet om:

1) underlag för fastighetsskatt för småhus, men inte hyreshus finns

2) även om underlag för hyreshus finns tas inkomsten med om inkomsten av annan fastighet understiger 10 000 kr

+ Extra avdrag under inkomst av kapital

+ Deklarerade resekostnadsavdrag

+ Avdrag för fördyrade levnadskostnader och resor i tjänsten till den del de överstiger erhållen ersättning

+ Övriga deklarerade kostnadsavdrag

- Slutlig skatt (exkl. egenavgifter, löneavgift, skogsvårdsavgift och avdragsgill fastighetsskatt) och sjömansskatt

+ Skattefri livränta

+ AGS-ersättning

+ Bostadsbidrag och kommunalt bostadstillägg

+ Handikappersättning

+ Studiebidrag

+ Återbetalningspliktiga studielån

- Återbetalt belopp studielån under året

+ Skattefri sjukpenning

+ Skattefri frivillig pension

+ Dagersättning för värnpliktiga

+ Utryckningsbidrag för värnpliktiga

+ Bidragsförskott, erhållet belopp

- Bidragsförskott, utgivet belopp

+ Allmänt och förlängt barnbidrag

+ Flerbarnstillägg

+ Socialbidrag

1991 anger variabeln summan av:

+ Kontant bruttolön, semesterersättning, provision m.m.

+ Andra skattepliktiga förmåner än kontant lön

+ Ersättning från försäkringskassa som utgör inkomst av anställning

+ Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetslöshet

+ Utbildningsbidrag för doktorander

+ Ersättning från vuxenutbildningsnämnd

+ Kontant arbetsmarknadsstöd

+ Delpension

+ Vårdbidrag

+ Arbetsskadelivränta

+ Ersättning som utgör inkomst av anställning, AGS, TFA

+ Ersättning från försäkringskassa, annat förvärvsarbete

+ Erhållen kostnadsersättning

- Kostnadsavdrag
- + Allmän pension eller tjänstepension
- + Privat pensionsförsäkring och livränta
- + Andra skattepliktiga ersättningar som inte är pensionsgrundande
- + Periodiskt understöd
- + Inkomst som grundar egenavgifter/särskild löneskatt
- + Vissa ersättningar och förmåner från fåmansföretag
(= *Inkomst av tjänst*)

- + Inkomst av aktiv näringsverksamhet
- + Inkomst av passiv näringsverksamhet
(= *Inkomst av näringsverksamhet*)

(= *Sammanräknad förvärvsinkomst*)

- + Sjöinkomst
- + Inkomst av kapital
- Slutlig skatt (exkl. egenavgifter, allmän löneavgift för egenföretagare, särskild löneskatt på förvärvsinkomster, avkastningsskatt, skogsvårdsavgift, särskild löneskatt på pensionsutfästelse och egen pensionsförsäkring, inbetald utgående moms och avdragsgill fastighetsskatt)
- Sjömansskatt
- + Skattefri del av barnpension
- + Skattefri del av livränta
- + Handikappersättning
- + Särskilt pensionstillägg
- + Kommunalt bostadstillägg (KBT)
- + Särskilt kommunalt bostadstillägg (SKBT)
- + Bostadsbidrag för barnfamiljer
- + Bostadsbidrag för ungdomar och övriga
- + Studiebidrag
- + Återbetalningspliktiga studielån
- Återbetalt belopp studielån under året
- + Skattefri sjukpenning
- + Skattefri frivillig pension
- + Dagersättning för värnpliktiga
- + Utryckningsbidrag för värnpliktiga
- + Bidragsförskott, erhållet belopp
- Underhållsbidrag utgivet belopp
- + Allmänt och förlängt barnbidrag
- + Flerbarnstillägg
- + Socialbidrag

= *Disponibel inkomst för individen*

1992 tillkommer:

Ensamförlälderbidrag

1993 sker inga förändringar.

1994 anger variabeln summan av:

- + Kontant bruttolön, semesterersättning, provision m m
- + Andra skattepliktiga förmåner än kontant lön
- + Ersättning från försäkringskassa som utgör inkomst av anställning
- + Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetslöshet
- + Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetslivsutveckling
- + Utbildningsbidrag för doktorander
- + Ersättning från vuxenutbildningsnämnd
- + Dagpenning vid frivillig krigsförbandsövning eller särskild övning
- + Kontant arbetsmarknadsstöd
- + Delpension
- + Vårdbidrag
- + Arbetsskadelivränta
- + Ersättning som utgör inkomst av anställning, AGS, TFA
- + Ersättning från försäkringskassa, annat förvärvsarbete
- + Vårdnadsbidrag
- + Erhållen kostnadsersättning
- Kostnadsavdrag
- + Allmän pension eller tjänstepension
- + Privat pensionsförsäkring och livränta
- + Andra skattepliktiga ersättningar som inte är pensionsgrundande, hobby
- + Periodiskt understöd
- + Inkomst som grundar egenavgifter/särskild löneskatt
- + Vissa ersättningar och förmåner från fåmansföretag
(= *Inkomst av tjänst*)

- + Inkomst av aktiv näringsverksamhet
- + Inkomst av passiv näringsverksamhet
(= *Inkomst av näringsverksamhet*)

(= *Sammanräknad förvärvsinkomst*)

- + Sjöinkomst
- + Inkomstränta och utdelning minus räntebidrag
- + Inkomst vid uthyrning av privatbostad
- + Positiv räntefördelning
- + Realisationsvinst (minus ev. realisationsförlust, när realisationsförlust överstiger realisationsvinst redovisas noll)
- Slutlig skatt (exkl. egenavgifter, allmän löneavgift för egenföretagare, särskild löneskatt på förvärvsinkomster, avkastningsskatt, skogsvårdsavgift, särskild löneskatt på egna och anställdas pensionskostnader, inbetald utgående moms, och avdragsgill fastighetsskatt)
- Sjömansskatt
- + Skattefri del av barnpension
- + Skattefri del av livränta
- + Handikappersättning
- + Särskilt pensionstillägg
- + Kommunalt bostadstillägg (KBT)
- + Särskilt kommunalt bostadstillägg (SKBT)
- + Bostadsbidrag för barnfamiljer samt makar och ensamstående utan barn

- + Studiebidrag
- + Återbetalningspliktiga studielån
- Återbetalt belopp studielån under året
- + Lån i samband med utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning
- + Skattefri sjukpenning
- + Skattefri frivillig pension
- + Dagersättning för värnpliktiga
- + Utryckningsbidrag för värnpliktiga
- + Bostadsbidrag för värnpliktiga
- + Familjepenning för värnpliktiga
- + Bidragsförskott, erhållet belopp
- Underhållsbidrag, utgivet belopp
- + Allmänt och förlängt barnbidrag
- + Flerbarnstillägg
- + Socialbidrag och introduktionsersättning för flyktingar
- + Ensamförälderbidrag

= *Disponibel inkomst för individen*

1995 utgår:

Vårdnadsbidrag och
Ensamförälderbidrag

1996-1997 sker inga förändringar.

1998 tillkommer variabeln Generationsväxlingsersättning och utgår variablerna Sjömansskatt och Handikappersättning.

1999 utgår Kontant arbetsmarknadsstöd.

2000-2002 sker inga förändringar

Delkomponenterna ovan är definierade och namnsatta av Inkomst- och Förmögenhetsstatistiken och kan till vissa delar skilja sig från hur de är definierade och namnsatta i den övriga LOUISE-dokumentationen.

De förändringar som skett i flertalet av den disponibla inkomstens delkomponenter 1990-2002 behandlas på annan plats i denna dokumentation. För eventuella förändringar i övriga delkomponenter hänvisas till inkomststatistikens dokumentation. Det är dock värt att påminna om den skattereform som trädde i kraft 1991 och de effekter denna fått på den disponibla inkomsten.

Disponibel inkomst (individens delkomponent) anges i hundratal kronor. Negativa värden kan förekomma.

Disponibel inkomst (hushåll)¹***DispInkHus***

(1990-1997)

Variabeln är summerad till hushållsnivå och anges i hundratal kronor. I förekommande fall har negativa värden för Disponibel inkomst (hushåll) ersatts med värdet noll.

Det hushållsbegrepp² som här används kan skilja sig från det faktiska hushållet. Största skillnaden avser sammanboende (ej sambeskattade) med eller utan barn samt personer över 17 år som bor kvar hos förälder/föräldrar.

För innehållet i denna variabel se under *Disponibel inkomst (individens delkomponent)*, sid. 189-192, inkomstkomponenterna är desamma, men de summeras nu till objektet hushåll.

Delkomponenterna är definierade och namnsatta av Inkomst- och Förmögenhetsstatistiken och kan till vissa delar skilja sig från hur de är definierade och namnsatta i den övriga LOUISE-dokumentationen.

De förändringar som skett i flertalet av den disponibla inkomstens delkomponenter 1990-1997 behandlas på annan plats i denna dokumentation. För eventuella förändringar i övriga delkomponenter hänvisas till inkomststatistikens dokumentation. Det är dock värt att påminna om den skattereform som trädde i kraft 1991 och de effekter denna fått på den disponibla inkomsten.

Disponibel inkomst (familj)***DispInkFam***

Variabeln är summerad till familjenivå och anges i hundratal kronor. I förekommande fall har negativa värden för Disponibel inkomst (familj) ersatts med värdet noll.

Det familjebegrepp³ som här används skiljer sig från det faktiska hushållet. Största skillnaden avser sammanboende utan gemensamma barn.

För innehållet i denna variabel se under *Disponibel inkomst (individens delkomponent)*, sid. 189-192, inkomstkomponenterna är desamma men de summeras nu till objektet familj.

Delkomponenterna är definierade och namnsatta av Inkomst- och Förmögenhetsstatistiken och kan till vissa delar skilja sig från hur de är definierade och namnsatta i den övriga LOUISE-dokumentationen.

De förändringar som skett i flertalet av den disponibla inkomstens delkomponenter 1990-2002 behandlas på annan plats i denna dokumentation. För eventuella förändringar i övriga delkomponenter hänvisas till inkomststatistikens dokumentation. Det är dock värt att påminna om den skattereform som trädde i kraft 1991 och de effekter denna fått på den disponibla inkomsten.

¹ 1990-1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar.

1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i november och december), som räknas som barn.

² Hushållsbegreppet (taxeringshushållet) omfattar följande kategorier: Gifta (sammanboende), ogifta sambeskattade och ensamstående. Ej gifta barn under arton år räknas till föräldrahushållet. Se vidare under objektet Hushåll sid. 24-25.

³ För information om familjebegreppet se objektet Familj sid. 25-26.

<i>Disponibel inkomst (individualiserad från hushåll)¹</i>	<i>DispInkPersH</i>
---	---------------------

(1991-1997)

Den individualiserade disponibla inkomsten fås genom att summan av samtliga i hushållet² ingående medlemmars disponibla inkomst multipliceras med individens konsumtionsvikt³ och divideras med hushållets totala konsumtionsvikt. Beloppet anges i hundratal kronor. I förekommande fall har negativa värden för Disponibel inkomst (individualiserad från hushåll) ersatts med värdet noll.

Exempel. Ett hushåll 1993, bestående av två vuxna, ett barn 0-3 år och ett barn 4-10 år. Hushållets totala konsumtionsvikt = 1,92 (två vuxna) + 0,56 (barn 0-3 år) + 0,66 (barn 4-10 år) = 3,14

Hushållets disponibla inkomst = 300 000 kr

*Individens (vuxen) disponibla inkomst = 300 000 * 0,96 / 3,14 = 91 720 kr*

För 1990 kan individens disponibla inkomst (relaterad till hushåll) ej framräknas enligt denna ekvation då konsumtionsvikt för detta år ej kan erhållas.

Den individualiserade disponibla inkomsten redovisas i databasen endast för personer som fyllt 18 år.

För information om de inkomstkompontener som ingår i denna variabel se under *Disponibel inkomst (individens delkomponent)*, sid. 189-192.

Delkomponenterna är definierade och namnsatta av Inkomst- och Förmögenhetsstatistiken och kan till vissa delar skilja sig från hur de är definierade och namnsatta i den övriga LOUISE-dokumentationen.

De förändringar som skett i flertalet av den disponibla inkomstens delkomponenter 1991-1997 behandlas på annan plats i denna dokumentation. För eventuella förändringar i övriga delkomponenter hänvisas till inkomststatistikens dokumentation.

¹ 1991-1996: I LOUISE saknas uppgift för samtliga 16- och 17-åringar.

1997: I LOUISE saknas uppgift för 16- och 17-åringar samt 18-åringar (födda i november och december), som räknas som barn.

² Hushållsbegreppet (taxeringshushållet) omfattar följande kategorier: Giftna (sammanboende), ogifta sambeskattade och ensamstående. Ej gifta barn under arton år räknas till föräldrahushållet. Se vidare under objektet Hushåll sid. 24-25.

³ Konsumtionsvikt: Av socialstyrelsen beräknat konsumtionsutrymme för varje hushållsmedlem.

Disponibel inkomst (individualiserad från familj)**DispInkPersF**

Den individualiserade disponibla inkomsten fås genom att summan av samtliga i familjen¹ ingående medlemmars disponibla inkomst multipliceras med individens konsumtionsvikt² och divideras med familjens totala konsumtionsvikt. Beloppet anges i hundratal kronor. I förekommande fall har negativa värden för Disponibel inkomst (individualiserad från familj) ersatts med värdet noll.

Exempel. En familj 1993, bestående av två vuxna, ett barn 0-3 år och ett barn 4-10 år. Familjens totala konsumtionsvikt = 1,92 (två vuxna) + 0,56 (barn 0-3 år) + 0,66 (barn 4-10 år) = 3,14

Familjens disponibla inkomst = 300 000 kr

*Individens (vuxen) disponibla inkomst = 300 000 * 0,96 / 3,14 = 91 720 kr*

För information om de inkomstkompontener som ingår i denna variabel se under *Disponibel inkomst (individens delkomponent)*, sid. 189-192.

Delkomponenterna är definierade och namnsatta av Inkomst- och Förmögenhetsstatistiken och kan till vissa delar skilja sig från hur de är definierade och namnsatta i den övriga LOUISE-dokumentationen.

De förändringar som skett i flertalet av den disponibla inkomstens delkomponenter 1990-2002 behandlas på annan plats i denna dokumentation. För eventuella förändringar i övriga delkomponenter hänvisas till inkomststatistikens dokumentation. Det är dock värt att påminna om den skattereform som trädde i kraft 1991 och de effekter denna fått på den disponibla inkomsten.

¹ För information om familjebegreppet se objektet Familj sid. 25-26.

² Konsumtionsvikt: Av socialstyrelsen beräknat konsumtionsutrymme för varje hushållsmedlem.

ARBETSSTÄLLE-/FÖRETAGSVARIABLER

För novemberanställningen aktuellt år

Novemberanställningen definieras för samtliga som i sysselsättningsregistret klassificerats som förvärvsarbetande i november (för beskrivning av sysselsättningsavgränsningen se under *Sysselsättningsstatus*, sid. 65-69). I vissa fall redovisas i nedanstående variabler värden även för personer som varit *Ej förvärvsarbetande, med kontrolluppgift*. För att avgränsa till novemberanställningen skall villkoret *Sysselsättningsstatus=1* (Förvärvsarbetande) sättas.

För varje person som befunnits sysselsatt måste ett huvudsakligt arbetsställe bestämmas, så att arbetsställe-/företagsinformation kan föras på varje individ. För personer med flera KUA (Kontrolluppgifter från Arbetsgivare) och/eller företagariinkomster görs en jämförelse mellan de olika inkomstkällorna. Den inkomstkälla som har gett den högsta skattade novemberinkomsten anses utgöra huvudarbetsställe under november. När novemberinkomsten skall skattas väger delårsmarkerade KUA och företagariinkomster något tyngre än helårsmarkerade KUA. Om arbetsstället ej återfinns i CFAR-registret¹ får den näst största inkomstkällan ange huvudarbetsställe.

Undantag från ovan: När den sammanlagda arbetsinkomsten överstiger rörelseinkomsten under november, väljs som huvudsakligt arbetsställe det arbetsställe som gett den största skattade arbetsinkomsten, även om den skattade rörelseinkomsten är större.

I övrigt se under objektet Arbetsställe (november) sid. 27-29 och objektet Företag (november) sid. 26.

<i>Arbetsställekommun</i>	<i>AstKommun</i>
---------------------------	------------------

Kommun där arbetsstället är beläget, anges med kommunkod. Kod enligt indelningen den 1/1 påföljande år.

Uppgift hämtas från Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR)¹.

Se "Regionala koder för län, kommuner ..." (MIS 1989:2), Supplement 1990 (MIS 1990:1), Supplement 1991 (MIS 1991:1), "Regionala koder för län, kommuner" (MIS 1992:2), Supplement 1993 (MIS 1993:1), Supplement 1994 (MIS 1994:2), "Regionala koder enligt indelning den 1 januari 1995" (MIS 1995:3), Supplement 1996 (MIS 1996:4), "Ändringar av koder och namn för län, kommuner och församlingar från och med 1998-01-01" (MIS 1997:3), "Regionala koder" (MIS 1998:2), rättelse till Supplement 1999 till regionala koder enligt indelningen den 1 januari 1998 (MIS 1998:2), Supplement 2000 till regionala koder enligt indelningen den 1 januari 1998 (MIS 1998:2) samt Regionala indelningar i Sverige den 1 jan 2003 (MIS 2003:1).²

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

² En sammanställning av ändringar i läns- och kommunindelningen 1990-2003 framgår av Bilaga 6

Då uppgifter om arbetsstället saknas anges individens bostadskommun som arbetsställe kommun. För kommunanställda som inte kan hänföras till ett visst arbetsställe eller har växlande arbetsplats anges arbetsgivarkommunens kommunkod som arbetsställe kommun.

När arbetsstället är beläget i utlandet sätts arbetsställe kommun till 9999.

<i>Arbetsställelän</i>

<i>AstLan</i>

Län där arbetsstället är beläget, anges med länskod. Kod enligt indelningen den 1/1 påföljande år.

Uppgift hämtas från Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR)¹.

Då uppgifter om arbetsstället saknas anges individens bostadslän som arbetsställelän. För kommunanställda som inte kan hänföras till ett visst arbetsställe eller har växlande arbetsplats anges arbetsgivarkommunens länskod som arbetsställelän.

När arbetsstället är beläget i utlandet sätts arbetsställelän till 99.

För förändringar under tidsperioden 1990-2003 se Arbetsställe kommun samt bilaga 6 Regionala koder - Ändringar i läns- och kommunindelningen 1990-2003.

<i>Antal sysselsatta på arbetsstället</i>
--

<i>AntalSys</i>

Antalsuppgift. Variabeln visar antalet sysselsatta enligt sysselsättningsregistret.

Kvaliteten är avhängig avgränsningsmetoden för sysselsättning. 1993 förändrades sysselsättningsavgränsning.

Vissa kategorier anställda kan inte kopplas till ett faktiskt arbetsställe (med CFAR-nummer som identitet). För dessa individer redovisas ingen uppgift (variabeln=0).

För beskrivning av avgränsningsmetod och förändrad sysselsättningsavgränsning se under "Sysselsättningsstatus" sid. 65-69.

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

<i>Institutionell sektorkod (företag)</i>	<i>InstKod</i>
---	----------------

(1990-1998)

Koden bildas utifrån företagets *samhällssektor*, *ägare* och *juridiska form*. De två första positionerna anger samhällssektor, den tredje positionen anger ägarkategori medan den juridiska formen anges i variabelns fjärde och femte position.

Koden är en skapad variabel som grundar sig på bland annat organisationsnummer och ägare. Koden fastställs för alla företag (även icke verksamma) som förekommer i Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR)¹, varifrån uppgiften hämtas.

Institutionell sektorindelning (samhällssektor) (position 1 och 2)

- 11 Statlig förvaltning
- 12 Borgerlig kommunal förvaltning
- 13 Kyrklig kommunal förvaltning
- 14 Socialförsäkring
- 15 Övriga offentliga institutioner
- 21 Företag
- 22 Företags intresseorganisationer m.m.
- 23 Filialer till utländska företag
- 31 Banker
- 32 Andra finansinstitut
- 33 Försäkringsinstitut
- 41 Personliga företag
- 42 Övriga hushåll
- 50 Ideella föreningar, stiftelser etc.
- 60 Utländska fysiska och juridiska personer som icke ingår i sektor 23

Ägarkategori (position 3)

- 1 Statlig
- 2 Kommunal
- 9 Övrig

Juridisk form (position 4 och 5)

- 10 Fysisk person
- 21 Enkelt bolag
- 22 Partrederi
- 31 Handelsbolag, kommanditbolag
- 32 Gruvbolag
- 41 Bankaktiebolag
- 42 Försäkringsaktiebolag
- 49 Övriga aktiebolag
- 51 Ekonomiska föreningar inkl. bostadsrättsföreningar
- 52 Jordbrukets kreditkassor
- 61 Ideella föreningar
- 62 Samfälligheter
- 71 Familjestiftelser
- 72 Övriga stiftelser
- 81 Statliga enheter

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

- 82 Primärkommuner, borgerliga
- 83 Kommunalförbund
- 84 Landsting
- 85 Allmänna försäkringskassor
- 86 Enheter inom svenska kyrkan
- 87 Offentliga korporationer och anstalter
- 88 Hypoteksföreningar
- 89 Regionala statliga myndigheter; skattemyndigheter
- 91 Oskifta dödsbon
- 92 Ömsesidiga försäkringsbolag
- 93 Sparbanker
- 94 Understödsföreningar
- 95 Erkända arbetslöshetskassor
- 96 Utländska juridiska personer
- 98 Övriga svenska juridiska personer bildade enligt särskild lagstiftning
- 99 Juridisk form ej utredd

För ytterligare information se ”Standard för klassificering av institutionella enheter” (MIS 1968:6).

<i>Institutionell sektorkod (företag)</i>	<i>InstKod6</i>
--	------------------------

(1999-2000)

Koden bildas utifrån företagets *samhällssektor*, *ägare* och *juridiska form*. De tre första positionerna anger samhällssektor, den fjärde positionen anger ägarkategori medan den juridiska formen anges i variabelns femte och sjätte position.

Koden är en skapad variabel som grundar sig på bland annat organisationsnummer och ägare. Koden fastställs för alla företag (även icke verksamma) som förekommer i Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR)¹, varifrån uppgiften hämtas.

Den institutionella sektorkoden är från och med 1999 sexställig:

Institutionell sektorindelning (samhällssektor) är helt förändrad och är från och med 1999 treställig (position 1-3). Se ”Standard för institutionell sektorindelning 2000, INSEKT.” (MIS 2001:2).

Ägarkategori (position 4) har samma indelning som tidigare: Statliga enheter (kod=1), Kommunala enheter (kod=2) och Övriga enheter (kod=9).

Juridisk form (position 5 och 6) har till viss del förändrats: Värdepappersfonder (kod=23) och Registrerade trossamfund (kod=63) har tillkommit. Jordbrukets kreditkassor (kod=52) och Enheter inom Svenska kyrkan (kod=86) har plockats bort. Bostadsrättsföreningar har plockats bort från kod 51 och lagts i en egen kategori Bostadsrättsföreningar (kod=53). Se ”Indelning efter juridisk form, JURFORM.” (MIS 2001:2).

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

<i>Institutionell sektorkod (företag)</i>	<i>InstKod7</i>
---	-----------------

(2001-)

Koden bildas utifrån företagets *samhällssektor*, *ägare* och *juridiska form*. De tre första positionerna anger samhällssektor, den fjärde och femte positionen anger ägar-kontroll medan den juridiska formen anges i variabelns sjätte och sjunde position.

Koden är en skapad variabel som grundar sig på bland annat organisationsnummer och ägare. Koden fastställs för alla företag (även icke verksamma) som förekommer i Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR)¹, varifrån uppgiften hämtas.

Den institutionella sektorkoden är från och med 2001 sjuställig:

Institutionell sektorsindelning (samhällssektor) (position 1 -3)

- 110 Icke-finansiella företag
- 120 Statliga affärsverk
- 130 Filialer till icke-finansiella företag i utlandet
- 140 Icke-finansiella företags icke-vinstdrivande organisationer
- 211 Centralbanker
- 212 Banker (utom centralbanker)
- 213 Bankfilialer till banker i utlandet
- 214 Bostadsinstitut
- 215 Andra monetära kreditmarknadsföretag
- 216 Monetära värdepappersfonder
- 217 Monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer
- 219 Övriga monetära finansinstitut
- 221 Icke-monetära kreditmarknadsföretag
- 222 Icke-monetära värdepappersfonder
- 223 Icke-monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer
- 224 Investmentbolag
- 229 Övriga finansinstitut
- 231 Försäkringsföretag och pensionsinstitut utom pensionsstiftelser och understöds-föreningar
- 232 Filialer till försäkringsföretag och pensionsinstitut i utlandet
- 233 Pensionsstiftelser och understödsföreningar
- 240 Finansiella serviceföretag
- 250 Finansiella företags icke-vinstdrivande organisationer
- 311 Statlig förvaltning utom Riksgäldskontoret
- 312 Riksgäldskontoret
- 320 Andra institutioner hänförliga till statliga sektorn
- 411 Primärkommuner
- 412 Kommunalförbund som till övervägande del består av kommuner
- 413 Andra institutioner hänförliga till primärkommunal undersektor
- 421 Landsting
- 422 Kommunalförbund som till övervägande del består av landsting
- 423 Andra institutioner hänförliga till landstingskommunal undersektor
- 500 Socialförsäkringsfonder
- 611 Hushåll med företagarkomst från rörelse med anställda
- 612 Hushåll med företagarkomst från rörelse utan anställda
- 621 Hushåll med inkomst av tjänst
- 622 Hushåll med inkomst av kapital
- 623 Hushåll med inkomst av pensioner

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

624	Hushåll med inkomst av andra transfereringar
625	Institutionshushåll
710	Hushållens icke-vinstdrivande organisationer utom registrerade trossamfund
721	Svenska kyrkan
722	Andra registrerade trossamfund
811	EU:s medlemsländer
812	EU:s institutioner
820	Övriga utlandet

Ägarkontroll (position 4 och 5)

10	Statligt kontrollerade enheter
20	Kommunalt kontrollerade enheter
30	Landstingskontrollerade enheter
41	Privat svenskkontrollerade enheter utan koncerntillhörighet
42	Privat svenskkontrollerade enheter med koncerntillhörighet
50	Utlandskontrollerade enheter

Juridisk form (position 6 och 7)

10	Fysiska personer
21	Enkla bolag
22	Partrederier
23	Värdepappersfonder
31	Handelsbolag, kommanditbolag
32	Gruvbolag
41	Bankaktiebolag
42	Försäkringsaktiebolag
49	Aktiebolag utom bank- och försäkringsaktiebolag
51	Ekonomiska föreningar utom bostadsrättsföreningar
52	Jordbrukets kreditkassor, upphört att gälla
53	Bostadsrättsföreningar
54	Kooperativ hyresrättsföreningar
61	Ideella föreningar
62	Samfällighetsföreningar, vägföreningar, vägsamfälligheter
63	Registrerade trossamfund
71	Familjestiftelser
72	Övriga stiftelser och fonder, inkl pensionsstiftelser och personalstiftelser
81	Statliga enheter
82	Kommuner
83	Kommunalförbund
84	Landsting
85	Allmänna försäkringskassor
86	Svenska kyrkan, upphört att gälla 2002-02-25
87	Offentliga korporationer och anstalter
88	Hypoteksföreningar
89	Regionala statliga myndigheter
91	Dödsbon
92	Ömsesidiga försäkringsbolag
93	Sparbanker
94	Understödsföreningar
95	Arbetslöshetskassor
96	Utländska juridiska personer
98	Övriga svenska juridiska personer bildade enligt särskild lagstiftning
99	Juridisk form ej utredd

För en fullständig redovisning av den Institutionella sektorkoden 2001-2002 se *Standard för institutionell sektorindelning 2000, INSEKT. Standard för indelning efter ägarkontroll 2000 ÄGAR 2000. Indelning efter juridisk form, JURFORM.*” (MIS 2001:2).

<i>Sektortillhörighet (företag)</i>	<i>SektorKod</i>
--	-------------------------

Företagets sektortillhörighet enligt en gruppering för redovisningsändamål som ursprungligen skapades i Folk- och bostadsräkningarna. Koden bildas utifrån företagets institutionella sektorkod som hämtas från Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR)¹.

Kod 1990-1992:

- 11= Statlig förvaltning
- 12= Primärkommunal förvaltning
- 13= Kyrklig kommunal förvaltning
- 14= Socialförsäkring
- 15= Övriga offentliga institutioner
- 19= Landstingskommunal förvaltning
- 20= Icke-finansiell företagssektor
- 29= Statliga affärsdrivande verk
- 30= Finansiell företagssektor
- 40= Hushållssektor
- 50= Ideella föreningar etc.
- 60= Utlandet
- 99= Uppgift saknas

Kod 1993-2002:

- 11= Statlig förvaltning
- 12= Statliga affärsverk
- 13= Primärkommunal förvaltning
- 14= Landsting
- 15= Övriga offentliga institutioner
- 21= Aktiebolag, ej offentligt ägda
- 22= Övriga företag, ej offentligt ägda
- 23= Statligt ägda företag och organisationer
- 24= Kommunalt ägda företag och organisationer
- 25= Övriga organisationer

Från och med 1993 görs grupperingen utifrån hela den femställiga institutionella sektorkoden. Tidigare gjordes grupperingen utifrån de två första siffrorna (samhällssektor) och i vissa fall togs även hänsyn till organisationsnummer.

Det kan finnas personer som har ett organisationsnummer på kontrolluppgiften som inte kan kopplas till ett känt företag. Dessa fick 1990-1992 *Uppgift saknas* (kod=99), men klassificeras från och med 1993 in under *Övriga företag, ej offentligt ägda* (kod=22).

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

Förändringar mellan 1998 och 1999:

Svenska kyrkan redovisas från och med 1999 under *Övriga organisationer* (25), tidigare redovisades Svenska kyrkan under *Övriga offentliga institutioner* (15) (omfattar ca 25 000 personer).

25 kommunalförbund klassificeras fr.o.m. 1999 som *Kommunalt ägt företag eller organisation* (24) från att tidigare ha hänförts till *Övriga offentliga institutioner* (15) (omfattar ca 24 000 personer).

Jämförelse mellan sektorkoder för 1990-92 och sektorkoder för 1993-2002:

Kod 1990-92	Kod 1993-2002
11	11
12	13
13	15
14	15
15	15
19	14
20, Aktiebolag	21, 23, 24 beroende av ägare
20, Ej aktiebolag	22, 23, 24 beroende av ägare
29	12
30	21 eller 22 beroende på AB/Ej AB
40	22
50	15, 23, 24, 25 beroende av ägare
60	25

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI69 (arbetsställe)	AstSNI69
---	-----------------

(1990-1993)

Arbetsställets branschkod enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).

Se "SNI69". (MIS 1969:8)

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI92 (arbetsställe)	AstSNI92
---	-----------------

(1990-2001)

Arbetsställets branschkod enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).

Se "SNI 92. Standard för svensk näringsgrensindelning, 1992." (MIS 1992:6)

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI2002 (arbetsställe)	AstSNI2002
---	-------------------

(2002)

Arbetsställets branschkod enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).

Se "SNI 2002. Standard för svensk näringsgrensindelning, 2002." (MIS 2003:2)

Skattemyndigheten åsätter varje företag en näringsgrenskod vid alla företagsstarter. När ett företag startar så lämnar de en s.k. Skatte- och avgiftsanmälan till skattemyndigheten. Information i denna blankett utgör grunden för den första näringsgrenskodningen. SCB vårdar och uppdaterar företagens och arbetsställenas näringsgrenskoder med hjälp av skattemyndigheterna, egna enkäter till företagen, SCB-interna källor samt egna utredningar. Koderna fastställs för alla arbetsställen som förekommer i Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR)¹.

I CFAR kan flera näringsgrenskoder förekomma för ett och samma arbetsställe. Till Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), varifrån denna uppgift om näringsgren hämtas, inhämtas bara en kod, som motsvarar den verksamhet som är mest omfattande². För personer som inte kan hänföras till något arbetsställe används företagets näringsgrenskod. Detta tillsammans gör att koden kan avvika från vad varje enskild person i verkligheten arbetar med.

I vissa fall kan ett arbetsställes olika verksamheter (branschkod) vara av nästan samma omfattning. Detta medför att ett år kan den ena koden väljas som huvudsaklig verksamhet, medan det nästa år är den andra koden som blir huvudsaklig verksamhet.

Personer som inte kan hänföras till specifikt arbetsställe och som erhåller företagets näringsgrenskod:

- Kommunalt anställda med ungdomsplats/beredskapsarbete i de fall dessa personer inte naturligt kan redovisas under ett av arbetsgivarens fasta arbetsställen³
- Arbetstagare utan normalt anställningsförhållande (t.ex. artister och styrelseledamöter)⁴
- Anställda utanför de egna arbetsställena eller med växlande arbetsställen (t.ex. anställda vid byggarbetsplatser, försäljare och bevakningspersonal)⁴

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

² För de flesta arbetsställena innebär *mest omfattande*, flest antal sysselsatta. För industriarbetsställen med fler än 19 sysselsatta sorteras näringsgrenarna efter förädlingsvärde från den årliga Industristatistiken.

³ Från och med 1995 får dessa SNI-kod = 00000.

⁴ Från och med 1995 får de kommunalt anställda av dessa SNI-kod = 00000.

- Anställda som är stationerade och arbetar utomlands
- Anställda som har den egna bostaden som arbetsplats
- Övriga anställda som inte kan hänföras till ett bestämt arbetsställe¹

De ovan nämnda gruppernas andel av det totala antalet förvärvsarbetande (november) är 1990: 7,9 procent, 1991: 6,7 procent, 1992: 7,1 procent, 1993: 6,6 procent, 1994: 5,8 procent, 1995: 5,3 procent, 1996: 4,8 procent, 1997: 5,6 procent, 1998: 5,0 procent, 1999: 3,2 procent, 2000: 3,1 procent, 2001: 3,2 procent samt 2002: 3,1 procent. Dessa andelar inkluderar även de som erhåller SNI-kod = 00000.

Personer som inte kan hänföras till specifikt arbetsställe och där samtliga erhåller samma näringsgrenskod:

- Anställda inom kommunal gatuförvaltning (SNI = 45230)
- Anställda i kommunal hemtjänst (SNI = 85323)
- Av kommun anställda lokalvårdare (SNI = 74701)
- Säsongsanställda inom kommunal ferieverksamhet för barn och ungdom (SNI = 92729)
- Lärare som omväxlande vikarierar vid olika skolor (SNI = 80100)
- Förskollärare/barnskötare som omväxlande vikarierar vid olika förskolor/daghem (SNI = 85321)
- Kommunala dagbarnvårdare (SNI = 85322)
- Säsongsvis eller tillfälligt av kommun avlönade personer inom kulturella verksamhetsområden (SNI = 92310)
- Kommunalt anställda personer med lön/ersättning för vård av fosterbarn (SNI = 85313)

1993 infördes en ny Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI92), tidigare standard var SNI69.

För att möjliggöra jämförelser över tiden har den regionala arbetsmarknadsstatistiken för åren 1985-1992 reviderats till den nya näringsgrensindelningen. För de årgångar som är aktuella i LOUISE (1990-1992) redovisas indelningen på femsiffernivå.

SCB har analyserat effekterna på riksnivå avseende införandet av SNI92:

För Jordbruk, skogsbruk och fiske har det skett en betydande sysselsättningsnedgång för åren 1985-1990. Anledningen är att sysselsätta tillhörande gruppen Jordbruk m.m. detaljinformation saknas, i den nya indelningen tillhör branschen Ej specificerad verksamhet.

Inom Tillverkning och utvinning har förskjutningar skett mellan underavdelningar. Delar av möbeltillverkningen har förts från Trävarutillverkning till Övrig tillverkning. För Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter sker förändring genom att viss krigsmaterial ingår i Maskintillverkning enligt SNI92.

Finansiell verksamhet, media och företagstjänster omfattade tidigare obligatorisk socialförsäkring som enligt SNI92 ingår i Offentlig verksamhet.

För de i huvudsak offentliga verksamheterna *Utbildning* samt *Vård och omsorg* är uppgifterna osäkra. Det förekommer för vissa år icke obetydliga nivåskillnader. Bak-

¹ Företagare i denna kategori får SNI-kod = 00000. Från och med 1995 får även de kommunalt anställda i denna kategori SNI-kod = 00000.

grunden är de stora strukturmässiga verksamhetsförändringar som genomförts framförallt inom den kommunala sektorn. Detta har inneburit att arbetsgivarna har svårigheter att bedöma arbetsställenas huvudverksamhet och även till vilket arbetsställe vissa grupper av anställda hör. Problemet rör både SNI69 och SNI92, men upptäcks först när SCB centralt klassificerat arbetsställena enligt SNI92 och jämförelsematerialet därmed blir tillgängligt. Även för verksamheten inom *Offentlig förvaltning* är sysselsättningssiffrorna avvikande.

Översättningsnycklarna mellan de två branschcodsystemen är långt ifrån kompletta. SNI92 innehåller många fler branscher på finaste nivå, vilket innebär många ”ett till fler-förhållanden” mellan SNI69 och SNI92. För många av de nya branscherna finns ingen motsvarighet i SNI69.

Den metod SCB använt för att skriva tillbaka SNI92 för 1992 och tidigare årgångar tar sin utgångspunkt i år 1993, där varje arbetsställe och företag finns redovisade med både SNI69 och SNI92.

Företag och arbetsställen som haft samma SNI69-kod bakåt i tiden som de hade 1993 försågs med SNI92-koden så långt tillbaka som de existerade (längst till 1985).

För företag och arbetsställen som existerade 1993 men som bytt SNI69-kod före detta år undersöktes först om den tidigare SNI69-koden var direkt översättningsbar till SNI92. Om så var fallet fick enheten den SNI92-koden. Om inte, gick man tillbaka till nyckeln i årgång 93 för att utröna vilka SNI92-koder som fanns kopplade till den SNI69-kod som behövde ersättas. Alla kombinationer noterades liksom frekvenserna. Andelarna förvandlades till sannolikheter och för varje SNI69-kod slumpades en SNI92-kod fram.

För företag och arbetsställen som upphört att existera före 1993 tillämpades samma metod som för enheter som bytt SNI-kod före 1993. Angreppssättet bygger till stor del på det företags- och arbetsställebestånd som fanns 1993 och dess fördelning på branscher. Eftersom branschstrukturen förändras blir metoden allt mer osäker ju längre bakåt från 1993 man kommer.

Då risken för felkodning är stor är SNI92-klassningen inte lämplig vid longitudinella studier där enstaka individer, arbetsställen eller företag följs.

En reviderad näringsgrensindelning infördes i statistiken fr.o.m. 2002. Jämfört med den tidigare indelningen (SNI92) har vissa ändringar gjorts på 4- respektive 5-siffernivå. Några grupper har slagits samman medan andra har delats upp. En förändring som berör ett större antal sysselsatta är att *förskolor* som tidigare redovisades inom Omsorg och sociala tjänster (85.3) numera förs till Grundskoleutbildning (80.1). Observera att en kod – 85323 – har ändrat innehåll från ”Äldre och handikappomsorg” till ”Öppna sociala insatser för barn och ungdomar”. För övrig dokumentation se MIS 2003:2, SNI 2002.

Kvaliteten i uppgiften är, för samtliga år, dessutom avhängig sysselsättningsavgränsningen, bestämmande av huvudsakligt arbetsställe och bestämmande av huvudsaklig verksamhet på det huvudsakliga arbetsstället.

För största förvärvskälla aktuellt år

Största förvärvskälla definieras efter inkomstens storlek. Den förvärvskälla som under året ger den största inkomsten räknas som största förvärvskälla. Som förvärvskälla räknas varje anställning där RSV erhållit en kontrolluppgift från arbetsgivaren samt förvärvskälla som gett inkomst av aktiv näringsverksamhet (egenföretagare).

I övrigt se under objektet Arbetsställe (största förvärvskälla) sid. 29-30 och objektet Företag (största förvärvskälla) sid. 29.

Arbetsställekommun**KUIAstKommun**

Kommun där arbetsstället är beläget, anges med kommunkod (kod enligt indelningen den 1/1 påföljande år). Uppgift hämtas från Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR).¹

Se "Regionala koder för län, kommuner ..." (MIS 1989:2), Supplement 1990 (MIS 1990:1), Supplement 1991 (MIS 1991:1), "Regionala koder för län, kommuner ..." (MIS 1992:2), Supplement 1993 (MIS 1993:1), Supplement 1994 (MIS 1994:2), "Regionala koder enligt indelning den 1 januari 1995" (MIS 1995:3), Supplement 1996 (MIS 1996:4), "Ändringar av koder och namn för län, kommuner och församlingar från och med 1998-01-01" (MIS 1997:3), "Regionala koder" (MIS 1998:2), rättelse till Supplement 1999 till regionala koder enligt indelningen den 1 januari 1998 (MIS 1998:2) samt Supplement 2000 till regionala koder enligt indelningen den 1 januari 1998 (MIS 1998:2) samt Regionala indelningar i Sverige den 1 jan 2003 (MIS 2003:1).²

När arbetsställeidentitet saknas (=00000000) sätts arbetsställekommun till 0000. När arbetsstället är beläget i utlandet sätts arbetsställekommun till 9999.

Arbetsställelän**KUIAstLan**

Län där arbetsstället är beläget, anges med länskod (kod enligt indelningen den 1/1 påföljande år). Uppgift hämtas från Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR).¹

För förändringar under tidsperioden 1990-2003 se Arbetsställekommun samt bilaga 6 Regionala koder - Ändringar i läns- och kommunindelningen 1990-2003.

När arbetsställeidentitet saknas (=00000000) sätts arbetsställelän till 00. När arbetsstället är beläget i utlandet sätts arbetsställelän till 99.

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

² En sammanställning av ändringar i läns- och kommunindelningen 1990-2003 framgår av Bilaga 6

<i>Institutionell sektorkod (företag)</i>	<i>KU1InstKod</i>
--	--------------------------

(1990-1998)

Koden bildas utifrån företagets *samhällssektor*, *ägare* och *juridiska form*. De två första positionerna anger samhällssektor, den tredje positionen anger ägarkategori medan den juridiska formen anges i variabelns fjärde och femte position.

Koden är en skapad variabel som grundar sig på bland annat organisationsnummer och ägare. Koden fastställs för alla företag (även icke verksamma) som förekommer i Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR), varifrån uppgiften hämtas.

För kodförteckning och ytterligare information se under Institutionell sektorkod (företag) (InstKod), sid. 198-199.

<i>Institutionell sektorkod (företag)</i>	<i>KU1InstKod6</i>
--	---------------------------

(1999-2000)

Den institutionella sektorkoden är från och med 1999 sexställig. Koden bildas utifrån företagets *samhällssektor*, *ägare* och *juridiska form*. De tre första positionerna anger samhällssektor, den fjärde positionen anger ägarkategori medan den juridiska formen anges i variabelns femte och sjätte position.

Koden är en skapad variabel som grundar sig på bland annat organisationsnummer och ägare. Koden fastställs för alla företag (även icke verksamma) som förekommer i Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR), varifrån uppgiften hämtas.

För ytterligare information se under Institutionell sektorkod (företag), (InstKod6), sid. 199.

<i>Institutionell sektorkod (företag)</i>	<i>KU1InstKod7</i>
--	---------------------------

(2001-)

Den institutionella sektorkoden är från och med 2001 sjuställig. Koden bildas utifrån företagets *samhällssektor*, *ägare* och *juridiska form*. De tre första positionerna anger samhällssektor, den fjärde och femte positionen anger ägarkontroll medan den juridiska formen anges i variabelns sjätte och sjunde position.

Koden är en skapad variabel som grundar sig på bland annat organisationsnummer och ägare. Koden fastställs för alla företag (även icke verksamma) som förekommer i Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR), varifrån uppgiften hämtas.

För ytterligare information se under Institutionell sektorkod (företag), (InstKod7), sid. 200-202.

Sektortillhörighet (företag)**KU1SektorKod**

Företagets sektortillhörighet enligt en gruppering för redovisningsändamål som ursprungligen skapades i Folk- och bostadsräkningarna. Koden bildas utifrån företagets institutionella sektorkod som hämtas från Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR).

Kod 1990-2002:

- 11= Statlig förvaltning
- 12= Statliga affärsverk
- 13= Primärkommunal förvaltning
- 14= Landsting
- 15= Övriga offentliga institutioner
- 21= Aktiebolag, ej offentligt ägda
- 22= Övriga företag, ej offentligt ägda
- 23= Statligt ägda företag och organisationer
- 24= Kommunalt ägda företag och organisationer
- 25= Övriga organisationer

Grupperingen görs utifrån hela den femställiga institutionella sektorkoden.

Det kan finnas personer som har ett organisationsnummer på kontrolluppgiften som inte kan kopplas till ett känt företag. Dessa fick 1990-1992 *Uppgift saknas* (kod=99), men klassificeras från och med 1993 in under *Övriga företag, ej offentligt ägda* (kod=22).

Företagets sektortillhörighet (för största förvärvskälla), är i LOUISE härledd utifrån den institutionella sektorkoden enligt samma kriterium som för företag knutet till novemberanställningen.

För förändringar i övrigt, se under variabeln Sektortillhörighet (företag), (SektorKod) sid. 202-203.

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI69 (arbetsställe)	KU1AstSNI69
---	--------------------

(1990-1992)

Arbetsställets branschkod enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).

Se "SNI69". (MIS 1969:8)

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI92 (arbetsställe)	KU1AstSNI92
---	--------------------

(1993-2001)

Arbetsställets branschkod enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).

Se "SNI 92. Standard för svensk näringsgrensindelning, 1992." (MIS 1992:6)

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI2002 (arbetsställe)	KU1AstSNI2002
---	----------------------

(2002)

Arbetsställets branschkod enligt standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).

Se "SNI 2002. Standard för svensk näringsgrensindelning, 2002." (MIS 2003:2)

Skattemyndigheten åsätter varje företag en näringsgrenskod vid alla företagsstarter. När ett företag startar så lämnar de en s.k. Skatte- och avgiftsanmälan till skattemyndigheten. Information i denna blankett utgör grunden för den första näringsgrenskodningen. SCB vårdar och uppdaterar företagens och arbetsställets näringsgrenskoder med hjälp av skattemyndigheterna, egna enkäter till företagen, SCB-interna källor samt egna utredningar. Koderna fastställs för alla arbetsställen som förekommer i Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR)¹.

I CFAR kan flera näringsgrenskoder förekomma för ett och samma arbetsställe. Till Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), varifrån denna uppgift om näringsgren hämtas, inhämtas bara en kod, som motsvarar den verksamhet som är mest omfattande². För personer som inte kan hänföras till något arbetsställe används företagets näringsgrenskod. Detta tillsammans gör att koden kan avvika från vad varje enskild person i verkligheten arbetar med.

I vissa fall kan ett arbetsställes olika verksamheter (branschskoder) vara av nästan samma omfattning. Detta medför att ett år kan den ena koden väljas som huvudsaklig verksamhet, medan det nästa år är den andra koden som blir huvudsaklig verksamhet.

Personer som inte kan hänföras till specifikt arbetsställe erhåller företagets näringsgrenskod.

1993 infördes en ny Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI92), tidigare standard var SNI69.

Avseende näringsgrenstillhörighet för största, näst största och tredje största förvärvskälla har SNI92 ej skrivits tillbaka för 1990-1992. För dessa år finns endast den gamla standarden SNI69.

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

² För de flesta arbetsställen innebär *mest omfattande*, flest antal sysselsatta. För industriarbetsställen med fler än 19 sysselsatta sorteras näringsgrenarna efter förädlingsvärde från den årliga Industristatistiken.

SCB har analyserat effekterna på riksnivå avseende införandet av SNI92:

För *Jordbruk, skogsbruk och fiske* har det skett en betydande sysselsättningsnedgång för åren 1985-1990. Anledningen är att sysselsatta tillhörande gruppen *Jordbruk m.m. detaljinformation saknas*, i den nya indelningen tillhör branschen *Ej specificerad verksamhet*.

Inom *Tillverkning och utvinning* har förskjutningar skett mellan underavdelningar. Delar av möbeltillverkningen har förts från *Trävarutillverkning* till *Övrig tillverkning*. För *Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter* sker förändring genom att viss krigsmaterial ingår i *Maskintillverkning* enligt SNI92.

Finansiell verksamhet, media och företagstjänster omfattade tidigare obligatorisk socialförsäkring som enligt SNI92 ingår i *Offentlig verksamhet*.

För de i huvudsak offentliga verksamheterna *Utbildning* samt *Vård och omsorg* är uppgifterna osäkra. Det förekommer för vissa år icke obetydliga nivåskillnader. Bakgrunden är de stora strukturmässiga verksamhetsförändringar som genomförts framförallt inom den kommunala sektorn. Detta har inneburit att arbetsgivarna har svårigheter att bedöma arbetsställenas huvudverksamhet och även till vilket arbetsställe vissa grupper av anställda hör. Problemet rör både SNI69 och SNI92, men upptäcks först när SCB centralt klassificerat arbetsställena enligt SNI92 och jämförelsematerialet därmed blir tillgängligt.

Även för verksamheten inom *Offentlig förvaltning* är sysselsättningssiffrorna avvikande.

Översättningsnycklarna mellan de två branschkodsystemen är långt ifrån kompletta. SNI92 innehåller många fler branscher på finaste nivå, vilket innebär många ”ett till fler-förhållanden” mellan SNI69 och SNI92. För många av de nya branscherna finns ingen motsvarighet i SNI69.

En reviderad näringsgrensindelning infördes i statistiken fr.o.m. 2002. Jämfört med den tidigare indelningen (SNI92) har vissa ändringar gjorts på 4- respektive 5-siffernivå. Några grupper har slagits samman medan andra har delats upp. En förändring som berör ett större antal sysselsatta är att *förskolor* som tidigare redovisades inom Omsorg och sociala tjänster (85.3) numera förs till Grundskoleutbildning (80.1). Observera att en kod – 85323 – har ändrat innehåll från ”Äldre och handikappomsorg” till ”Öppna sociala insatser för barn och ungdomar”. För övrig dokumentation se MIS 2003:2, SNI 2002.

Kvaliteten i uppgiften är, för samtliga år, avhängig bestämmandet av huvudsaklig verksamhet på arbetsstället.

För näst största förvärvskälla aktuellt år

Näst största förvärvskälla definieras efter inkomstens storlek. Den förvärvskälla som under året ger den näst största inkomsten räknas som näst största förvärvskälla. Som förvärvskälla räknas varje anställning där RSV erhållit en kontrolluppgift från arbetsgivaren samt förvärvskälla som gett inkomst av aktiv näringsverksamhet (egenföretagare).

Institutionell sektorkod (företag)**KU2InstKod**

(1990-1998)

*Se under Institutionell sektorkod (företag), (InstKod), sid. 198-199.***Institutionell sektorkod (företag)****KU2InstKod6**

(1999-2000)

*Se under Institutionell sektorkod (företag), (InstKod6), sid. 199.***Institutionell sektorkod (företag)****KU2InstKod7**

(2001-)

*Se under Institutionell sektorkod (företag), (InstKod7), sid. 200-202.***Sektortillhörighet (företag)****KU2SektorKod***Se under Sektortillhörighet (företag), (KU1SektorKod), sid. 209.***Näringsgrenstillhörighet enligt SNI69 (arbetsställe)****KU2AstSNI69**

(1990-1992)

*Se under Näringsgrenstillhörighet enligt SNI69 (arbetsställe), (KU1AstSNI69), sid. 210-211.***Näringsgrenstillhörighet enligt SNI92 (arbetsställe)****KU2AstSNI92**

(1993-2001)

*Se under Näringsgrenstillhörighet enligt SNI92 (arbetsställe), (KU1AstSNI92), sid. 210-211.***Näringsgrenstillhörighet enligt SNI2002 (arbetsställe)****KU2AstSNI2002**

(2002)

Se under Näringsgrenstillhörighet enligt SNI2002 (arbetsställe), (KU1AstSNI2002), sid. 210-211.

För tredje största förvärvskälla aktuellt år

Tredje största förvärvskälla definieras efter inkomstens storlek. Den förvärvskälla som under året ger den tredje största inkomsten räknas som tredje största förvärvskälla. Som förvärvskälla räknas varje anställning där RSV erhållit en kontrolluppgift från arbetsgivaren samt förvärvskälla som gett inkomst av aktiv näringsverksamhet (egenföretagare).

Institutionell sektorkod (företag)	KU3InstKod
---	-------------------

(1990-1998)

Se under Institutionell sektorkod (företag), (InstKod), sid. 198-199.

Institutionell sektorkod (företag)	KU3InstKod6
---	--------------------

(1999-2000)

Se under Institutionell sektorkod (företag), (InstKod6), sid. 199.

Institutionell sektorkod (företag)	KU3InstKod7
---	--------------------

(2001-)

Se under Institutionell sektorkod (företag), (InstKod7), sid. 200-202.

Sektortillhörighet (företag)	KU3SektorKod
-------------------------------------	---------------------

Se under Sektortillhörighet (företag), (KU1SektorKod), sid. 209.

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI69 (arbetsställe)	KU3AstSNI69
---	--------------------

(1990-1992)

Se under Näringsgrenstillhörighet enligt SNI69 (arbetsställe), (KU1AstSNI69), sid. 210-211.

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI92 (arbetsställe)	KU3AstSNI92
---	--------------------

(1993-2001)

Se under Näringsgrenstillhörighet enligt SNI92 (arbetsställe), (KU1AstSNI92), sid. 210-211.

Näringsgrenstillhörighet enligt SNI2002 (arbetsställe)	KU3AstSNI2002
---	----------------------

(2002)

Se under Näringsgrenstillhörighet enligt SNI2002 (arbetsställe), (KU1AstSNI2002), sid. 210-211.

ÖVRIGA VARIABLER SOM INGÅR I DATABASEN

Folkpensionskod för egenförmån**FolkEgen**

Variabeln markerar status vid sista utbetalning aktuellt år.

Status är 1990-1992 kodat:

- 1= Ålderspension
- 2= Förtidspension
- 3= Sjukbidrag
- 8= Hustrutillägg

Status är 1993-2002 kodat:

- 11= Ålderspension (1/1)
- 12= Ålderspension (3/4)
- 14= Ålderspension (1/2)
- 15= Ålderspension (1/4)
- 19= Ålderspension (omfattning okänd)
- 21= Förtidspension/Sjukbidrag (1/1)
- 22= Förtidspension/Sjukbidrag (3/4)
- 23= Förtidspension/Sjukbidrag (2/3)
- 24= Förtidspension/Sjukbidrag (1/2)
- 25= Förtidspension/Sjukbidrag (1/4)
- 29= Förtidspension/Sjukbidrag (omfattning okänd)
- 41= Ålderspension (3/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/4)
- 42= Ålderspension (1/2) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/2)
- 43= Ålderspension (1/2) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/4)
- 44= Ålderspension (1/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (3/4)
- 45= Ålderspension (1/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (2/3)
- 46= Ålderspension (1/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/2)
- 47= Ålderspension (1/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/4)
- 80= Hustrutillägg

Fördelning *Folkpensionskod för egenförmån*, 1993-2002 (tusental personer)

		11	12	14	15	19	21	22	23	24	25	29	41-47	80	22-47
1993	1 541,4	0,0	2,5	0,2	0,0	313,6	1,3	5,7	73,7	1,9	0,0	0,1	12,7	82,7	
1994	1 544,1	0,1	2,4	0,5	0,1	288,4	3,8	4,4	75,1	5,7	2,9	0,1	11,9	92,0	
1995	1 545,5	0,1	2,4	0,4	0,0	305,1	5,1	4,3	78,4	8,3	0,0	0,2	9,3	96,3	
1996	1 544,6	0,1	2,5	0,5	0,0	298,7	6,1	4,0	79,8	10,5	0,1	0,2	6,3	100,6	
1997	1 544,2	0,1	3,2	0,2	0,0	304,1	6,8	3,8	80,0	12,0	0,1	0,3	3,6	102,9	
1998	1 539,9	0,2	2,2	0,9	0,0	301,6	7,0	3,5	79,1	12,7	0,1	0,2	1,6	102,6	
1999	1 530,4	0,2	1,9	0,7	0,0	303,9	7,0	3,1	78,3	13,6	0,1	0,3	0,1	102,4	
2000	1 537,8	0,2	2,2	0,9	0,0	315,5	7,4	2,9	78,7	14,9	0,1	0,2	0,1	104,1	
2001	1 519,6	0,1	0,9	0,3	0,0	330,8	8,0	2,8	80,1	16,6	0,0	0,1	0,0	107,6	
2002	1 511,9	0,1	0,4	0,1	0,0	356,3	9,0	2,9	84,8	19,3	0,0	0,0	0,0	116,0	

22-47: Antalet personer med förtidspension/sjukbidrag på deltid vid sista utbetalning aktuellt år.

ATP-kod för egenförmån**ATPEgen**

Variabeln markerar status vid sista utbetalning aktuellt år.

Status är 1990-1992 kodat:

- 1= Ålderspension
- 2= Förtidspension (1/2)
- 3= Förtidspension (2/3)
- 4= Förtidspension (1/1)
- 5= Sjukbidrag (1/2)
- 6= Sjukbidrag (2/3)
- 7= Sjukbidrag (1/1)

Status är 1993-2002 kodat:

- 11= Ålderspension (1/1)
- 12= Ålderspension (3/4)
- 14= Ålderspension (1/2)
- 15= Ålderspension (1/4)
- 19= Ålderspension (omfattning okänd)
- 21= Förtidspension/Sjukbidrag (1/1)
- 22= Förtidspension/Sjukbidrag (3/4)
- 23= Förtidspension/Sjukbidrag (2/3)
- 24= Förtidspension/Sjukbidrag (1/2)
- 25= Förtidspension/Sjukbidrag (1/4)
- 29= Förtidspension/Sjukbidrag (omfattning okänd)
- 41= Ålderspension (3/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/4)
- 42= Ålderspension (1/2) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/2)
- 43= Ålderspension (1/2) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/4)
- 44= Ålderspension (1/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (3/4)
- 45= Ålderspension (1/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (2/3)
- 46= Ålderspension (1/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/2)
- 47= Ålderspension (1/4) - Förtidspension/Sjukbidrag (1/4)

Folkpensionskod för efterlevandeförmån**FolkFam**

Upp till tre förekomster kan förekomma samtidigt.

- 1= Änkepension
- 2= Barnpension
- 3= Omställningspension
- 4= Förlängd omställningspension
- 5= Särskild efterlevandepension

ATP-kod för efterlevandeförmån**ATPFam**

Upp till tre förekomster kan förekomma samtidigt.

- 1= Änkepension
- 2= Barnpension
- 3= Omställningspension
- 4= Förlängd omställningspension
- 5= Särskild efterlevandepension

Basbelopp

Basbeloppet följer förändringar i prisläget (på grundval av konsumentprisindex, KPI) och fastställs av regeringen för varje år. Med hjälp av basbeloppet anpassas på så vis storleken på ersättningar inom socialförsäkringen till penningutvecklingen. Statsmakterna har emellertid gjort vissa ingrepp i beräkningen av basbeloppet. Dessa ingrepp har inneburit att den fulla värdesäkringen som tidigare gällde, ej längre gäller. För åren 1991 till 1997 minskade basbeloppet med 12 procentenheter i förhållande till konsumentprisökningen.

Basbeloppet/prisbasbeloppet¹:

1990: 29 700 kr	1995: 35 700 kr	2000: 36 600 kr
1991: 32 200 kr	1996: 36 200 kr	2001: 36 900 kr
1992: 33 700 kr	1997: 36 300 kr	2002: 37 900 kr
1993: 34 400 kr	1998: 36 400 kr	
1994: 35 200 kr	1999: 36 400 kr	

Den 1/1 1993 införs ett *minskat basbelopp*. Detta utgörs av basbeloppet minskat med två procent. Det minskade basbeloppet används vid beräkningar av folkpension i form av ålderspension, förtidspension och efterlevandepension samt änkepension, barnpension och barntillägg. Vidare skall det minskade basbeloppet användas vid beräkning av ATP i form av ålderspension, förtidspension och efterlevandepension samt änkepension och barnpension. Även studiemedel beräknas efter det minskade basbeloppet.

Från och med 1999 betalas pensionerna åter ut efter fulla prisbasbeloppet.

Det minskade basbeloppet:

1993: 33 712 kr	1996: 35 476 kr
1994: 34 496 kr	1997: 35 574 kr
1995: 34 986 kr	1998: 35 672 kr

Det förhöjda prisbasbeloppet används vid beräkning av pensionspoäng för tilläggs-pension.

Det förhöjda basbeloppet/prisbasbeloppet¹:

1995: 36 000 kr	1999: 37 200 kr
1996: 36 800 kr	2000: 37 300 kr
1997: 37 000 kr	2001: 37 700 kr
1998: 37 200 kr	2002: 38 700 kr

År 2001 införs ett *inkomstbasbelopp*. Inkomstbasbeloppet räknas upp med förändringen i ett inkomstindex. Inkomstbasbeloppet används vid beräkning av högsta pensionsgrundande inkomst och av taket för pensionsgrundande inkomst.

Inkomstbasbeloppet:

2001: 37 700 kr	2002: 38 800 kr
-----------------	-----------------

¹ Från och med 1999 kallas basbeloppet för prisbasbelopp och det förhöjda basbeloppet för förhöjt prisbasbelopp.

Bearbetning av data från AMS Händeldatabas.

De variabler i LOUISE-databasen som helt eller delvis har sin källa i AMS Händeldatabas (Händel) är¹:

- Antal dagar i arbetslöshet
- Antal dagar som ”Övrig inskriven vid arbetsförmedling”
- Antal dagar i deltidarbetslöshet
- Antal dagar som arbetssökande tillfälligt timanställd
- Antal dagar i åtgärdsstudier
- Antal dagar i åtgärdssysselsättning
- Förekomst av åtgärdssysselsättning
- Arbetslöshetskod
- Åtgärds kod

De variabler i Händel som primärt använts för att härleda ovanstående variabler är *startdatum för sökandekategori*period (inskadm) *slutdatum för sökandekategori*period (utskadm), *sökandekategori* (skat) samt *kod för arbetshandikapp* (ahkp). Vid beräkningsarbetet har även sökandekategoriens löpnummer samt antal dagar i sökandekategori använts.

Händel omfattar samtliga händelser (= arbetssökandeperioder) från och med augusti 1991. I LOUISE har informationen använts från och med 1992.

Dataregistreringen fungerar på så sätt att arbetsförmedlaren skriver in startdatum för en sökandekategori. Att en sökandekategori avslutats registreras inte manuellt. När en sökande byter sökandekategori registreras en sökandekategori till. I Händel sätts samtidigt automatiskt ett slutdatum för den närmast föregående kategorin.

När en arbetssökande avaktualiseras från arbetsförmedlingen sätts slutdatumet för den sista sökandekategoriens period i inskrivningsperioden automatiskt till samma datum som avaktualiseringsdatumet. Tidigare inmatade sökandekategoriens perioder kan inte tas bort eller ändras. Man går således aldrig in och korregerar redan inmatade uppgifter.

Att tidigare inmatade sökandekategoriens perioder inte kan tas bort eller ändras medför att den data som finns i Händel omfattar överlappande perioder (att flera perioder har samma startdatum, alternativt att en period har en startdatum som ligger mellan start- och slutdatum för tidigare period). Det medför även att negativa sökandekategoriens perioder förekommer (periodens slutdatum ligger tidigare än dess startdatum), 1999 är ca 0,7 procent av sökandekategoriens perioderna negativa.

Skälen till ovanstående problematik torde vara att man antingen korregerat tidigare inmatade uppgifter eller att man matat in fel datum.

Då Händeldata inte på ett tillfredsställande sätt kan användas när de omfattar dessa överlappande och negativa perioder har data bearbetats innan de lagts in i LOUISE.

¹ I LOUISE finns även uppgifter hämtade från AMS månadsfiler (PRESO) för november månad 1995-2002. Se vidare under *Arbetssökande (november)* sid. 95-97.

Den princip som har använts följer det betraktelsesätt som AMS har - att senast inrapporterade händelse är den riktiga händelsen. Detta innebär att orsaken ”korrigering av tidigare inmatade uppgifter” prioriterats framför ”felaktigt inmatat startdatum för den efterkommande perioden”.

I LOUISE plockas period som helt överlappas av senare period bort, period som delvis överlappas av senare period får den senare periodens startdatum som slutdatum, negativa perioder plockas bort.

Vid kontroll gentemot ca 2 500 årssekvenser (= sökandekategori/period/grupp av sökandekategori/period som sträcker sig över ett år) befanns ca 4 procent av dessa vara problemgrupper (= händelser grupperade kring en minuspost).

I ca 40 procent av problemfallen överlappas tidigare period helt av en senare (samma startdatum), vilket torde indikera att en korrigering av tidigare uppgift/uppgifter skett. Om så är fallet, löser ovanstående metod problemet på rätt sätt i dessa fall.

I ca 40 procent av problemfallen överlappas tidigare period endast delvis av en senare. Genom kontroll gentemot transaktionsdatum görs här, för tre av fyra fall, bedömningen att en korrigering av tidigare uppgift/uppgifter skett. I ett av fyra fall (ca 10 procent av problemfallen) görs bedömningen att ett felaktigt startdatum angivits.

I ca 10 procent av problemfallen finns ingen koppling mellan minuspost och övriga poster, medan minusposterna i resterande ca 10 procent borde få påverka andra poster, men inte gör detta med ovanstående metod (minuspost plockas ju bort).

Sammanfattningsvis görs bedömningen att ovanstående metod på bästa sätt löser problemen i ca 80 procent av problemfallen. I ca 10 procent (utebliven önskad effekt av minuspost) överskattas antalet dagar något (överskattningen är dock ofta mycket marginell – några enstaka dagar). I ca 10 procent (felaktigt startdatum) är över/underskattningen av större mått.

Bearbetningen innebär således att ca 99 procent av antalet årssekvenser (förutsatt att det urval av poster som analyserats är representativt), efter bearbetning, nu bedöms vara riktiga (avseende det vi kan kontrollera för). Samtidigt innebär denna bearbetning att materialet blir hanterbart för att kunna göra de beräkningar som täcker behovet i LOUISE-databasen.

För övriga kvalitetsproblem i Händel, se bilaga 3.

Händeldata, kvalitetsbeskrivning

Avaktualisering

I de fall handläggaren får kännedom om att en person fått arbete, påbörjat en reguljär utbildning eller av annat skäl upphört att vara sökande vid en bestämd tidpunkt anges denna tidpunkt som avaktualiseringsdatum.

Men handläggaren får inte alltid reda på när en person upphört att vara sökande och avaktualisering kan ske först efter det att en sökande uteblivit från tidigare överenskommen besökstid eller uteblir när han/hon kallas till arbetsförmedlingen. Någon annan källa till information används inte.

Det finns idag inga föreskrivna fasta intervaller för en sökandes kontakter med arbetsförmedlingen och för sökande med glesare kontakt med arbetsförmedlingen kan eftersläpningen och felaktigheten vad gäller avaktualiseringen bli större. Detta kan t.ex. gälla deltidsarbetslösa (sökande med pågående anställning). Det kan även gälla sökande som av olika skäl inte kan ta arbete omgående (skat 14). Likaså kan det gälla sökande som av andra skäl ej är så högt prioriterade, t.ex. sökande som närmar sig ålderspensionering. I och med den stora sökandevolymen under mitten av 90-talet kan intervallet mellan kontakterna med arbetsförmedlingens handläggare ha ökat för stora grupper arbetssökande.

Övrigt

Kvaliteten på de uppgifter som finns i Händel har, i vissa avseenden, förbättrats genom ett förbättrat tekniskt handläggarstöd och genom tekniska spärrar mot vissa typer av felkodningar. I andra avseenden har det relativt frekventa införandet av nya koder (till följd av statsmaktens krav och reglering av verksamheten) inneburit en försämrad kvalitet.

Systematiska studier avseende kvaliteten i Händel, där registrerade uppgifter kontrolleras mot ”faktiska” händelser, har inte genomförts i någon större omfattning. Vissa inom-systemkontroller utförs dock. Indikatorer på bristande kvalitet är att sökande återfinns i sökandekategorier som är ologiska. Andelen som avaktualiseras av ”okänd orsak – kontakten upphört” är också en möjlig indikator på bristande registerkvalitet, enligt en undersökning 2001-2002 är det drygt 50 procent av dessa som fått ett arbete. I detta avseende kan olika län och olika kontor skilja sig en hel del.

För att förbättra kvaliteten använder AMS numera följande metoder:

- Att förtydliga värdeförråd och se till att minska risken för alternativa tolkningar om hur en viss status eller egenskap skall registreras.
- Att se över begrepp och definitioner för att förenkla och förebygga missförstånd.
- Att utveckla det systemtekniska stödet vid registreringar i systemet i form av tydliga menyer med valbara alternativ i klartext (i stället för rena koder).
- Att införa tekniska spärrar för att undvika direkta felregistreringar.
- Att återanvända data, d.v.s. att undvika att handläggare tvingas besvara samma fråga flera gånger.

Då flertalet av sökandekategorierna slagits ihop till grövre aggregat i LOUISE kan det förmodas att delar av den problematik som finns kring kvaliteten i Händel (t.ex. den som härrör från införandet av nya koder) antar mindre proportioner i LOUISE.

Ursprunglig variabelkälla

Uppgift om ursprunglig variabelkälla anges för flertalet av de variabler som ej utgör aggregat av andra i databasen förekommande variabler.

DEMOGRAFISKA VARIABLER

Ålder	Folkbokföringsuppgift, härleds utifrån personnummer
Kön	Folkbokföringsuppgift, härleds utifrån personnummer
Bostadslän	Folkbokföringsuppgift, ändras efter egen flyttningsanmälan
Bostadskommun	Folkbokföringsuppgift, ändras efter egen flyttningsanmälan
Bostadsförsamling	Folkbokföringsuppgift, ändras efter egen flyttningsanmälan
Fastighetens löpnummer	SCB-löpnummer utifrån folkbokföringsuppgift, ändras efter egen flyttningsanmälan
Fastighetsbeteckning	Folkbokföringsuppgift, ändras efter egen flyttningsanmälan
Civilstånd	Folkbokföringsuppgift, ändras efter uppgift från domstol, vigselförrättare. Ändring vid änka/änkling genomförs av folkbokföringen.
Familjeställning	Härledd utifrån folkbokföringsuppgifter
Senaste invandringsår	Folkbokföringsuppgift, registreras utifrån egen flyttningsanmälan
Land vid invandring	Folkbokföringsuppgift, registreras utifrån egen flyttningsanmälan
Land vid utvandring	Folkbokföringsuppgift, registreras utifrån egen flyttningsanmälan
År och månad för invandring	Folkbokföringsuppgift, registreras utifrån egen flyttningsanmälan
År och månad för utvandring	Folkbokföringsuppgift, registreras utifrån egen flyttningsanmälan
Eget födelselän	Folkbokföringsuppgift (moderns folkbokföringslän)
Eget födelseland	Folkbokföringsuppgift
Moderns födelseland	Folkbokföringsuppgift
Faderns födelseland	Folkbokföringsuppgift
Utländsk och svensk bakgrund	Folkbokföringsuppgift, härleds utifrån eget och föräldrars födelseland
Dödsdatum	Uppgift lämnas till folkbokföringen av läkare (dödsbevis)
Medborgarskap	Folkbokföringsuppgift
Datum för medborgarskap	Folkbokföringsuppgift
Personnummer	Folkbokföringsuppgift
För familj:	
Familjetyp	Härledd utifrån folkbokföringsuppgifter
Antal hemmavarande barn	Härledd utifrån folkbokföringsuppgifter
Konsumtionsvikt	Härledd utifrån folkbokföringsuppgifter
Familjeidentitet	Härledd utifrån folkbokföringsuppgifter

För hushåll:

Familjetyp	Härledd utifrån folkbokföringsuppgifter och självdeklaration
Konsumtionsvikt	Härledd utifrån folkbokföringsuppgifter och hushållsbegrepp

UTBILDNINGSVARIABLER

Utbildning, högsta avslutade	Härledd utifrån uppgifter från ett 35-tal olika datakällor, se sid. 49-50
Utbildningsår (avslutningsår, högsta utbildning)	Härledd utifrån uppgifter från ett 25-tal olika datakällor
Registrering på högskolans grundutbildning	Högskolornas studiedokumentationssystem LADOK alternativt rapportering till SCB via blankett
Registrering på högskolans forskarutbildning	Högskolornas studiedokumentationssystem LADOK alternativt rapportering till SCB via blankett
Studiedeltagande (HT)	Härleds utifrån ett antal olika datakällor

SYSSELSÄTTNINGSVARIABLER

Antal förvärvskällor	Härledd utifrån KU från arbetsgivare ¹ och självdeklaration
Sysselsättningsstatus	Härledd utifrån KU från arbetsgivare ¹ och självdeklaration
Yrkesställning (nov)	Härledd utifrån KU från arbetsgivare ¹ och självdeklaration
Yrkesställning 1-3	Härledd utifrån KU från arbetsgivare ¹ och självdeklaration
Förekomst av åtgärdssysselsättning	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Arbetslöshetskod	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Åtgärds kod	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Antal dagar i arbetslöshet	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Antal dagar "Övrig inskriv."	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Antal dagar i deltidsarbetslöshet	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Antal dagar som arbetsökande tillfälligt timanställd	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Antal dagar i "åtgärdsstudier"	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Antal dagar i "åtgärdssysselsättning"	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling
Arbetssökande i november	Härledd utifrån registrering som arbetssökande på arbetsförmedling

¹ För sjömän, uppgift från Sjömansskattekontor t.o.m.1997

Yrke	Egen lämnad uppgift till Folk- och Bostadsräkningen
Socioekonomisk indelning	Härledd utifrån egen lämnad uppgift till Folk- och Bostadsräkningen
Arbetad tid	Egen lämnad uppgift till Folk- och Bostadsräkningen

INKOMSTVARIABLER**INKOMST AV FÖRVÄRVSKÄLLA**

Kontant bruttolön	KU från arbetsgivare ¹
-------------------	-----------------------------------

Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad)	Självdeklaration
Inkomst av aktiv näringsverks.	Självdeklaration

Deklarerad löneinkomst	Härledd utifrån uppgifter i självdeklaration
Inkomst av största förvärvskälla	Härledd utifrån KU från arbetsgivare ¹ och självdeklaration

ARBETSTIDSRELATERAD SOCIAL INKOMST**Studier:**

Studiemedel o studiehjälp	Uppgift från CSN
Särsk. vuxenstudiestöd, bidrag	Uppgift från CSN
Vuxenstudiestöd, lån	Uppgift från CSN
Särskilt utbildningsbidrag	Uppgift från CSN
Korttidsstudiestöd	Uppgift från CSN
Timers. läs- o skrivsvårigheter	Uppgift från CSN
Svenska för invandrare	Uppgift från CSN
Utbildningsbidrag till doktorander	KU från universitet och högskolor

Värnplikt:

Värnpliktsersättning	Uppgift från Värnpliktsverket
----------------------	-------------------------------

Föräldraledighet:

Föräldrapenning vid barns födelse eller adoption	Uppgift från försäkringskassa
Tillfällig föräldrapenning	Uppgift från försäkringskassa
Vårdbidrag	Uppgift från försäkringskassa

Sjukdom/Arbetsskada/Rehabilitering:

Sjukpenning, a-inträde	Uppgift från arbetsgivare till försäkringskassa
Sjukpenning, ej a-inträde	Uppgift från försäkringskassa
Arbetsskadeersättning	Uppgift från försäkringskassa
Rehabiliteringsersättning	Uppgift från försäkringskassa

¹ För sjömän, uppgift från Sjömansskattekontor t.o.m. 1997

Arbetslöshet:

Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkring	KU från arbetslöshetskassa
Kontant arbetsmarknadsstöd	Uppgift från försäkringskassa
Ersättning från statlig arbetsmarknadskassa	Uppgift från försäkringskassa

Arbetsmarknadspolitisk åtgärd:

Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag	Uppgift från försäkringskassa
ALU (från A-kassa)	KU från arbetslöshetskassa
ALU (från RFV, (KAS))	Uppgift från försäkringskassa
ALU (från AMK)	Uppgift från försäkringskassa
Offentligt Tillfälligt Arbete	Uppgift från försäkringskassa
Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd	KU från arbetslöshetskassa

Delpension:

Delpension	KU från försäkringskassa
------------	--------------------------

Förtidspension/Sjukbidrag:

Förtidspension från folkpension	Härledd utifrån uppgifter från försäkringskassa, Kommunernas pensionsfond (KPA) och Statens Pensionsverk (SPV)
Sjukbidrag från folkpension	Härledd utifrån uppgifter från försäkringskassa, KPA och SPV
Förtidspension från ATP	Härledd utifrån uppgifter från försäkringskassa, KPA och SPV
Sjukbidrag från ATP	Härledd utifrån uppgifter från försäkringskassa, KPA och SPV

Övrig arbetstidsrelaterad social inkomst:

Närståendepenning	Uppgift från försäkringskassa
Tillfällig avgångsersättning	Uppgift från försäkringskassa
Generationsväxlingsersättning	Uppgift från försäkringskassa

KAPITALINKOMST

Inkomst av kapital	Självdeklaration
Inkomst av passiv näringsverksamhet	Självdeklaration

ANNAN INKOMST**Ålderspension:**

Ålderspension från folkpens.	Härledd utifrån uppgifter från försäkringskassa, KPA och SPV
Ålderspension från ATP	Härledd utifrån uppgifter från försäkringskassa, KPA och SPV
Särskilt pensionstillägg	Uppgift från försäkringskassa

Tjänstepension:

ITP	KU från Svenska Personal-Pensionskassan (SPP)
Kommunal- och landstings- anställdas tjänstepension	Uppgift från Kommunernas pensionsfond (KPA)
Statlig tjänstepension	Uppgift från Statens pensionsverk (SPV)
Tjänstepension statligt bolag	Uppgift från Statens pensionsverk (SPV)
Individuellt tecknat tjänste- pensionsavtal	KU från arbetsgivare
Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare	KU från Arbetsmarknadsförsäkringar (AMF)

Övrig pension:

Hustrutillägg	Härledd utifrån uppgifter från försäkringskassa, KPA och SPV
Privat pensionsförsäkring	KU från utbetalare av privata pensionsförsäkringar

Efterlevandeförmåner:

Av folkpension o ATP	Härledd utifrån uppgifter från försäkringskassa, KPA och SPV
----------------------	--

Hushålls-/familjerelaterade inkomster:

Socialbidrag (hushåll)	Härledd utifrån uppgift från kommunerna och hushållsbegrepp
Socialbidrag (familj)	Härledd utifrån uppgift från kommunerna och familjebegrepp
Bostadsbidrag (hushåll)	Härledd utifrån uppgift från försäkringskassa ¹ och hushållsbegrepp
Bostadsbidrag (familj)	Härledd utifrån uppgift från försäkringskassa ¹ och familjebegrepp
Bostadstillägg (hushåll)	Härledd utifrån uppgift från försäkringskassa och hushållsbegrepp
Bostadstillägg (familj)	Härledd utifrån uppgift från försäkringskassa och familjebegrepp

Övriga inkomster/ersättningar:

Handikappersättning	Uppgift från försäkringskassa, KPA och SPV
Underhållsstöd	Uppgift från försäkringskassa

DISPONIBEL INKOMST

Disponibel inkomst (individens delkomponent)	Aggregering av uppgifter från en mängd olika datakällor
---	---

Disponibel inkomst (hushåll)	Härledd utifrån uppgifter från en mängd olika datakällor och hushållsbegrepp
------------------------------	--

Disponibel inkomst (familj)	Härledd utifrån uppgifter från en mängd olika datakällor och familjebegrepp
-----------------------------	---

¹ Till och med 1993 utifrån uppgift från kommuner.

ARBETSSTÄLLE-/FÖRETAGSVARIABLER**För novemberanställningen:**

Företagets organisationsnr	Uppgift hämtas från KU. PRV och SCB är tilldelande myndigheter. För egenföretagare hämtas uppgift från självdeklaration.
Arbetsställlets CFAR-nummer	Uppgift från CFAR ¹ . Hämtas med hjälp av arbetsställenumret på KU.
Arbetsställenummer	Uppgift hämtas från KU.
Arbetsställe kommun	Uppgift från CFAR ¹
Arbetsställe län	Uppgift från CFAR ¹
Antal sysselsatta på arbetsstället	Härledd utifrån KU från arbetsgivare
Sektortillhörighet (företag)	Härledd utifrån CFAR:s ¹ uppgift om företagets sektortillhörighet, ägarkategori och juridiska form.
Institutionell sektorkod (företag)	CFAR:s ¹ uppgift om företagets sektortillhörighet, ägarkategori och juridiska form.
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	Härledd utifrån uppgift i Skatte- och avgifts-anmälan från företag till skattemyndighet

För största förvärvskälla:

Företagets organisationsnr	Uppgift hämtas från KU. PRV och SCB är tilldelande myndigheter. För egenföretagare hämtas uppgift från självdeklaration.
Arbetsställlets CFAR-nummer	Uppgift från CFAR ¹ . Hämtas med hjälp av arbetsställenumret på KU.
Arbetsställe kommun	Uppgift från CFAR ¹
Arbetsställe län	Uppgift från CFAR ¹

För största, näst största och tredje största förvärvskälla:

Sektortillhörighet (företag)	Härledd utifrån CFAR:s ¹ uppgift om företagets sektortillhörighet, ägarkategori och juridiska form.
Institutionell sektorkod (företag)	CFAR:s ¹ uppgift om företagets sektortillhörighet, ägarkategori och juridiska form.
Näringsgrenstillhörighet (arbetsställe)	Härledd utifrån uppgift i Skatte- och avgifts-anmälan från företag till skattemyndighet.

ÖVRIGA VARIABLER

Folkpensionskod för egenförmån	Uppgift från försäkringskassa
ATP-kod för egenförmån	Uppgift från försäkringskassa
Folkpensionskod för efterlevandef.	Uppgift från försäkringskassa
ATP-kod för efterlevandeförmån	Uppgift från försäkringskassa

¹ I januari 2000 ersattes Centrala företags- och arbetsställeregistret (CFAR) av Företagsdatabasen (FDB).

Översikt över förändringar som kan påverka jämförbarheten

Förändringar som kan påverka jämförbarheten mellan variabelårgångarna. För flertalet av de aggregerade variablerna hänvisas till dokumentationens kapitel 6.

DEMOGRAFISKA VARIABLER

- Den 1/7 1991 omorganiseras folkbokföringen, den lokala folkbokföringen överförs då från pastorsämbetena (1 800 st.) till de lokala skattekontoren (115 st.).

Bostadslän

- Förändringar i länsindelningen förekommer under tidsperioden (se bilaga 6).

Bostadskommun

- Förändringar i kommunindelningen förekommer under tidsperioden (se bilaga 6).
- Den 1/7 1991, införs regeln att studerande på eftergymnasial utbildning skall folkbokföras på studieorten.

Fastighetsbeteckning

- 1998 ersätts fastighetens löpnummer med den officiella fastighetsbeteckningen som fastighetsidentitet.
- Anmäls flyttning inom en vecka gäller (fr.o.m. 1998) den nya folkbokföringen från och med den faktiska flyttningsdagen.

Familjeställning

- Vissa (mindre) operationella förändringar mellan 1997 och 1998
- 1999 ändras de koder som tidigare varit tvåställiga till treställiga koder.

Senaste invandringsår

- Täckningsgraden avseende invandringsår ökar väsentligt 1998.

Faderns och moderns födelseland

- Andelen barn med uppgift om faderns/moderns personnummer och därmed med möjlighet att erhålla uppgift om faderns/moderns födelseland stiger med varje födelsekohort och är för födelsekohorten 1954 97 procent (fadern) respektive 99 procent (modern).
- År 2000 kompletteras uppgift om fader/moder för dem som avlidit/utvandrat 1991-1997.

För familj:

Familjetyp

- Vissa (mindre) operationella förändringar mellan 1997 och 1998

Antal hemmavarande barn

- 1990-1997 kan samtliga ensamstående räknas som barn. 1998 krävs att civilståndet är ogift för att man skall räknas som barn.

UTBILDNINGSVARIABLER*Utbildning, högsta avslutade*

- Från och med 1993 samlas utbildningsuppgifterna in läsårsvis, vilket innebär att en årsversion innehåller uppgifter om avslutade utbildningar t.o.m. vårterminen före aktuellt årsskifte.
- Nya uppgiftskällor avseende genomförd utbildning har tillkommit till Utbildningsregistret efter hand ända sedan starten - LADOK, SFI, HÄNDEL, SVUX, UBS, KY etc. - vilket påverkar jämförbarheten mellan årgångarna.
- En enkät till utrikes födda genomfördes 1995 och fr.o.m. 1999 genomförs enkäten årligen. För personer som invandrat efter den 1 november 1990 och fram till och med 1993 finns således uppgift om den utbildning de skaffat innan de invandrade, först från och med årgång 1994. För dem som invandrat efter 1994 finns information om den utbildning de skaffat innan de kom hit, först från och med 1999.
- Stor kvalitetshöjning i utbildningsregistret till årgång 2000:
 - Gamla SUN ersattes av den ISCED-anpassade SUN 2000
 - Ett antal nya uppgiftskällor tillkom, däribland summerade högskolepoäng fr.o.m. 1992 och summerade komvux-poäng fr.o.m. 1988.
 Dessa förändringar leder till tidsseriebrott. Jämförelser mellan uppgifter före och efter 2000 måste göras med stor försiktighet.

Utbildningsår (avslutningsår, högsta utb.)

- Se ovan under *Utbildning, högsta avslutade*. Många av de källor som bidrar med uppgift om högsta utbildning saknar dock uppgift om utbildningsår (t ex Folk- och bostadsräkningar och invandrenkäter). Äldre saknar uppgift om utbildningsår i högre grad än yngre.

Utbildningsgrupp

- Se ovan under *Utbildning, högsta avslutade*. Variabeln *Utbildningsgrupp (SUN)* (1990-1999) bygger på den gamla SUN-koden medan variabeln *Utbildningsgrupp (SUN2000)* (2000-) bygger på SUN2000-koden.

Studiedeltagande HT (registrering/närvaro)

- Variabeln finns i LOUISE från och med år 2000. Nya koder tillkommer 2001 och 2002.

SYSSELSÄTTNINGSVARIABLER*Antal förvärvskällor*

- 1990 års uppgift baseras på KU från 1990 och deklaraionsuppgift från 1989 (egen företagare).
- För 1990 skapas två förvärvskällor om personen har inkomst både från jordbruk och från annan rörelse

Sysselsättningsstatus

- Definitionen ändras 1993 (för denna årgång finns både den gamla och den nya definitionen i LOUISE).
- När Sysselsättningsstatus skapas för 1990 hämtas deklaraionsuppgifterna (företagarinkomst) från 1989. Företagarinkomsten omfattar för detta år ej inkomst av annan fastighet än jordbruksfastighet (vilket är fallet fr.o.m. 1991).

- Sjuklönens införande 1992 kan i vissa fall ha påverkat klassificeringen till förvärvsarbete/ej förvärvsarbete. Detsamma gäller när arbetsgivarinträdet upphör fr.o.m. 1/7 1992.

Yrkesställning (nov)

- Se under *Sysselsättningsstatus*.

Yrkesställning 1-3

- Deklarationsuppgifterna (företagarinkomst) 1990 hämtas från 1989. Företagarinkomsten omfattar för detta år ej inkomst av annan fastighet än jordbruksfastighet (vilket är fallet fr.o.m. 1991).

Förekomst av åtgärdssysselsättning

- Finns i LOUISE från och med 1992.
- Vad avser Lönebidrag, Offentligt skyddat arbete, Rekryteringsstöd och Starta eget-bidrag så finns dessa händelser registrerade i Händeldatabasen först fr.o.m. 1995, vilket innebär att händelser (enligt ovan) som avslutats innan 1995-01-01 inte ingår i databasen (för Starta eget-bidrag gäller detta de händelser som avslutats innan 1995-05-01)¹.
- Ett stort antal olika åtgärder har tillkommit och försvunnit från 1995 och framåt, i den mån möjligheterna att ta del av olika åtgärder varierar, kan även tillströmningen till dem antas variera.

Antal dagar i arbetslöshet

- Finns i LOUISE från och med 1992.
- En förändrad indelning (sökandekategori) av de arbetslösa har medfört att antalet arbetslösa förmodligen stiger något 1995, medan det sjunker 1996 för att något stiga under slutet av 1998, under 1999 och 2001.
- Avseende förändrad arbetslöshetsersättning under tidsperioden se under Inkomst: *Arbetslöshet*.
- Det kan förmodas att antalet dagar i arbetslöshet i större utsträckning överskattas under perioder då arbetsförmedlingen är överbelastad av arbete och återkontakter ej hinns med i samma utsträckning som under andra perioder.

Antal dagar som "Övrig inskriven vid AF"

- Finns i LOUISE från och med 1992.
- Under slutet av 1998 påbörjas en överföring av personer (som har en arbetslöshetsersättning) från denna kategori till arbetslöshetskategorierna.
- Det kan förmodas att antalet dagar som *Övrig inskriven* i större utsträckning överskattas under perioder då arbetsförmedlingen är överbelastad av arbete och återkontakter inte hinns med i samma utsträckning som under andra perioder.

Antal dagar i deltidarbetslöshet

- Finns i LOUISE från och med 1992.
- Påverkas av de skärpta regler kring ersättning vid deltidarbetslöshet som införts under 1990-talet.

¹ De händelser som avslutats innan 95-01-01 respektive 95-05-01, men där perioden registrerats först tidigast från och med dessa datum, redovisas dock.

- Det kan förmodas att antalet dagar i deltidslöshet i större utsträckning överskattas under perioder då arbetsförmedlingen är överbelastad av arbete och återkontakter ej hinns med i samma utsträckning som under andra perioder.

Antal dagar i åtgärdsstudier

- Finns i LOUISE från och med 1992.
- 1993 övertar ALU funktionen som utförsäkringsskydd från beredskapsarbetet, (som i LOUISE klassificeras som Åtgärdssysselsättning).
- Under tidsperioden 1992-2002 har ett stort antal olika åtgärder tillkommit och försvunnit, i den mån möjligheterna att få ta del av olika åtgärder varierar kan även tillströmningen till dem antas variera.

Antal dagar i åtgärdssysselsättning

- Se under *Förekomst av åtgärdssysselsättning*.

Antal dagar som arbetssökande tillfälligt timanställd

- Finns i LOUISE från och med 1996.

Arbetssökande (november)

- Variabeln skapas först från och med 1998.
- Ett stort antal arbetsmarknadspolitiska åtgärder har tillkommit/försvunnit under perioden 1998-2002, i den mån möjligheterna att få ta del av olika åtgärder varierar kan även tillströmningen till dem antas variera.
- En förändrad indelning (sökandekategori) av de arbetslösa har medfört att antalet arbetslösa förmodligen stiger något under 1999 och 2001.

INKOMSTVARIABLER

INKOMST AV FÖRVÄRVSKÄLLA

Kontant bruttolön

- Från och med 1992 omfattar kontant bruttolön även sjuklön. Från och med januari 1996 till och med mars 1997 omfattar sjuklönen de 28 första dagarna i en sjukperiod. Under övrig tid omfattar sjuklön de 14 första dagarna i sjukperioden. För delar av arbetsmarknaden betalas sjuklön ut som en kompletterande ersättning även för dag 15 (29)-dag 90.
- Fram till och med den 30/6 1992 ingår sjukpenning (arbetsgivarinträde), som främst berör statligt anställda, i lönebeloppet.

Inkomst av aktiv näringsverksamhet

- Inkomst av aktiv näringsverksamhet finns först från 1991. Någon direkt motsvarighet till denna inkomst finns ej för åren innan 1991.
- 1994 ändras förvärvskällebegreppet.

Summa inkomst av förvärvskälla

- 1990 summerar variabeln Kontant bruttolön och Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad). 1991-1999 summerar variabeln Kontant bruttolön och Inkomst av aktiv näringsverksamhet. I variabeln Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) ingår inte den del av Inkomst av annan fastighet som 1991-1999 ingår i Inkomst av aktiv näringsverksamhet. Denna kan ej specificeras i 1990 års inkomststatistik.

- Från och med 1992 ingår den sjuklön som arbetsgivaren betalar ut för de 14 första dagarna i en sjukperiod. Från och med 1/7 1997 och till och med 31/3 1998 omfattar sjuklönen de 28 första dagarna av en sjukperiod. Därefter är sjuklöneperioden åter 14 dagar.
- Fram till och med den 30/6 1992 ingår sjukpenning (arbetsgivarinträde), som främst berör statligt anställda, i lönebeloppet.

Deklarerad löneinkomst

- Redovisas från och med 1991.
- Från och med 1992 ingår den sjuklön som arbetsgivaren betalar ut för de 14 första dagarna i en sjukperiod. Från och med 1/7 1997 och till och med 31/3 1998 omfattar sjuklönen de 28 första dagarna av en sjukperiod. Därefter är sjuklöneperioden åter 14 dagar.
- Från och med 1994 redovisas även inkomst från fåmansföretag under denna variabel.

Inkomst av största förvärvskälla

- 1990 summerar variabeln Kontant bruttolön från 1990 och Inkomst av rörelse/ Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) från 1989. 1991-1999 summerar variabeln Kontant bruttolön och Inkomst av aktiv näringsverksamhet för aktuellt år. I variabeln Inkomst av rörelse/ Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) ingår inte den del av Inkomst av annan fastighet som 1991-1999 ingår i Inkomst av aktiv näringsverksamhet.
- Från och med 1992 ingår den sjuklön som arbetsgivaren betalar ut för de 14 första dagarna i en sjukperiod. Från och med 1/7 1997 och till och med 31/3 1998 omfattar sjuklönen de 28 första dagarna av en sjukperiod. Därefter är sjuklöneperioden åter 14 dagar.
- Fram till och med den 30/6 1992 ingår sjukpenning (arbetsgivarinträde), som främst berör statligt anställda, i lönebeloppet.

Arbetsinkomst

- 1990 summerar variabeln Inkomst av rörelse/ Inkomst av jordbruksfastighet (brukad) från 1989 med övriga inkomster från 1990. 1991-1999 summerar variabeln Inkomst av aktiv näringsverksamhet för aktuellt år med övriga inkomster från aktuellt år.
- För eventuella förändringar i övriga inkomster under tidsperioden se under respektive variabel - *Kontant bruttolön, Sjukpenning, Arbetsskadeersättning, Föräldrapenning vid barns födelse, Tillfällig föräldrapenning samt Närstående-penning.*

ARBETSTIDSRELATERAD SOCIAL INKOMST

Studier:*Studiemedel o studiehjälp*

- Vissa mindre förändringar av studiemedels- och studiehjälpsbeloppen under tidsperioden.
- Med början av hösten 1991 skedde en kraftig allmän expansion av högskoleutbildningen, främst av fristående kurser.
- En ny gymnasiereform, som genomförs under de första åren av 90-talet, innebär att varje kommun är skyldig att erbjuda utbildning för alla ungdomar upp till 20 år.
- 1993 saknas uppgift om studiehjälp för de elever som påbörjat eller avslutat sina studier under höstterminen.
- 1994-1996 redovisas studiehjälp för personer som fyller 16 år under årets sista kvartal. Så är inte fallet andra år.
- Från och med den 1/7 2001 förändras studiemedlet till att omfatta två bidragsnivåer. På den lägre bidragsnivån höjs bidragets andel av totalbeloppet från 27,8 till 34,5 procent. För det högre bidraget utgör bidragets andel 82 procent av totalbeloppet. I och med den nya studiestödsreformen 2001 slås *studiemedel*, *särskilt vuxenstudiestöd (SVUX)* och *särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa (SVUXA)* samman till ett nytt sammanhållet studiemedel som i LOUISE redo-visas under variabeln *Studiemedel och studiehjälp*. Vissa övergångsbestämmelser praktiseras.

Särskilt vuxenstudiestöd

- Vissa förändringar avseende storleken på vuxenstudiestödet under tidsperioden.
- Rätt till barntillägg upphör fr.o.m. läsåret 1995/96.
- Fr.o.m. läsåret 1990/91 t.o.m. läsåret 1992/93 beviljas vuxenstudiestöd till vissa lärarutbildningar, fr.o.m. läsåret 1993/94 får den som går viss specialpedagogisk utbildning detta stöd och fr.o.m. läsåret 1995/96 kan även de som genomgår vissa naturvetenskapliga och tekniska högskoleutbildningar söka särskilt vuxenstudiestöd.
- Fr.o.m. läsåret 1993/94 sänks åldersgränsen för rätt till det särskilda vuxenstudiestödet för arbetslösa (SVUXA), från 25 år till 21 år.
- Möjligheterna till att erhålla SVUXA har ökat under 90-talet, i början var möjligheterna begränsade till vissa län. Våren 1993 beslutades om en snabb förstärkning av medlen, som fördes över från AMS.
- När det särskilda utbildningsbidraget (UBS) införs 1997, minskar intresset för SVUXA. UBS består i sin helhet, till skillnad från SVUXA, av bidrag.
- Från och med vårterminen 1999 kan SVUXA beviljas för upp till fyra terminer, mot tidigare två terminer, för studier på gymnasienivå.
- Den 1/7 2001 avskaffas särskilt vuxenstudiestöd (SVUX/SVUXA) och ersätts av det nya studiemedlet. Genom särskilda övergångsbestämmelser kan vuxenstudiestöd beviljas till den som påbörjat studier med SVUX/SVUXA före den 1/6 2001, övergångsperioden sträcker sig till den 30/6 2003

Särskilt utbildningsbidrag - Kunskapslyftet

- Särskilt utbildningsbidrag införs den 1 juli 1997.
- Antalet utbildningsplatser inom Kunskapslyftet har minskat sedan 1998 då deltagandet nådde sin kulmen. Vid utgången av år 2002 upphör bidraget.

Korttidsstudiestöd

- Från läsåret 1991/92 till läsåret 1993/94 sker en minskning av anvisade medel, samtidigt som det kollektiva ansökningsförfarandet avskaffas och flera regler förändras. Förändringar som påverkar antalet ansökningar och även möjliga hettorna att utnyttja studiestöden.
- Från och med 1993 kan studerande som har längre utbildning än 2-årig gymnasieskola eller motsvarande ej få korttidsbidrag.
- Den 30/6 2001 upphör korttidsstudiestödet. Bidraget ersätts av *Bidrag till vissa organisationer* som administreras av LO och TCO. Detta bidrag redovisas inte i denna variabel. Även inkomstersättning vid föräldrautbildning i teckenspråk (s.k. TUFF-ersättning) redovisas under variabeln korttidsstudiestöd för år 2001, för övriga år redovisas inte denna ersättning i LOUISE.

Timersättning vid läs- och skrivsvårigheter

- Den särskilda grundutbildningen för vuxna (Grundvux) som ingår i denna variabel upphör läsåret 1991/92.
- Från och med 1/7 2001 administreras bidraget av Statens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus). Bidraget från Sisus redovisas inte i denna variabel.

Svenska för invandrare (timersättning)

- Från och med 1998 ersätts SFI-studerande med andra studiestöd än denna timersättning när den studerande även bedriver andra studier i tillräcklig omfattning.
- Från och med 1999 sker ingen utbetalning av denna timersättning.

Värnplikt:

Värnpliktersättning

- Vissa mindre förändringar av dagarsättning och uttryckningsbidrag under tidsperioden.
- Från och med 1994 innehåller variabeln även bostadsbidrag och familjepenning.
- 2002 ersätts uttryckningsbidraget av en utbildningspremie.

Föräldraledighet:

Föräldrapenning vid barns födelse och adoption

- Ersättningsnivåerna sänks 1991, 1995 och 1996 för att 1998 återgå till 1995 års nivå.
- Det vårdnadsbidrag som temporärt införs under hösten 1994 (och ersätter de 90 garantidagarna) ingår ej i denna variabel.
- 2002 höjs garantinivån (minimiersättningen) för föräldrapenningdagar, som kan betalas ut med sjukpenningnivå, från 60 kronor till 120 kronor per dag. Nivån byter namn till grundnivå. Vid gemensam vårdnad är nu 60 dagar förbehållna var och en av föräldrarna

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn

- Ersättningsnivåerna sänks 1991 och 1996 för att 1998 återgå till 1991 års nivå.
- Den 30/6 1995 upphör rätten till två kontaktdagar per barn och år.
- Fr.o.m. den 1/7 2001 återinförs en kontaktdag per barn och år för barn i åldrarna 6-11 år. De tio "pappadagarna" kan nu i vissa fall tas ut av annan försäkrad person. När föräldern är sjuk kan tillfällig föräldrapenning betalas ut till annan försäkrad person.

Vårdbidrag

- Den 1/7 1992 höjs vårdbidraget.

Sjukdom/Arbetsskada/Rehabilitering:*Skattepliktig sjukpenning, ej arbetsgivarinträde*

- 1990-1991 ingår Sjukpenning vid arbetsskada (Arbetsskadeersättning) i denna variabel.
- 1992 införs sjukpenning i förebyggande syfte.
- Ersättningsnivåerna sänks 1991, 1993 och 1996 för att 1998 åter ligga på 1993 års nivå.
- 1992 införs sjuklön, vilket innebär att ersättning för de 14 första dagarna i varje sjukperiod betalas ut som lön och ej som sjukpenning. Sjuklön betalas endast ut till anställda med avtalad anställningstid på minst en månad, övriga får även fortsättningsvis sjukpenning i början av en sjukperiod.
- Under hösten 1992 och våren 1993 ändras bedömningen av de långtidssjuka; de icke rehabiliteringsbara förtidspensioneras, andra långtidssjuka erbjuds rehabiliteringsinsatser (sjukpenning ersätts av rehabiliteringsersättning).
- 1992 avskaffas sjukpenning med arbetsgivarinträde, vilket medför att sjukpenning för statligt anställda redovisas i denna variabel.
- Den 1/4 1993 införs en karensdag i sjukförsäkringen.
- Den 1/1 1997 förlängs sjuklöneperioden till 28 dagar. Den 1/4 1998 återgår sjuklöneperioden till att vara 14 dagar.
- 1997 skärps kriterierna för rätt till sjukpenning. Rätten till sjukpenning baseras nu enbart på medicinska grunder.
- Regler om vilande förtidspension införs den 1/1 2000. Under tid med vilande förtidspension har den försäkrade rätt att uppbära sjukpenning.

Skattepliktig sjukpenning, arbetsgivarinträde

- Sjukpenning med arbetsgivarinträde betalas ut till och med den 30/6 1992 för sjukperioder som påbörjats före den 1/1 1992.

Arbetsskadeersättning

- Ingår som en delkomponent i variabeln Skattepliktig sjukpenning 1990-1991.
- Från den 1/1 1992 till den 30/6 1993 är samordningstiden med sjukförsäkringen 180 dagar.
- Från och med den 1/7 1993 är arbetsskadeförsäkringen helt samordnad med sjukförsäkringen, vilket innebär att arbetsskadesjukpenningen efter detta datum ej längre betalas ut. Undantaget de som inte är berättigade till sjukpenning från sjukförsäkringen, studerande med låg SGI och de som erhåller arbetsskadesjukpenning i förebyggande syfte.
- Den 1/1 1993 skärps kraven för att få arbetsskador godkända enligt lagen om arbetsskadeförsäkring.
- Den 1/7 2002 ändras bevisregeln i Lagen om arbetsskadeförsäkringen. Till skillnad från tidigare bevisregel med uppdelning av bedömningen i två led görs nu en sammanfattande bedömning.

Ersättning från AGS och TFA

- 1990 ingår endast ersättning från AGS i denna variabel.
- Den 1/1 1998 ändras den minskningsregel som finns inom sjukförsäkringen så att kompletterande ersättning får ges till en sammanlagd nivå om 90 procent även efter den 90:e dagen.

Rehabiliteringsersättning

- Rehabiliteringsersättningen införs den 1/1 1992.
- Ersättningsnivån sänks 1993 och 1996 för att åter höjas 1998, dock ej till nivån för 1993.

Arbetslöshet:

Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkring

- Ersättningsnivån sänks 1993 och 1996 för att 1998 återgå till 1993 års nivå (80 procent).
- Högsta dagpenning höjs 1991, 1992 och första halvåret 1993 för att sista halvåret 1993 och fram till och med 1997 ligga på 1992 års nivå. 1998 höjs dagpenningen åter. Den 2/7 2001 höjs den för de första 100 dagarna och den 1/7 2002 för hela perioden. Även i grundförsäkringen höjs ersättningen den 2/7 2001 och den 1/7 2002.
- 1993 införs fem karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen.
- För rätt till ersättning krävs att ett arbetsvillkor uppfylls, detta arbetsvillkor ändras 1994, 1995 och 1997.
- Den 1/9 1995 skärps ersättningsbestämmelserna för den som har ett deltidsarbete. Har man fast deltidsarbete kan man inte längre få arbetslöshetsersättning för tid ”upp till heltid”. Övergångsbestämmelser tillämpas.
- Under sista halvåret 1997 erbjuds långtidsarbetslösa Tillfällig avgångsersättning, vilket skulle kunna liknas vid ett slags förtidspensionering av arbetsmarknads-skäl. Denna ersättning betalas ut i form av arbetslöshetsersättning.
- Den 1/1 1998 införs en ny allmän och sammanhållen arbetslöshetsförsäkring. Den del i den nya arbetslöshetsförsäkringen som motsvarar dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa är en frivillig inkomstrelaterad försäkring. Den grundförsäkring som ingår i denna nya arbetslöshetsförsäkring ersätter nu KAS och redovisas även den under *Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetsmarknadsförsäkring*.
- Den 5/2 2001 införs nya regler för arbetslöshetsersättningen. Under de första 100 ersättningsdagarna får man begränsa sitt sökområde både yrkesmässigt och geografiskt. Den som tackar nej till lämpligt arbete (eller arbetsmarknadspolitiskt program) får sin dagpenning nedsatt. Endast förvärvsarbete kvalificerar nu för en ny ersättningsperiod och ersättningsperioden är som längst 300 dagar oavsett ålder. I vissa fall kan en ersättningsperiod bli förlängd med högst 300 dagar även om man inte har uppfyllt ett nytt arbetsvillkor.

Kontant arbetsmarknadsstöd (KAS)

- Ersättningsnivån höjs fram till och med 1994, 1996 sänks nivån något.
- 1991 sänks arbetsvillkoret (för rätt till ersättning) för att 1994 återgå till samma nivå som för 1990. 1997 ändras arbetsvillkoret åter.
- 1993 inför fem karensdagar.

- Den 1/1 1998 införs en ny allmän och sammanhållen Arbetslöshetsförsäkring. Den grundförsäkring som ingår i denna nya arbetslöshetsförsäkring ersätter nu KAS och redovisas under *Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetsmarknadsförsäkring*. Viss eftersläpande ersättning som avser period innan upphörandet har utgått även under 1998.

Ersättning från statlig Arbetsmarknadskassa

- Den 1/7 1994 införs denna ersättning som avskaffas den 1/1 1995. Övergångsbestämmelser tillämpas, vilka kan ge ersättning längst t.o.m. 30/6 1996.

Arbetsmarknadspolitisk åtgärd:

Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag

- Utbudet av åtgärder inom utbildningsbidragets/aktivitetsstödet ram har utökats under tidsperioden.
- Ersättningsnivån sänks 1993 och 1996 för att 1998 återgå till 1993 års nivå (80 procent).
- För dem som är berättigade till det maximala utbildningsbidragsbeloppet, stiger detta belopp varje år fram till och med första halvåret 1993. Den 5/7 1993 sänks detta maxbelopp och ligger fram till och med 1997 på samma nivå. 1998 höjs nivån något och från och med den 2/7 2001 höjs det maximala ersättningsbeloppet under de första 100 dagarna i en ersättningsperiod. Den 1/7 2002 höjs beloppet ytterligare, nu för hela ersättningsperioden.
- Ett *Särskilt bidrag* redovisas ej efter 1991.
- Samma karens som i sjukpenningen införs 1993.
- Starta eget-bidrag redovisas i denna variabel först från och med 1992.
- Från och med den 1/7 1993 ges Starta eget-bidrag samma prioritet som övriga åtgärder.
- 2002 införs s.k. Friår på försök i tolv kommuner. Den friårsledige får aktivitetsstöd.

Särskild dagpenning vid arbetsmarknadsutbildning

- Den 1/7 1993 införs detta sänkta utbildningsbidrag, bidraget tas bort och ersätts av ”fullt” utbildningsbidrag den 31/12 1994.

Särskilt studielån vid arbetsmarknadsutbildning

- Lånet är kopplat till ovan beskrivna reducerade bidrag och införs den 1/7 1993, ett och ett halvt år senare tas det bort.

Arbetslivsutvecklingsbidrag (ALU)

- Den 1/7 1993 introduceras ALU som en ny arbetsmarknadspolitisk åtgärd. ALU ersätter delvis beredskapsarbete som utförsäkringsskydd. Ersättningen i ALU följer nivån i arbetslöshetsersättningen.
- ALU upphör från och med 1/1 1999. Beslut tagna före 1/1 1999 får fullföljas så länge beslutet gäller, dock längst t.o.m. den 30 juni 1999.
- De som, vid Offentligt Tillfälligt arbete (OTA) (fr.o.m. 1996.11) och vid Aktiva-re användning av arbetslöshetsersättning (PROJEKT) (fr.o.m. 1997.07), ersätts av arbetslöshetskassa redovisas under denna variabel till och med 1999. Från och med 2000 redovisas dessa, tillsammans med de som erhållit restutbetalningar i samband med ALU, under variabeln *Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadspolitisk åtgärd*.

Offentligt Tillfälligt Arbete

- Den 1/11 1996 införs OTA. Endast det fåtal som får sin ersättning via försäkringskassan 1997 (kontant arbetsmarknadsstöd eller motsvarande) redovisas här.

Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd

- Ersättning från arbetslöshetskassa vid Offentligt Tillfälligt arbete (OTA) redovisas, tillsammans med restutbetalningar avseende Aktivare användning av arbetslöshetsersättning (PROJEKT) och Arbetslivsutvecklingsbidrag (ALU), från och med år 2000 i denna variabel.
- OTA upphör 31/12 1998, beslut tagna före 1/1 1999 får fullföljas längst t.o.m. 31/12 2000. Personer som fyller 65 år under 2001 får fortsätta programmet till dess de fyller 65 år.

Delpension:

Delpension

- Från och med den 1/7 1994 ändras reglerna för delpension i flera viktiga avseenden, bl.a. sänks ersättningsnivån och upphör rätten till delpension för 60-åringar.
- Den 1/1 2001 upphör möjligheten att nybeviljas delpension. Den som uppbär delpension vid utgången av år 2000 har rätt till fortsatt delpension fram till dess att man fyller 65 år.

Förtidspension/Sjukbidrag:

Förtidspension från folkpension

- Från och med 1993 redovisas sjukbidrag tillsammans med förtidspension.
- Den 1/10 1991 avskaffas kompletteringsregeln (att personer 60-65 år kan beviljas förtidspension på rent arbetsmarknadsmässiga grunder).
- Under hösten 1992 och våren 1993 ändras bedömningen av de långtidssjukskrivna, de icke rehabiliteringsbara förtidspensioneras.
- Från och med 1993 bedöms rätten till folkpension enligt nya kriterier, samma regler gäller nu för både svenska och utländska medborgare.
- 1993-1998 används ett så kallat minskat basbelopp som underlag till pensionsbeloppen.
- Från och med den 1/7 1993 erbjuds förtidspension även på kvartstid.
- Från och med 1996 påverkas inte längre nivån på folkpensionsbeloppet av om maken har pension eller ej.
- 1997 skärps kraven ytterligare vad avser rätt till förtidspension/sjukbidrag. Det ställs nu högre krav på att det finns ett samband mellan de medicinska orsakerna och nedsättningen av arbetsförmågan.
- 1999 mildras kravet för att få hel förtidspension/sjukbidrag från helt nedsatt arbetsförmåga till i det närmaste helt nedsatt arbetsförmåga.
- År 2000 införs nya regler om vilande förtidspension. Samma år sker ett förtydligande i reglerna om minskning och indragning av förtidspension/ sjukbidrag.

Sjukbidrag från folkpension

- Sjukbidrag från folkpension särredovisas 1990-1992, från och med 1993 redovisas sjukbidraget tillsammans med *Förtidspension från folkpension*.

Förtidspension från ATP

- Från och med 1993 redovisas sjukbidrag tillsammans med förtidspension.

- Den 1/10 1991 avskaffas kompletteringsregeln (att personer 60-65 år kan beviljas förtidspension/sjukbidrag på rent arbetsmarknadsmässiga grunder).
- Under hösten 1992 och våren 1993 ändras bedömningen av de långtidssjukskrivna, de icke rehabiliteringsbara förtidspensioneras.
- Från och med den 1/7 1993 erbjuds förtidspension/sjukbidrag även på kvartstid.
- 1997 skärps kraven ytterligare vad avser rätt till förtidspension/sjukbidrag. Det ställs nu högre krav på att det finns ett samband mellan de medicinska orsakerna och nedsättningen av arbetsförmågan.
- 1999 mildras kravet för att få hel förtidspension/sjukbidrag från helt nedsatt arbetsförmåga till i det närmaste helt nedsatt arbetsförmåga.
- År 2000 införs nya regler om vilande förtidspension. Samma år sker ett förtydligande i reglerna om minskning och indragning av förtidspension/ sjukbidrag.

Sjukbidrag från ATP

- Sjukbidrag från ATP särredovisas 1990-1992, från och med 1993 redovisas sjukbidraget tillsammans med *Förtidspension från ATP*.

AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag

- För 1990-1995 redovisas denna variabel ej i LOUISE.

Övrig arbetstidsrelaterad social inkomst:

Närståendepenning

- Ersättningsnivån i närståendepenningen sänks 1992, 1993 och 1996 för att 1998 återgå till 1993 års nivå.
- Från den 1/7 1994 ändras rätten till ledighet från anställning från högst 30 till högst 60 dagar.

Tillfällig avgångsersättning

- Endast det fåtal som 1997 får ersättningen utbetald från försäkringskassa (som kontant arbetsmarknadsstöd eller motsvarande) redovisas här. För övriga redovisas tillfällig avgångsersättning under arbetslöshetsersättning. De som blivit beviljade denna ersättning kan erhålla den fram till 65 års ålder.

Generationsväxlingsersättning

- Möjligheten att erhålla denna ersättning ges under tidsperioden 1/1 till 31/8 1998 till personer som fyllt 63 år. De som blivit beviljade denna ersättning kan erhålla den fram till 65 års ålder.

KAPITALINKOMST

Inkomst av kapital

- På grund av de förändringar, i och med skattereformen, som sker mellan 1990 och 1991, så är inkomst av kapital 1990 inte jämförbart med inkomst av kapital för åren efter 1990. Av detta skäl ingår inte variabeln i LOUISE-databasen för år 1990.
- Under 1994 är reavinstbeskattningen halverad.
- Utdelningen på svenska aktier är skattefri under förutsättning att den inte överstiger ett fastställt jämförelsebelopp under 1994.

Inkomst av passiv näringsverksamhet

- 1990 finns inte begreppet passiv näringsverksamhet. Att i LOUISE försöka efterlikna begreppet med hjälp av inkomst från jordbruksfastighet (ej brukad) etc. har ej gjorts då jämförbarheten blir haltande på grund av förändringar i och med skattereformen.
- 1994 ändras förvärvskällebegreppet.

ANNAN INKOMST

Ålderspension:

Ålderspension från folkpension

- Från och med den 1/7 1993 kan ålderspension även beviljas som fjärdedels förmån.
- Åldersgränsen för rätt till *förtida uttag* höjs den 1/1 1998 från 60 till 61 år.
- Från och med 1993 ändras reglerna för rätten till folkpension, samma regler gäller nu för svenska och utländska medborgare.
- 1993-1998 används ett så kallat minskat basbelopp som underlag till pensionsbeloppen.
- Från och med 1996 påverkas inte längre nivån på folkpensionsbeloppet av om maken har pension eller ej.

Ålderspension från ATP

- Från och med den 1/7 1993 kan ålderspension även beviljas som fjärdedels förmån.
- Åldersgränsen för rätt till *förtida uttag* höjs den 1/1 1998 från 60 till 61 år.

Särskilt pensionstillägg

- Särskilt pensionstillägg införs 1991.

Tjänstepension:

Kommunal- o landstingsanställdas tjänstepension

- Från och med 1998 har de kommunal- och landstingsanställda ett nytt pensionsavtal (PFA98). Avgår man med pension före år 2000 beräknas pensionen dock enligt det gamla pensionsavtalet.

Statlig tjänstepension

- Från och med 1992 har de statligt anställda ett nytt pensionsavtal (PA-91).

Tjänstepension från statligt bolag

- Från och med 1994 redovisas tjänste-/tilläggs pension för anställda i statligt bolag i en egen variabel.

Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbets- tagare och arbetsgivare

- För 1990 kan denna tjänstepension inte redovisas p.g.a. att den ej går att specificera i källmaterialet.

Tjänste- och tilläggs pension för privatanställda arbetare

- Från och med 1996 får privatanställda LO-medlemmar ett nytt pensionsavtal (SAF-LO).

Övrig tjänste- och tilläggs pension

- En restgrupp där samtliga i inkomststatistiken icke specificerade tjänste- och tilläggspensioner redovisas. Denna variabel har inte kunnat skapas för åren 1990 till 1993.

Övrig pension:

Hustrutillägg

- Hustrutillägget upphör vid utgången av år 1999. Enligt övergångsbestämmelser har de som är födda 1934 eller tidigare kunnat få hustrutillägg under en övergångsperiod.

Privat pensionsförsäkring

- Utbetalning från privat pensionsförsäkring redovisas inte i LOUISE för 1990, då den ej finns specificerad i källmaterialet för detta år.

Livränta:

Arbetskadelivränta

- Den 1/1 1993 skärps kraven för att få arbetsskador godkända enligt lagen om arbetsskadeförsäkring.
- Den 1/7 2002 ändras lagen om arbetsskadeförsäkring, systemet med prövning i två led (skadlighets- och sambandsbedömning) avskaffas och en ny sammanhållen prövning görs.

Efterlevandeförmåner:

Efterlevandeförmån av folkpension och ATP

- Nuvarande regler kring efterlevandepension börjar gälla den 1/1 1990. Till dessa regler finns övergångsregler kopplade. Dessa gäller rätten till änkepension. Övergångsbestämmelserna ser olika ut för olika grupper av kvinnor.

Familjerelaterade inkomster:

Socialbidrag (familj)

- Lagen om särskilt stöd till flyktingar, *Introduktionsersättning till flyktingar*, införs 1992. Introduktionsersättningen ingår i denna variabel. 1997 har 70 kommuner infört introduktionsersättningen.
- Antalet mottagna flyktingar i kommunerna varierar mycket mellan olika år vilket påverkar jämförbarheten på kommunnivå.
- Uppgift om utbetalda socialbidrag saknas för sju namngivna kommuner 1994, övriga år saknas uppgift om utbetalda socialbidrag för en till tre namngivna kommuner.
- 1998 införs en riksnorm.

Bostadsbidrag (familj)

- Under perioden 1991-1995 kan även familjer och ensamstående utan barn (över 28 år) få bostadsbidrag.
- 1997 införs ett antal regelförändringar i bostadsbidraget. Förändringarna innebär att antalet hushåll som erhåller bostadsbidrag kraftigt sjunker mellan 1996 och 1997.

Bostadstillägg (familj)

- Från och med 1995 är det staten som svarar för bostadstillägg till pensionärer och reglerna är därför från och med 1995 lika över hela landet. Kommunerna kan dock lämna ett kompletterande belopp till bostadstillägget om de så önskar.
- Från och med 2001 ges bostadstillägg för en något högre bostadskostnad än tidigare.

Övriga inkomster/ersättningar:

Handikappersättning

- Ersättningsnivån höjs något 1991.

DISPONIBEL INKOMST

Disponibel inkomst (familj)

- Stora förändringar mellan 1990 och 1991 på grund av skattereformen.
- För förändrade förutsättningar i övrigt, se under varje enskild inkomstvariabel, samt inkomststatistikens dokumentation.

Disponibel inkomst (individens delkomponent)

- Se under *Disponibel inkomst (familj)*.

ARBETSSTÄLLE-/FÖRETAGSVARIABLER

För novemberanställningen

- Samtliga variabler som är relaterade till novemberanställningen påverkas av den förändrade sysselsättningsdefinitionen 1993.
- För 1990 hämtas företagarinformation från 1989.

Arbetsställets CFAR- nummer

- Andelen förvärvsarbetande som är knutna till arbetsställe med Särskilda arbetsställesnummer (saknar CFAR-nummer) har minskat från 10,5 % (1990) till 4,9 % (2002) av det totala antalet förvärvsarbetande (november).

Arbetsställe kommun

- Förändringar i kommunindelningen förekommer under tidsperioden.

Arbetsställe län

- Förändringar i länsindelningen förekommer under tidsperioden.

Institutionell sektorkod (företag)

- Den institutionella sektorkoden förändras 1999 och 2001 och redovisas från och med dessa år som nya variabler.

Sektortillhörighet (företag)

- Företagets sektortillhörighet enligt en gruppering för redovisningsändamål ändras från 1992 till 1993. Från och med 1993 görs grupperingen utifrån hela den femställda institutionella koden.
- Mindre förändringar i Sektortillhörighet uppträder mellan 1998 och 1999.

Näringsgrenstillhörighet SNI92 (arbetsställe)

- 1993 infördes en ny Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI92), tidigare standard var SNI69. För att möjliggöra jämförelser över tiden har SNI92 skrivits tillbaka för tidigare årgångar. Eftersom branschstrukturen förändras blir tillbaka-

skrivningen allt mer osäker ju längre bakåt från 1993 man kommer. Då risken för felkodning är stor är SNI92-klassningen inte lämplig vid longitudinella studier där enstaka individer, arbetsställen eller företag följs.

Näringsgrenstillhörighet SNI2002 (arbetsställe)

- 2002 införs en ny Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI2002).

För största förvärvskälla

- För 1990 hämtas företagarinformation från 1989.

Arbetsställe kommun

- Förändringar i kommunindelningen förekommer under tidsperioden.

Arbetsställe län

- Förändringar i länsindelningen förekommer under tidsperioden.

För största, näst största och tredje största förvärvskälla

- För 1990 hämtas företagarinformation från 1989.

Institutionell sektorkod (företag)

- Den institutionella sektorkoden förändras 1999 och 2001 och redovisas från och med dessa år som nya variabler.

Sektortillhörighet (företag)

- Mindre förändringar i Sektortillhörighet uppträder mellan 1998 och 1999.

Näringsgrenstillhörighet SNI69 (arbetsställe)

- Anges för åren 1990 till 1992.

Näringsgrenstillhörighet SNI92 (arbetsställe)

- Anges för åren 1993 till 2001.

Näringsgrenstillhörighet SNI2002 (arbetsställe)

- Anges för år 2002.

ÖVRIGA VARIABLER

Folkpensionskod, egenförmån

- Koderna förändras mellan 1992 och 1993. Från och med 1993 kan förtidspension ej skiljas från sjukbidrag, däremot kan pensionens omfattning redovisas från och med detta år.

ATP-kod, egenförmån

- Koderna förändras mellan 1992 och 1993. Från och med 1993 kan förtidspension ej skiljas från sjukbidrag, däremot kan ålderspensionens omfattning redovisas från och med detta år.

Regionala koder - Ändringar i läns- och kommunindelningen 1990-2003

1992-01-01

Ändrade kommunkoder. Ur 0480 Nyköpings kommun har utbrutits två nya kommuner benämnda 0461 Gnesta och 0488 Trosa.

1995-01-01

Ändrade kommunkoder. Ur 1583 Borås kommun har utbrutits en kommun benämnd 1535 Bollebygd. Ur 1880 Örebro kommun har utbrutits en kommun benämnd 1814 Lekeberg.

1997-01-01

Ändrade läns- och kommunkoder i Skåne län 1997-01-01.

Län 11 Kristianstads län och län 12 Malmöhus län bildar tillsammans ett län, vilket benämns Skåne län med länskod 12. Kommuner i f.d. Malmöhus län behåller sina koder. Kommuner i f.d. Kristianstads län får nya koder.

1998-01-01

Ändrade läns- och kommunkoder i Västra Götalands län 1998-01-01.

Län 15 Älvsborgs län och län 16 Skaraborgs län slås samman med län 14 Göteborgs och Bohus län till det nya länet 14 Västra Götalands län

Samtliga kommuner i tidigare län 15 och 16 byter koder. Mullsjö och Habo övergår från län 16 till län 06 Jönköpings län.

1999-01-01

Ändringar i kommunindelningen 1999-01-01

Ur 0181 Södertälje kommun har utbrutits en kommun benämnd 0140 Nykvarn.

2003-01-01

Ändringar i kommunindelningen 2003-01-01

Ur 0380 Uppsala kommun har utbrutits en kommun benämnd 0330 Knivsta.

Variabler som förändrats sedan den förra dokumentationen 2002:2**Variabler som plockats bort**

Antal månader för förmånstid (största förv.)	KU1AntMan
Arbetshandikapp	ArbHKapKod
Summa Kapitalinkomst	KapBas

Variabler som tillkommit

Utländsk/Svensk bakgrund	UtlSvBakg	1990-
Utländsk/Svensk bakgrund (alternativ indelning)	UtlSvBakgAlt	1990-
Utbildningsnivå, högsta avslutade	SUN2000Niva	2000-
Utbildningsinriktning, högsta avslutade	SUN2000Inr	2000-
Utbildningsnivå, enligt äldre klassificering	SUN2000Niva_Old	2000-
Studiedeltagande HT (registrering/närvaro)	StudDelt	2000-
Registrering på högskolan grundutbildning	HSDelt	1990-
Registrering på högskolan forskarutbildning	FoDelt	1990-
Utbildningsgrupp (SUN)	SUNGrp	1990-1999
Utbildningsgrupp (SUN2000)	SUN2000Grp	2000-
Antal dagar som arbetssökande tillfälligt timanställd	TillfTimDag	1996-
Arbetssökande (november)	ArbSokNov	1998-
Inkomst av näst största förvärvskälla	KU2Ink	1990-
Inkomst av tredje största förvärvskälla	KU3Ink	1990-
AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag	FortidAGS	1996-
Summa Ålderspension	SumAld	1990-
Summa Tjänstepension	SumTjP	1990-
Arbetsställenummer	AstNr	1990-
Institutionell sektorkod (novemberanställningen)	InstKod7	2001-
Näringsgrenstillhörighet (novemberanställningen)	AstSNI2002	2002
Institutionell sektorkod (största förvärvskälla)	KU1InstKod7	2001-
Näringsgrenstillhörighet (största förvärvskälla)	KU1AstSNI2002	2002
Institutionell sektorkod (näst största förvärvskälla)	KU2InstKod7	2001-
Näringsgrenstillhörighet (näst största förvärvskälla)	KU2AstSNI2002	2002
Institutionell sektorkod (tredje största förvärvskälla)	KU3InstKod7	2001-
Näringsgrenstillhörighet (tredje största förv.källa)	KU3AstSNI2002	2002
Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarknadsåtgärd	AKassaAmPol	2000-

Tillägg av äldre årgångar för befintliga variabler

Medborgarskapsland	MedbLandNamn	Tillägg 1990-1998
Datum för medborgarskap	MedbDat	Tillägg 1998

Variabler som upphört

Korttidsstudiestöd	KortStu	1990-2001
Timersättning vid läs- och skrivsvårigheter	SarVux	1990-2001
Generationsväxlingsersättning	GenErs	1998-2000
ALU (från AKassa)	ALUKU	1994-1999
Utbildning, högsta avslutade	HUtbSUN	1990-1999
Institutionell sektorkod (novemberanställningen)	InstKod6	1999-2000
Institutionell sektorkod (största förvärvskälla)	KU1InstKod6	1999-2000
Institutionell sektorkod (näst största förvärvskälla)	KU2InstKod6	1999-2000
Institutionell sektorkod (tredje största förvärvskälla)	KU3InstKod6	1999-2000

Variabler som upphört (forts.)

Näringsgrenstillhörighet (novemberanställningen)	AstSNI92	1990-2001
Näringsgrenstillhörighet (största förvärvskälla)	KU1AstSNI92	1993-2001
Näringsgrenstillhörighet (näst största förvärvskälla)	KU2AstSNI92	1993-2001
Näringsgrenstillhörighet (tredje största förv.källa)	KU3AstSNI92	1993-2001

Variabler som förändrats***Förändring från basbelopp till hundratals kronor***

Summa inkomst av förvärvskälla	ForvInk	Tidigare ForvBas
Summa Arbetstidsrelaterad social inkomst	SocInk	Tidigare SocBas
Summa Annan inkomst (hushållsrelaterad)	AnnInkH	Tidigare AnnBasH
Summa Annan inkomst (familjerelaterad)	AnnInkF	Tidigare AnnBasF
Socialbidrag (hushåll)	SocBidrHus	Tidigare SocBidrHusBas
Bostadsbidrag (hushåll)	BostBidrHus	Tidigare BostBidrHusBas
Bostadstillägg (hushåll)	BostTillHus	Tidigare BostTillHusBas
Socialbidrag (familj)	SocBidrFam	Tidigare SocBidrFamBas
Bostadsbidrag (familj)	BostBidrFam	Tidigare BostBidrFamBas
Bostadstillägg (familj)	BostTillFam	Tidigare BostTillFamBas
Disponibel inkomst (individualiserat från hushåll)	DispInkPersH	Tidigare DispPersBasH
Disponibel inkomst (individualiserat från familj)	DispInkPersF	Tidigare DispPersBasF
Disponibel inkomst (hushåll)	DispInkHus	Tidigare DispHusBas
Disponibel inkomst (familj)	DispInkFam	Tidigare DispFamBas

Förändring i enlighet med ursprungskällan

Yrkesställning (november månad)	YrkStalln	Tidigare Yst
Yrkesställning 1 (största förvärvskälla)	KU1YrkStalln	Tidigare KU1Yst
Yrkesställning 2 (näst största förvärvskälla)	KU2YrkStalln	Tidigare KU2Yst
Yrkesställning 3 (tredje största förvärvskälla)	KU3YrkStalln	Tidigare KU3Yst

Övriga förändringar

Senaste invandringsår	SenInvAr	Ändrad 1998
Summa inkomst förtidspension/ sjukbidrag	Fortid	Inkl. FortidAGS 1996-
Summa Arbetstidsrelaterad social inkomst	SocInk	Inkl. FortidAGS 1996-

Nya variabelnamn

Utbildningsår (avslutningsår högsta utbildning)	ExamAr	Tidigare HUtbAvAr
Land vid in-/utvandring	InvUtvLand	Tidigare Land
Månad för in-/utvandring	InvUtvManad	Tidigare Datum
Förtidspension/Sjukbidrag från folkpension, egenförmån	FolkFortSjuk	Namnbyte 1993-, tidigare FolkFort
Förtidspension/Sjukbidrag från ATP, egenförmån	ATPFortSjuk	Namnbyte 1993-, tidigare ATPFort

Ny variabeltext

Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag	UtbBidr	Ändrad variabeltext
Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare	STP	Ändrad variabeltext

Markering för de år då variablerna förekommer i databasen

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Variabelnamn	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
SUNGrp	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
SUtKun								x	x	x	x	x	x
SVux								x	x	x	x	x	x
SVuxA								x	x	x	x	x	x
SVuxALan								x	x	x	x	x	x
SVuxLan								x	x	x	x	x	x
SVuxSvuxA	x	x	x	x	x	x	x						
SyssStat				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SyssStatG	x	x	x	x									
TAE								x					
TillfTimDag							x	x	x	x	x	x	x
UtbBArb				x	x	x							
UtbBidr	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
UtbBLan				x	x	x							
UtbDok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
UtlSvBakg	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
UtlSvBakgAlt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
VardBidr	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
VPLErs	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
VPLTyp	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
VuxLan	x	x	x	x	x	x	x						
YrkArbTyp	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
YrkStalln	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Icke årgångsbundna variabler i databasen:

InvUtvLand

InvUtvManad

DodDatum

FodelseLandNamn

FodelseLandNamnFar

FodelseLandNamnMor

VARIABELFÖRTECKNING (alfabetisk ordning efter variabelnamn i klartext)

Variabel	Variabelns namn i databasen	Sidor i kap 5 och 6
AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag	FortidAGS	155
Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag	UtbBidr	144-145
Annan livränta	LivAnnan	174
Antal dagar i "åtgärdsstudier"	AStuDag	82-89
Antal dagar i "åtgärdssysselsättning"	ASysDag	90-95
Antal dagar i arbetslöshet	ALosDag	77-79
Antal dagar i deltidarbetslöshet	ADelDag	80-81
Antal dagar som "Övrig inskriven vid AF"	AK14Dag	79-80
Antal dagar som arbetssökande tillfälligt timanställd	TillfTimDag	81
Antal förvärvskällor under året	AntAns	65
Antal hemmavarande barn 0-3 år	Barn0_3	47
Antal hemmavarande barn 4-6 år	Barn4_6	47
Antal hemmavarande barn 7-10 år	Barn7_10	47
Antal hemmavarande barn 11-15 år	Barn11_15	47
Antal hemmavarande barn 16-17 år	Barn16_17	47
Antal hemmavarande barn 18 år och äldre	Barn18plus	47
Antal sysselsatta på arbetsstället (novemberanställning)	AntalSys	197
Arbetad tid	ArbTid	99
Arbetsinkomst	ArbInk	105
Arbetslivsutvecklingsbidrag (ALU)	ALUBidr	146-147
Arbetslivsutvecklingsbidrag (från A-kassa)	ALUKU	146-147
Arbetslivsutvecklingsbidrag (från AMK)	ALUAMK	146-147
Arbetslivsutvecklingsbidrag (från RFV (KAS))	ALUKAS	146-147
Arbetslivsutvecklingsbidrag enligt EES-avtal	ALUEES	146-147
Arbetslöshetskod	ALKod	72-74
Arbetskadeersättning	ArbSkErs	130-131
Arbetskadelivränta, efterlevandeförmån	LivArbF	174
Arbetskadelivränta, egenförmån	LivArb	172-173
Arbetsställe kommun (novemberanställningen)	AstKommun	196-197
Arbetsställe kommun (största förvärvskälla)	KU1AstKommun	207
Arbetsställe län (novemberanställningen)	AstLan	197
Arbetsställe län (största förvärvskälla)	KU1AstLan	207
Arbetsställesnummer	AstNr	27-29
Arbetsställets CFAR-nummer (novemberanställningen)	CFARNr	27
Arbetsställets CFAR-nummer (största förvärvskälla)	KU1CFARNr	29-30
Arbetssökande (november)	ArbSokNov	95-97
ATP-kod för efterlevandeförmån	ATPFam	215
ATP-kod för egenförmån	ATPEgen	215
Bostadsbidrag (familj)	BostBidrFam	181, 180
Bostadsbidrag (hushåll)	BostBidrHus	181, 180
Bostadsbidrag (individualiserat från familj)	BostBidrPersF	182, 180
Bostadsbidrag (individualiserat från hushåll)	BostBidrPersH	181, 180
Bostadsförsamling	Forsamling	33
Bostadskommun	Kommun	33
Bostadslän	Lan	33
Bostadstillägg (familj)	BostTillFam	185, 183-184
Bostadstillägg (hushåll)	BostTillHus	183-184
Bostadstillägg (individualiserat från familj)	BostTillPersF	185, 183-184
Bostadstillägg (individualiserat från hushåll)	BostTillPersH	185, 183-184
Civilstånd	Civil	36
Datum för medborgarskap	MedbDat	44
Deklarerad löneinkomst	DekLon	104
Delpension	DelPens	150

Variabel	Variabelns namn i databasen	Sidor i kap 5 och 6
Disponibel inkomst (familj)	DispInkFam	193
Disponibel inkomst (hushåll)	DispInkHus	193
Disponibel inkomst (individens delkomponent)	DispInk	189-192
Disponibel inkomst (individualiserat från familj)	DispInkPersF	195
Disponibel inkomst (individualiserat från hushåll)	DispInkPersH	194
Dödsdatum	DodDatum	44
Efterlevandeförmån av folkpension och ATP	FolkATPFam	175
Eget födelseland	FodelseLandNamn	39
Eget födelseland, grupperad	FodGrEg	40
Eget födelselän	FodelseLan	40
Ersättning från AGS och TFA	AGSTFA	131
Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarkn.åtg.	AKassaAmPol	147
Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkr.	AKassa	136-139
Ersättning från statlig arbetsmarknadskassa	AMK	141-142
Faderns födelseland	FodelseLandNamnFar	41
Faderns födelseland, grupperad	FodGrFar	42
Familjeidentitet	FamId	25-26
Familjeställning	FamStF	37-38
Familjetyp (familj)	FamTypF	46-47
Familjetyp (hushåll)	FamTypH	45
Fastighetens löpnummer	FastLopNr	34
Fastighetsbeteckning	FastBet	34-35
Folkpensionskod för efterlevandeförmån	FolkFam	215
Folkpensionskod för egenförmån	FolkEgen	214
Förekomst av arbetslöshetsersättning	ArbLosTyp	143
Förekomst av delpension	DelPensTyp	150
Förekomst av ers. i samb. med arbetsmarknadspol. åtg.	AmPolTyp	148-149
Förekomst av förtidspension/sjukbidrag	FortidTyp	156-157
Förekomst av föräldraersättning	ForLedTyp	125
Förekomst av rehabiliteringsersättning	RehabTyp	134
Förekomst av sjukpenning/arbetsskadeersättning	SjukTyp	132
Förekomst av socialbidrag (familjemedlem)	SocBidrTypF	179
Förekomst av socialbidrag (hushållsmedlem)	SocBidrTypH	179
Förekomst av studerandeinkomst	StudTyp	117-118
Förekomst av värnpliktersättning	VPLTyp	120
Förekomst av yrkes-/arbetsskadelivränta	YrkArbTyp	173
Förekomst av ålders-/tjänstepension	AldTjPTyp	169
Förekomst av åtgärdssysselsättning	ASysTyp	71-72
Företagets organisationsnummer (novemberanställning)	PeOrgNr	26
Företagets organisationsnummer (största förvärvskälla)	KU1PeOrgNr	29
Förtidspension från ATP, egenförmån	ATPFort	155, 151-153
Förtidspension från folkpension, egenförmån	FolkFort	151-154
Förtidspension/Sjukbidrag från ATP, egenförmån	ATPFortSjuk	155, 151-153
Förtidspension/Sjukbidrag från folkpension, egenförmån	FolkFortSjuk	151-154
Föräldrapenning vid barns födelse eller adoption	ForPeng	121-122
Generationsväxlingsersättning	GenErs	159
Handikappersättning	HkapErs	186
Hustrutillägg	FolkHust	170
Huvudmans personnummer	HuvManPNr	24-25
Inkomst av aktiv näringsverksamhet	FInk	102-103
Inkomst av kapital	KapInk	161
Inkomst av näst största förvärvskälla	KU2Ink	104-105
Inkomst av passiv näringsverksamhet	PasNar	162
Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfast.(brukad)	FInk89, FInk90	101-102
Inkomst av största förvärvskälla	KU1Ink	104
Inkomst av tredje största förvärvskälla	KU3Ink	105

Variabel	Variabelns namn i databasen	Sidor i kap 5 och 6 i databasen
Institutionell sektorkod (novemberanställning)	InstKod	198-199
Institutionell sektorkod (novemberanställning)	InstKod6	199
Institutionell sektorkod (novemberanställning)	InstKod7	200-202
Institutionell sektorkod (största förvärvskälla)	KU1InstKod	208
Institutionell sektorkod (största förvärvskälla)	KU1InstKod6	208
Institutionell sektorkod (största förvärvskälla)	KU1InstKod7	208
Institutionell sektorkod (näst största förvärvskälla)	KU2InstKod	212
Institutionell sektorkod (näst största förvärvskälla)	KU2InstKod6	212
Institutionell sektorkod (näst största förvärvskälla)	KU2InstKod7	212
Institutionell sektorkod (tredje största förvärvskälla)	KU3InstKod	213
Institutionell sektorkod (tredje största förvärvskälla)	KU3InstKod6	213
Institutionell sektorkod (tredje största förvärvskälla)	KU3InstKod7	213
ITP-Industrins och handelns tjänste- och tilläggs pension	ITP	167, 166
Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension	KTjP	166
Konsumtionsvikt (Familj)	KonsViktF	47
Konsumtionsvikt (Hushåll)	KonsViktH	45
Kontant arbetsmarknadsstöd	KAS	140-141, 136
Kontant arbetsmarknadsstöd enligt EES-avtal	KASEES	140-141, 136
Kontant bruttolön	LoneInk	100-101
Korttidsstudiestöd	KortStu	114-115
Kön	Kon	32
Land vid in-/utvandring	InvUtvLand	38
Medborgarskap	MedbLandNamn	43-44
Moderns födelseland	FodelseLandNamnMor	40
Moderns födelseland, grupperad	FodGrMor	41
Näringsgrenstillhörighet (novemberanställning)	AstSNI69	204-206
Näringsgrenstillhörighet (novemberanställning)	AstSNI92	204-206
Näringsgrenstillhörighet (novemberanställning)	AstSNI2002	204-206
Näringsgrenstillhörighet (största förvärvskälla)	KU1AstSNI69	210-211
Näringsgrenstillhörighet (största förvärvskälla)	KU1AstSNI92	210-211
Näringsgrenstillhörighet (största förvärvskälla)	KU1AstSNI2002	210-211
Näringsgrenstillhörighet (näst största förvärvskälla)	KU2AstSNI69	212
Näringsgrenstillhörighet (näst största förvärvskälla)	KU2AstSNI92	212
Näringsgrenstillhörighet (näst största förvärvskälla)	KU2AstSNI2002	212
Näringsgrenstillhörighet (tredje största förvärvskälla)	KU3AstSNI69	213
Näringsgrenstillhörighet (tredje största förvärvskälla)	KU3AstSNI92	213
Näringsgrenstillhörighet (tredje största förvärvskälla)	KU3AstSNI2002	213
Närståendepennning	NarPeng	158
Offentligt Tillfälligt Arbete	OTA	147
Personnummer	PersonNr	23-24
Privat pensionsförsäkring	PrivPens	170
Registrering på högskolans forskarutbildning	FoDelt	57-58
Registrering på högskolans grundutbildning	HSDelt	57
Rehabiliteringsersättning	RehabErs	133
Sektortillhörighet (novemberanställning)	SektorKod	202-203
Sektortillhörighet (största förvärvskälla)	KU1SektorKod	209
Sektortillhörighet (näst största förvärvskälla)	KU2SektorKod	212
Sektortillhörighet (tredje största förvärvskälla)	KU3SektorKod	213
Senaste invandringsår	SenInvAr	38
Sjukbidrag från ATP, egenförmån	ATPSjuk	155, 151-153
Sjukbidrag från folkpension, egenförmån	FolkSjuk	151-154
Sjukpenning, arbetsgivarinträde	SjukPA	126-129
Sjukpenning, ej arbetsgivarinträde	SjukPP	126-129

Variabel	Variabelns namn i databasen	Sidor i kap 5 och 6
Socialbidrag (familj)	SocBidrFam	179, 176-177
Socialbidrag (hushåll)	SocBidrHus	178, 176-177
Socialbidrag (individualiserat från familj)	SocBidrPersF	179, 176-177
Socialbidrag (individualiserat från hushåll)	SocBidrPersH	178, 176-177
Socioekonomisk indelning	SEI	98-99
Statlig tjänstepension	STjP	167, 166
Studiedeltagande HT (registrering/närvaro)	StudDelt	56-57
Studiemedel och studiehjälp	StudMed	106-109
Summa annan inkomst (familjerelaterad)	AnnInkF	188
Summa annan inkomst (hushållsrelaterad)	AnnInkH	187
Summa arbetstidsrelaterad social inkomst	SocInk	159-160
Summa ATP	ATPBel	188
Summa folkpension	FolkBel	188
Summa inkomst av förvärvskälla	ForvInk	103
Summa inkomst från yrkes-/arbetsskadelivränta	LivRta	173
Summa inkomst från åldersrelaterade pensioner	AldPens	171
Summa inkomst föranledd av arbetslöshet	ArbLos	142
Summa inkomst föranledd av arbetsmarknadspol. åtg	AmPol	148
Summa inkomst föranledd av förtidspension/sjukbidrag	Fortid	156
Summa inkomst föranledd av föräldraledighet	ForLed	124
Summa inkomst föranledd av sjukdom/arbetsskada/ rehabilitering	SjukRe	134-135
Summa inkomst föranledd av studier	Stud	116
Summa tjänstepension	SumTjP	169
Summa ålderspension	SumAld	165
Svenska för invandrare	SFI	115-116
Sysselsättningsstatus (november månad)	SyssStat	65-69
Sysselsättningsstatus (november månad) gamla def.	SyssStatG	65-69
Särskild dagpenning vid arbetsmarknadsutbildning	UtbBARb	145
Särskilt studielån vid arbetsmarknadsutbildning	UtbBLan	146
Särskilt pensionstillägg	SPenTill	165
Särskilt utbildningsbidrag (Kunskapslyftet)	SUtKun	113-114
Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel	SVuxSVuxA	109-112
Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel (arbetslösa)	SVuxA	111-112
Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel (övriga)	SVux	109-111
Tillfällig avgångsersättning	TAE	158
Tillfällig föräldrapenning för vård av barn	ForVAB	122-123
Timersättning vid läs- och skrivsvårigheter	SarVux	115
Tjänste- och tilläggspension för privatanställda arbetare	STP	168, 166
Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänste- pensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare	KUPens	168, 166
Tjänstepension från statligt bolag	SBTjP	167, 166
Underhållsstöd/Bidragsförskott	BidrFor	186
Utbildning, högsta avslutade	HUtbSUN	48
Utbildningsbidrag till doktorander	UtbDok	116
Utbildningsgrupp (SUN)	SUNGrp	63-64
Utbildningsgrupp (SUN2000)	SUN2000Grp	58-62
Utbildningsinriktning, högsta avslutade	SUN2000Inr	49-55
Utbildningsnivå, enligt äldre klassificering	SUN2000Niva_Old	55
Utbildningsnivå, högsta avslutade	SUN2000Niva	48
Utbildningsår (avslutningsår högsta utbildning)	ExamAr	56
Utländsk/Svensk bakgrund	UtlSveBakg	42
Utländsk/Svensk bakgrund (alt. indelning)	UtlSveBakgAlt	43
Vuxenstudiestöd, lånedel	VuxLan	113
Vuxenstudiestöd, lånedel (arbetslösa)	SVuxALan	113
Vuxenstudiestöd, lånedel (övriga)	SVuxLan	113
Vårdbidrag	VardBidr	123-124

Variabel	Variabelns namn i databasen	Sidor i kap 5 och 6 i databasen
Värnpliktsersättning	VPLErs	119
Yrke	NYK	98
Yrkesskadelivränta	LivYrke	172
Yrkesställning (november månad)	YrkStalln	70
Yrkesställning 1 (största förvärvskälla)	KU1YrkStalln	71
Yrkesställning 2 (näst största förvärvskälla)	KU2YrkStalln	71
Yrkesställning 3 (tredje största förvärvskälla)	KU3YrkStalln	71
Ålder	Alder	32
Ålderspension av ATP, egenförmån	ATPAld	165, 163
Ålderspension av folkpension, egenförmån	FolkAld	164-165, 163
År och månad för in-/utvandring	InvUtvManad	38-39
Åtgärds kod	IAKod	75-76
Övrig tjänste- och tilläggspension	OvrTjP	168, 166

VARIABELFÖRTECKNING (alfabetisk ordning, efter variabelns namn i databasen)

Variabeln namn i databasen	Variabel	Sidor i kap 5 och 6
ADelDag	Antal dagar i deltidsarbetslöshet	80-81
AGSTFA	Ersättning från AGS och TFA	131
AK14Dag	Antal dagar som "Övrig inskriven vid AF"	79-80
AKassa	Ersättning från arbetslöshetskassa/arbetslöshetsförsäkr.	136-139
AKassaAmPol	Ersättning från arbetslöshetskassa vid arbetsmarkn.åtg.	147
Alder	Ålder	32
AldPens	Summa inkomst från åldersrelaterade pensioner	171
AldTjPTyp	Förekomst av ålders-/ tjänstepension	169
ALKod	Arbetslöshetskod	72-74
ALosDag	Antal dagar i arbetslöshet	77-79
ALUAMK	Arbetslivsutvecklingsbidrag (från AMK)	146-147
ALUBidr	Arbetslivsutvecklingsbidrag (ALU)	146-147
ALUEES	Arbetslivsutvecklingsbidrag enligt EES-avtal	146-147
ALUKAS	Arbetslivsutvecklingsbidrag (från RFV (KAS))	146-147
ALUKU	Arbetslivsutvecklingsbidrag (från A-kassa)	146-147
AMK	Ersättning från statlig arbetsmarknadskassa	141-142
AmPol	Summa inkomst föranledd av arbetsmarknadspol. åtg	148
AmPolTyp	Förekomst av ers. i samb. med arbetsmarknadspol. åtg	148-149
AnnInkF	Summa annan inkomst (familjerelaterad)	188
AnnInkH	Summa annan inkomst (hushållsrelaterad)	187
AntalSys	Antal sysselsatta på arbetsstället (novemberanställning)	197
AntAns	Antal förvärvskällor under året	65
ArbInk	Arbetsinkomst	105
ArbLos	Summa inkomst föranledd av arbetslöshet	142
ArbLosTyp	Förekomst av arbetslöshetsersättning	143
ArbSkErs	Arbets-skadeersättning	130-131
ArbSokNov	Arbets-sökande (november)	95-97
ArbTid	Arbetad tid	99
AstKommun	Arbetsställe kommun (novemberanställning)	196-197
AstLan	Arbetsställe län (novemberanställning)	197
AstNr	Arbetsställesnummer	27-29
AstSNI2002	Näringsgrenstillhörighet (novemberanställning)	204-206
AstSNI69	Näringsgrenstillhörighet (novemberanställning)	204-206
AstSNI92	Näringsgrenstillhörighet (novemberanställning)	204-206
AStuDag	Antal dagar i "åtgärdsstudier"	82-89
ASysDag	Antal dagar i "åtgärdsysselsättning"	90-95
ASysTyp	Förekomst av åtgärdsysselsättning	71-72
ATPAld	Ålderspension av ATP, egenförmån	165, 163
ATPBel	Summa ATP	188
ATPEgen	ATP-kod för egenförmån	215
ATPFam	ATP-kod för efterlevandeförmån	215
ATPFort	Förtidspension från ATP, egenförmån	155, 151-153
ATPFortSjuk	Förtidspension/Sjukbidrag från ATP, egenförmån	155, 151-153
ATPSjuk	Sjukbidrag från ATP, egenförmån	155, 151-153
Barn0_3	Antal hemmavarande barn 0-3 år	47
Barn4_6	Antal hemmavarande barn 4-6 år	47
Barn7_10	Antal hemmavarande barn 7-10 år	47
Barn11_15	Antal hemmavarande barn 11-15 år	47
Barn16_17	Antal hemmavarande barn 16-17 år	47
Barn18plus	Antal hemmavarande barn 18 år och äldre	47
BidrFor	Underhållsstöd/Bidragförskott	186

Variabeln namn i databasen	Variabel	Sidor i kap 5 och 6
BostBidrFam	Bostadsbidrag (familj)	181, 180
BostBidrHus	Bostadsbidrag (hushåll)	181, 180
BostBidrPersF	Bostadsbidrag (individualiserat från familj)	182, 180
BostBidrPersH	Bostadsbidrag (individualiserat från hushåll)	181, 180
BostTillFam	Bostadstillägg (familj)	185, 183-184
BostTillHus	Bostadstillägg (hushåll)	183-184
BostTillPersF	Bostadstillägg (individualiserat från familj)	185, 183-184
BostTillPersH	Bostadstillägg (individualiserat från hushåll)	185, 183-184
CFARNr	Arbetsställens CFAR-nummer (novemberanställning)	27
Civil	Civilstånd	36
DekLon	Deklarerad löneinkomst	104
DelPens	Delpension	150
DelPensTyp	Förekomst av delpension	150
DispInk	Disponibel inkomst (individens delkomponent)	189-192
DispInkFam	Disponibel inkomst (familj)	193
DispInkHus	Disponibel inkomst (hushåll)	193
DispInkPersF	Disponibel inkomst (individualiserat från familj)	195
DispInkPersH	Disponibel inkomst (individualiserat från hushåll)	194
DodDatum	Dödsdatum	44
ExamAr	Utbildningsår (avslutningsår högsta utbildning)	56
FamId	Familjeidentitet	25-26
FamStF	Familjeställning	37-38
FamTypF	Familjetyp (familj)	46-47
FamTypH	Familjetyp (hushåll)	45
FastBet	Fastighetsbeteckning	34-35
FastLopNr	Fastighetens löpnummer	34
FInk	Inkomst av aktiv näringsverksamhet	102-103
FInk89, FInk90	Inkomst av rörelse/Inkomst av jordbruksfast.(brukad)	101-102
FodelseLan	Eget födelselän	40
FodelseLandNamn	Eget födelseland	39
FodelseLandNamnFar	Faderns födelseland	41
FodelseLandNamnMor	Moderns födelseland	40
FoDelt	Registrering på högskolans forskarutbildning	57-58
FodGrEg	Eget födelseland, grupperad	40
FodGrFar	Faderns födelseland, grupperad	42
FodGrMor	Moderns födelseland, grupperad	41
FolkAld	Ålderspension av folkpension, egenförmån	164-165, 163
FolkATPFam	Efterlevandeförmån av folkpension och ATP	175
FolkBel	Summa folkpension	188
FolkEgen	Folkpensionskod för egenförmån	214
FolkFam	Folkpensionskod för efterlevandeförmån	215
FolkFort	Förtidspension från folkpension, egenförmån	151-154
FolkFortSjuk	Förtidspension/Sjukbidrag från folkpension, egenförmån	151-154
FolkHust	Hustrutillägg	170
FolkSjuk	Sjukbidrag från folkpension, egenförmån	151-154
ForLed	Summa inkomst föranledd av föräldraledighet	124
ForLedTyp	Förekomst av föräldraersättning	125
ForPeng	Föräldrapenning vid barns födelse eller adoption	121-122
Forsamling	Bostadsförsamling	33
Fortid	Summa inkomst föranledd av förtidspension/sjukbidrag	156
FortidAGS	AGS i samband med förtidspension/sjukbidrag	155
FortidTyp	Förekomst av förtidspension/sjukbidrag	156-157
ForVAB	Tillfällig föräldrapenning för vård av barn	122-123
ForvInk	Summa inkomst av förvärvskälla	103
GenErs	Generationsväxlingsersättning	159
HkapErs	Handikappersättning	186

Variabeln namn i databasen	Variabel	Sidor i kap 5 och 6
HSDelt	Registrering på högskolans grundutbildning	57
HUtbSUN	Utbildning, högsta avslutade	48
HuvManPNr	Huvudmans personnummer	24-25
IAKod	Åtgärdskod	75-76
InstKod	Institutionell sektorkod (novemberanställning)	198-199
InstKod6	Institutionell sektorkod (novemberanställning)	199
InstKod7	Institutionell sektorkod (novemberanställning)	200-202
InvUtvLand	Land vid in-/utvandring	38
InvUtvManad	År och månad för in-/utvandring	38-39
ITP	ITP-Industrins och handelns tjänste- och tilläggspension	167, 166
KapInk	Inkomst av kapital	161
KAS	Kontant arbetsmarknadsstöd	140-141, 136
KASEES	Kontant arbetsmarknadsstöd enligt EES-avtal	140-141, 136
Kommun	Bostadskommun	33
Kon	Kön	32
KonsViktF	Konsumtionsvikt (Familj)	47
KonsViktH	Konsumtionsvikt (Hushåll)	45
KortStu	Korttidsstudiestöd	114-115
KTjP	Kommunal- och landstingsanställdas tjänstepension	166
KU1AstKommun	Arbetsställe kommun (största förvärvskälla)	207
KU1AstLan	Arbetsställe län (största förvärvskälla)	207
KU1AstSNI2002	Näringsgrenstillhörighet (största förvärvskälla)	210-211
KU1AstSNI69	Näringsgrenstillhörighet (största förvärvskälla)	210-211
KU1AstSNI92	Näringsgrenstillhörighet (största förvärvskälla)	210-211
KU1CFARNr	Arbetsställets CFAR-nummer (största förvärvskälla)	29-30
KU1Ink	Inkomst av största förvärvskälla	104
KU1InstKod	Institutionell sektorkod (största förvärvskälla)	208
KU1InstKod6	Institutionell sektorkod (största förvärvskälla)	208
KU1InstKod7	Institutionell sektorkod (största förvärvskälla)	208
KU1PeOrgNr	Företagets organisationsnummer (största förvärvskälla)	29
KU1SektorKod	Sektortillhörighet (största förvärvskälla)	209
KU1YrkStalln	Yrkesställning 1 (största förvärvskälla)	71
KU2AstSNI2002	Näringsgrenstillhörighet (näst största förvärvskälla)	212
KU2AstSNI69	Näringsgrenstillhörighet (näst största förvärvskälla)	212
KU2AstSNI92	Näringsgrenstillhörighet (näst största förvärvskälla)	212
KU2Ink	Inkomst av näst största förvärvskälla	104-105
KU2InstKod	Institutionell sektorkod (näst största förvärvskälla)	212
KU2InstKod6	Institutionell sektorkod (näst största förvärvskälla)	212
KU2InstKod7	Institutionell sektorkod (näst största förvärvskälla)	212
KU2SektorKod	Sektortillhörighet (näst största förvärvskälla)	212
KU2YrkStalln	Yrkesställning 2 (näst största förvärvskälla)	71
KU3AstSNI2002	Näringsgrenstillhörighet (tredje största förvärvskälla)	213
KU3AstSNI69	Näringsgrenstillhörighet (tredje största förvärvskälla)	213
KU3AstSNI92	Näringsgrenstillhörighet (tredje största förvärvskälla)	213
KU3Ink	Inkomst av tredje största förvärvskälla	105
KU3InstKod	Institutionell sektorkod (tredje största förvärvskälla)	213
KU3InstKod6	Institutionell sektorkod (tredje största förvärvskälla)	213
KU3InstKod7	Institutionell sektorkod (tredje största förvärvskälla)	213
KU3SektorKod	Sektortillhörighet (tredje största förvärvskälla)	213
KU3YrkStalln	Yrkesställning 3 (tredje största förvärvskälla)	71
KUPens	Tjänstepension enligt ett individuellt tecknat tjänstepensionsavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare	168, 166
Lan	Bostadslän	33
LivAnnan	Annan livränta	174
LivArb	Arbetskadelivränta, egenförmån	172-173
LivArbF	Arbetskadelivränta, efterlevandeförmån	174

Variabeln namn i databasen	Variabel	Sidor i kap 5 och 6
LivRta	Summa inkomst från yrkes-/arbetsskadelivränta	173
LivYrke	Yrkeskadelivränta	172
LoneInk	Kontant bruttolön	100-101
MedbDat	Datum för medborgarskap	44
MedbLandNamn	Medborgarskap	43-44
NarPeng	Närståendepenning	158
NYK	Yrke	98
OTA	Offentligt Tillfälligt Arbete	147
OvrTjP	Övrig tjänste- och tilläggs pension	168, 166
PasNar	Inkomst av passiv näringsverksamhet	162
PeOrgNr	Företagets organisationsnummer (novemberanställning)	26
PersonNr	Personnummer	23-24
PrivPens	Privat pensionsförsäkring	170
RehabErs	Rehabiliteringsersättning	133
RehabTyp	Förekomst av rehabiliteringsersättning	134
SarVux	Timersättning vid läs- och skrivsvårigheter	115
SBTjP	Tjänstepension från statligt bolag	167, 166
SEI	Socioekonomisk indelning	98-99
SektorKod	Sektortillhörighet (novemberanställning)	202-203
SenInvAr	Senaste invandringsår	38
SFI	Svenska för invandrare	115-116
SjukPA	Sjukpenning, arbetsgivarinträde	126-129
SjukPP	Sjukpenning, ej arbetsgivarinträde	126-129
SjukRe	Summa inkomst föranledd av sjukdom/arbetsskada/ rehabilitering	134-135
SjukTyp	Förekomst av sjukpenning/arbetsskadeersättning	132
SocBidrFam	Socialbidrag (familj)	179, 176-177
SocBidrHus	Socialbidrag (hushåll)	178, 176-177
SocBidrPersF	Socialbidrag (individualiserat från familj)	179, 176-177
SocBidrPersH	Socialbidrag (individualiserat från hushåll)	178, 176-177
SocBidrTypF	Förekomst av socialbidrag (familjemedlem)	179
SocBidrTypH	Förekomst av socialbidrag (hushållsmedlem)	179
SocInk	Summa arbetstidsrelaterad social inkomst	159-160
SPenTill	Särskilt pensionstillägg	165
STjP	Statlig tjänstepension	167, 166
STP	Tjänste- och tilläggs pension för privatanställda arbetare	168, 166
Stud	Summa inkomst föranledd av studier	116
StudDelt	Studiedeltagande HT (registrering/närvaro)	56-57
StudMed	Studiemedel och studiehjälp	106-109
StudTyp	Förekomst av studerandeinkomst	117-118
SumAld	Summa ålderspension	165
SumTjP	Summa tjänstepension	169
SUN2000Grp	Utbildningsgrupp (SUN2000)	58-62
SUN2000Inr	Utbildningsinriktning, högsta avslutade	49-55
SUN2000Niva	Utbildningsnivå, högsta avslutade	48
SUN2000Niva_Old	Utbildningsnivå, enligt äldre klassificering	55
SUNGrp	Utbildningsgrupp (SUN)	63-64
SUtKun	Särskilt utbildningsbidrag (Kunskapslyftet)	113-114
SVux	Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel (övriga)	109-111
SVuxA	Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel (arbetslösa)	111-112
SVuxALan	Vuxenstudiestöd, lånedel (arbetslösa)	113
SVuxLan	Vuxenstudiestöd, lånedel (övriga)	113
SVuxSVuxA	Särskilt vuxenstudiestöd, bidragsdel	109-112
SyssStat	Sysselsättningsstatus (november månad)	65-69
SyssStatG	Sysselsättningsstatus (november månad) gamla def.	65-69
TAE	Tillfällig avgångsersättning	158

Variabeln namn i databasen	Variabel	Sidor i kap 5 och 6
TillfTimDag	Antal dagar som arbetssökande tillfälligt timanställd	81
UtbBArb	Särskild dagpenning vid arbetsmarknadsutbildning	145
UtbBidr	Aktivitetsstöd/Utbildningsbidrag	144-145
UtbBLan	Särskilt studielån vid arbetsmarknadsutbildning	146
UtbDok	Utbildningsbidrag till doktorander	116
UtlSveBakg	Utländsk/svensk bakgrund	42
UtlSveBakgAlt	Utländsk/svensk bakgrund (alt. indelning)	43
VardBidr	Vårdbidrag	123-124
VPLErs	Värnpliktersättning	119
VPLTyp	Förekomst av värnpliktersättning	120
VuxLan	Vuxenstudiestöd, lånedel	113
YrkArbTyp	Förekomst av yrkes-/arbetsskadelivränta	173
YrkStalln	Yrkesställning (november månad)	70

KÄLLFÖRTECKNING

Förutom information från personer som ansvarar för olika administrativa och statistikregister, har information hämtats från framför allt följande material:

- Arbetsmarknadsdata, AMS månadsstatistik mars 1992- mars 2002*, AMS
Arbetsmarknadsutbildning, Årsberättelse 1994/95, Rapports. Ubra 1995:3, AMS 1995
- Att mäta sysselsättning med skatteadministrativa kontrolluppgifter, metodik för sysselsättningsavgränsning i ÅRSYS*, SCB, 1994
- Att mäta sysselsättning med skatteadministrativa kontrolluppgifter, tillämpning av ny metodik för sysselsättningsavgränsning i ÅRSYS93*, SCB, 1995
- Befolkningens utbildning, produkthandbok*, Bakgrundsfakta 1993:6, SCB 1993
- Bilden av skolan 1996*, Skolverkets rapport nr 100, 1996
- Brister i folkbokföringen - övertäckning bland utomnordiska invandrare*, Metodrapport från BoR-avdelningen, 1995:2
- Dataproblem vid utvärderingen av arbetsmarknadspolitik*, Stencilserie 2000:5, IFAU
- Definitioner inom AMV:s statistik*, AMS rapportserie Uin, 1997:4
- Definitioner inom AMV:s statistik*, AMS rapportserie Uin, 1999:3
- Definitioner inom AMV:s statistik*, AMS rapportserie Uin, 2000:3
- Definitioner inom AMV:s statistik*, AMS rapportserie Uin, 2004:1
- En longitudinell databas för utbildning, inkomst och sysselsättning, LOUISE*, Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken 1997:9, SCB
- En longitudinell databas för utbildning, inkomst och sysselsättning 1990-1998*, LOUISE, Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken 2001:2, SCB
- En longitudinell databas för utbildning, inkomst och sysselsättning 1990-1999*, LOUISE, Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken 2002:2, SCB
- Faktablad, AMS
- Förändringar i regelsystemen under de senaste 30 åren – 1990-1994*, RFV
- Förändringar i regelsystemen under de senaste 35 åren – 1995-2002*, RFV
- IoF variabeldokumentation 1987-1993*, SCB
- Kvinnor och män i högskolan*, högskoleverkets rapportserie 1996:13 R, 1996
- PC-DAISY*, SCB 1995
- Negativa tider i verksamhetsstatistiken och dubbelräknade tider*, PM, AMS, 1999
- RFV's serie av statistiska rapporter och statistikinformationer*, Ett antal publikationer, RFV
- Sammanställning över förändringar i regelsystemet inom socialförsäkringsområdet sedan år 1968*, RFV 1996
- Socialbidrag under 1993*, S33 SM 9402, SCB 1994
- Socialbidrag 1995*, Statistik Socialtjänst 1996:8, Socialstyrelsen
- Socialbidrag 1996*, Statistik Socialtjänst 1997:9, Socialstyrelsen
- Socialbidrag 1997*, Statistik Socialtjänst 1998:8, Socialstyrelsen
- Socialbidrag 1998*, Statistik Socialtjänst 1999:5, Socialstyrelsen
- Socialförsäkring 1989 och 1990*, Sveriges officiella statistik, RFV 1993
- Socialförsäkring 1991 och 1992*, Sveriges officiella statistik, RFV 1995
- Socialförsäkring 1993 och 1994*, Sveriges officiella statistik, RFV 1996

- Socialförsäkring 1997 och 1998*, Sveriges officiella statistik, RFV 1999
Socialförsäkringsstatistik fakta 1994, RFV 1994
Socialförsäkringsstatistik fakta 1995, RFV 1995
Socialförsäkringsstatistik fakta 1996, RFV 1996
Socialförsäkringsstatistik fakta 1997, RFV 1997
Socialförsäkringsstatistik fakta 1998, RFV 1998
Statistik från kontrolluppgifter (KU), Bakgrundsfakta 1988:9, SCB 1988
Status 91-94, dokumentation, SCB 1990-1994
Sveriges Officiella Statistik, produktbeskrivningar 1995, SCB 1995.
Uppföljning av 2001 års studiestödsreform, CSN 2004
Utbetalningar från arbetslöshetskassor Oktober 2001, AMS rapportserie Fua 2001:10
Vår trygghet 1996, Folksam 1996
Vår trygghet 1998, Folksam 1998
Vår trygghet 1999, Folksam 1999
Vår trygghet 2000, Folksam 2000
Vår trygghet 2001, Folksam 2001
Vår trygghet 2002, Folksam 2002
Vägledande socialbidragsnormer 1 februari 1994, S45 SM 9401, SCB 1994
Årsredovisning för Arbetsmarknadsverket 1993/1994, AMS 1994
Årsredovisning för Arbetsmarknadsverket 1994/1995, AMS 1995
Årsredovisning 1993/1994, CSN 1994
Årsredovisning 1999, CSN 1999
Årsredovisning 2000, CSN 2000
Årsredovisning 2001, CSN 2001
Årsredovisning 2002, CSN 2002
- Samt information från hemsidor tillhörande SCB, RFV, AMS, CSN, AFA, SoS*
-

ISSN 1103-7458

